

ሠረጸ ፤ (ትግ) ፤ ገባ ፤ ተረጸ ፤ ዘለቀ ።
ይህ ፤ ልጅ ፤ ትምርት ፤ ሠርጸታል ።

ሠራጺ ፤ የመንፈስ ፤ ቅዱስ ፤ አካል ፤ የሠረጸ ፤ የሚሠርጽ ።

ሠርጽ ፤ ቡቃያ ፤ ብጃያ ።

ሠርጸ ፤ ድንግል ፤ ባ፲፭፻፶፮ ፤ ዓ ፡ ም ፡ የነገሠ ፤ የሐበሻ ፤ ንጉሥ ፤ ስም ፤ የድንግል ፤ (እመቤታችን) ፤ ቡቃያ ፤ ግለት ፤ ነው ።

ሥርጸት ፤ መሥረጽ ።

መሥረጽ ፤ መውጣት ፤ መብታል ።

አሠረጸ ፤ (አሥረጸ) ፤ አወጣ ፤ አበቀለ ።

አሥራጺ ፤ የሠረጸ ፤ የሚያሠርጽ ፤ የአብ ፤ አካል ።

ማሥረጽ ፤ ግውጣት ፤ ግብቀል ።

ሠረቀ ፤ (ሠሪቅ ፤ ሠረቀ) ፤ ወጣ ፤ ብት ፤ አለ ፤ ጨረቃው ፤ ፀሐይ ። ሠረቀና ፤ ሰረቀ ፤ በግእዝ ፤ ልዩዎች ፤ ሲኾኑ ፤ ባማርኛ ፤ ይተባበራሉ ። ሌባው ፤ በዛ ፤ ቢተው ፤ ይተው ፤ ባይተው ፤ ግን ፤ ጀንበር ፤ በሠረቀ ፤ ቀጥሮ ፤ አፈርሳታ ፤ ግውጣት ፤ አንችልም ፤ (ጉንደርች) ። በዛና ፤ ቢተው ፤ ጀንበር ፤ ሌቦች ፤ ናቸው ።

ሠረቀ ፤ ባተ ፤ ገባ ፤ ተዠመረ ።

ሠርቅ ፤ የወር ፤ የሌሊት ፤ የቀን ፤ መባቻ ፤ መዠመሪያ ።

አሠረቀ ፤ አባተ ፤ አገባ ፤ ወርን ።

አሥራቂ ፤ የሠረቀ ፤ የሚያሠርቅ ፤ ቂስ ።

ማሥረቅ ፤ ግባት ፤ ግግባት ፤ መዠመር ፤ የሌሊትንና የመግልትን ፤ (የጨረቃንና የፀሐይን) ፤ ቀጥሮ ፤ መናገር ።

ማሥረቂያ ፤ ግባቻ ፤ የሌሊት ፤ ሰዓት ።

ምሥራቅ ፤ የፀሐይ ፤ መውጫ ፤ የምዕራብ ፤ አንጻርና ፤ ትይዩ ፤ ግታ ፤ ጨረቃ ፤ ጧት ፤ ፀሐይ ፤ የሚወጡበት ፤ የሚታዩበት ። ባረብኛ ፤ ሸርቅ ፤ ይባላል ፤ ጨረቃ ፤ ግለት ፤ ከዚህ ፤ የወጣ ፤ ነው ። ምሥራቅና ፤ ምዕራብ ፤ እንዲሉ ።

ምሥራቅ ፤ እስያ ።

ምሥራቃዊ ፤ የምሥራቅ ፤ ተወላጅ ፤ የምሥራቅ ፤ አገር ፤ ሰው ፤ ቴዎድሮስ ፤ ምሥራቃዊ ፤ እንዲል ፤ ስንክሳር ።

ምሥራቆች ፤ (ምሥራቃውያን) ፤ የእስያ ፤ ሰዎች ።

ሠረቀ ፤—የሰው ፤ ገንዘብ ፤ ደብቆ ፤ ወሰደ ፤—ሰረቀ ።

ሥረት ፤ (ሥር) ፤ ጠባይ ፤ ባሕርይ ፤ ተፈጥሮ ፤ ተገብሮ ፤ የገላ ፤ ኹናቱ ፤ ወይም ፤ በአካል ፤ ላይ ፤ የሚታይ ፤ ሥራ ፤ በትግሪኛ ፤ ግን ፤ በዘር ፤ የሚወርድ ፤ በሽታ ፤ ይባላል ።

ሥርቻ ፤—የግንብ ፤ ጥግ ፤—ሥር ።

ሦሪት ፤—የምታምር ፤ ወፍ ፤—ሶሪት ።

ሢሶ ፤—ከሦስት ፤ አንድ ፤—ሠለሰ ።

ሦስት ፤—በቂሙ ፤—ሠለሰ ።

ሦታ ፤ (ሠወዩ) ፤ የሚያምር ፤ ወጣት ፤ ፍጠና ፤ ልጅ ፤ እግር ። ሦታ ፤ ጉበዝ ፤ እንዲሉ ። ለባን ፤ እይ ፤ ከዚህ ፤ ጋራ ፤ አንድ ፤ ነው ።

ሠተረ ፤—ዘረጋ ፤—ሰተረ ።

0

ዐ ፤ ፲፮ኛ ፤ ፊደል ፤ በግእዝ ፤ አልፍ ፤ ቤት ፤ በእበገደ ፤ በፊደልነት ፤ ስሙ ፤ ዐይን ፤ እኃዝ ፤ ሲኾን ፤ ፤—ቆ ፤ ይባላል ።

ዐ ፤ የሐን ፤ ወራሽ ፤ ወራሽነቱንም ፤ ወደ ፊት ፤ ይመለከቷል ። እን ፤ እይ ።

ዖ ፤ ስሙ ፤ አምላክ ፤ ደኃራዊ ፤ ጎለኛ ፤ መጨረሻ ፤ አልፋን ፤ ተመልከት ፤ አለፈ ።

ዐባ ፤ (ኅብአ) ፤ ሸዝ ፤ ሰወረ ፤ ደበቀ ። (ተረት) ፤ ሆድ ፤ ያባውን ፤ ብቅል ፤ ያወጣዋል ።

ማባት ፤ መሸሸግ ፤ መሰወር ፤ መደበቅ ። ባተን ፤ አስተውል ።

ማቢያ ፤ መሸሸያ ፤ መሰወሪያ ።

አሳባ ፤ (አኅብአ) ፤ አሸዝ ፤ አስደበቀ ።

ማሳባት ፤ ግስደበቅ ።

ታባ ፤ (ተኅብአ) ፤ ተሸዝ ፤ ተሰወረ ፤ ተደበቀ ።

ዕቡ ፤ (ኅቡአ) ፤ የታባ ፤ ሸዝ ፤ ሰውር ፤ ድብቅ ። (ተረት) ፤ እግዚር ፤ የሐዋንን ፤ ልጆች ፤ ሊያይ ፤ በመጣ ፤ ጊዜ ፤ እኩሌቶቹን ፤ ደብቃ ፤ እኩሌቶቹን ፤ ብታሳየው ፤ ልጆችሽ ፤ እነዚህ ፤ ብቻ ፤ ናቸውን ፤ አላት ፤ እሷም ፤ አዎን ፤ አለችው ። እንግዲያውስ ፤ ያባሻቸው ፤ ዕቡ ፤ ይኹኑብሽ ፤ አለ ፤ ይላሉ ። ዕቡ ፤ የተባሉም ፤ የብሔረ ፤ ብፁዓን ፤ ሰዎች ፤ ናቸው ።

ዕቡ ፤ ኾነ ፤ (ኅቡአ ፤ ኮነ) ፤ ሸዝ ፤ ረቂቅ ፤ የማይታይ ፤ ኾነ ፤ ጠፋ ፤ ታጣ ።

መታባት ፤ መሰወር ፤ መደበቅ ።

ዕቡይ ፡ (ዮች) ፤ የታበየ ፤ ትቢተኛ ፡ ከተ ፡
ዊቦኛ ፡ (ዘተ፻፳ ፡ ፳፮ ፡ ፪፻፱ ፡ ፫ ፡ ፪) ።

ዕቡይ ፡ ካሳ ፤ የታወቁ ፡ የቅኔ ፡ መምር ፡ ቅኔ
ያቸው ፡ የሚያከራ ።

መታበይ ፤ መተቤት ፡ መደገግ ፡ መጓደድ ።

መታበያ ፤ መተቤቻ ፡ መደገጊያ ፡ ገንዘብ ፡
ገይል ፡ ጥበብ ፡ ጌትነት ።

ትቢት ፤ (ትዕቢት) ፤ ዙራት ።

ትቢተኛ ፡ (ኞች) ፤ ዙራተኛ ፡ ጨርቁን ፡
አፍንጫው ፡ ላይ ፡ አድርጎ ፡ ሰውን ፡ የሚንቅ ፤ ባ
ለትቢት ፡ ትቢታም ፡ የማይታዘዝ ፡ (ዘፋጃፅ ፡ ፲፭ ፡
፪፻፱ ፡ ፫ ፡ ፪) ።

ትቢተኛነት ፤ ዙራተኛነት ።

ተቤተ ፤ ታበየ ፡ ኩራ ።

መተቤት ፤ መታበይ ፡ መኩራት ።

መተቤቻ ፤ መታበያ ፡ መኩራያ ፡ ሀብት ፡ ጉ
ልበት ።

አተቤተ ፤ አኩራ ።

ማተቤት ፤ ማኩራት ።

ማተቤቻ ፤ ማኩራያ ።

አስተቤተ ፤ አስኩራ ።

ማስተቤት ፤ ማስኩራት ።

አስታበየ ፤ አስተቤተ ፡ አስመካ ፡ አስደገነ ፡
አጓደደ ።

ማስታበይ ፤ ማስተቤት ፡ ማስመካት ።

ዐባያ—አንቢተኛ ፡ ወይፈን ፤—አባያ ።

(ጥባ) ዐባይ ፤—ዝማ ፤—አባይ ።

(ላባ) ዐባይ ፤—ቀጣፊ ፤—ዐበለ ።

ዐብዬ ፤—የጋሼ ፡ ታላቅ ፤—አብዬ ።

ዐበለ ፤ (ሐብለ ፤ ዐበለ ፤ ቀለጠ) ፤ ዋሽ ፡
ቀጠፈ ፡ ሸፈጠ ፡ ሸመጠጠ ።

ዐባይ ፡ (ዮች) ፤ ሐባሊ) ፤ ያበለ ፡ የሚ
ያባል ፤ ዋሽ ፡ ቀጣፊ ፡ በሬ ፡ ወለደ ፡ ብሎ ፡ የሚ
ያወራ ። ዐባይና ፡ ሥንቅ ፡ እያደር ፡ ይቀላል ፡ እን
ዲሉ ።

ዐባይ ፡ ዳኛ ፤ ጉቦኛ ፡ ፍርድ ፡ ገምድል ፡
አድላዊ ።

ዐባይ ፡ ጠንቋይ ፤ የማይሾነውን ፡ ይሾናል ፡
እያለ ፡ የሚናገር ፡ ሐሰተኛ ፡ ደብተራ ። ዐባይ ፡ ጠን
ቋይ ፡ ቤት ፡ ያስፈታል ፡ እንዲሉ ።

ዐባይ ፡ ሌባሻይ ፤ ያልሰረቀውን ፡ የሚይዝ ።

ዐባይ ፡ ሚዛን ፤ አጉዳይ ፡ ቀምጣይ ። የሚ
ዛን ፡ ዐባይ ፡ ለአላት ፤ የዳኛ ፡ ዐባይ ፡ ለሰንሰለት ፡ እን
ዲሉ ።

ዐባይ ፡ ምስክር ፤ ያላየውን ፡ እየኹ ፡ ያ
ልሰማውን ፡ ለማኹ ፡ የሚል ።

ዐባይ ፡ ቀላጤ ፤ ንጉሥ ፡ ዳኞች ፡ ያላሉ
ትን ፡ ያላዘዙትን ፡ ብለዋል ፡ ባይ ። ቃልን ፡ እይ ።

ማበል ፤ መዋሸት ፡ መቅጠፍ ።

ማበል ፤ የዝናም ፡ ብዛትና ፡ ጉርፍ ፡ ያቀ
ለጠው ፡ መሬት ፤ ገፍቶ ፡ የናደው ፡ ደንጊያ ፡ አረንዛ ።
ቡቃያውን ፡ ማበል ፡ ተማነው ፡ እንዲሉ ።

ማበል ፤ ማዕበል ፡ ጉርፍ ። ማበልና ፡ ማዕ
በል ፡ ባማርኛ ፡ ይተባበራሉ ። (ግጥም) ፤ ለሰሚው ፡
ዕዱብ ፡ ነው ፤ ላየው ፡ ይደንቃል ፤ እንዴት ፡ አንድ ፡
አገር ፡ ሰው ፡ በማበል ፡ ያልቃል ። እመጣልኹ ፡ ብሎ ፡
ሰው ፡ እንዴት ፡ ይዋሻል ፤ ማበል ፡ እንኳን ፡ እን
ኙን ፡ ምድር ፡ ያበላሻል ።

ማበያ ፤ መዋሻ ፡ ምክንያት ፡ ዕብላት ፡ መ
ናገሪያ ።

አሳበለ ፤ (አሕበለ) ፤ አስዋሽ ፡ ዐባይ ፡ አ
ደረገ ፤ ሐሰት ፡ አናገረ ።

አሳባይ ፤ ያሳበለ ፡ የሚያሳብል ።

ማሳበል ፤ ማስዋሸት ።

ማሳበያ ፤ ማስዋሻ ።

ታበለ ፤ (ተሐብለ) ፤ ተዋሽ ፡ ውሸት ፡
ሾነ ፡ ተቀጠፈ ። (የማይታበል) ፤ ከውነት ፡ በቀር ፡
ሐሰት ፡ የማይሾን ፤ ተነግሮ ፡ ሳይፈጸም ፡ የማይቀር ፤
አይደርስም ፡ ተብሎ ፡ የማይጠረጠር ፡ ያምላክ ፡ ቃል ።

መታበል ፤ የሐሰት ፡ መነገር ።

ተባበለ ፤ (ተሐብለ) ፤ ተካካደ ፡ ተሸፋፈጠ ፤
አልተማመነም ።

አስተባበለ ፤ (አስተሐበለ) ፤ አካካደ ፡
አሸፋፈጠ ። ቅርአን ፡ ብሎይንና ፡ ሐዲስን ፡ ያስተ
ባብላል ። (የተነገረውን ፡ የተደረገውን ፡ እንዳልተነ
ገረ ፡ እንዳልተደረገ ፡ መልስ ፡ ሰጠ ፤ ሐሰት ፡ አለ) ።

አስተባባይ ፤ ያስተባበለ ፡ የሚያስተባብል ።

ማስተባበል ፤ እውነት ፡ እንዳይገለጥ ፡ ማ
ድረግ ፡ ማዊበርበር ።

ማስተባበያ ፤ ሸፍጥ ፡ ሐሰተኛ ፡ ነገር ።

ዕብላት ፤ ውሸት ፡ ቅጥፈት ፡ ፈጽሞ ፡ ከው
ነት ፡ የራቀ ።

ዕብላታም ፡ (ሞች) ፤ ዐባይ ፡ ዕብላት ፡ ወ
ዳድ ፡ ባለዕብላት ።

ልበል ፤ ዕብላት ፡ ልናገር ። ባለን ፡ አስተውል ።

ዐብሎ ፤ ዋሽቶ ፡ ቀጥፎ ።

ዐብሎ ፡ አይደክም ፤ ፍጹም ፡ ዐባይ ፡ ዋሽ ፡
ቀጣፊ ፡ መልቲ ፡ ቄርጦ ፡ ቀጥል ።

ዐብሎ ፡ መስካሪ ፤ ዐባይ ፡ ምስክር ።

አስተባበል ፤ አወሻሸት ፤ ማበል ።

ዐበለ ፤ (ትግ ፡ ሐበለ) ፤ ዐይን ፡ ላይ ፡ ጣል ።

ዐበላ ፤ (ትግ ፡ ሐበላ) ፤ ያይን ፡ ዋራ ፤ በ
ገእዝ ፡ ሥዓዕ ፡ ይባላል ።

ዐበለ፤ (ዐቢል፡ ዐበለ) ፤ ቀለጠ፡ ወረደ፡
 ፈሰሰ፡ ተናደ፡ ጉረፈ ።
 ዐበለ ፤ ከዳ፡ እሸቀሸቀ፡ ሸሸ፡ ተንሸራተተ፡
 መሬቱ፡ ግንቡ ።
 ዐበላ ፤ ፈላሽ ፤ የደም፡ ዐበላ፡ እንዲሉ ።
 ማዕበል ፤ ጉርፍ፡ ፈረሰኛ፡ ውሃ፡ መሬት፡
 የሚያቀልጥ፡ የሚንድ፡ የሚያፈርስ፡ የሚያጉደጉድ፡
 ማለት፡ ነው፤ በሕዝብ፡ እነጋገር፡ ማበል፡ ይባላል ።
 መዝሙሪያውን፡ ዐበለ፡ እይ ።
 ዐበሌ፤ (ዐብሎ፡ ዐበለ) ፤ እፋ፡ ሰይፍ ።
 (ግጥም) ፤ ልጅ፡ እንተሌ፡ የተሳለ፡ ዐበሌ ።
 ዐባላ ፤—ቋንጥ ፤—አባላ ።
 ዐባሎ ፤—ዛፍ ፤—አባሎ ።
 ዐበቀ ፤—ጨመረ ፤—አበቀ ።
 ዐበረ ፤ (ጎበረ) ፤ አንድ፡ ሽን፤ ባላብ፡ በ
 ሥራ፡ ገጠመ፡ ዐደመን፡ ተመልከት ።
 ዐባሪ፡ (ዎች) ፤ ያበረ፡ የሚያብር ። ዐባሪ፡
 ተነባባሪ፡ እንዲሉ ።
 ዐባሪነት ፤ ዐባሪ፡ መሽን ።
 ዐባሪም ፤ ተርታ፡ መናኛ፡ እሽል፡ ከጥፋው፡
 ጋራ፡ የሚቀየጥ ፤ ም፡ ብዛትን፡ ያሳያል ። አደፍን፡
 አስተውል ፤ አደፈ ።
 ዐበር ፤ ዐባሪ ። ግብር፡ ዐበር፡ እንዲሉ ።
 (ስም፡ ዐበር) ፤ ሞክሼ ።
 ዐብራ ፤ ዐበሩ ፤ የሰው፡ ስም ።
 ማበር ፤ (ጎበር) ፤ አንድ፡ መሽን፡ መግ
 ጠም ።
 ማበሪያ ፤ ምክር፡ ሄራ፡ ዐድማ ።
 (ላባ) ማበር ፤ ማጎበር ። ዐረረን፡ እይ ።
 ማበረተኛ፡ (ኞች) ፤ ማጎበረተኛ ።
 ማበረተኛነት ፤ ማጎበረተኛነት ። በጎ፡ ተራ፡
 (ጎበረን)፡ ተመልከት ።
 አሳበረ ፤ (አጎበረ) ፤ አንድ፡ አደረገ፤ እስ
 ደረገ ።
 አሳባሪ፡ (ዎች) ፤ ያሳበረ፡ የሚያሳብር ።
 አሳባሪነት ፤ አሳባሪ፡ መሽን ።
 ማሳበር ፤ እንዲያብሩ፡ ማስደረግ ።
 ማሳበሪያ ፤ ጊዜ፡ ስፍራ ።
 ተባበረ፤ (ተጋበረ) ፤ ተመሳሰለ፡ ተዋሐደ፡
 ተሰማማ፡ ተጋጠመ፡ ተሻረከ፡ አንድ፡ ተኳሷን፡
 (ማቴጃ፤ ፱ ። ግብ፡ ሐዋ፤ ፲፪) ።
 ተባባሪ፡ (ዎች) ፤ የተባበረ፡ የሚተባበር ፤
 ተሻራኪ ።
 ተባባሪነት ፤ ተባባሪ፡ መሽን ።
 መተባበር ፤ መስማማት፡ መጋጠም፡ መሻ
 ረከ ።

መተባበሪያ ፤ መጋጠሚያ፡ መሻረኪያ ።
 አስተባበረ ፤ (አስተጋበረ) ፤ እነጻጻሪ፡
 አመሳሰለ፡ አዋሐደ፡ አስማማ፡ አገጣጠመ፡ አሻራከ ።
 አስተባባሪ ፤ ያስተባበረ፡ የሚያስተባብር ፤
 አንድ፡ ያኳሷን ።
 ማስተባበር ፤ ማመሳሰል፡ ማዋሐድ፡ ማገ
 ጣጠም፡ ማሻረክ ።
 ማስተባበሪያ ፤ ማዋሐጃ፡ ማገጣጠሚያ፡
 ማስማሚያ ።
 ዕብረት ፤ ጎበረት ።
 ዐብሮ ፤ አንድነት፡ አንድጋ፡ ሹፍ ።
 ዐብሮ፡ አደማ ፤ የዕድሜ፡ ባልንጀራ፡ እ
 ኩያ፡ ባልደረባ ፤ (ተረት) ፤ ካብሮ፡ አደግሽ፡ እት
 ሰደድ ።
 ዐብሮ፡ በቀል ፤ ጋማ ።
 ዐብሮ፡ ሻያጅ ፤ የመንገድ፡ ጓድ ።
 ዐብሮ፡ መብላት ፤ አለመመወት ፤ መላ
 ተፍ ።
 ዐብሮ፡ መኖር ፤ አለመለያየት፡ አለመፋ
 ታት ። ከዚህም፡ በቀር፡ ዐብሮ፡ መሥራት፡ ዐብሮ፡
 መሞት፡ እያለ፡ ይነገራል ፤ ንሉስ፡ አገባብ፡ ነው ።
 ዐቧር ፤ የዛፍ፡ ስም ፤ የሾላ፡ ዐይነት፡ ዕን
 ጨት፡ ደሙ፡ ሰባራ፡ ዕቃ፡ የሚያጣብቅ ።
 ዐቦሪ ፤ (ዎች) ፤ ታላቅ፡ አንኮላ፡ አፈ፡
 ሰፊ ። የዐቦሪ፡ ምስጢር፡ ብዙውን፡ የጥልቂት፡
 ውሃ፡ አንድ፡ ማድረግ፡ ነው ።
 ዐብረንታንት ፤ የገዳም፡ ስም ፤ በዋልድባ፡
 ውስጥ፡ የሚገኝ፡ የበረሃ፡ ገዳም ። ዐብረን፡ ታንተ፡
 ጋራ፡ እንገዢ፡ ማለት፡ ነው ።
 አስተባበር ፤ አመሳሰል ፤ ማበር ።
 ዐበረ፤ (ዐበር፡ ዐበረ) ፤ ደረቀ፡ ቦና፡ ሽን፡
 ዐበረ ፤ ዐለፈ፡ ተሻገረ ።
 ዐባር ፤ ድርት ፤ ዝናም፡ የታጣበት፡ ዘመን ።
 ይህ፡ ቋንቋ፡ የገእዝ፡ ሲሾን፡ በሐረርጌ፡ አውራጃ፡
 ይነገራል ።
 ዐቧራ ፤ ያፈር፡ የደንጊያ፡ የንጨት፡ የማር፡
 የቅጠል፡ ጻቂት፡ ብናኝ ።
 ዐቧሬ ፤ ዐቧራ፡ ያለበት፡ የበዛበት፡ ስፍራ፡
 ባዲስ፡ አበባ፡ ውስጥ፡ ያለ ፤ ያቧራ፡ ዐቧራዊ፡ ማ
 ለት፡ ነው ። ዐቧራ፡ ገበያ፡ እንዲሉ ።
 ዓቦር ፤ የሰው፡ ስም ፤ የሳላሕ፡ ልጅ፡ የሴም፡
 ጅኛ፡ ትውልድ ።
 ዕብራዊ ፤ የዓቦር፡ ዘርፍ፡ ወገን ።
 ዕብራውያን ፤ የዓቦር፡ ነገዶች፡ የዓቦር፡
 ተወላጆች፡ ሕዝብ፡ እስራኤል ።
 ዕብራይስጥ ፤ የዓቦር፡ ቋንቋ፡ ሱርስትን፡
 ግእዝን፡ ዐረብኛን፡ የመሰለ፡ አራት፡ ነቢያት፡ የተጻ

ቀበት ፤ ቀድሞ ፤ የአስራኤል ፤ ወገን ፤ ዛሬ ፤ ካህናት ፤
እራት ፤ (ረበናት) ፤ ይነጋገሩበታል ።
ዐበሻ ፤—የነገድ ፤ ስም ፤—ሐበሻ ።
ዕብስት ፤ ዕብዝት ፤ ጥበስት ።
ዕብስት ፤ መኖ ፤ ጥበስት ፤ መኖ ። ባላገር ፤
ጥበስት ፤ በማለት ፤ ፈንታ ፤ ዕብስት ፤ ይላል ። ጥበስ
ትን ፤ ተመልከት ።
ዐገገ ፤ (ሐገገ) ፤ ደነባ ፤ ወሰነ ፤ ደነገገ ፤
ሕግ ፤ ሥርዐት ፤ ሠራ ፤ ሐገገን ፤ እይ ።
ዐጋጊ ፤ (ሐጋጊ) ፤ ያገገ ፤ የሚያግግ ፤ ደ
ገጋጊ ፤ (ያዕፄ ፤ ፲፪) ።
ማገግ ፤ መደንባት ፤ መወሰን ፤ መደንገግ ።
ማገጊያ ፤ ሕግ ፤ መወሰኛ ፤ አደባባይ ፤ ሸንጎ ፤
ምክር ፤ ቤት ።
ዕግ ፤ ሕግ ፤ ደንብ ፤ ውሳኔ ።
ዕገውጡ ፤ (ውፁአ ፤ ሕግ) ፤ ሕገ ፤ ወጥ ፤
መረገ ።
ታገገ ፤ (ተሐገገ) ፤ ተወሰነ ፤ ተደነገገ ፤ ተ
ሠራ ፤ ሕጉ ።
ዐገዝ ፤ (ሐገዝ) ፤ ረዳ ፤ ሥራን ፤ ድካምን ፤
ተካፈለ ፤ (ዕዝፍ ፤ ፃፂ) ።
ዐጋዥ ፤ (ገዥ) ፤ ያገዘ ፤ የሚያገዝ ፤ ረ
ዳት ፤ (ፊልሞ ፤ ፩ ፤ ፊልላፄ ፤ ፫) ፤ (ተረት) ፤ ባሪያ ፤
ዐጋዥ ፤ ብታገኝ ፤ መጀን ፤ ደበቀኝ ።
ዐጋዥ ፤ ጥርስ ፤ የሌለው ፤ ማጭድ ፤ ጉዣሜ ።
ዐጋዥ ፤ ግንድ ፤ ከፊት ፤ ግንድ ፤ ቀጥሎ ፤
የተተከለ ፤ ድርን ፤ በማፈገፈግና ፤ ወጥሮ ፤ በመያዝ ፤
የፊት ፤ ግንድን ፤ ስለሚያገዝ ፤ ዐጋዥ ፤ ግንድ ፤ ተ
ባለ ።
ዕገዛ ፤ ዕግዣ ፤ የማገዝ ፤ የመርዳት ፤ ሥራ ።
ዐገዜታ ፤ ዝ፤ ከግሁ ፤ ርዳታ ።
ማገዝ ፤ መርዳት ፤ ካንድ ፤ ፊት ፤ መሸከም ፤
መሥራት ።
ማገዣ ፤ መርጃ ፤ እጅ ፤ ጊዜ ።
አሳገዝ ፤ (አሕገዝ) ፤ አስረዳ ፤ ርዳት ፤ ተቀ
በሉት ፤ አለ ፤ አሳረፈ ።
አሳጋዥ ፤ ያሳገዘ ፤ የሚያሳገዝ ።
ማሳገዝ ፤ ማስረዳት ፤ ማሳረፍ ።
ማሳገዣ ፤ ጊዜ ፤ ስፍራ ፤ ዐዘኔታ ።
ታገዝ ፤ (ተሐገዝ) ፤ ተረዳ ፤ ዐረፈ ።
ታጋዥ ፤ (ተሐጋዚ) ፤ የሚታገዝ ፤ የሚ
ሂዳ ።
(ገጥ) ዕግዝ ፤ (ሕገዝ) ፤ የታገዘ ፤ የተረዳ ፤ ያረፈ ።
መታገዝ ፤ መረዳት ፤ ማረፍ ።
መታገዣ ፤ መረጃ ፤ ማረፊያ ።
ተጋገዝ ፤ (ተሐገዝ) ፤ ተቀባበለ ፤ ተረዳ ፤
ተፈራረቀ ፤ ተራረፈ ።

ተጋጋዥ ፤ (ተሐጋዚ) ፤ የተጋገዘ ፤ የሚ
ተጋገዝ ፤ የሚረዳ ፤ ተቀባባይ ።
መተጋገዝ ፤ መረዳት ፤ መፈራረት ፤ መተ
ራረፍ ።
መተጋገዣ ፤ መረዳት ፤ መቀባበያ ።
አስተጋገዝ ፤ (አስተሐገዝ) ፤ አቀባበለ ፤
አረዳ ፤ አስተራረፈ ።
አስተጋጋዥ ፤ ያስተጋገዘ ፤ የሚያስተጋግዝ ፤
አቀባባይ ፤ አስተራረፈ ።
ማስተጋገዝ ፤ ማረዳት ፤ ማቀባበል ።
ማስተጋገዣ ፤ ማቀባበያ ፤ ማስተራረፊያ ።
አስተጋገዝ ፤ አረዳድ ፤ ማገዝ ።
ዐጉዛ ፤ ጊጠኛ ፤ ደበሎ ፤ የረኛ ፤ የጠረኛ ፤
ልብስ ፤ በለምድ ፤ ዐይነት ፤ የተዘጋጀ ፤ ሸማ ፤ ማገዣ ፤
(ዘሌ፣፣ ፃፂ ፤ ፃፂ) ፤ (የባሕር ፤ ዐጉዛ) ፤ ነጭ ፤ ሐር ፤
የሚመስል ፤ ረዥምና ፤ ለስላሳ ፤ ጠጉር ፤ ያለው ፤
የታናሽ ፤ እስያ ፤ ፍየል ፤ ሎሬሳ ፤ ሱፋላን ፤ እይ ።
(ላጋ) ዐጋይ ፤ (ሐጋይ) ፤ በጋ ፤ ጤፍ ፤ ዐጋይ ፤
እንዲሉ ።
ዐገለ ፤ (ዐግሎ ፤ ዐገለ) ፤ ማረ ፤ ኩተኩተ ፤
ዐፈር ፤ እስታቀፈ ፤ ተክልን ።
ዐገለ ፤ መለሰ ፤ ዐደሰ ፤ ቂጥኝን ።
ዐጋይ ፤ (ዮች) ፤ ያገለ ፤ የሚያገል ፤ ኩተ
ኳች ፤ አትክልት ፤ ዐጋይ ፤ እንዲሉ ።
ዐጋይነት ፤ ኩትኳችነት ።
ማገል ፤ መጣር ፤ መኩትኩት ፤ መመለስ ፤
ማደስ ።
ማገያ ፤ መኩትኩት ፤ ታናሽ ፤ ዶማ ።
አሳገለ ፤ (አዕገለ) ፤ አስማረ ፤ አስኩተ
ኩተ ።
አሳጋይ ፤ ያሳገለ ፤ የሚያሳገል ፤ አስኩትኳች ።
ማሳገል ፤ ማስማር ፤ ማስኩትኩት ።
ታገለ ፤ (ተዐገለ) ፤ ተማረ ፤ ተኩተኩተ ።
ታገለ ፤ ተመለሰ ፤ ታደሰ ።
ዕግል ፤ ያትክልት ፤ እንዐቀቅላ ፤ የተማረ ፤
የተኩተኩተ ።
ዕግል ፤ የቂጥኝ ፤ ምላሽ ።
ታገለ ፤ ተጋገለ ፤ (ተግገለ ፤ ተቃለሰ) ፤
ተናነቀ ፤ ለመጣል ፤ ለመቀማት ፤ (ዘፍፃፄ ፤ ፳፪) ።
ታጋይ ፤ (ተግጋሊ) ፤ የታገለ ፤ የሚታገል ።
ትግል ፤ ትግያ ፤ ትግልት ፤ (ትዕግ
ልት) ፤ ግብግብ ፤ ትንንት ።
መታገል ፤ መኩትኩት ፤ መተናነት ።
መታገያ ፤ መኩትኩት ፤ መተናኔቂያ ።
አስታገለ ፤ (አስተግገለ ፤ አስተቃ
ለሰ) ፤ አስተናቀ ።

ማስታገል ፤ ማስተናኘት ።

ማስታገያ ፤ ማስተናቂያ ።

አስተጋገለ ፤ አኩታኩተ ።

አስተጋገል ፤ አኩታኩተ ፤ ማገል ።

ዐጉለ ፤—አስቀረ ፤—አጉለ ።

ዐጉል ፤ መጥፎ ፣ የጠባይ ፣ የግብር ፤ እካብ ፣ አይገባ ፣ ድንጋይ ።

ዐጉል ፤ ጊዜ ፤ ለሥራ ፣ የማይመች ፣ ሰዓት ።

ዐጉለቲ ፤ ያጉል ፣ ወገን ።

ዐጉል ፤ (ሎች) ፤ ያጉል ፣ ዐጉል ፣ ፍጹም ፣ ዐጉል ፤ ዐጉልነቱ ፣ በብዙ ፣ ወገን ፣ የሚታይ ፤ ሹለት ፣ ልብ ፣ (ጸንገ ፣ ጽፎ ፣ ጽፎ) ።

ዐጉሊት ፤ ወንድ ፣ አይሏት ፣ ሴት ፤ የማትረባ ።

ዐጉሊጥ ፤ (ዐጉለቲ) ፤ ቧልተኛ ፣ ዋዘኛ ።

ዐጉሊጥ ፤ ዐጉል ፣ ሊጥ ፣ ማለት ፣ ይመስላል ።

ዐገመ ፤ (ሐገመ) ፤ ሳብ ፣ ጠባ ፣ መጠጠ ፣ መጠመጠ ፤ መጥፎ ፣ ደምን ፣ አወጣ ።

ዐጋሚ ፤ (ዎች) ፤ ያገመ ፣ የሚያግም ። ገጥ ፣ ተመልክት ።

ዐገም ፤ (ሐገም) ፤ ማገም ።

ዐገም ፤ ጠቀም ፤ ደግ ፣ ወይም ፣ ከፋ ፣ የማይባል ፣ ሥራ ፤ እነገር ፣ ሹሉ ፣ መግባት ፣ እዚያም ፣ እዚያም ፣ ማለት ፤ ዐገም ፣ ጠቀም ፣ ቀዶ ፣ መስፋትን ፣ ያሳያል ።

ማገም ፤ መሳብ ፣ መጥባት ፣ መምጠጥ ።

ማገሚያ ፤ አፍ ፣ ዋገምት ።

አሳገመ ፤ (አሐገመ) ፤ አስጠባ ፣ አስመጠጠ ፣ አስወጣ ፣ ደምን ።

አሳጋሚ ፤ ያሳገመ ፣ የሚያሳገም ።

ማሳገም ፤ ማስመጠጥ ፣ ማስመጥመጥ ።

ማሳገሚያ ፤ ጊዜ ፣ ስፍራ ።

ታገመ ፤ (ተሐገመ) ፤ ተሳብ ፣ ተጠባ ፣ ተመጠጠ ፣ ተመጠመጠ ፤ ድምቢጥን ፣ እይ ።

ታጋሚ ፤ (ተሐጋሚ) ፤ የሚታገም ፤ በሽተኛ ፣ ሕመምተኛ ።

ዕግም ፤ የታገመ ፣ ደም ፣ የወጣው ።

ዕጉም ፤ (ጉግም) ፤ የመጥኛ ።

መታገም ፤ በዋገምት ፣ መታከም ። (ተረት) ፤ ባዋቂ ፣ ፊት ፣ መናገር ፣ መታገም ።

መታገሚያ ፤ ዝርባ ፣ ራስ ።

ይገም ፤ የወረዳ ፣ ስም ፤ በመንዝ ፣ ከፍል ፣ ያለ ፣ ቀበሌ ። ይሳብ ፣ ይምጠጥ ፣ ማለት ፣ ነው ። ዐገመና ፣ ገመጠ ፣ ባግርኛ ፣ ይገጥማሉ ። (ተረት) ፤ እከሊት ፣ ስለ ፣ ሞተች ፣ ስዎች ፣ ይገምጧት ፣ ወጡ ።

ዋገምት ፤ (ቶች) ፤ ከተንድ ፣ የተበጀ ፣ የበሽተኛን ፣ ደም ፣ መሳብያ ፣ መምጠጥ ፣ መሰብሰቢያ ፣ የሐኪም ፣ መሣሪያ ፣ ማፋ ፣ በሠም ፣ የጠበበ ።

ዋገምት ፤ አፍ ፤ የዋገምት ፣ አፍ ፤ እት ፣ ዋገምት ፣ የሚመስል ፣ ሰው ።

ወገሚት ፤ ባይ ፣ አራራ ፣ ቅቢ ፣ የወጣለት ፣ ወተት ።

አስተጋገም ፤ የደም ፣ አሳሳብ ፤ ማገም ።

ዐጋም ፤—እገኝም ፣ ዕንጨት ፤—አጋም ።

(ዐገሠ) ፤ ዐግሦ ፣ ዐገሠ) ፤ አስታገሠ ፤ (አስተዐገሠ) ፤ አስቻለ ፤ ትግሥት ፣ ሰጠ ፤ ዝም ፣ እሠኝ ፤ አጸና ።

አስታጋሽ ፤ ያስታገሠ ፣ የሚያስታገሥ ።

ማስታገሥ ፤ ማስቻል ፣ ሥቃይን ።

ማስታገሻ ፤ ማስቻያ ፣ ምክር ፣ መከራ ። ማስታገሻውን ፣ ይስጥሽ ፣ እንዲሉ ።

ታገሠ ፤ (ተዐገሠ) ፤ ቻለ ፣ ጸና ፤ ዝም ፣ አለ ፣ (ሮሜዳ ፣ ጽፎ) ፤ ነገር ፣ ግን ፣ (ዐገሠ) ፣ ቻለ ፤ ታገሠ ፣ ተቻለ ፣ ተብሉ ፣ ቢተረጉም ፣ በቀና ፣ ነበር ።

ታጋሽ ፤ (ሾች) ፤ የታገሠ ፣ የሚታገሥ ፤ ቻይ ፣ (መከፈ ፣ ፍ ፣ ፍሐፍ ፣ ፎ) ።

ታጋሽነት ፤ ታጋሽ ፣ መሾን ፣ ቻይነት ።

ዕጉሥ ፤ ታጋሽ ፣ (ግእዝ) ።

መታገሥ ፤ መቻል ፣ ዝም ፣ ማለት ፣ (እጥጽ ፣ ፎ) ።

መታገሻ ፤ ልብ ፣ ጊዜ ።

መታገሻ ፤ የበገና ፣ አውታር ፣ ቅትርት ፣ ከብርዙማ ፣ በታች ፣ ያለ ።

ትግሥት ፤ (ትዕግሥት) ፤ የሥቃይ ፣ የመከራ ፣ ችሎታ ፣ ዝምታ ፣ ርጋታ ፣ ጸጥታ ።

ትግሥተኛ ፤ (ኞች) ፤ ታጋሽ ፣ ልብ ፣ ሰራ ፣ ነገር ፣ ዐላፊ ፣ ሰው ።

ትግሥተኛነት ፤ ትግሥተኛ ፣ መሾን ።

ተጋገሠ ፤ (ተዓገሠ) ፤ ተቻቻለ ፤ ዝም ፣ ተባባሰ ፣ እንዳላየ ፣ እንዳልሰማ ፣ ተካሄደ ።

መተጋገሥ ፤ መቻቻል ።

መተጋገሻ ፤ መቻቻያ ።

አስተጋገሠ ፤ (አስተዓገሠ) ፤ አቻቻለ ፤ አጸና ።

ማስተጋገሥ ፤ ማቻቻል ፣ ማጸናት ።

ማስተጋገሻ ፤ ማቻቻያ ፣ ማጸናት ።

ታገሥ ፤ (ተዐገሥ) ፤ ቻል ፣ ጸና ፤ ዝም ፣ በል ።

ይታገሡ ፤ የወንድና ፣ የሴት ፣ ስም ።

አስተጋገሥ ፤ አቃቃል ፤ ግብጋግ ፤ ሙ
ታገሥ ።

ዐገሽ ፤ አቋተ ፤ ደቀነ ።

ዕግሽ ፤ ግጽቻ ፤ መደቀኛ ። (አልቃሽ) ፤ አ
ትስ ፤ ምን ፤ ልትሸናት ፤ ወንድም ፤ ምን ፤ ሊሸናት ፤
ከዕግሽ ፤ ላይ ፤ ዐፍግ ፤ አንድ ፤ ብር ፤ ሲሸናት ።

ታገሽ ፤ ተቋተ ፤ ተደቀነ ፤ ጥሬው ፤ ቅይጡ ።

ዐገተ ፤ (ዐጊት ፤ ዐገተ) ፤ የዋሰን ፤ ገን
ዘብና ፤ ዕቃ ፤ ወሰደ ፤ ሰብልን ፤ ክልክልን ፤ አትክል
ትን ፤ የበላ ፤ ከብትን ፤ ከቦ ፤ ያዘ ፤ ወደ ፤ በረቱ ፤
አገባ ።

ዐጋች ፤ (ሾች) ፤ ያገተ ፤ የሚያግት ፤ ያኸ ።
ዋስ ፤ ዐጋች ፤ እንዲሉ ።

ማገት ፤ መያዝ ፤ መውሰድ ።

ማገቻ ፤ ዕዳ ፤ ዋስትና ።

አሳገተ ፤ (አዕገተ) ፤ ዕጎቻ ፤ ሰጠ ፤ አሲ
ያዘ ።

አሳጋች ፤ ያሳገተ ፤ የሚያሳግት ፤ ዋስ ።

ማሳገት ፤ ማሲያዝ ፤ መስጠት ።

ማሳገቻ ፤ ጊዜ ፤ ቤት ።

ታገተ ፤ (ተዐግተ) ፤ ተያዘ ፤ ተወሰደ ፤ ዋሱ ፤
ገንዘቡ ።

ታጋች ፤ የሚታገት ፤ ሰው ።

ዕግት ፤ (ዕጎት) ፤ የታገተ ፤ የተከበበ ፤ የ
ተያዘ ፤ የተወሰደ ።

ዕጎቻ ፤ የዋስ ፤ ዕቃ ፤ ገንዘብ ፤ ከብት ።

መታገት ፤ መከበብ ፤ መያዝ ፤ መውሰድ ።

መታገቻ ፤ የዋስ ፤ ቤት ፤ ቀን ።

ተጋገተ ፤ (ተግገተ) ፤ ተካበበ ፤ ተያያዘ ፤
ተቀባበለ ፤ ዕጎትን ።

አስተጋገተ ፤ (አስተግገተ) ፤ እካበበ ፤
ዋሰን ፤ እያያዘ ።

አስተጋገት ፤ በዋስትና ፤ እያያዘ ፤ ግገት ።

ዐጎት ፤ —የወተት ፤ ውሃ ፤ —አጎት ።

ዐጎት ፤ —ያባት ፤ የናት ፤ ወንድም ፤ —አ
ጎት ።

ዐዶ ፤ (ዐዕ) ፤ ባዶ ፤ ባድማ ፤ በረሐ ፤ ደን ።
በትግሪኛም ፤ አገር ፤ ዐድ ፤ ይባላል ።

ዐዶ ፤ (ዐደው ፤ ዕድው) ፤ በበረሐ ፤ የሚ
ቀመጥ ፤ ዐዳኝ ፤ ያውሬ ፤ ጠላት ፤ ባለጋራ ።

ዐዶ ፤ ከዝግጥን ፤ ኩቴ ፤ የተበጀ ፤ እንደ ፤ መ
ጋዝ ፤ ያለ ፤ ያዳኝ ፤ አንባር ።

ዐዶ ፤ (ጋላ) ፤ የቃልቻ ፤ አስተርጓሚ ።

ዐዶ ፤ ወሸባ ፤ ያዳኝ ፤ ዘረን ፤ አዝማች ።
ዐዶ ፤ ወሸባ ፤ ዐዶ ፤ ወሸባዬ ፤ ዐዳኝ ፤ ወሸባ ፤ ጳርዬ ፤
እንዲሉ ።

ዐዶ ፤ ከበር ፤ (ርች) ፤ ዐፍላኛ ፤ መንድኖ ፤
ሴት ፤ እያያዘ ፤ የሚያስገዝና ፤ የሚያስጨናር ፤ ዛር ፤
የብልግና ፤ የዘመት ፤ አሠሪ ፤ ክፉ ፤ መንፈስ ፤ ሲር
ክርም ፤ የትግራ ፤ ልጅ ፤ እባብ ፤ ዐለንጋው ፤ አሸዋ ፤
ልብሱ ፤ ዳዊት ፤ ደጋሚ ፤ ይላል ፤ ከበረን ፤ እይ ።

ዐዶ ፤ ነዳይ ፤ (ነዳየ ፤ ዐዕ) ፤ የምድረ ፤ በዳ ፤
ድኻ ፤ ጠጉሩ ፤ የተንጨረፈ ፤ ቤት ፤ ንብረት ፤ የሌ
ለው ፤ ዐጥን ፤ ተመልከት ።

ዐጃ ፤ (ዐዘዘ) ፤ የእኸል ፤ ስም ፤ ከነገለባው ፤
ተዘርቶ ፤ ከነገለባው ፤ የሚመርት ፤ እኸል ፤ የሰንደ ፤
የዐዛዜ ፤ ዐይነት ፤ (ኢሳጃጃ ፤ ጃጃ) ፤ (ተረት) ፤ ዐጃ ፤
ወቅጦ ፤ ቢዘሩ ፤ ተመልሶ ፤ ከዘሩ ።

ዑድ ፤ —የሸቱ ፤ ስም ፤ —ዐወደ ።

ዒድ ፤ (ዐረ) ፤ የበዓል ፤ ስም ፤ የእስላም ፤
ዓመት ፤ ባል ።

ዓዲ ፤ ዳግመኛ ፤ (ግእዝ) ።

ዕዳ ፤ —በቁሙ ፤ —ዐደየ ።

ዐጀበ ፤ (ዐረ ፤ ሐጀበ ፤ ሸፈነ) ፤ ከበበ ፤
ተከተለ ፤ ጌታውን ፤ እመቤቱን ።

ዐጀበ ፤ ሰበሰበ ፤ አከማቸ ፤ መሰገ ፤ አንድ ፤
ላይ ፤ አደረገ ፤ ዐጨቀ ።

ዐጃቢ ፤ (ዐች) ፤ ያጀበ ፤ የሚያጀብ ፤ ከባቢ ፤
ተከታይ ፤ ሰብላቢ ፤ አካቢ ።

ዐጀብ ፤ የመከበብ ፤ የመከተለ ፤ ሹኔታ ።
ዛሬ ፤ ዐጀብ ፤ አለብኝ ፤ እንዲል ፤ ወታደር ።

ዐጀብ ፤ ብዙ ፤ ጭፍራ ፤ ሰራዊት ። የሻለ
ቃው ፤ ዐጀብ ፤ ይሰበር ፤ ይመስላል ።

ዐጀባ ፤ ከበባ ፤ ከተላ ፤ መጋረጃ ፤ (ግጥም) ፤
እንዳላይሽ ፤ እንዳላይሽ ፤ ዐጀባ ፤ ሹኗል ፤ ጥላሽ ።

ባጀባ ፤ የሴት ፤ ስም ።

ማጀብ ፤ መከበብ ፤ መከተለ ፤ መሰብሰብ ፤
ማከብ ፤ ማከማቸት ።

ማጀቢያ ፤ መከበቢያ ፤ መከተያ ፤ መንገድ ፤
የጦር ፤ መሣሪያ ፤ ማከቢያ ፤ ማከማቻ ፤ ማጨቂያ ፤
ሰፍራ ፤ ዕቃ ።

አሳጀበ ፤ አስከተለ ፤ አስከበበ ።

ማሳጀብ ፤ ማስከተለ ፤ ማስከበብ ።

ታጀበ ፤ በፊት ፤ በኋላ ፤ በቀኝ ፤ በግራ ፤ ተ
ከበበ ።

ታጀበ ፤ ተሰበሰበ ፤ ታከበ ፤ ተከማቸ ፤ ተመ
ሰገ ፤ ታጨቀ ።

ታጃቢ ፤ የሚታጀብ ፤ ባለጭፍራ ።

ዕጅብ ፤ የታጀበ ፤ የተከበበ ፤ የታከበ ፤ ከ
ምቹ ፤ ዕጭቸ ።

መታጀብ ፤ መከበብ ፤ አንድነት ፤ መሾን ።

መታጀቢያ ፤ ከብረ ፤ በዓል ፤ ሰልፍ ፤ ዘመቻ ።

ዕጅብኝ ፤ ረፋድ ፤ ከብት ፤ የሚመሰገበት ።

አስተጻጀብ ፤ አከባብብ ፤ ማጀብ ፤
 ዐጀበ ፤ (ዐጺብ ፤ ዐጸበ) ፤ ገረመ ፤ ደነቀ ፤
 ዐጀብ ፤ ዕጹብ ፤ ድንቅ ፤ ግሩም ፤ ዐጀብ ፤ እ
 የወለዱ ፤ ማጀብ ፤ ዐጀብ ፤ ና ፤ ጃሉ ፤ እንዲል ፤ ሐ
 ርበኛ ፤
 ዐደገ ፤—ቁመት ፤ ጨመረ ፤—አደገ ፤
 ዐደገ ፤ (ጎደገ) ፤ ተወ ፤ ለተቀ ፤
 ታደገ ፤ (ተጎደገ) ፤ ተተወ ፤ ከመከራ ፤
 ወጣ ፤ ዳነ ፤
 ታደገ ፤ (አጎደገ) ፤ እስተወ ፤ አስጣለ ፤ አ
 ስለቀቀ ፤ አዳነ ፤ ተቤዠ ፤ ራሱን ፤ ለውጦ ፤ በታሰረ ፤
 ፈንታ ፤ ታሰሮ ፤ ተይዞ ፤ ወባት ፤ ገብቶ ፤ (ዘጸጸ፤
 ጸፂ ፤ ጀሳሙ ፤ ፲፱ ፤ ፱) ፤ ታደገን ፤ አዳነ ፤ ማለት ፤
 የልማድ ፤ ስሕተት ፤ አፈታት ፤ ነው ፤
 ታዳጊ ፤ (አጎዳጊ) ፤ የታደገ ፤ የሚታደግ ፤
 የተቤዠ ፤ አዳኝ ፤ (ጀነ፤ ፲፫ ፤ ፭ ፤ ምሳጽ፤ ፲፩) ፤
 ስለ ፤ ታዳጊው ፤ ጌታ ፤ እንዲሉ ፤
 ታዳጎች ፤ የታደጉ ፤ የሚታደጉ ፤ አዳኞች ፤
 (ሕዝቧ፤ ጸ፩) ፤
 ታዳጊ ፤ አልባ ፤ አዳኝ ፤ የሌለው ፤ (መ
 ዝ፤ ፩) ፤
 ታዳጊነት ፤ አዳኝነት ፤
 ትድግ ፤ ለውጥ ፤ የመከራ ፤ ምትክ ፤
 ትድግና ፤ ለውጥነት ፤ ምትክነት ፤ ማዳን ፤
 መታደግ ፤ (አድጎኖት) ፤ መቤዠት ፤ ማ
 ዳን ፤
 መታደጊያ ፤ ማስተዋያ ፤ ማስለቀቂያ ፤ ማ
 ዳኛ ፤ መቤዠ ፤
 ዕድጋት ፤ (ጎድገት) ፤ በጥለትና ፤ በቀ
 ቲት ፤ መካከል ፤ የተጣለ ፤ ማግ ፤
 አስተዳደግ ፤ አለቃቀቅ ፤ መታደግ ፤
 ዐደገ ፤ (ትግ፤ ገዛ) ፤ መለስ ፤ አቀና ፤ ቀጥ ፤
 አደረገ ፤ ጉባዛ ፤ ዕንጨትን ፤ በመቀረጥ ፤
 (ጥዳ) ዐዳጊ ፤ ያደገ ፤ የሚያድግ ፤ መላሽ ፤
 (ጥደ) ማደግ ፤ መመለስ ፤ ማቅናት ፤
 ማደጊያ ፤ ታናሽ ፤ መጥረቢያ ፤ ጥልቆ ፤
 ታደገ ፤ ተቈረጠ ፤ ተመለሰ ፤ ቀና ፤ ቀጥ ፤ አለ ፤
 ተገዛ ፤
 ታዳጊ ፤ የሚቈረጥ ፤ የሚመለስ ፤ የሚገዛ ፤
 ጉባዛ ፤ ዕንጨት ፤
 ታዳጊ ፤—የሚያድግ ፤—አደገ ፤
 (ጥድ) ዕድግ ፤ የታደገ ፤ የተመለሰ ፤ ምልስ ፤ የተገዛ ፤
 ገዝ ፤
 መታደግ ፤ መቈረጥ ፤ መመለስ ፤ ቀጥ ፤ ማለት ፤
 መታደጊያ ፤ መቈረጫ ፤ መመለሻ ፤ ዕቃ ፤
 መጥረቢያ ፤

ዕድጋት ፤ ቈረጣ ፤ ምለሳ ፤
 አስተዳደግ ፤ አመላለስ ፤ (ጥደ) ማደግ ፤
 ዐደዳ ፤ (ዐዲድ ፤ ዐደደ) ፤ ገዝንዝ ፤ ቁቅ
 ጭቅ ፤
 ዐድዋ ፤ በትግራ ፤ ክፍል ፤ ያለ ፤ አገር ፤
 ባ፲፰፻፳፰ ፤ ዓ ፤ ም ፤ የካቲት ፤ ጽ። ፤ ቀን ፤ እሑድ ፤
 ዐጤ ፤ ምንልክ ፤ ከጣሊያን ፤ ጋራ ፤ ተዋግተው ፤ ድል ፤
 ያደረጉበት ፤
 ዐደየ ፤ መለስ ፤ ከፈለ ፤
 ዕዳ ፤ (ዎች) ፤ በቅጣትና ፤ በብድር ፤ በ
 ካሳ ፤ ምክንያት ፤ ለመግጥሥት ፤ ላበዳሪ ፤ ለተበደለ ፤
 የሚከፈል ፤ ገንዘብ ፤ ዕዳና ፤ ደም ፤ ዱብ ፤ ዕዳ ፤ እን
 ዲሉ ፤ (ተረት) ፤ ያባት ፤ ዕዳ ፤ ለልጅ ፤ ያፍንጫ ፤
 ዕዳ ፤ ለእጅ ፤
 ዕዳ ፤ በደል ፤ የበደል ፤ ዕዳ ፤ ካሳ ፤
 ዕዳ ፤ በዕዳ ፤ ሾነ ፤ በዕዳ ፤ ላይ ፤ ዕዳ ፤ መጣ ፤
 ተጨመረ ፤
 ዕዳ ፤ ሾነበት ፤ መጣበት ፤ ተደረገበት ፤
 ዕዳ ፤ ሰርጉ ፤ ተበድሮ ፤ የሚደሰት ፤
 ዕዳ ፤ ተሟዳ ፤ ያልታለበ ፤ ዕዳ ፤
 ዐደየ ፤ በጨጨ ፤ ብጫ ፤ መሰለ ፤ ነጣ ፤ ነጭ ፤
 ሾነ ፤ ጋላ ፤ ነጭን ፤ ዐዲ ፤ ፀሓይን ፤ ዐዳ ፤ የሚለው ፤
 ከዚህ ፤ የወጣ ፤ ነው ፤
 ዐደይ ፤ የበጨጨ ፤ ብጫ ፤ የሾነ ፤ አበባ ፤
 የመስቀል ፤ ለት ፤ ልጃገረዶች ፤ አክሊል ፤ የሚያደ
 ርጉት ፤ (ግጥም) ፤ ዐደይ ፤ ዐደይ ፤ የመስከረም ፤ ሉስ
 ንዮስ ፤ ንጉሠ ፤ ርም ፤
 ዐደይ ፤ አበባ ፤ በመስከረም ፤ የሚፈነዳ ፤
 የምድር ፤ ጌጤ ፤ ሽልማቷ ፤ ዐደይ ፤ ላበባ ፤ ቅጽል ፤
 ወይም ፤ ዘርፍ ፤ ነው ፤ ሉልን ፤ አስተውል ፤
 ዕድያት ፤ (ትግ) ፤ የጥለት ፤ ስም ፤ ብጫን ፤
 መደብ ፤ አድርጎ ፤ ማንኛውንም ፤ ጥለት ፤ ያሳያል ፤
 ዐደለ ፤ (ዐዲል ፤ ዐደለ) ፤ ለኹሉ ፤ በመ
 ደዳ ፤ በነፍስ ፤ ወከፍ ፤ ሰጠ ፤ አሳለፈ ፤ አስተናበረ ፤
 (ፍርድ ፤ ዐደለ) ፤ በየን ፤ ፈረደ ፤
 ዐዳይ ፤ (ዮች) ፤ ያደለ ፤ የሚያድል ፤ አላ
 ላፈ ፤ አስተናባሪ ፤
 ዐዳይነት ፤ ዐዳይ ፤ መኾን ፤ አሳላፊነት ፤
 ዕደላ ፤ ማደል ፤
 ማደል ፤ ማሳለፍ ፤ መስጠት ፤ ማስተናበር ፤
 ማደያ ፤ የምግብ ፤ የመጠጥ ፤ የገንዘብ ፤ የማን
 ኛውም ፤ ስጦታ ፤ መስጫ ፤ ማሳለፊያ ፤ የሰፊትና ፤
 የሽክላ ፤ ዕቃ ፤ ዋንጫ ፤ ብርሌ ፤ ጥዋ ፤ አንኮላ ፤ ብ
 ርጭቆ ፤
 አሳደለ ፤ ባዳይ ፤ እጅ ፤ አሰጠ ፤
 አሳዳይ ፤ ያሳደለ ፤ የሚያሳድል ፤
 ማሳደል ፤ ማሰጠት ፤

ማሳደያ ፤ ማሰማ ፡ ስፍራ ፡ ጊዜ ።
ታደለ ፤ በተራ ፡ ተሰጠ ፡ መብሉ ፡ መጠጡ ፡
ልብሱ ፡ ገንዘቡ ፡ (አስ፩ ፡ ፮) ። ዕድል ፡ ተቀበለ ፡
ሰጪ ። (ተረት) ፤ ያልታደለ ፡ ከንፈር ፡ ሳይሳም ፡
ያረጃል ፡ አማረን ፡ እይ ።
ታደለ ፤ (ተዐድለ) ፤ ተፈረደ ።
ታዳይ ፤ (ዮች) ፤ የሚታደል ፡ ተሰጧ ፡ ገ
ንዘብ ፤ ተቀባይ ፡ ሰው ።
የታደለ ፤ (ች ፡ ሉ) ፤ ዕድላም ፡ ባለዕድል ።
ዕድል ፤ ሰጠታ ፡ ዕጣ ፡ ከፍል ፡ መክፈልት ።
ዕድለ ፡ ቢስ ፤ ዕድለ ፡ መጥፎ ።
ዕድል ፡ የለሽ ፤ ያልታደለ ።
ዕድል ፡ ፈንታ ፤ የድርሻ ፡ ዕድል ። ዕድል ፡
ፈንታ ፡ ጥፋ ፡ ተርታ ፡ እንዲሉ ።
ዕድላም ፤ የታደለ ።
ዕድለኛ ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ፡ ባለዕድል ።
በድሉ ፤ (በዕድሉ) ፤ የሰው ፡ ስም ።
ዕድላት ፤ የማደል ፡ የመታደል ፡ ሥራ ።
መታደል ፤ ዕድልን ፡ መቀበል ። (አለመታደል) ፤ ዕድልን ፡ አለማግኘት ፤ ካንኙም ፡ በኋላ ፡ ማጣት ።
መታደያ ፤ የቤት ፡ ውስጥ ፡ ወለል ፤ መኻል ፡
ሚዳ ፡ በገበታ ፡ ላይ ፡ ዕድል ፡ መቀበያ ፤ ገበታ ፡ ቤት ።
ተዳደለ ፤ (ተዓደለ) ፤ ተሰጣጠ ፡ ተቀባ
በለ ፡ ድርሻን ፡ ፈንታን ።
መተዳደል ፤ መቀበበል ፡ መሰጣጠት ።
መተዳደያ ፤ መሰጣጣ ።
አስተዳደለ ፤ (አስተዓደለ) ፤ ተፈላጊ ፡
ነገርን ፡ አስጣጠ ፡ አቀባበለ ።
አስተዳደለ ፤ ፍረዱ ፡ አለ ፤ አፈራረደ ።
አስተዳዳይ ፤ ያስተዳደለ ፡ የሚያስተዳደል ።
አስተዳደል ፤ የዕድል ፡ አስጣጥ ፤ ማደል ።
ዐደል ፤ (ዐድል) ፤ ጥኑ ፡ ጠንካራ ፡ ሻካራ ፡
እንደ ፡ ማስ ፡ ለበከት ፡ ያለ ።
ዐደሌ ፤ (ዐደላዊ) ፤ ዐደልማ ፡ የዐደል ፡ ዐ
ይነት ፡ ወንድ ፡ ጥፋ ፡ ወፍፍ ፡ መናኛ ፡ ልብስ ፡ የሚ
ሽን ።
ዐዳል ፤—የነገድ ፡ ስም ፤—አዳል ።
ዐጀለ ፤ (ዐገለ) ፤ ሸፈነ ፡ አለበለ ፡ ጠቀ
ለለ ፡ አለበለ ፡ ደረቅ ፡ ቁዳን ፡ በቅጠል ፤ ገላን ፡
ባብሽ ።
ዐጃይ ፤ ያጀለ ፡ የሚያጅል ፤ አልባሽ ፡ አለስ
ላሽ ።
ዕጀላ ፤ ሸፈነ ፡ ጥቅለላ ።
ማጀል ፤ መሸፈን ፡ ማልበስ ፡ ደንጊያ ፡ መ
ማን ።

ማጀያ ፤ መሸፈኛ ፡ መጠቅለያ ፡ ቅጠል ።
አሳጀለ ፤ እሸፈነ ፡ አስለበሰ ፡ አስጠቀለለ ፤
ከባድ ፡ ነገር ፡ አስማን ።
ማሳጀል ፤ ማስጠቅለል ፡ ማሸፈን ፡ ማስለ
ስለስ ።
ማሳጀያ ፤ ማስጠቅለያ ፡ ማሸፈኛ ፡ ማስለስ
ለሻ ።
ታጀለ ፤ ተሸፈነ ፡ ለበሰ ፡ ተጠቀለለ ፡ ለሰ
ለሰ ።
ዕጅል ፤ የታጀለ ፡ የተሸፈነ ፡ ስልቻ ፡ ቅሪላ ፡
ቁርበት ፡ ደበሉ ፡ አጅ ፡ አግር ።
ዕጅላት ፤ ሽፍኖት ፡ ጥቅላላት ።
መታጀል ፤ መልበስ ፡ መሸፈን ።
መታጀያ ፤ ጊዜ ፡ ስፍራ ።
አስተጃጀል ፤ እሸፋፈን ፡ ማጀል ።
ዐደመ ፤ (ዐድሞ ፡ ዐደመ) ፤ ጠራ ፡ ቀ
ጠረ ፡ በዚህ ፡ ቀን ፡ ና ፡ አለ ፡ ለሰርግ ።
ዐደመ ፤ አሠረ ፡ ሰውን ፡ ለበሰበ ፤ በድብቅ ፡
በሰውር ፡ ያለት ፡ መከረ ፡ ነገር ፡ ቋጠረ ፤ ዐድማ ፡
አደረገ ፡ ከፋ ፡ ለመሥራት ።
ዐደመ ፤ የሰው ፡ ስም ።
ዐዳሚ ፤ ያደመ ፡ የሚያድም ፤ ጠረ ፡ ቀጣሪ ፡
አሠያሪ ።
ዐድማ ፤ ተንኩልና ፡ ከፋት ፡ ያለበት ፡ ም
ክር ፡ ሢራ ፡ ዳለት ።
ዐድማ ፤ መታ ፤ ዐደመ ፡ ሢራ ፡ ቁረጠ ፡ አ
ደረገ ።
ዐድመኛ ፤ (ኞች) ፤ ዐድማ ፡ ወዳድ ፡ ባለዐ
ድማ ፡ ያድማ ፡ አለቃ ፡ ሢረኛ ።
ዐድመኛነት ፤ ዐድመኛ ፡ መሾን ።
ማደም ፤ መጥራት ፡ መቅጠር ፡ ማሢር ።
ማደሚያ ፤ ማሢሪያ ፡ ቀን ፡ ስፍራ ።
አሳደመ ፤ ዐድማ ፡ አስደረገ ፤ ሰውን ፡ አሳ
በረ ፤ ከፋ ፡ አስመክረ ።
አሳዳሚ ፤ ያሳደመ ፡ የሚያሳድም ፤ አሳባሪ ።
አሳዳሚነት ፤ አሳዳሚ ፡ መሾን ።
ማሳደም ፤ ማሳበር ።
ማሳደሚያ ፤ ማሳበሪያ ።
ታደመ ፤ ተጠራ ፡ ተቀጠረ ፡ ተለበሰበ ።
ታደመ ፤ ተሠረ ፡ ተመክረ ፡ ከፋው ።
ታደመ ፤ ታደመች ፤ የወንድና ፡ የሴት ፡
ስም ።
ታዳሚ ፤ የሚታደም ፤ ወደ ፡ ሰርግ ፡ ቤት ፡
ተጠረ ።
ዕድም ፤ (ቅጽል) ፤ የታደመ ፡ የተቀጠረ ፡
(የተቃጠረ) ።

ዕድሞች ፤ የተቃጠሩ ፤ (ምሳሌ ፤ ፲፭) ።
 ዕድም ፤ (ጥራ ፤ ስም) ፤ ጥራ ።
 ዕድመኛ ፤ (ኞች) ፤ ዕድም ፤ ያለው ፤ ባለ
 ዕድም ፤ እሴት ፤ መሸራ ፤ አባት ፤ ቤት ፤ የሚመጣ ።
 መታደም ፤ መጠራት ፤ መቀጠር ።
 መታደሚያ ፤ ዐሥረኛ ፤ ቀን ።
 አስተዳደመ ፤ አጠራራ ፤ አቀጣጠረ ፤ በዚህ ፤
 ቀን ፤ ና ፤ አባባል ።
 ዕድሜ ፤ ሰው ፤ ተወልዶ ፤ እስኪሞት ፤ ድ
 ረስ ፤ ያለው ፤ ዘመን ፤ ዓመት ፤ ለአራዊትና ፤ ለእን
 ሰሳት ፤ ለአዕዋፍ ፤ ለዕፀዋት ፤ ሳይቀር ፤ ይነገራል ።
 የዕድሜ ፤ ትርጓሜ ፤ በገእዝ ፤ ቀጠር ፤ ይባላል ።
 ዕድሜ ፤ ለንስሐ ፤ ዘመን ፤ ለፍሥሐ ፤ ዕድሜና ፤
 ጨርቅ ፤ እንደ ፤ ምንም ፤ ያልቅ ፤ እንዲሉ ።
 ዕድሜያም ፤ (ሞች) ፤ ባለብዙ ፤ ዕድሜ ፤
 ብዙ ፤ ዘመን ፤ የኖረ ፤ ማቱሳላ ፤ ወይም ፤ ሌላ ፤ ሐፍ
 ከና ፤ ኤልያስ ፤ ዕዝራ ፤ ሱቱኤል ።
 አስተዳደም ፤ አቀጣጠር ፤ ማደም ።
 ዕድሞ 1—ያፈር ፤ ቤት 1—እድሞ ።
 ዐጀም ፤ የነገድ ፤ ስም ፤ በፋርስ ፤ ውስጥ ፤
 የሚገኝ ፤ አረመኔ ፤ ቀማኛ ፤ ሕዝብ ፤ ይህ ፤ ባረብኛ ፤
 ነው ፤ (ቂላቶ ፤ ፲፩) ፤ በማእዘም ፤ ዐዝም ፤ ሀገራት ፤
 ሐቃል ፤ ይባላል ።
 ዐጀም ፤ ኩንታ ፤ ዐጀም ፤ እንዳለፈው ፤
 ኩንታ ፤ ከርድ ፤ ወይም ፤ በኢትዮጵያ ፤ በዳር ፤ አገር ፤
 ኩንታ ፤ የሚባል ፤ ዘር ፤ የዐጀም ፤ ዘርፍ ፤ የኾነ ፤
 ይመስላል ፤ ጊዮርጊስ ፤ ወልደ ፤ ሐሚድም ፤ ኩን
 ታን ፤ ከርድ ፤ ይለዋል ።
 ዐጀሚ ፤ ዐጀማዊ ፤ የዐጀም ፤ የፋርስ ፤ ሰው ፤
 (ኢሳጽፍ ፤ ፲፩) ።
 ዐደን ፤ (ትግ ፤ ሐደን) ፤ በረሃ ፤ ገባ ፤ ሻ ፤
 ፈለገ ፤ ሸመቀ ፤ አደባ ፤ ያዘ ፤ ሳብ ፤ አቀረበ ፤ ወጋ ፤ ገ
 ደለ ፤ (ዘፍጽ፯ ፤ ፴፩) ።
 ዐዳኝ ፤ (ኞች) ፤ ያደነ ፤ የሚያድን ፤ የሚ
 ፈልግ ፤ የሚያደባ ፤ የሚሸምቅ ፤ አድቢ ፤ ሸማቂ ፤ ዐ
 ዳኝ ፤ ውሻ ፤ ጭገር ፤ ባቸ ፤ በትር ፤ ትርቸ ፤ እንዲሉ ።
 (ግጥም) ፤ ዐዳኝና ፤ መናኝ ፤ በረሃ ፤ ነው ፤ ቤቱ ፤ እን
 ዲህ ፤ እንዲህ ፤ ልበል ፤ እኔው ፤ ባለቤቱ ፤ (ዝጥን ፤
 ገዳዩ) ።
 ዐዳኝነት ፤ ዐዳኝ ፤ መኾን ፤ ፈላጊነት ፤ ሸ
 ማቂነት ፤ ገዳይነት ።
 ዐደን ፤ የማድባት ፤ የመግደል ፤ ሥራ ።
 (ተረት) ፤ የገንጥ ፤ ልጅ ፤ ዐዘን ፤ ቢነግሩት ፤ ዐደን ።
 ዐደን ፤ ታድኖ ፤ የመጣ ፤ ሥጋ ፤ (ዘፍጽ፯ ፤
 ፳፩) ።
 ዕደና ፤ ፍለጋ ፤ ሽመቃ ።
 ማደን ፤ መያዝ ፤ መሳብ ፤ መገተት ፤ ማቅ
 ረብ ፤ መውጋት ፤ መግደል ፤ (ዘፍጽ፯ ፤ ፳፮) ።

ማደኛ ፤ መያዣ ፤ መግደያ ፤ ወጥመድ ፤
 ቀስት ፤ ጦር ፤ ጠመንዣ ፤ ደን ፤ ዱር ፤ በረሃ ።
 አሳደን ፤ እደን ፤ አገባ ፤ ሰውን ፤ አሲያዝ ፤
 አስወጋ ፤ አስገደለ ፤ አውራን ።
 አሳዳኝ ፤ (ኞች) ፤ ያሳደነ ፤ የሚያሳድን ፤
 የሚያሲዝ ፤ የሚያስገድል ፤ መሪ ፤ አስገዳይ ።
 ማሳደን ፤ ማሲያዝ ፤ ማስገደል ።
 ማሳደኛ ፤ ማስገደያ ፤ ፍላጻ ፤ ስፍራ ።
 ታደን ፤ ተፈለገ ፤ ተሻ ፤ ተያዘ ፤ እወጥመድ ፤
 ገባ ፤ ተወጋ ፤ ተገደለ ።
 ታዳኝ ፤ የሚታደን ፤ ተገዳይ ፤ አውራ ።
 ዕድን ፤ የታደነ ፤ የተያዘ ፤ የተወጋ ፤ የተገ
 ደለ ፤ እንስሳ ፤ ወይም ፤ ሥጋ ።
 መታደን ፤ መያዝ ፤ መገደል ።
 መታደኛ ፤ መያዣ ፤ ወጥመድ ፤ መገደያ ፤
 መሣሪያ ።
 ተዳደን ፤ ተፈላለገ ፤ ተገዳደለ ።
 አስተዳደን ፤ አፈላለገ ፤ አያያዘ ፤ አጋደለ ፤
 አገዳደለ ።
 አስተዳደን ፤ አገዳደለ ፤ ማደን ። ማዕ
 ደን ፤ ማለት ፤ ከዐደን ፤ የወጣ ፤ ነው ።
 ዓደን ፤ የጠረፍ ፤ ስም ፤ የየመን ፤ ወደብ ።
 ካ፲፱፻፴፫ ፤ ዓ ፤ ም ፤ ወዲህ ፤ ግን ፤ ዐዲስ ፤ አበባች ፤
 እንደ ፤ እንግሊዝኛ ፤ ኤደን ፤ ይሉታል ፤ ስሕተት ፤
 ነው ።
 ዒድን ፤ (ዒድም) ፤ ምቹ ፤ ስፍራ ፤ (ገ
 ነተ ፤ ተድላ) ፤ የግእዝ ፤ መጽሐፍ ፤ ኤዶም ፤ ይለ
 ዋል ፤ አዳምና ፤ ሐዋን ፤ ከሰሕተት ፤ በፊት ፤ የነበሩ
 በት ፤ ምድረ ገነት ፤ ነው ፤ (ዘፍ፻ ፤ ፳ ፤ ፲ ፤ ፳፩) ።
 ዐደፈ 1—እድፋም ፤ ሽን 1—አደፈ ።
 ዐደፈ ፤ (ጎደፈ) ፤ ጠረገ ፤ ዐሠሠ ፤ ወለ
 ወለ ፤ አበሰን ፤ እይ ።
 ዐዳፊ ፤ (ጎዳፊ) ፤ ያደፈ ፤ የሚያድፍ ፤
 ጠራጊ ፤ ዐሣሽ ።
 ማደፍ ፤ (ጎድፍ) ፤ ማሠሥ ፤ መጥረግ ፤
 መወልወል ።
 ማደፊያ ፤ (ማጎደፍ) ፤ ማሠሻ ፤ መጥ
 ረጊያ ፤ መወልወያ ፤ መሐርብ ፤ መንዲል ።
 ታደፈ ፤ (ተጎደፈ) ፤ ታሠሠ ፤ ተጠረገ ፤
 ተወለወለ ።
 አስተዳደፍ ፤ አስተማሠሥ ፤ ማደፍ ።
 ዐደረ ፤ (ጎደረ) ፤ ባንድ ፤ ቤት ፤ ወይም ፤
 ስፍራ ፤ ሌሊቱን ፤ አሳለፈ ፤ አነጋ ፤ (ዘብ ፤ ዐደረ) ፤
 ጠበቀ ፤ (ለግዜር ፤ ዐደረ) ፤ የጽድቅ ፤ ሥራ ፤ ሠራ ።
 (ለጌታ ፤ ዐደረ) ፤ ተጠጋ ፤ አሸከር ፤ ሉሌ ፤ ሽን ።
 (ጦም ፤ ዐደረ) ፤ እራት ፤ አልበላም ፤ ምንም ፤ አልቀ
 መስም ፤ (ሳይታረስ ፤ ዐደረ) ፤ ቀረ ፤ ቂየ ፤ (ተረት) ፤

እውሻ ፣ ሆድ ፣ ቅቢ ፣ አያድርም ፣ የሰው ፣ በልቶ ፣ አያድሩም ፣ ተኝቶ ።

ዐደረ ፤ በጥንቃቄ ፣ ተጠበቀ ።

ዐዳሪ ፤ (ኀዳሪ) ፤ ያደረ ፣ የሚያድር ። (ዳር ፣ ዐዳሪ) ፤ ሽፍታ ፣ ወንበዴ ፣ ዘላን ። (ጦም ፣ ዐዳሪ) ፤ ምስኪን) ።

ዐዳሪ ፤ ሉሌ ፣ ታዛዥ ። የጌታ ፣ ዐዳሪ ፣ እንዲሉ ።

ዐዳሪዎች ፤ የሚያድሩ ፤ ዘበኞች ፣ ጠባቂዎች ።

ዐደር ፤ ዐዳሪ ፣ ዕርስ ፣ ዐደር ፣ እንዲሉ ።

ዐደር ፤ ያደረ ፣ ያለ ፣ የቄየ ። በጅ ፣ ዐደር ፣ ወርቅ ፣ ርካሽ ፣ ነው ።

ዐደራ ፤ የተጠበቀ ፣ ጥበቅ ፤ አኑርልኝ ፣ ጠበቅልኝ ፣ አሳድግልኝ ፣ ብሉ ፣ ለሰው ፣ የሰጡት ፣ ዕቃ ፣ ከብት ፣ ገንዘብ ፣ ማንኛውም ፣ ነገር ፣ ኹሉ ፣ (ግብ ፣ ሐዋ፤፪ ፣ ጽጽ) ፣ ያደራ ፣ ገንዘብ ፣ ያደራ ፣ ልጅ ፣ እንዲሉ ።

ዐደራ ፣ አለ ፤ ባደራ ፣ አኖረ ፣ አስቀመጠ ፣ አስጠበቀ ፣ የመት ፣ ቀናተኛ ፣ ሚስቴን ፣ ዐደራ ፣ ይላል ። (ተረት) ፤ ዐደራ ፣ ቢሏቸው ፣ ይብላሉ ፣ እሳቸው ።

ዐደራ ፣ በላ ፤ የማይታመን ፣ ከዳተኛ ፣ ሸፍጠኛ ፣ እምነት ፣ ቢስ ።

ዐደራ ፣ በሰማይ ፤ ዐደራ ፣ በምድር ፤ ሕጎች ፣ ስለ ፣ ሕፃን ፣ ልጅ ፣ የሚያደርገው ፣ ኑዛዜ ። ምድር ፣ ሰው ፤ ሰማይ ፣ እግዚር ።

ዐደራ ፣ ጥበቅ ፤ ሰማይ ፣ ሩቅ ፤ ዐደራ ፣ የጠበቀ ፣ ነው ፤ ሰማይ ፣ የራቀ ፣ ነው ።

ዐደራ ፣ ከታች ፤ የታመነ ፣ ጨዋ ፣ ሰው ።

ዐዳር ፤ ትዳር ፣ (ምሳጸ ፣ ጭ ፣ ሉቃ፡፳፩ ፣ ፴፱) ። የጠፋ ፣ ዐዳር ፣ ከለማ ፣ አንድ ፣ ነው ፣ እንዲሉ ። (የጌታ ፣ ዐዳር) ፤ አሽከርነት ፣ ሉሌነት ።

ዐዳር ፤ ማደር ፣ ላንድ ፣ ቀን ፣ ዐዳር ፣ እንዲሉ ።

ዐዳሩ ፣ ሞቀ ፤ ራሱን ፣ ቻለ ፤ ከበረ ።

ዐዳር ፣ ቀና ፤ ሰላ ፣ ማለፊያ ፣ ኹን ።

ዐዳሩን ፣ ኹደ ፤ ሊያድር ፣ ኹደ ።

ዐዳሩን ፣ መጣ ፤ ለማደር ፣ መጣ ።

ዕዳሪ ፤ ያልታረሰ ፣ መሬት ፣ ቀርጣ ፣ ጥጋት ።

ዕዳሪ ፤ ውጭ ፣ ሚዳ ፣ አፍአ ።

ዕዳሪ ፣ አወጣ ፤ ጨፈለቀ ።

ዕዳሪ ፣ ወጣ ፤ ወገቡን ፣ ሞከረ ፤ ኩሳ ።

(ጥር) ዐደር ፤ (ኀዲር) ፤ ማደር ፣ ዋለን ፣ እይ ።

ማደር ፤ ሌሊትን ፣ ማሳለፍ ፣ መኖር ።

ማደር ፤ ከሰው ፣ መጠጋት ፣ አሽከር ፣ መኾን ።

ማደሪያ ፣ (ዎች) ፤ ቤት ፣ ድንኳን ፣ ዋሻ ፣

መርከብ ፣ መቅደስ ፣ ርስት ፣ ገንዘብ ፣ ሥራ ፣ (ዘፀ ፴፮ ፣ ፳፪ ፣ ፳፫ ፣ ፳፭ ። መዝ፪፴፪ ፣ ፮) ። ዋለ ፣ ብለኸ ፣ ሕያየን ፣ እይ ።

ማደሪያ ፤ ለጌዜው ፣ የተሰጠ ፣ የወታደር ፣ መሬት ፣ ርስት ፣ ያልኾነ ።

ማደሪያነት ፤ ማደሪያ ፣ መኾን ።

ማደሪያ ፤ የሰው ፣ ሥጋ ፣ ነፍስ ፣ የምታድርበት ፣ (፪ሉጥ ፣ ፩ ፣ ፲፫ ፣ ፲፱) ።

ማደሪያ ፤ እንግዳ ፣ ቤት ።

አሳደረ ፤ (አኀደረ) ፤ ዕደሩ ፣ አለ ፤ ማደሪያ ፣ ሰጠ ፣ አያሳድረኝ ፣ አላሳድረው ፤ እኔ ፣ የክርስቶስ ፣ ባሪያ ፣ እንዳሉ ፣ (ዐጤ ፣ ቴዎ) ።

አሳደረ ፤ አሽከር ፣ አደረገ ።

አሳደረ ፤ መሬቱን ፣ ሳያርስ ፣ ሳይዘራ ፣ ተወ ።

አሳዳሪ ፣ (ሮች) ፤ ያሽከር ፣ የሉሌ ፣ የገረድ ፣ ጌታ ፤ የሰርግ ፣ ቤት ፣ አዛዥ ፣ አለቃ ፤ በግእዝ ፣ ሊቀ ፣ ምርፋት ፣ ይባላል ፣ (ዮሐ፪ ፣ ፭ ፣ ፱) ። ሳታት ፣ በተቆመ ፣ ጊዜ ፣ የቅስና ፣ ቀለም ፣ የሚል ፣ ቁስ ፤ የድቀኛ ፣ ቀለም ፣ (ተንሥኦ ፣ ጸልዩ) ፣ የሚል ፣ ዲያቆን ። (ባሳዳሪዬ) ፤ በጌታዬ ፣ ባለቃዬ ። ባሳዳሪዬ ፣ እንዲሉ ፣ ተከላሽ ።

አሳዳሪነት ፤ አሳዳሪ ፣ መኾን ።

ማሳደር ፤ ማታ ፣ ለንግዳ ፣ መብል ፣ መጠጥ ፣ መኝታ ፣ መፍቀድ ፣ መስጠት ።

ማሳደሪያ ፤ ስፍራ ።

ታደረ ፤ ሌሊቱ ፣ ተፈጸመ ፣ ነጋ ።

ታደረ ፤ ተኖረ ።

ትዳር ፤ ኑሮ ፣ ንብረት ፤ ጉዣና ፣ ጉልቻ ።

ተዳደረ ፤ (ተኃደረ) ፤ ተኳኋነ ፣ ተሰማማ ፣ ተኗኗረ ።

መተዳደር ፤ መሰማማት ፣ መኗኗር ።

መተዳደሪያ ፤ ደንብ ፣ ሥርዐት ፤ ገንዘብ ፣ ሀብት ።

አስተዳደረ ፤ (አስተኃደረ) ፤ አሰማማ ፣ አኳኋነ ፣ (አደራራጊ) ።

አስተዳደረ ፤ ዐብሮ ፣ ዐደረ ፣ (ተገብሮ) ።

አስተዳደረ ፤ አስተነተነ ፤ ይህ ፣ ለዚህ ፣ ይበቃል ፣ አለ ፣ (አድራጊ) ።

አስተዳዳሪ ፣ (ሮች) ፤ ያስተዳደረ ፣ የሚያስተዳድር ፤ አስተንታኝ ፣ ሹም ።

አስተዳዳሪነት ፤ አስተዳዳሪ ፣ መኾን ፤ አስተንታኝነት ፣ ዋናነት ።

ማስተዳደር ፤ ማስተንተን ።

ማስተዳደሪያ ፤ ሥልጣን ፣ መብት ።

ዐድሮ ፤ ሌሊቱን ፣ አላልፎ ።

ዐድሮ ፡ ካያጅ ፤ እንግዳ ፡ መንገደኛ ።

መስታድርት ፤ (መስተጎድርት ፤ የም

ታሳድር) ፤ የጠፋ ፡ ከብትን ፡ አውራ ፡ እንዳይበ
ላው ፡ የሚደገም ፡ አስማት ። ይኸንንም ፡ ለመድ
ገም ፡ ደብተራው ፡ በማይነቃነቅ ፡ ደንጊያ ፡ ላይ ፡ ይ
ቆምና ፡ ኸብ ፡ ደንደላማ ፡ አንበሳ ፡ ጋማማ ፡ ነብር ፡
ጥፍራማ ፤ ዐይንኸ ፡ ይኹን ፡ ጨለማ ፤ ጥርስኸ ፡
ይኹን ፡ ቀጢማ ። አትንካ ፡ ብሎኸል ፡ ቃለ ፡ አብ ፡
ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ይላል ።

እያደር ፤ እያደረ ፡ እየሰነበተ ፡ እየቂየ ።
ያቶ ፡ እከሌ ፡ በኸታ ፡ እያደር ፡ ይብላል ።

ዐድር ፡ ብዬ ፤ ተለማማጭ ።

አስተዳደር ፤ የኑሮ ፡ አካሄን ፤ ማደር ፡
(አሳዳጁ ፤ ፤) ። ያለፈው ፡ ተገብሮ ፡ የሚመጣው ፡
ገበር ፡ መኾኑን ፡ አስተውል ።

ዐደረ ፤ ሕዝብን ፡ ሰበሰበ ፡ ቁም ፡ ነገር ፡
ለመሥራት ፤ ዐድሮ ፡ ቂይቶ ፡ የሚገኝ ፡ ሥራት ፡
ሠራ ፡ ደነባ ፡ አጸና ፡ የማይፈርስ ፡ የማይለወጥ ፡ አደ
ረገ ፡ ዐገገ ።

ታደረ ፤ ታገገ ፡ ተደነባ ፡ ጸና ።

ዕድር ፤ ስብሰባ ፡ ጽኑ ፡ ደንብ ። (ተረት) ፤
ያገር ፡ ዕድር ፡ ለንጉሥ ፡ ያስቸግር ።

ዕድርተኛ ፡ (ኞች) ፤ ዕድር ፡ ያለው ፡
ባለዕድር ።

ዕድር ፡ ገባ ፤ ከዕድር ፡ ስለ ፡ ቀረ ፡
መቀጮ ፡ ከፈለ ።

(ጥደ) ማደር ፤ መደንባት ፡ ማጽናት ።

ማደሪያ ፤ ገበሬ ፡ ሸንጎ ።

ዐጀረ ፤ (ዘጎረ ። ትግ ፡ ዐዘረ ፤ ተ
መከ) ፤ አስፋ ፡ ዘረጋ ፤ አሳበጠ ፡ ነፋ ፤ እኩራ ፡
አስታበየ ፡ አስመካ ።

ዐጀር ፤ (አዘጋሪ) ፤ ያጀረ ፡ የሚያጀር ፡
የሚያኩራ ፡ የሚያስታብደ ፤ አስመኪ ።

ዐጀራ ፤ (መዝጎራዊ) ፤ እሱ ፤ የዐጀር ፡
ወገን ፡ አከራ ፡ አትንኩኝ ፡ ባይ ። (ሽለላ) ፤ ወንድ ፡
ልጅ ፡ ተወልዶ ፡ ካልተባለ ፡ ዐጀራ ፡ እሚዳ ፡ ስደ
ዱት ፤ ግር ፡ ይብላ ፡ እንደ ፡ በሬ ።

ዐጀራት ፤ ወንዲት ፡ አንበሲት ፤ እንደ ፡
ያይልና ፡ እንደ ፡ የዲት ፡ ያሰች ፡ ሴት ፡ (መሰፂ ፡
ጽፎ ። የዲፂ፣ ፩ ፡ ዘ—፤) ።

ዐጀሮች ፤ (መዝጎራን) ፤ የሚያኩፋ ፡
የሚያስመኩ ፤ አከራዎች ፡ አስመኪዎች ፡ ወንዶች ፡
ጉበዞች ።

ዐጀራች ፤ (መዝጎራት) ፤ ገለጥቶች ።
(ግጥም) ፤ ያውና ፡ እዚያ ፡ ማዶ ፤ ያውና ፡ እዚያ ፡
ላይ ፤ የናጅራች ፡ አገር ፡ የነሰው ፡ ገዳይ ። ለወንዶ
ችም ፡ ይነገራል ።

ማጀር ፤ መንፋት ፡ ማሳበጥ ፡ ማከራት ፡
ማስታበይ ።

ማጀሪያ ፤ ማከሪያ ፡ ማስመኪያ ።

ታጀረ ፤ (ተዝጎረ) ፤ ተዝረ ፡ ተጓደደ ፡
ኩራ ፡ ተጎላመመ ።

ዕጅር ፤ (ዝጉር) ፤ የታጀረ ፡ ዕቡጅ ፡
ኩፋ ፡ ተከባሪ ፡ ተጓዳጅ ፤ ከራተኛ ፡ ትቢተኛ ፡ ትም
ከሕተኛ ።

መታጀር ፤ መስፋት ፡ መዘርጋት ፡ ማበጥ ፡
መንፋት ፡ መጉመር ።

መታጀሪያ ፤ መከሪያ ፡ መታበያ ፡ መመ
ኪያ ።

አስተጃጀር ፤ እኩራር ፤ ማጀር ።

ዐደስ ፤ (ሐደስ) ፤ ጠገን ፡ ባርጌ ፡ ፈንታ ፡
ዐዲስ ፡ ተካ ፡ ለወጠ ፤ መለሰ ፡ (፪ዜና ፡ ፲፩ ፡ ፩) ።

ዐዳሽ ፤ (ሾች) ፤ ሐዳሴ) ፤ ያደሰ ፡ የሚ
ያደስ ፤ ጠጋኝ ።

ዕደሳ ፤ (ሕዳሴ) ፤ ጥገና ፡ የማደስ ፡ ሥራ ።
ማደስ ፤ መጠገን ፡ ዐዲስ ፡ ማድረግ ፡ መ
ለወጥ ።

ማደሻ ፤ መለወጫ ፡ መጠገኛ ።

ዐዳደሰ ፤ ጠጋገነ ።

አሳደሰ ፤ ዐድሱ ፡ እለ ፤ ዐዲስ ፡ አስደረገ ፤
እንደ ፡ ገና ፡ እስበጀ ፡ እስጠገን ፡ እስለወጠ ።

አሳዳሽ ፤ ያሳደሰ ፡ የሚያሳድስ ፤ አስጠ
ጋኝ ።

ማሳደስ ፤ ማስጠገን ፡ ማስለወጥ ።

ማሳደሻ ፤ ጊዜና ፡ መሣሪያ ።

ታደሰ ፤ (ተሐደሰ) ፤ ተጠገነ ፡ ተለወጠ ፡
ዐዲስ ፡ ኾነ ፤ ተመለሰ ።

ታደሰ ፡ ች ፤ የወንድና ፡ የሴት ፡ መጠ
ሪያ ፡ ስም ።

ታዳሽ ፤ የሚታደስ ፤ ተጠጋኝ ።

ዐዲስ ፤ (ሶች) ፤ እርጌ ፡ ያይዶለ ፤ በቅ
ርብ ፡ የተወራ ፡ ሥራ ፤ አኹን ፡ ዛሬ ፡ የመጣ ፡ እን
ግዳ ፡ ሰው ።

ዐዲስጌ ፤ በተጉለት ፡ ውስጥ ፡ የሚገኝ ፡
አገር ፤ ከዚጋ ፡ ወደም ፡ በስተግራ ፡ ያለ ፡ ቀበሌ ።
(፯ ፡ ሐዳሴ) ፤ ሐዳሴ ፡ የሚባል ፡ ሰው ፡ ምድር ።

ዐዲስጌዎች ፤ ያዲስጌ ፡ ተወላጆች ።

ዐዲስ ፡ አበባ ፤ (ዐዲሳበባ) ፤ ያገር ፡ የ
ከተማ ፡ ስም ፤ ዐጢ ፡ ምኒልክ ፡ በሺዋ ፡ የቂረቄፋት ፡
ራስ ፡ ከተማ ፡ መናገሻ ፡ መዳና ።

ዐዲስ ፡ አበቦች ፤ ያዲስ ፡ አበባ ፡ ሰዎች ።
ወረትን ፡ እይ ።

ዐዲስ ፤ አደረገ ፤ ዐደስ ።

ዐዲስ ፡ ወሬ ፤ ተሰምቶ ፡ የማይታወቅ ።
ዐዲስ ፤ ኪዳን ፤ ከማቴዎስ ፡ እስከ ፡

ራእየ ፡ ሮሐንስ ፡ (ጀቀሮ ፡ ይ ፡ ጁ ፡ ዕብ፲፪ ፡ ጽ፪) ።
ሐዲስን ፡ ተመልከት ።

ዐዲስ ፡ ልብስ ፤ ዐርብ ፡ ወጥ ፡ ያልተ
ለበሰ ።

ዐዲስ ፡ ነገር ፤ ዘመን ፡ አመጣሽ ።

ዐዲስ ፡ ዓለም ፤ (ሐዲስ ፡ ዓለም) ፤
መንግሥተ ፡ ሰማይ ፡ ጸድቃን ፡ ታድሰው ፡ ረቀው ፡
የሚወርሱት ።

ዐዲስ ፡ ዓለም ፤ ካዲስ ፡ አበባ ፡ በስተምዕ
ራብ ፡ ያለ ፡ ከተማ ።

ዐዲስነት ፤ ዐዲስ ፡ መኾን ።

መታደስ ፤ መጠን ፡ መለወጥ ፡ እንደ ፡
ገና ፡ መሠራት ፤ መመለስ ።

መታደሻ ፤ መለወጫ ፡ መመለሻ ፡ ትን
ሣኤ ፡ (ዕፅ ፡ ሕይወት) ።

ተዳደሰ ፤ (ተሐደሰ) ፤ ዐዲስ ፡ ተኳኢን ፤
ተጠጋገን ።

አስተዳደሰ ፤ (አስተሐደሰ) ፤ አጠጋገን ።

አስተዳደሰ ፤ አጠጋገን ፤ ማደስ ።

ዐደስ ፤—ባርሰነት ፤—አደስ ።

ዑደት ፤—ዙረት ፤—ዐወደ ።

ዐወገ ፤ (ዖገ) ፤ ጠመመ ፡ ተወላገደ ።

ታወገ ፤ (ተዐወገ) ፤ አላገጠ ፡ አለመጠ ።

ታዋጊ ፡ (ኅኝ) ፤ አላጋጭ ፡ አልማጭ ፡
(፩ጢ.ም ፡ ፩ ፡ ፲፫) ።

ዐወደ ፤ (ዖደ) ፤ ዞረ ፤ ከብ ፡ ሽን ።

ዐወደ ፤ ዑድኛ ፡ ሸተተ ፡ አልባብ ፡ አል
ባብ ፡ አለ ፡ አጋመ ፡ ርጉፍቱ ፡ የሎሚ ፡ እሸቱ ።
ደን ፡ ሹሉ ፡ በጥቅምት ፡ ያውዳል ።

ዐዋዲ ፤ የወንዝ ፡ ስም ፤ ከይፋት ፡ ፈልቆ ፡
ወደ ፡ ግራ ፡ ይዞርና ፡ ዐዋሽ ፡ የሚገባ ፡ ዠማ ፤ በግ
እዝ ፡ የዞረ ፡ የሚዞር ፡ ዘዋሪ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ዐውድ ፤ ዙሪያ ፡ ከበብ ።

ዐውድ ፤ አደባባይ ፡ ሸንጎ ፡ የሕዝብ ፡
መስበስበያ ፡ ጥጋብ ፡ ሲበዛ ፡ ዐውድ ፡ ይጥላል ።

ዐውድ ፤ ጸሐል ፡ ሳሕን ፡ ዝርግ ፡ ስታታ ፡
ወጭት ፡ ከብ ፡ የቀርባን ፡ መቀመጫ ።

ዐውድ ፤ የቀጥር ፡ ስም ፤ ከብነት ፡ ያለው ፡
ቀጥር ፡ ባለሰንጠረዥ ፡ ዐውድ ፡ ጨረቃ ፡ ዐውድ ፡
ፀሐይ ፡ እንዲሉ ።

ዐውድማ ፤ ዙሪያማ ፡ ባለዙሪያ ፤ እሽል ፡
የሚወቃበት ፡ ምርት ፡ የሚታፈሥበት ፡ ዙልዙል ፡
ያለው ፡ ወለል ፡ ይኸውም ፡ አስቀድሞ ፡ ውሃ ፡ እየተ
ርከፈከፈ ፡ በጭድ ፡ በገለባ ፡ ይረገጣል ፤ ቀጥሎም ፡
በበት ፡ ይለቀላል ፡ (ማቴ. ፲፪) ፡ ሲበዛ ፡ ዐውድ
ሞች ፡ ይላል ፡ (ዮሐ. ፪) ። (የወይን ፡ ዐውድማ) ፤
የወይን ፡ ፍሬ ፡ መርገማ ።

(ጥማ) »ውድማ ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ።

ዐውዳመት ፤ (ዐውደ ፡ ዓመት) ፤
ያመት ፡ ዐውድማ ፤ መስከረም ፡ ሲብት ፡ ባመት ፡
የሚከብር ፡ በዓል ፡ ቅዱስ ፡ ሮሐንስ ፡ የዘመን ፡
መለወጫ ። ያመትን ፡ መዞርና ፡ የሕዝብን ፡ ስብ
ሰባ ፡ ያላያል ። ዳግመኛም ፡ አጁማትና ፡ በዓላት ፡
ተሰብስበው ፡ በመስከረም ፡ ፩ ፡ ቀን ፡ ይነገራሉና ፡ ዐ
ውዳመት ፡ ተባለ ፡ ይላሉ ። ገናና ፡ ጥምቀት ፡ ፋሲካ ፡
ዕርገት ፡ ጸራቅሊጦስ ፡ መስቀል ፡ ሌላውም ፡ ታላላቅ ፡
በዓል ፡ ሹሉ ፡ ዐውዳመት ፡ ይባላል ።

ዐውደ ፡ ነጎሥት ፤ የጥንቂላ ፡ መጣፍ ፡
፲፮ ፡ ክብ ፡ ሰንጠረዥ ፡ ያለው ፡ ዐረቦች ፡ ጠላዋት ፡
አልመሉክ ፡ ይሉታል ።

ማወጅ ፤ መዞር ፡ መሸተት ።

አሳወደ ፤ (ጥዞ) አዞረ ፡ በዙሪያ ፡ አስኬደ ።

ታወደ ፤ ተዞረ ፡ ቤተ ፡ ክሲያኑ ፤ ሽን ፡
ተደረገ ፡ ዑደቱ ።

ዑደት ፤ የታቦት ፡ የክህናት ፡ የሕዝብ ፡
ዩ ፡ ጊዜ ፡ ዙረት ።

ዑድ ፤ ዙር ፡ (ግእዝ) ።

ዑድ ፤ (ዐረ) ፤ ሞገራ ፡ የራት ፡ ዕንጨት ፡
ሽቱ ፤ በግእዝ ፡ ዐልው ፡ ይባላል ።

ዑድ ፤ የሸቱ ፡ ስም ፤ እንደ ፡ ሰንደል ፡
የተበጀ ፡ ሽቱ ፤ ሹለቱም ፡ የጨስ ፡ ዕንጨቶች ፡
ናቸው ።

ዑድ ፡ ሰንደል ፤ ዑድና ፡ ሰንደል ፡ ለየ
ብቻው ፡ ሲሽን ፡ ባንድነት ፡ መነገሩ ፡ ዐማርች ፡
ሰንደልን ፡ በዑድ ፡ ስም ፡ ስለ ፡ ጠፋት ፡ ነው ፤
ይኸውም ፡ የጨስ ፡ ዕንጨታቸው ፡ ሹኒታ ፡ መመ
ሳሰሉን ፡ ያሳያል ። ነድንና ፡ ሰንደልን ፡ እይ ።

አስተዋወድ ፤ አዘደር ፡ አሸታተት ፤ ማ
ወድ ።

ዐወጀ ፤ (ዖደ) ፤ እየዞረ ፡ ዐዋጅ ፡ ነገረ ፡
ለፈፈ ።

(ጥዋ) ዐዋጅ ፤ (ዐዋዲ) ፤ ያወጀ ፡ የሚያውጅ ፡
የሚለፍ ፤ ለፋፈ ።

(ላዋ) ዐዋጅ ፤ ዘዋሪ ፡ ዐይን ፡ ዐዋጅ ፡ ሽንበት ፡
እንዲሉ ።

ዐዋጅ ፤ (ዐዋድ) ፤ ከመንግሥት ፡ ለሕዝብ ፡
የሚነገር ፡ ደንብ ፡ ውላዜ ፡ ትእዛዝ ። ዐዋጅ ፡ ዐዋጅ ፡
የደበሉ ፡ ቅዳጅ ። ያዋጁን ፡ በጥር ፡ እንዲሉ ።

ዐዋጅ ፡ ነጋሪ ፤ (ነጋሪ ፡ ዐዋድ) ፤
ዐዋጅን ፡ የሚነገር ፤ ስማ ፡ ስማ ፡ ባይ ፡ (ዮሐ. ፪ ፡
፳፫) ።

ዐዋጅ ፡ መንገሪያ ፤ ከፍተኛ ፡ ስፍራ ።

ዐወጀ ፤ ለፈፋ ።

ማወጀ ፤ መንገር ፡ መልፈፍ ፡ ዐዋጅን ።

ማወጀ ፤ ዐዋጅ ፡ መንገሪያ ፡ ጊዜ ።

ታወጀ ፤ ተነገረ ፤ ተለፈፈ ፤ ዐዋጁ ።
አስተዋወጅ ፤ አለፋፈፍ ፤ ማወጅ ።
ዐዋዝ ፤ (ሐወዝ ፤ ሐዋዝ) ፤ ያማረ ፤
የጣፈጠ ።

ዐዋዚ ፤ የዐዋዝ ፤ ፍሬው ፤ ከወጣ ፤ ቀይ ፤
ዛላ ፤ በርበሬ ፤ የተዘጋጀ ፤ ብትን ፤ ወይም ፤ ብጥብጥ ፤
ድልዝ ፤ የሥጋ ፤ መብለያ ፤ ሲያዩት ፤ ደስ ፤ የሚያ
ሠኝ ፤ ይኸውም ፤ ከተቀቀለ ፤ ነጭ ፤ ሽንኩርት ፤
ጋራ ፤ ይላማል ፤ ነጭ ፤ አዝመድ ፤ ኩራሪማ ፤ ዝን
ጅብል ፤ የበሰብላ ፤ ፍሬ ፤ ይገባበታል ።

ዐውዝ ፤ (ሐውዝ) ፤ አፍልተው ፤ የሚ
ጠጡት ፤ የማት ፤ ውሃ ፤ የጨብጥ ፤ መድኃኒት ።

ዐውዜን ፤—የእኸል ፤ ጐተራ ፤—ሐ
ውዜን ።

ዐውዜን ፤—ያገር ፤ ስም ፤—ሐው
ዜን ።

ዐወጠ ፤ (ሐወጸ) ፤ ጐብጥ ።

ማወጥ ፤ መጐብጥት ።

ዕውጪ ፤ ዕሠይ ፤ ወሸን ።

ዐውላ ፤—የማር ፤ ርሾ ፤—አውላ ።

ዐውሎ ፤ ነፋስ ፤ (መንፈስ ፤ ዐውሎ) ፤
ጥቅል ፤ ነፋስ ፤ ጠሮ ፤ ዙርፈት ፤ ገይለኛ ፤ ቤት ፤
የሚያፈርስ ፤ መርከብ ፤ የሚገለብጥ ፤ ዐፈርን ፤ ባሕ
ርን ፤ ወደ ፤ ላይ ፤ የሚያነሣ ፤ የሚያቆም ፤ (መዝ
፲፩ ፡ ፮ ፤ ፪ነገ ፤ ፪ ፤ ፩ ፤ ሕዝ፩ ፤ ፪) ።

ዐወቀ ፤ (የቀ) ፤ ተማረ ፤ አጠፍ ፤ ለመደ ፤
ተረዳ ፤ ለየ ፤ ልብ ፤ አደረገ ፤ አስተዋለ ፤ ሠለጠነ ፤
(መላ፲፮ ፤ ፲፫ ፤ ፲፭ ፤ ፫ ፤ ዮሐ፩ ፤ ፶፫) ፤ (ተረት) ፤
ለራሱ ፤ አያውቅ ፤ ነጻይ ፤ ቅቤ ፤ ለመነ ፤ ላዋይ ።
ቤት ፤ ታውቅ ፤ በወንድ ፤ ያልቅ ።

ዐዋቂ ፤ (ቆች) ፤ ያወቀ ፤ የሚያውቅ ፤
(መዝ፻፮ ፤ ፵፫ ፤ ኤር፱ ፤ ፲፪) ።

ዐዋቂ ፤ ጨዋ ፤ ሽማግሌ ፤ ያምላ ፤ ዓመት ፤
ሰው ፤ በግእዝ ፤ ልሂቅ ፤ ይባላል ።

ዐዋቂ ፤ ጠንቋይ ፤ ሐኪም ፤ ወጊኝ ፤ ፈላ
ስፋ ፤ የምድር ፤ ዐዋቂ ፤ እንዲሉ ፤ (የሚዛን ፤ ዐዋቂ) ፤
ሚዛን ፤ መመዘኛ ፤ ማስተካከያ ፤ ብረት ፤ ርሳስ ፤ ደን
ጊያ ፤ (ዘሌ፲፱ ፤ ፵፮ ፤ ኢሳ፱ ፤ ፲፭ ፤ ራእ፲፮ ፤ ፳፩) ።
በግእዝ ፤ መከለት ፤ ይባላል ፤ (አላዋቂ) ፤ ያላወቀ ፤
የማያውቅ ፤ ደንቂር ፤ አላዋቂ ፤ ሳሚ ፤ ንፍጥ ፤ ይለ
ቀልቃል ፤ (የልጅ ፤ ዐዋቂ) ፤ ጭምት ፤ የረጋ ፤ ቁም ፤
ነገርን ፤ የሚከተል ፤ (መጣፍ ፤ ዐዋቂ) ፤ ሊቅ ፤
መምር ፤ (ነገር ፤ ዐዋቂ) ፤ ጠበቃ ፤ (ሥራ ፤ ዐዋቂ) ፤
ባለጳፋያ ።

ዐዋቂት ፤ ነፍስ ።

ማወቅ ፤ ማጥናት ፤ መረዳት ፤ መልመድ ፤
መለየት ።

ማወቂያ ፤ ልቡና ፤ ትምርት ፤ ቤት ፤ ጊዜ ።
አሳወቀ ፤ (አያቀ) ፤ አስተማረ ፤ አስጠፍ ፤
አስለመደ ፤ አስለየ ፤ አሠለጠነ ።

አሳወቂ ፤ ያሳወቀ ፤ የሚያሳውቅ ፤ ለስ
ተማሪ ።

ማሳወቅ ፤ ማስተማር ፤ ማስለየት ።

ማሳወቂያ ፤ ማስተማሪያ ፤ ማስለመጃ ፤
ማሠልጠኛ ፤ መጻፍ ፤ ትምርት ።

ታወቀ ፤ (ተዐውቀ) ፤ ተለመደ ፤ ተለየ ።
(ተረት) ፤ የወፍ ፤ ወንዱ ፤ የሰው ፤ ሆዱ ፤ አይታ
ወቅም ።

ታዋቂ ፤ የሚታወቅ ፤ የሚለመድ ።

ዕውቅ ፤ (ዕዉቅ) ፤ የታወቀ ፤ የተለመደ ።
(በውቅ ፤ የተሠራ) ፤ ለዘመድ ፤ ለወጻጅ ፤ ጥሩና ፤
ንጹሕ ፤ ሹፍ ፤ የተበጀ ፤ ዕቃ ።

መታወቅ ፤ መለመድ ።

መታወቂያ ፤ ምልክት ፤ መለየት ።

ተዋወቀ ፤ (ተዓወቀ) ፤ ተላመደ ፤ ተለ
ማመደ ።

ተዋዋቂ ፤ የተዋወቀ ፤ የሚተዋወቅ ።

መተዋወቅ ፤ መላመድ ፤ መለማመድ ።

መተዋወቂያ ፤ መለማመጃ ።

አስታወቀ ፤ (አስተዐወቀ) ፤ ነገረ ፤ አስ
ረዳ ፤ (፩ላመ ፤ ፳፭ ፤ ፲፩) ።

አስታዋቂ ፤ ያስታወቀ ፤ የሚያስታውቅ ፤
ነጋሪ ፤ አስረጅ ።

ማስታወቅ ፤ መንገር ፤ ማስረዳት ፤ (ገብ ፤
ሐዋ፲፭ ፤ ፳፮) ።

ማስታወቂያ ፤ የመንግሥት ፤ ደንብና ፤
ትእዛዝ ፤ የተጻፈበት ፤ ወረቀት ፤ ደብዳቤ ፤ በሸንጎ ፤
በማርገጃ ፤ የሚነበብ ።

አስተዋወቀ ፤ (አስተዓወቀ) ፤ ተዋ
ወቁ ፤ አለ ፤ አላመደ ፤ አለማመደ ።

አስተዋዋቂ ፤ ያስተዋወቀ ፤ የሚያስተዋ
ውቅ ፤ አለማማጅ ።

አስተዋዋቂነት ፤ አስተዋዋቂ ፤ መኾን ።

ማስተዋወቅ ፤ ማለማመድ ።

ማስተዋወቂያ ፤ ማለማመጃ ።

ዐውቂያ ፤ (ዐውቅ) ፤ የሚያውቁት ፤
ሰው ።

ዕውቂያ ፤ ልምድ ፤ ማወቅ ፤ (መላ፲፰ ፤
፳፰) ።

ዕውቀት ፤ (ቶች) ፤ ዘዴ ፤ ፈላጊ ፤
ብልገት ፤ ፍልስፍና ፤ ማወቅ ፤ ማስተዋል ፤ ብዙ ፤
ሰዎች ፤ ይመረምራሉ ፤ ዕውቀትም ፤ ይበዛል ፤ (ዳን
፲፪ ፤ ፪) ፤ ዕውቀትና ፤ ፍጥረት ፤ አንድ ፤ ቀን ፤ ነው ።

ካይን ፣ ማየት ፣ የልብ ፣ ዕውቀት ፣ እንዲሉ ። (በውቀት ፣ ባለውቀት) ፤ እያወቀ ፣ ሳያውቅ ።

ዐውቆ ፤ ወደ ፡ ፈትዶ ።

ዐውቆ ፣ አበድ ፤ ሳያብድ ፣ ኾነ ፣ ብሉ ፣ ያበደ ። (ሲያውቅ ፣ አበድ) ፤ ዝኒ ፣ ከማሁ ።

ዐውቆ ፣ ፈረንጅ ፤ ሳይማር ፣ እንደ ፣ ፈረንጅ ፣ የሚለብስ ።

ዐውቅልሽ ፤ ጥንቂላ ።

ዐወቅ ፤ (ዐቅ) ፤ የቅርብ ፣ ወንድ ፣ ትእዛዝ ፣ አንቀጽ ፣ ተጠንቀቅ ፣ ተጠበቅ ።

ዐወቅልኝ ፤ ባታውቅብኝ ፤ ከላሽና ፣ ተከላሽ ፣ ለምስክር ፣ የሚያቀርቡት ፣ ጥያቄ ። (የልብ ዐውቃ) ፤ ሥልጡን ፣ አሽከር ። ቂንጫ ፣ ብለሽ ፣ ቀንጫን ፣ እይ ።

አስተዋወቅ ፤ አለማመድ ፤ ማወቅ ።

ዐወረ ፤ (አዖረ) ፤ ኹለት ፣ ዐይን ፣ ዐጠፋ ፤ ዕውር ፣ አደረገ ፤ ከለለ ፣ ጋረደ ፣ አጨለመ ፣ ሰወረ ።

ዐዋሪ ፤ ያወረ ፣ የሚያውር ።

ማወር ፤ መከለል ፣ ማጨለም ፣ መሰወር ።

ማወሪያ ፤ መከለያ ፣ መሰወሪያ ፣ ማጨለማያ ።

አሳወረ ፤ (አዖረ) ፤ ዐይንን ፣ አስወጣ ፣ አስፈሰሰ ፤ ዕውር ፣ አስደረገ ፣ (የሐፀ፣ ፃ) ።

አሳዋሪ ፤ ያሳወረ ፣ የሚያሳውር ።

ማሳወር ፤ ማስወጣት ፣ ማስፈሰስ ፣ (፩ ሳሙ ፣ ፲፪ ፣ ፫) ።

ማሳወሪያ ፤ ዕውር ፣ ማድረጊያ ፣ ፍላት ፣ ቂላት ፣ ብረት ። በማእዘን ፣ መውፅኦ ፣ ዐይን ፣ ይባላል ።

ታወረ ፤ (ዖረ) ፤ ዐይኑ ፣ ጠፋ ፣ ፈሰሰ ፣ ዕውር ፣ ኾነ ፣ (እሳጽዞ ፣ ፪ ፣ ሮሚ ፣ ፲፩ ፣ ፮) ።

ታወረ ፤ ጥፍሩ ፣ ረገፈ ፣ ጉለደፈ ፤ የጣት ።

ዕውር ፣ (ሮች) ፤ ዕዉር) ፤ የታወረ ፣ ዐይን ፣ የሌለው ፣ በሰው ፣ ትከሻ ፣ እየተመራ ፣ የሚ

ዕውር ፡

ኼድ ። (ተረት) ፤ ዕውር ፣ ሲወበራ ፣ ከመራው ፣ ይጣላ ። ዕውር ፣ ያለበት ፣ ደብር ፣ ዓሣ ፣ ያለበት ፣ ባሕር ፣ ሳይበጠባጠር ፣ አያድር ።

ዕውር ፤ የጉለደፈ ፣ ጉልዳፋ ፣ ብርሃናዊ ፣ ጥፍሩን ፣ ያጣ ።

ዕውሮች ፤ (ዕዉራን ፣ (ዕዉራት) ፤ ዐይኖቻቸው ፣ የታወሩ ፣ የተሰወሩ ፣ ወንዶችና ፣ ሴቶች ።

ዕውረ ፣ ልብ ፤ እንዳች ፣ ዕውቀት ፣ የሌለው ፤ ለጣዖት ፣ የሚሰግድ ፣ አረመኔ ፣ ደንቄሮ ፣ አላዋቂ ፣ ልብ ፣ ዕውር ።

ዕውር ፣ መሪ ፤ ዕውርን ፣ የሚመራ ።

ዕውር ፣ ዕከክ ፤ እኹና ፣ መግል ፣ የሌለው ።

ዕውርነት ፤ ዕውር ፣ መኾን ፣ (ዘካ፲፪ ፣ ፬) ።

ዕውራት ፤ (ዕውርት) ፤ የታወረች ።

መታወር ፤ ዐይን ፣ ማጣት ፣ አለማየት ።

መታወሪያ ፤ በሽታ ፣ በትር ፣ ወይም ፣ ሌላ ፣ ምክንያት ።

አስተዋወር ፤ ያይን ፣ አጠፋፍ ፤ መታወር ።

(ዐወሰ) ፤ ሐሰ) ፤ አስታወሰ ፤ (አስተሐወሰ) ፤ ዐሰበ ፤ አሳሰበ ፣ አስታወሰ ፣ ዐሰበ ፣ ተብሎ ፣ መፈታት ፣ (ዐወሰ) ፣ በቀን ፣ ብዛት ፣ ስለ ፣ ተዘነጋ ፣ ነው ።

አስታዋሽ ፤ (ሾች) ፤ ያስታወሰ ፣ የሚያስታውስ ፤ ዐሳቢ ፣ አሳሳቢ ።

አስታዋሽነት ፤ ዐሳቢነት ፣ አሳሳቢነት ።

ማስታወስ ፤ ማሰብ ፣ ማሳሰብ ፣ ሲዘምቱ ፣ ሞትን ፤ ሲሾሙ ፣ እስራትን ።

ማስታወሻ ፤ ማሰቢያ ፣ ማሳሰቢያ ፤ ወደ ፊት ፣ የሚደረግ ፣ ጉዳይ ፣ ጽፎ ፣ ማቂያ ፣ ወረቀት ፣ ደብተር ፣ ትንሹም ፣ ትልቁም ።

ታወሰ ፤ (ተሐውሰ) ፤ ታሰበ ፤ ትዝ ፣ አለ ።

ትውሰ ፤ (ተሐውሰ) ፤ መታወስ ።

ትውሰ ፤ አለው ፤ ታሰበው ።

ትውስታ ፤ ትዝታ ፣ ዕስብታ ፣ ዐሳብ ።

መታወስ ፤ መታሰብ ።

መታወሻ ፤ መታሰቢያ ።

አስተዋወስ ፤ አስተሳሰብ ፤ ማስታወስ ።

ዐዋሽ ፤ (ሐዋሽ) ፤ የወንዝ ፣ ስም ፤ የሺዋንና ፣ የሐረርፒን ፣ ግዛት ፣ እየለየ ፣ ወደ ፣ አዳል ፣ በረሐ ፣ የሚወርድ ፤ ካዲስ ፣ አበባ ፣ በስተደቡብ ፣ ያለ ፣ ታላቅ ፣ ዠማ ፣ ከሚማ ፣ ተራራ ፣ የሚነሣ ። በክረምት ፣ መልቶ ፣ መፍሰሱን ፣ መትረፉን ፣ መትረፍሩን ፣ በዐውሳ ፣ በረሐ ፣ ብዙ ፣ ሚዳ ፣ መያዙን ፣ መንግለሉን ፤ በበጋ ፣ ግን ፣ መሥረትን ፣ ማነሱን ፣ መጉደሉን ፣ ባሕረ ፣ ሸሽ ፣ መኾኑን ፣ ያሳያል ። እሱም ፣ ባጤ ፣ ዘርዐ ፣ ያዕቆብ ፣ ታሪክ ፣ ሐዋሽ ፣ ይባ

ላል ፤ ምስጢሩ ፤ በሐሰ ፤ ዘይቤ ፤ መነታነቅንና ፤ መን ቀላቀሰን ፤ ያስረዳል ።

ዐዋሽ ፤ (ሸች) ፤ ታላቅ ፤ ጋን ፤ ገች ፤ ጅ ፤ ቀና ፤ እኸል ፤ የሚጠምቅ ፤ ዐዋሽ ፤ ወንዝ ፤ ወደ ፤ ርቡ ፤ ከሚገቡት ፤ ወንዞች ፤ እንዲልቅ ፤ ዐዋሽ ፤ ጋንም ፤ ከጋናች ፤ መብለጡን ፤ ጠጁ ፤ ወይም ፤ ጠላው ፤ በብዙ ፤ እንስራና ፤ ማድጋ ፤ መቀዳቱን ፤ ያሳያል ።

ዐውሳ ፤ (ዐረ ፤ ዐውጸህ) ፤ የበረሃ ፤ ስም ፤ ያዳል ፤ አገር ፤ ምድረ ፤ በዳ ።

ዐዘ ፤ (ዐዘዘ) ፤ የባሕር ፤ አውራ ፤ ሆደ ፤ መጋዝ ፤ ጋድሚያ ፤ እንቅልፋም ፤ (ዘሌ፲፩ ፤ ፴) ። ያገኘውን ፤ ሰውና ፤ እንስሳ ፤ በክራቱ ፤ እየጠለፈ ፤ ወደ ፤ ባሕር ፤ ይዞ ፤ ይገባል ። እንስሪቱ ፤ ባሸዋ ፤ ውስጥ ፤ ዕንቁላል ፤ ትወልዳለች ፤ ከዚያም ፤ ገላግልት ፤ ይወጣሉ ። ሲበዛ ፤ ዐዘዎች ፤ ያሠኛል ። አዘዘና ፤ ዐዘ ፤ ባማርኛ ፤ ይተባበራሉ ። (ግጥም) ፤ ልጄን ፤ አትጥሉብኝ ፤ ቢያዛችኹ ፤ ተሹም ፤ አ(ዐ)ዞ ፤ አያውቅምና ፤ ከዚህ ፤ አስቀድሞ ፤ ግባተ ፤ መራቱን ፤ አትድግም ፤ እናንተ ፤ ታዞ ፤ ሺደል ፤ እንጂ ፤ ልጄ ፤ መቼ ፤ ሞተ ። ላንድ ፤ ቀን ፤ ትእዛዝ ፤ ሰጪ ፤ ይመረራል ፤ የኔ ፤ ወንድም ፤ ታዞ ፤ አባይ ፤ ላይ ፤ ይኖራል ፤ (አባቱና ፤ እናቱ ፤ እኩ) ።

ዐዘ ፤ (ትግ) ፤ ሐምጣጣ ፤ መጣጣ ፤ ነጥ ፤ ሽንኩርትና ፤ ሰናፍጭ ፤ የገባበት ፤ ርኅ ፤ ለሰርግ ፤ የሚሾን ። (ግጥም) ፤ እጎቶችሽ ፤ የሉ ፤ ወይ ፤ እና ትሽ ፤ የሉ ፤ ማን ፤ ሠራልኸና ፤ ዐዘ ፤ በላኸ ፤ አሉ ።

ዐዘ ፤ ከል ፤ የሰንደ ፤ የወይን ፤ የበለሰ ፤ ቅጥራን ። ዐዘ ፤ እንዳለፈው ፤ ትግራኛ ፤ ከል ፤ ዐረብኛ ፤ ነው ።

ዐዘ ፤ ዐረግ ፤ ጥኑ ፤ ጠንካራ ፤ ዐረግ ። አበባው ፤ እድልኸ ፤ ይገባል ፤ ቅጠሉንም ፤ በከንድ ፤ ላይ ፤ ያሰሩት ፤ እንደ ፤ ኾነ ፤ አቃጥሎ ፤ ያቋሰላል ። ዐዘ ፤ ከያዘች ፤ እንደማትለቅ ፤ ያዞ ፤ ዐረግም ፤ ማሰሪያነት ፤ ጥበቅ ፤ መኾኑን ፤ ያሳያል ። ዐዛትን ፤ ተመልከት ።

(ጥዝ) ዕዝ ፤ (ሕንዝዝ) ፤ የጥንዝዛ ፤ ድምፅ ። ዕዝ ፤ አለ ፤ ጥዝ ፤ አለ ፤ ጮኸ ፤ ንቡ ፤ ጥንዝዛው ፤ ተርቡ ፤ ዝንቡ ።

ዐዘበ ፤ (ሐዘበ) ፤ ጠለፈ ፤ አያያዘ ፤ አወራረሰ ፤ አገናዘበ ፤ ቋለፈ ፤ መጣሚያን ።

ዐዘበ ፤ ጉንጉን ፤ ቋድ ፤ አበጀ ፤ ዕዛብ ፤ ሠራ ።

ዐዛቢ ፤ (ዎች) ፤ ያዘበ ፤ የሚያዝብ ፤ ጉንጓኝ ፤ እያደኸ ።

ማዘብ ፤ ማያያዝ ፤ መጉንጉን ።

ማዘቢያ ፤ (ቶታን) ፤ የመጣሚያ ፤ መቂለፊያ ፤ ማገናዘቢያ ፤ ሢር ፤ የጉራዴ ፤ ቀበቶ ፤ ማገናኛ ፤ ዘለበት ፤ (ዘፍ፲፬ ፤ ፳፫ ፤ ኢሳ፩ ፤ ፳፮) ።

አስታዘበ ፤ (አስተሐዘበ) ፤ አስጠረጠረ ።

ታዘበ ፤ (ተሐዘበ) ፤ እየ ፤ ተመለከተ ፤ መሰከረ ፤ ዐሰበ ፤ ጠረጠረ ፤ ናቀ ፤ ነቀፈ ። የማታደርገውን ፤ አደርጋለኹ ፤ ብትል ፤ ሰው ፤ ይታዘብኻል ።

ታዘበ ፤ ተጠለፈ ፤ ተቋለፈ ።

ታዘበ ፤ ተጉንጉን ፤ ተበጀ ፤ ተሠራ ።

ታዘብኩሽ ፤ ቂጤ ፤ ናቅኹሽ ፤ ነቀፍኹሽ ።

ታዛቢ ፤ (ቦች) ፤ የታዘበ ፤ የሚታዘብ ፤ የማገበረተኛ ፤ ተመልካች ፤ ምስክር ።

ታዛቢ ፤ ነሽ ፤ የሴት ፤ ስም ።

ታዛቢነት ፤ ታዛቢ ፤ መኾን ፤ ተመልካችነት ፤ ምስክርነት ።

ትዝብት ፤ (ትሕዝብት) ፤ ጥርጥር ፤ የፍራት ፤ ዐላብ ፤ ነቀት ፤ ነቀፋ ።

ትዝብተኛ ፤ (ኞች) ፤ ባለትዝብት ፤ ጠፍጣሪ ፤ ናቂ ።

ትዝቢ ፤ (ዎች) ፤ ሌባ ፤ ቀጣፈ ፤ ሰው ፤ የሚታዘበው ።

ዕዛብ ፤ (ሕዛብ) ፤ የጠፍር ፤ ቋድ ፤ የልጓም ፤ መያዣ ፤ መግቻ ፤ አራት ፤ ማእዘን ፤ ሲበዛ ፤ ዕዛቦች ፤ ይላል ።

»ዛብ ፤ (ቦች) ፤ ዝኒ ፤ ከማሁ ።

»ዛብሽ ፤ ወርቅ ፤ የምራት ፤ ስም ።

መታዘብ ፤ መናቅ ፤ መንቀፍ ።

መታዘብ ፤ መጠለፍ ፤ መቋለፍ ።

መታዘቢያ ፤ መናቂያ ፤ መንቀፊያ ።

መታዘቢያ ፤ መጠለፊያ ፤ መቋለፊያ ።

ተዛዘበ ፤ (ተሐዘበ) ፤ ተገናዘበ ፤ ተገነዘበ ፤ ተጠላለፈ ።

ተዛዘበ ፤ በትዝብት ፤ ተያየ ፤ ተጠራጠረ ፤ ተናናቀ ፤ ተነቃቀፈ ።

መተዛዘብ ፤ መተያየት ፤ መጠራጠር ፤ መናናቅ ።

መተዛዘቢያ ፤ መጠራጠሪያ ፤ መነቃቃፊያ ።

አስተዛዘበ ፤ (አስተሐዘበ) ፤ አጠራጠረ ፤ አናናቀ ፤ አነቃቀፈ ። (ግጥም) ፤ ዐርኩም ፤ ይኼድና ፤ ሲረውም ፤ ያልቅና ፤ ያስተዛዘበናል ፤ ይኸቀን ፤ ያልፍና ።

አስተዛዛቢ ፤ ያስተዛዘበ ፤ የሚያስተዛዝብ ፤ አጠራጣሪ ።

ማስተዛዘብ ፤ ማጠራጠር ፤ ማናናቅ ።

ማስተዛዘቢያ ፤ ማጠራጠሪያ ፤ ማነቃቀፊያ ።

አስተዛዘብ ፤ አጠላለፍ ፤ ማዘብ ።

ዐዘበ ፤ (ዐዘቦ ፡ ዐዘበ) ፤ ጣለ ፡ ወረ
ወረ ፡ አሽቀነጠረ ።

ዐዛባ ፤ ከመሬት ፡ ካፈር ፡ ጋራ ፡ የላቂጠ ፡
እበትና ፡ ፋንድያ ፡ በጠጥ ፡ ከበረት ፡ ከጋጣ ፡ ውስጥ ፡
አውጥተው ፡ የሚጥሉት ።

ዐዘቦት ፤ ሥራ ፡ የማይሠራበት ፡ ሰዎን ።
በግእዝ ፡ በዓለ ፡ ተሐውሶ ፡ ከብረ ፡ ቅዱሳን ፡ ይባላል፤
ዛሬ ፡ የሥራ ፡ ጊዜ ፡ ነውና ፡ ይህን ፡ ነገር ፡ ባዘቦቱ ፡
ቀን ፡ እንነጋገረዋለን ።

ዐዘቦ ፤—አገር ፤—አዘቦ ።

ዐዛውንት ፤ (ትግ ፡ ዐዘወ ፤ ደግ ፡
ኾነ) ፤ ደግ ፡ ደገኛ ፡ ጥኑ ፡ ጠንካራ ፡ ታላቅ ፡ ጨዋ ፡
ሽማግሌ ፡ ማለፊያ ፡ ሰው ፡ መታፈርና ፡ መከበር ፡
ያለው ። በግእዝ ፡ ልሂቅ ፡ ይባላል ። ትግርችም ፡
ዕዝው ፡ ይሉታል ።

ዐዛውንቶች ፤ ደገኞች ፡ ታላላቆች ፡ ጨ
ዋዎች ፡ ጉምቱዎች ። ዐዛውንት ፡ የዕዝው ፡ ብዥ ፡
ሲኾን ፡ ባማርኛ ፡ ስላንድ ፡ ይነገራል ። ይኸውም ፡
በግእዝ ፡ እነጋገር ፡ ገጻውንት ፡ ዐቃርብት ፡ ባለው ፡
ይታወቃል ። ዳግመኛም ፡ አውራ ፡ አውራዎች ፡ በማ
ለት ፡ ፈንታ ፡ አራዊት ፡ አራዊቶች ፡ እንደ ፡ ማለት ፡
ያለ ፡ ነው ። ዐዘን ፡ ተመልከት ።

ዐዘዘ ፤ (ዐዘዘ ፡ ዐዘዘ) ፤ በለጠ ፡ ተረፈ ፡
ጠና ።

ዐዛዜ ፤ ባለትልቅ ፡ ፍሬ ፡ ስንዴ ፡ ጥናት ፡
ጥንካሬ ፡ ያለው ፡ ዐመድማ ።

ዐዘዞ ፤—አገር ፤—አዘዞ ።

ዐዘለ ፤ (ሐዘለ) ፤ በዠርባ ፡ ላይ ፡ ተሸ
ከመ ፡ እንቡቡ ፡ አለ ፡ ያዘ ፡ ለጠፈ ፡ ደረበ ።

ዐዛይ ፡ (ዮች) ፤ ሐዛሊ) ፤ ያዘለ ፡ የሚ
ያዝል ፡ አባት ፤ የምታዝል ፡ እናት ፤ እንስት ፡ ጠጣ ፡
ዝንጅር ፤ ተሸካሚ ። ሀ ፡ ባይ ፡ ዳውላን ፡ ዐዛይ ፡
እንዳለ ፡ ተማሪ ።

ዐዘል ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ፡ ያዘለ ፡ ያዘለች ።
ለቆ ፡ ዐዘል ፡ አውራ ፡ ዐዘል ፡ እንዲሉ ።

ዐዛዩን ፡ ነካሽ ፤ ክፉ ፡ ሰው ፡ ወረታ ፡
ቢስ ፡ ወዳጁን ፡ ጉጂ ።

ማዘል ፤ መሸከም ፡ መያዝ ፡ መለጠፍ ፡
በዠርባ ።

ማዘያ ፤ መሸከሚያ ፡ እጅ ፡ አንቀልባ ፡
ሸማ ፡ ገመድ ።

አሳዘለ ፤ (አሕዘለ) ፤ በዠርባ ፡ አሸ
ከመ ፡ አሲያዘ ።

አሳዛይ ፤ ያሳዘለ ፡ የሚያሳዝል ፤ አሸካሚ ።

ማሳዘል ፤ ማሸከም ፡ ማሲያዝ ።

ማሳዘያ ፤ ማሸከሚያ ፡ ጊዜ ፡ ስፍራ ።

ታዘለ ፤ (ተሐዘለ) ፤ በዠርባ ፡ ተለጠፈ ፡
ተደረበ ፡ ተያዘ ፡ ሸከም ፡ ኾነ ፤ ተፈናጠጠ ። የታ
ዘለ ፡ በለምድ ፤ የተረገዝ ፡ በሆድ ፡ እንዲሉ ።

ታዛይ ፤ የሚታዘል ፡ ሕፃን ፡ መጣሊ ፤ ተፈ
ናጣጭ ።

ታዛይ ፤ ከቤት ፡ ግንብና ፡ ገድግዳ ፡ በስ
ተውጭ ፡ ተለጥፎ ፡ የተሠራ ፡ ጓዳ ።

ታዛይ ፡ ከል ፤ ተፈናጣጭን ፡ ከልካይ ፡
የወደላ ፡ ዘለበት ።

ታዛ ፤ ከምድራዝ ፡ ቀጥሎ ፡ ግራና ፡ ቀኝ ፡
በሰበሰብ ፡ ያለ ፡ ቅይድ ።

ዕዝል ፤ (ሕዙል) ፤ የታዘለ ፡ በዠርባ ፡
ላይ ፡ ያለ ፡ ልጅ ፤ ወይም ፡ በሽተኛ ።

ዕዝል ፤ በጽፈት ፡ ዐናት ፡ የተደረበ ፡ ፊ
ደል ፡ ጭረት ። የውጣ ፡ ዕዝል ፡ ቅጽል ፡ የላትም ።

ዕዝል፤ (ሕዝል) ፤ የዜማ ፡ ስም ፤ የሐ
ዘን ፡ ዜማ ፡ በመቢታችን ፡ ዠርባ ፡ የታዘለ ፡ የጌ
ታችን ፡ ምሳሌ ። ይኸውም ፡ ከአይሁድ ፡ የሚያሳ
ዝን ፡ መከራ ፡ መቀበሉንና ፡ መሰቀሉን ፡ ያሳያል ።
ወርድ ፡ ንባብም ፡ የዕዝል ፡ ተከታይ ፡ ስለ ፡ ኾነ ፡
ዜማ ፡ ሐዘን ፡ ይባላል ።

መታዘል ፤ መደረብ ፡ መለጠፍ ፡ የዠ
ርባ ፡ ሸከም ፡ መኾን ።

መታዘያ ፤ ዠርባ ፡ ነጠላ ።

ተዛዘለ ፤ (ተሐዘለ) ፤ ተሸካክመ ፡ ተደ
ራረበ ፡ ተነባባሪ ፤ የሸከም ፡ ሸከም ፡ ተኳኋነ ።

ተዛዘለ ፤ ግራና ፡ ቀኝ ፡ ተባለ ፡ ተነገረ ፤
ተፈራረቀ ፡ ተመላለሰ ፡ ዳዊቱ ፡ ዜማው ።

ተዛዛይ ፤ የሚተዛዘል ፡ እንባጣ ፡ ፈንጣ፤
የመሰለው ፡ ኹሉ ።

መተዛዘል ፤ መደራረብ ፡ መነባባር ።

መተዛዘያ ፤ መነባባሪያ ።

አስተዛዘለ ፤ (አስተሐዘለ) ፤ አሸካክመ ፡
አደራረበ ፡ አነባባሪ ።

አስተዛዘለ ፤ በኹለት ፡ ወገን ፡ አለ ፤ (ተ
ቀባበለ) ፤ አቀባበለ ፡ አፈራረቀ ፡ አመላለሰ ፤ የን
ባብ ፡ የዜማ ፡ የዘፈን ።

አስተዛዛይ ፡ (ዮች) ፤ ያስተዛዘለ ፡ የሚ
ያስተዛዝል ፡ ተማሪ ፤ አደራረቢ ፡ አነባባሪ ።

ማስተዛዘል ፤ ማቀባበል ፡ ማፈራረቅ ።

ማስተዛዘያ ፤ ቅኔ ፡ ማሕላት ፡ የዘፈን ፡
ቦታ ።

ምዕዛል ፤ (ምሕዛል) ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ፤
የሚያስተዛዝሉት ፡ ዜማ ።

አስተዛዘል ፤ በዠርባ ፡ አሸካክም ፤ ማ
ዘል ።

ዐዘሎ ፤ የተራራ ፡ ስም ፤ ባዳል ፡ በረሐ ፡
ውስጥ ፡ ያለ ፡ ረዥም ፡ ደብር ፡ የመናኞች ፡ መ
ናሪያ ።

ዐዘመ ፤ በሰው ፡ ክፉ ፡ መድኀኒት ፡ አደ
ረገ ፤ አፈዘዘ ፡ አደነገዘ ፡ አደነዘዘ ።

ዐዛሚ ፤ ያዘመ ፣ የሚያዝም ፤ አፍዛዥ ።
 ዐዚም ፤ አፍዝ ፣ አደንግዝ ።
 ዐዚማም ፤ ዐዚም ፣ ደጋሚ ፣ ባለዐዚም ።
 ዐገም ፤ ዐጀም ።
 ዐዘን ፤ (ሐዘን) ፤ ተከዘ ፣ አለቀሰ ፣ ተጸጸተ ፣ ራራ ፤ ተቋረቋረ ፣ ተከፋ ፣ ተቀየመ ፣ (ዘፍጸ፣ ጸ። ደሳሙ ፣ ፲፱ ፣ ፪ ፣ ዮሐ፲፩ ፣ ፴፫) ።
 ዐዛኝ ፤ (ኞኝ) ፤ ያዘነ ፣ የሚያዝን ፤ ርሩ ።
 ዐዛኝ ፣ ግሪያም ፣ እንዲሉ ። (ተረት) ፤ ዐዛኝ ፣ ቅቤ ፣ ዐንጓኝ ።
 ዐዛኝቱ ፤ ርገሩጌቱ ፣ ርግብ ፣ ሆዱ ፣ ወላላዋ ፣ ግሪያም ፣ (የባለጌ ፣ ግጥም) ፤ የተግራ ፣ ወዳጅ ፣ ይቅር ፣ ምናባቱ ፤ ጐራዴ ፣ ሲመዘዝ ፣ ይላል ፣ ባዛኝቱ ። (የገለጥታ ፣ መልስ) ፤ እንኳን ፣ ባዛኝቱ ፣ ይበል ፣ በሥላሴ ፤ እኔ ፣ እወደዋለኹ ፣ እስቲወጣ ፣ ነፍሴ ።
 ዐዘና ፤ ርገራጌ ፣ ጸጸት ።
 ዐዘን ፤ (ሐዘን) ፤ ለቅሶ ፣ ትካዜ ፣ (ዮሐ፲፮ ፣ ፮ ፣ ይቅር ፣ ፪ ፣ ፫) ። (አልቃሽ) ፤ የሞተው ፣ ወንድምሽ ፤ የገደለው ፣ ባልሽ ። ዐዘንሽ ፣ ትጥ ፣ ዐጣ ፤ ከቤትሽም ፣ አልወጣ ።
 ዐዘን ፤ ተቀመጠ ፤ ፮ ፣ ወይም ፣ ፵ ፣ ቀን ፣ አለቀሰ ፤ ለቅሶኛ ፣ ተቀበለ ።
 ዐዘን ፤ ተፍሥሐ ፤ መወለድና ፣ መሞት ፣ ማጣትና ፣ ማግኘት ፣ ሰርግና ፣ ለቅሶ ፤ ይህን ፣ የመሰለ ፣ ሹሉ ፣ ባንድ ፣ ቀን ፣ ቢደረግ ፣ ዐዘን ፣ ተፍሥሐ ፣ ይባላል ። (መዝግ፡ ፩) ።
 ዐዘንተኛ ፤ (ኞኝ) ፤ ዐዘን ፣ ያለው ፣ ዐዘን ፣ ያጠቃው ፣ የጐዳው ፤ አልቃሽ ፣ አባትና ፣ እናት ፣ ሚስት ፣ ልጅ ፣ ወንድም ፣ እት ፣ ዘመድ ፣ ወዳጅ ፣ የሞቱበት ፤ ንብረቱ ፣ የወፋበት ፣ ታላቅ ፣ አደጋ ፣ ያገኘው ፣ የደረሰበት ፣ ሰው ።
 ዐዘንተኛ ፤ ዝኒ ፣ ከማሁ ።
 ዐዘንተኞች ፤ ዐዘንተኞች ፣ (ዮሐ፲፮ ፣ ፳፪) ።
 ዐዘኔታ ፤ ቸርነት ፣ ደግነት ፣ ርገራጌ ፣ ምሕረት ።
 ማዘን ፤ መተከዘ ፣ መጸጸት ፣ መራራት ።
 ማዘን ፤ ማዘን ። (ግጥም) ፤ ማዘን ፣ ከፍ ፣ አርጋችሁ ፣ ቁርቁር ፣ ቤት ፣ ሥሩ ፤ እኛ ፣ የምናውቀው ፣ ዐለቀ ፣ ያ ፣ ግሩ ፣ (ያ ፣ ዐሳሩ) ።
 ማዘኛ ፤ የጃኝ ፣ ቤት ፤ ከል ።
 አሳዘን ፤ (አሕዘን) ፤ አስተከዘ ፣ አጸጸተ ፣ አራራ ፤ አስቀየመ ፣ አስከፋ ፣ አበላጨ ፣ (ምሳጽ፪ ፣ ፳፫) ።
 አሳዛኝ ፤ ያሳዘነ ፣ የሚያሳዝን ።
 ማሳዘን ፤ ማስተከዘ ፣ ማስከፋት ።
 ማሳዘኛ ፤ ማስቀየሚያ ፣ ከፋ ፣ ነገር ።

ታዘን ፤ (ተሐዘን) ፤ ተተከዘ ፣ ተለቀሰ ፤ ሽን ፣ ተደረገ ፣ ሐዘኑ ።
 ዕዝን ፤ የታዘን ፣ ዐዘን ።
 የዝን ፤ (የዕዝን) ፤ ላዘነተኛ ፣ የሚሰጥ ፣ ዘ ፣ እንጂ ፣ ነገር ፣ (ሕዝጽ፪ ፣ ፲፮ ፣ ሆሴ፱ ፣ ፱) ።
 ዕዝናት ፤ ለሰው ፣ ዐዘና ፣ ተቋርቀሮ ፣ የሚመክሩት ፣ ምክር ፣ ተግግጽ ።
 ተዛዘን ፤ (ተሐዘን) ፤ ተላቀሰ ፣ ተወያየ ፤ ተራረፈ ፣ ተረዳዳ ፤ ተካፈለ ፣ ተዳረሰ ። አባት ፣ ልጅ ፣ ሹን ፣ ተዛዘናችሁ ፣ ብሉ ፣ እንዲል ።
 ተዛዘን ፤ ተከፋፋ ፣ (ያዕ፩ ፣ ፱) ።
 ተዛዛኝ ፤ የተዛዘነ ፣ የሚተዛዘን ፣ የሚረዳዳ ፣ ያገኘውን ፣ ተካፍሎ ፣ የሚበላ ።
 መተዛዘን ፤ መወያየት ፣ መረዳዳት ።
 መተዛዘኛ ፤ መረዳጃ ፣ ስፍራ ፣ ጥቅም ።
 አስተዛዘን ፤ (አስተሐዘን) ፤ አላቀሰ ፣ አዋየ ፣ አረጋጋ ፤ አስተራረፈ ፣ አስተፈለ ፣ አረዳዳ ።
 አስተዛዛኝ ፤ ያስተዛዘነ ፣ የሚያስተዛዝን ፤ አረጋጋ ፤ ይብላኝ ፣ ለሞተ ፣ እግዚር ፣ ያጥናሽ ፣ የሚል ።
 ማስተዛዘን ፤ ማላቀስ ፣ ማዋየት ፤ ማረዳዳት ፣ ማከፋፈል ።
 ማስተዛዘኛ ፤ መንፈሳዊ ፣ ምክር ።
 አስተዛዘን ፤ አተካከዘ ፤ ማዘን ።
 ዐዘቅት ፤ በደብረ ፣ ሊባናስ ፣ ገዳም ፣ በገደልና ፣ በወንዝ ፣ ውስጥ ፣ ያለ ፣ ዋሻ ፣ የግሑዣን ፣ መኖሪያ ፣ በግንብ ፣ የተዘጋ ።
 ዐዘቅት ፤ የውሃ ፣ የኩስ ፣ ጉድጓድ ።
 (ጥዛ) ዐዛት ፤ አፈ ፣ ሰፊ ፣ ቀጪን ፣ ቁመተ ፣ ሸጣጣ ፣ ዓሣ ።
 ዕሕ ፤ የወላድ ፣ ድምፅ ።
 ዕሕ ፤ አለ ፤ አማጣ ፤ ወደ ፣ ውጭ ፣ ገፋ ።
 ዕሕ ፤ አለ ፤ ተነፈሰ ፣ እርዶ ፣ አለ ።
 ዕሕ ፤ አለ ፤—ጠየቀ ፤—እህ ።
 ዕሕታ ፤ ምጥ ፣ ማማጥ ፤ የተቅማጥ ፣ በሽታ ።
 ዕሕታ ፤—ጥያቄ ፤—እህ ።
 ዐጣ ፤ (ኅጥአ) ፤ (ኅጢአት ፣ ሠራ) ፤ ከዚህ ፣ የተነሣ ፣ ምድራዊ ፣ ሀብትን ፣ ለማያዊ ፣ ጸጋን ፣ ሳያገኝ ፣ ቀረ ፤ ማጣ ፣ ብለሽ ፣ ምጥን ፣ እይ ። (ተረት) ፤ ይበላው ፣ ካጣ ፣ ይበላበት ፣ ያጣ ። (ባጣ ፣ ቁጽኝ) ፤ ካንቺ ፣ የተሻለች ፣ ሴት ፣ ባላገኝ ፣ ሌላ ፣ እንዳታገቢ ፤ ጠብቂኝ ። (ተጅ ፣ አይጡ) ፤ የበራ ፣ ስም ፤ ገንዘብ ፣ ከጃቸው ፣ አይለቅባቸው ።
 ዐጣ ፤ ገደፈ ፣ ረሳ ።

ዐጣ ፡ ነጣ ፤ ፈጽሞ ፡ ደኸየ ፤ የንጀራ ፡ ገመዱ ፡ ተበጠሰ ፤ ንጣት ፡ ያዘው ።

ይጣ ፤ የሩት ፡ ወንድ ፡ ትእዛዝ ፡ አንቀጽ ፤ እያግኝ ።

ይጣ ፤ በይፋት ፡ ከፍል ፡ ያለ ፡ ቀበሌ ። ይባዝን ፡ ተመልከት ።

ዐጨ ፤ (ኅጣአ) ፤ ያጣ ፡ የሚያጣ ፤ ያላ ገኘ ፡ የማያገኝ ።

ማጣት ፤ አለማግኘት ፤ መደኸየት ፡ መርሳት ፡ (ዘጻጽፍ ፡ ፃፍ) ።

ማጫ ፤ (ምሳጣእ) ፤ ስንፍና ፡ አለመሥራት ። ዐጨን ፡ እይ ።

አሳጣ ፤ (አኅጥአ) ፤ አደኸየ ፡ አስቸገረ ። ዐጤን ፡ አሳጠን ፡ ብለኸ ፡ አሳጣኝን ፡ እይ ።

ማሳጣት ፤ (አኅጥአ) ፤ ማደኸየት ፡ ማስቸገር ።

ታጣ ፤ (ተኅጥአ) ፤ ተገደረ ፡ ተረሳ ፡ ጠፋ ፡ (ሕዝቧ ፡ ጽፏ) ።

መታጣት ፤ (ተኅጥአ) ፤ መረሳት ፡ መጥፋት ።

መታጫ ፤ መጥፈያ ፡ መረሻ ። ዐጨን ፡ እይ ።

ተጣጣ ፤ (ተኃጥአ) ፤ ሳይገናኝ ፡ ሳይተያይ ፡ ቀረ ፤ ተረሳሳ ፡ ተራራቀ ። አፍና ፡ እጅ ፡ አይተጣጣም ፡ እንዲሉ ። ጠጣን ፡ ተመልከት ።

መተጣጣት ፤ አለመገናኘት ፡ መረሳሳት ። መተጣጫ ፤ መረሳሻ ።

ዕጤት ፤ (ኅጥአት) ፤ ማጣት ፤ ችግር ፡ ድኸነት ።

ዕጤተኛ ፤ ችግረኛ ። አስተጣጥ ፤ አደኸየየት ፡ አረሳሰ ፤ ማጣት ።

ዐጤ ፤—ንጉሠ ፡ ነገሥት ፤—ዐጨ ። ዐጥ ፤ (ዐፅ) ፤ በረሓ ፡ ጠፍ ። ትግርችም ፡ አገርን ፡ ዐድ ፡ ይሉታል ፤ ይኸውም ፡ ፀና ፡ ደ ፡ ተወራራሾች ፡ ስለ ፡ ኾኑ ፡ ነው ።

ዐጥ ፡ ረገጥ ፤ ሰው ፡ የረገጠው ፡ ስፍራ ። አቶ ፡ እክሌ ፡ ካቶ ፡ እክሌ ፡ ዐጥ ፡ ረገጥ ፡ አይደርስም ። ዐጥረ ፡ ገጥ ፡ ቢል ፡ ግን ፤ ያጥር ፡ ፊት ፡ ማለት ፡ ነው ። ረገጠን ፡ እይ ።

ዐጨ ፤ (ሐፃየ) ፤ ሚስት ፡ ፈለገ ፤ የወንድ ፡ አባት ፡ የሴትን ፡ አባት ፡ ልጅኸን ፡ ለልጅ ፡ ሰጠኝ ፡ አለ ፤ ሽማግሌ ፡ ላከ ፤ እጩዋ ፡ ቤት ፡ ገባ ። ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ልጁ ፡ ለልጃገረዲቱ ፡ ማተብና ፡ ቀለሰት ፡ ሰጥቶ ፡ ቃል ፡ አሰረ ። (ተረት) ፤ ልጃገረድ ፡ ዐሥር ፡ ያጭኸ ፤ አንድ ፡ ያገባሽ ። ያጨሽ ፡ ላያገባሽ ፡ ከባልሽ ፡ ሆኖ ፡ አትባባሽ ።

ዐጨ ፤ (ሐፃየ) ፤ ያጨ ፡ የሚያጭ ፤ ሚስት ፡ ፈላጊ ።

ዐጨታ ፤ (ሐፃየት) ፤ ያጨች ፡ የምታጥ ፤ ልታገባው ፡ የፈለገችውን ፡ ወንድ ፡ በልቧ ፡ የምታናር ፡ ልጃገረድ ፤ ወይም ፡ ቤት ።

ማጨት ፤ (ሐፅይ) ፤ ቃልና ፡ ማተብ ፡ ማሰር ፡ (ማሕፍ ፡ ፍ) ።

ማጫ ፤ (ሕፄ) ፤ ጊዜ ፡ ገንዘብ ፡ ሰለባ ፡ (ዘፍፀፀ ፡ ፲፪ ። ዘፀጽ፪ ፡ ፲፮ ፡ ፲፮ ። ፩ሳሙ ፡ ፲፭ ፡ ፳፭) ።

ማጫ ፡ ሰጠ ፤ አዋሌ ፡ ወርቅ ፡ ብር ፡ ለልጃገረድ ፡ አባትና ፡ እናት ፡ አስረከበ ።

ማጫ ፤—ስንፍና ፤—ዐጣ ። አሳጨ ፤ እንዲያጭ ፡ እንድትታጭ ፡ አስደረገ ፤ እወዳቷለኸ ፡ እወደዋለኸ ፡ ቃሌ ፡ ነው ፡ ፈቃዱ ፡ ነው ፡ አሠኘ ።

ታጨች ፤ ባል ፡ መጣላት ፤ ሀብቷ ፡ ቀና ። ታጨ ፤ ለሹመት ፡ ለማዕርግ ፡ ታሰበ ፡ ተፈለገ ።

ዕጨ ፤ (ሕፁይ) ፤ የታጨ ፡ ለቁም ፡ ነገር ፡ የታሰበ ፤ ሲበዛ ፡ ዕጨዎች ፡ ያሠኛል ።

ዕጨ ፤—ትሉ ፤—ዕጭ ። ዕጭኛ ፡ (ኞች) ፤ ሴት ፡ ያጨ ፡ ጉልማሳ ፤ ለባል ፡ የታጨች ፡ ልጃገረድ ፡ (ማቴ፩ ፡ ፲፮ ፡ ፲፱) ።

ዕጨጌ ፡ (ዎች) ፤ ሕፁየ ፡ ጌ ፤ የምድር ፡ ዕጮኛ ፤ ሊቀ ፡ ካህናት ፡ (ጳጳሳት) ፡ መንፈሳዊ ፡ ሹም ፡ ባለሚሶ ፡ መንግሥት ፡ የደብረ ፡ ሊባኖስ ፡ አበ ፡ ምኒት ፡ (የገዳም ፡ አባት) ፡ በነብሪድ ፡ ፈንታ ፡ የገባ ። ይህ ፡ ስም ፡ የተገኘመረው ፡ ባጤ ፡ ይኩኖ ፡ አምላክ ፡ ዘመን ፡ ነው ፤ በግእዝ ፡ ሐፄጌ ፡ ይባላል ። አላዋቆች ፡ ግን ፡ ጮጊ ፡ ከማለት ፡ ከወላምኛ ፡ የመጣ ፡ ነው ፡ ይላሉ ። ጌን ፡ ንቡረ ፡ እድን ፡ ተመልከት ።

ዕጨጌ ፤ አቡን ፡ ጳጳስ ፡ (ግጥም) ፤ መኳንንቱ ፡ ሠለጠኑ ፤ የጨጌን ፡ አገር ፡ ለመት ። እኔ ፡ የምፈራው ፡ ይህንን ፤ ካቡን ፡ በላይ ፡ መኾን ። ዕጨጌ(ግ)ነት ፤ ዕጨጌ ፡ መኾን ፡ መንፈሳዊና ፡ ሥጋዊ ፡ ሹመት ፡ ደርቦ ፡ መያዝ ።

ዕጨጌነት ፡ ከሚሰኝ ፤ ዐጤ ፡ ይኩኖ ፡ እምላክን ፡ ያነገሠው ፡ ጀኛው ፡ ተክለ ፡ ሃይማኖት ፡ ባለሕግ ፡ ነበሩና ፡ ሚስታቸው ፡ ከሞተች ፡ በኋላ ፡ በደብረ ፡ ሊባኖስ ፡ መንከሰው ፡ ዕጨጌ ፡ ስለ ፡ ኾኑ ፤ አቡ ፡ ብላት ፡ ዕጨጌነት ፡ ከሚስት ፡ ይፈቸዋል ፡ (ኪ ፡ ወ ፡ ክ) ።

ዕጨጌ ፤ የዕጨጌ ፡ ከፈል ። ዕጨ ፡ የሐንሰ ፡ ዕጨ ፡ ዕንባቁም ፡ እንዲሉ ።

ዐጤ ፤ (ሐፄ ፡ ሐፄጌ) ፤ ዐጨ ፤ ምድርን ፡ ለመግዛት ፡ ያጨ ፡ የመንግሥት ፡ ዕጮኛ ፡ የምድር ፡ ጌታ ፡ ዐፄ ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥት ። ዐጤ ፡ ካሌብ ፡ ዐጤ ፡ ፋሲል ፡ ዐጤ ፡ ቴዎድሮስ ፡ ዐጤ ፡ ምኒልክ ፡ ዐጤ ፡ ገይለ ፡ ሥላሴ ፡ እንዲሉ ።

ዐጢ ፡ መስቀል ፤ (መስቀለ ፡ ሐፂ) ፤ ያጤ ፡ መስቀል ፤ ዐጢ ፡ ዳዊት ፡ ከኢየሩሳሌም ፡ ያስመጡት ፡ ግማዶ ፡ መስቀል ።

ዐጢ ፡ መስቀል ፤ የበዓል ፡ ስም ፤ በመስከረም ፡ ፲ ፡ ቀን ፡ የሚውል ፡ በዓል ። ግጥን ፡ እይ ።

ዐጢ ፡ ሥራ ፤ ያጤ ፡ ሥራ ፡ የንጉሥ ፡ ሐዳድ ፡ የሚታረስበት ፤ ዋና ፡ የሥራ ፡ ቀን ፡ በዓል ፡ አልባ ።

መታጨት ፤ (ተሐፅየ) ፤ ለባል ፡ መስጠት ፤ ለሹመት ፡ መታሰብ ።

መታጫ ፤ ዕድሜ ፡ አካለ ፡ መጠን ። ዐጣን ፡ አስተውል ።

ተጫጨ ፤ (ተሐፅየ) ፤ ተፈላለገ ፡ ተፈቃደ ፤ የጋብቻ ፡ ውል ፡ ተዋዋለ ።

መተጫጨት ፤ መፈላለግ ፤ የኔ ፡ በሹን ፡ የኔ ፡ በሹነት ፡ መባባል ።

መተጫጫ ፤ መፈላለጊያ ፡ መፈቃቀጃ ፡ መልክ ፡ ሀብት ፡ ዕውቀት ፡ ጃያ ።

አስተጫጨ ፤ (አስተሐፅየ) ፤ አፈላለገ ፡ አማጣ ፤ ላግባት ፡ ላግባው ፡ አባባል ፡ አሠኛኛ ።

አስተጫጨ ፤ ያስተጫጨ ፡ የሚያስተጫጭ ፤ አማጭ ።

ማስተጫጨት ፤ ማፈላለግ ፡ ማማጣት ።

ማስተጫጫ ፤ ማማጫ ።

አስተጫጨት ፤ ቃል ፡ አስተሳሰር ፤ ማጨት ።

ዕጢ ፤ (ጎጠጠ ፡ ጎጢ) ፤ በገላ ፡ ውስጥ ፡ ያለ ፡ ዕትረት ፡ ጳር ፡ የሥጋ ፡ ቅንጣት ፡ ጓጓላ ።

ዕጣ ፤ (ዐፀወ ፡ ዕፃ) ፤ ዐጨርና ፡ ቀጨን ፡ ዕንጨት ፡ ከመካከለኛ ፡ ጣት ፡ የሚበልጥ ፡ በክፍያ ፡ ጊዜ ፡ በያንዳንዱ ፡ ሰው ፡ ዕድልና ፡ ድርሻ ፡ ላይ ፡ የሚወድቅ ፤ ሲበዛ ፡ ዕጣዎች ፡ ይላል ። በእስራኤልም ፡ መንግሥት ፡ ክፉ ፡ የሠራ ፡ ሰው ፡ ዕጣ ፡ ይወድቅበት ፡ ነበር ፡ (ኢያጁ ፡ ፲፭ ፡ ፩ላሙ ፡ ፲፱ ፡ ፵፪ ፡ የናጅ ፡ ፯) ። ዕጣ ፡ በድግጣ ፡ እንዲሉ ።

ዕጣ ፤ ዕጣ ፡ ያረፈበት ፡ የወደቀበት ፡ ፈንታ ።

ዕጣ ፡ ወጣ ፤ ድርሻው ፡ ለባለዕድሉ ፡ ተሰጠ ።

ዕጣ ፡ ወጣበት ፤ ለቅጣት ፡ ለሞት ፡ ተገባ ።

ዕጣ ፡ ወጣለት ፤ አንድ ፡ ነገር ፡ አገኘ ፤ ተሾመ ፡ ተሸለመ ።

ዕጣ ፡ ሐዳድ ፤ ላንድ ፡ ገባር ፡ በዕጣ ፡ የተሰጠ ፡ የሐዳድ ፡ ድርሻ ።

ዕጣ ፡ ጣለ ፤ በማንኛውም ፡ ዕቃና ፡ በቅርጫን ፡ ሥጋ ፡ ላይ ፡ አስቀመጠ ።

ዕጣ ፡ ሰበረ ፤ ዕጣ ፡ አዘጋጀ ፤ ምልክት ፡ አደረገበት ።

ዕጣ ፡ ተጣጣለ ፤ ዕጣ ፡ ዕጣ ፡ ለዚህ ፡ ጌታ ፡ ይውጣ ፡ ተባባለ ፡ (ዐብድጅ ፡ ፲፩ ፡ ማቴጅ ፡ ፵፭) ።

ዕጥ ፤ (ዕፅ) ፤ ዕንጨት ፡ ዛፍ ፡ ትልቁም ፡ ትንሹም ፡ ርጉሙም ፡ ደረቁም ።

ዕጥ ፤ የክታብ ፡ ውስጥ ፡ ታናሽ ፡ ዕንጨት ።

ዕጡ ፡ ዱብ ፤ አለ ፤ ደንገጠ ፤ ከው አለ ፤ ውቃሲ ፡ ራቀው ።

ዕጥ ፡ የሹን ፤ ስምጥ ፤ ድንገት ፡ የጠፋ ፡ ነገር ፡ የደረሰበት ፡ ባይታወቅ ፤ ዕጥ ፡ የሹን ፡ ስምጥ ፡ ይባላል ። ዕጥ ፡ ቅለትን ፡ (ቅጠልነትን) ፡ ስምጥ ፡ ከብደትን ፡ (ደንጊያትን) ፡ ያሳያል ፤ ነፋሱ ፡ ይውሰደው ፡ ውሃ ፡ ይብላው ፡ አልታወቀም ፡ ማለት ፡ ነው ።

ዕጠ ፡ መሰውር ፤ (ዕፅ ፡ መሰውር) ፤ እስማተኛን ፡ ከአጋንንት ፡ ጋራ ፡ አንድነት ፡ ያደረገውን ፡ ሰው ፡ ከመታየት ፡ የሚሰውር ፡ ዕጥ ፡ ባላገርችም ፡ ጋኔን ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ በምትሀት ፡ ገዢ ፡ ሲታይ ፡ ዕጡን ፡ የጣለ ፡ ሰይጣን ፡ ይሉታል ፤ ዕጥ ፡ የተባለም ፡ ርቀት ፡ ነው ።

ዕጠ ፡ ፋርስ ፤ (ዕፅ ፡ ፋርስ) ፤ ከፋርስ ፡ አገር ፡ የመጣ ፡ ዕንጨት ፡ ተማርች ፡ ቅጠሉን ፡ አፍልተው ፡ ከጤፍ ፡ አንጀራ ፡ ጋራ ፡ ፈትፍተው ፡ በቀመሱት ፡ ጊዜ ፡ አእምሯቸውን ፡ ለውጦ ፡ ማደሪያቸውን ፡ ያናግራል ፤ ማብረሻውም ፡ የነግ ፡ ለጥልጥ ፡ ወይም ፡ በሶ ፡ ነው ።

ዕጠ ፡ ፋርስ ፤ የፍሬው ፡ ልብስ ፡ እሾሽ ፡ ያለበት ፡ ተክልነት ፡ የሌለው ፡ የዱር ፡ ዕንጨት ፤ ቅጠሉን ፡ በጥንት ፡ በሰሉት ፡ ራሳቸውን ፡ ያዞራል ፤ ሰውም ፡ በታች ፡ የዳብዳቤ ፡ ባላገርችም ፡ ዐጤ ፡ ፋሪስ ፡ ይሉታል ። ይህ ፡ ሹለት ፡ ዐይነት ፡ ዕንጨት ፡ ባገዳ ፡ በቅጠል ፡ በፍሬ ፡ ልዩ ፡ ሲሾን ፡ ልብን ፡ በመንጣት ፡ ስለ ተባበረ ፡ ባንድ ፡ ስም ፡ ተጠራ ። በካህናት ፡ ዘንድ ፡ ግን ፡ ጀፍው ፡ ካጅፍው ፡ ተለይቶ ፡ እስተናገር ፡ ይባላል ፤ ነገረን ፡ እይ ።

ዕጭ ፡ (ሬጃች) ፤ ዐፀየ ፤ ተላ ። ዕፄ ፤ ትል) ፤ የጉብና ፡ የተርብ ፡ የጥንዝዛ ፡ ዕንቁላል ፡ ቅርጽ ፡ አበጅቶ ፡ እስኪንቀሳቀስና ፡ ከንፍ ፡ እስኪያወጣ ፡ ድረስ ፡ ዕጭ ፡ ይባላል ፤ ትል ፡ ማለት ፡ ነው ።

ዕጪ ፤ (ዕፂሁ) ፤ ያ ፡ ዕጭ ፤ የርሱ ፡ ዕጭ ፤ ትሉ ።

ዕጭ ፡ አዋለ ፤ ሠራ ፡ አበጀ ፡ አተላ ።

ዕጭ ፡ ጐመጭ ፤ የጐመጭ ፡ ዕጭ ፤ ወይም ፡ ዕጭ ፡ ያለበት ፡ ጐመጭ ፡ ጐመጭን ፡ ተመልከት ።

(ጥጭ) የጭ ፤ (የዕጭ) ፤ እክሽ ፡ የዲያ ፡ ወዲያ ፡ አስቀያሚ ፡ ጸያፍ ፡ ነገር ። በማር ፡ ውስጥ ፡ ያለ ፡ ዕጭ ፡ እንዲያሠቅቅ ፡ ይህም ፡ እንደዚያ ፡ ነው ።

ዐጠበ ፤ (ኀፀበ) ፤ ረገጠ ፡ አንጨፈጨፈ ፡
 ዐሽ ፡ አጉረፈ ፡ ለቀለቀ ፡ አጠራ ፡ አነጣ ፡ አጸዳ ፡
 እድፍን ፡ አስለቀቀ ፤ (እጅን ፡ ዐጠበኝ) ፤ ከፋኛ ፡
 ቈረጠኝ ፤ (ተረት) ፤ እጅ ፡ ሲያጥቡት ፡ ያድፋል ፤
 ልጅ ፡ ሲመከሩት ፡ ይጠፋል ፡ ዐወቅሽ ፡ ዐወቅሽ ፡
 ቢኳት ፡ መጣፍ ፡ ዐጠበኝ ።

ዐጠበ ፤ ሰረቀ ፡ አጥለጠጠ ።

ዐጣቢ ፡ (ዎች) ፤ ያጠበ ፡ የሚያጥብ ፤ አ
 ጽጂ ፡ ካጣቢ ፡ አድራቂ ፤ ከተሻጋች ፡ ታራቂ ፡ እን
 ዲሉ ።

ዐጠብ ፤ ሌባ ፡ ሰራቂ ።

ዐጠባ ፤ (ኀፀባ) ፤ የማጠብ ፡ ሥራ ፡ ረ
 ገጣ ፡ ልቅለቃ ፡ ልብስ ፡ ዐጠባ ፡ እንዲሉ ።

ማጠብ ፤ ማንጨፍጨፍ ፡ ማጉረፍ ፡ መለ
 ቅለቅ ።

ማጠቢያ ፤ ወንዝ ፡ ጣቢያ ፡ እንዶድ ፡ ሳ
 ሙና ፡ ቀርቦት ፡ ሸራ ።

ዐጣጠበ ፤ አነጣጣ ፡ አጸዳዳ ።

አሳጠበ ፤ (አኀፀበ) ፤ ዕጠቡ ፡ አለ ፤ አስ
 ጉረፈ ፡ አስለቀለቀ ።

አሳጣቢ ፤ ያሳጠበ ፡ የሚያሳጥብ ፤ ያጣቢ
 ዎች ፡ አለቃ ።

ማሳጠብ ፤ ማስረገጥ ፡ ማስጉረፍ ፡ ማስለ
 ቅለቅ ።

ማሳጠቢያ ፤ ስፍራ ፡ ጊዜ ።

ታጠበ ፤ (ተኀፀበ) ፤ ተረገጠ ፡ ተንጨፈ
 ጨፈ ፡ ታሸ ፡ ጉረፈ ፡ ተለቀለቀ ፡ ጠራ ፡ ጸዳ ፡ ነጣ ።

ታጣቢ ፤ የሚታጠብ ፡ ልብስ ፡ ዕቃ ፡ ሰው ።

ታጥቦ ፤ ጭቃ ፤ የሪያ ፡ ዕጥቦት ።

ዕጣቢ ፤ የልብስ ፡ የዕቃ ፡ እድፍ ፡ ተስ
 ዐቱ ፡ ቅዱሳን ፡ ከደብረ ፡ ሲና ፡ የመጡ ፡ የሽለት ፡
 መነኮሳት ፡ እግር ፡ ዕጣቢ ፡ ጠጡ ፤ መነኮሳቱም ፡ ቅ
 ዱስ ፡ ሚካኤልና ፡ ቅዱስ ፡ ገብርኤል ፡ ናቸው ፡ ይ
 ባላል ።

ዕጥብ ፤ (ኀፀብ) ፤ የታጠበ ፡ ጥሩ ፡ ጸዐዳ ።

ዕጥቤ ፤ ዐጠብ ።

ዕጥብ ፡ ያለ ፤ ዋና ፡ ሌባ ፡ ልብስ ፡ ሲታ
 ጠብ ፡ ከእድፍ ፡ እንዲለይ ፡ ከጨዋነትና ፡ ሠርቶ ፡ ከ
 መብላት ፡ የራቀ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ዕጥብጣቢ ፤ የብዙ ፡ ሸግና ፡ ዕቃ ፡ የዕጣቢ ፡
 ዕጣቢ ።

መታጠብ ፤ መታሸት ፡ መጉረፍ ፡ መጥ
 ራት ፡ መጽዳት ።

መታጠቢያ ፤ ስፍራና ፡ ጊዜ ፡ ዳካ ፡ ሙቅ ፡
 ወይም ፡ ቀዝቃዛ ፡ ውሃ ፡ (ዘፀኃ ፡ ጌ ፡ ፲፩ ፡ ፩ነገ ፡
 ጌ ፡ ፴፰ ፡ ማእጃ ፡ ፩) ።

ተጣጠበ ፤ (ተኀፀበ) ፤ ተሻሸ ፡ ተለቃ
 ለቀ ፡ ተናጸ ።

ተጣጣቢ ፤ ርስ ፡ በርሱ ፡ የሚተጣጠብ ፡
 የሚናጸ ።

መተጣጠብ ፤ መለቃለቅ ፡ መናጸት ።

መተጣጠቢያ ፤ መተሻሻ ፡ መለቃለቂያ ፡
 ቀኝና ፡ ግራ ፡ እጅ ።

አስታጠበ ፤ (አስተኀፀበ) ፤ በእጅ ፡ ላይ ፡
 ውሃ ፡ ጨመረ ፡ አፈሰሰ ።

አስታጣቢ ፡ (ዎች) ፤ ያስታጠብ ፡ የሚ
 ያስታጥብ ፡ አሽከር ፡ ብላቱና ።

አስታጣቢ ፤ የቤተ ፡ መንግሥት ፡ ደንብ ።

አስታጣቢነት ፤ አስታጣቢ ፡ መኾን ።

ማስታጠብ ፤ መጨመር ፡ ማፍሰስ ።

ማስታጠቢያ ፤ ሰንና ፡ ብርት ፡ ወይም ፡
 ዳታን ፡ አንኮላ ፤ መጨመሪያ ፡ ማፍሰሻ ።

አስተጣጠበ ፤ (አስተኀፀበ) ፤ ኩታና ፡
 ቀሚስን ፡ ሱሪና ፡ እጅ ፡ ጠባብን ፡ (በማጠብ ፡ ረዳ ፡
 ዐገዘ) ፤ አስተሻሸ ፡ አጓረፈ ፡ አለቃለቀ ፡ አጠማ
 ዘዘ ።

አስተጣጣቢ ፤ ያስተጣጠበ ፡ የሚያዕተጣ
 ጥብ ፤ የዕጥቦት ፡ ረዳት ።

ማስተጣጠብ ፤ ማስተሻሸት ፡ ማለቃለቅ ።

ዕጥቦት ፤ ዐጠባ ፡ መታጠብ ።

ዐጥቦኽ ፡ ዕዘን ፤ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ሲታ
 ጠብ ፡ የሚለቅ ፡ ጥለት ።

ቢያጥቡ ፡ አይጠራ ፤ ሽንፍላ ፡ መጨቅ
 ጨቂት ፡ ቂመኛ ፡ ሰው ።

አስተጣጠብ ፤ አለቃለቅ ፤ ማጠብ ።

ዕጡብ ፤ (ዐጸበ ፡ ዕጹብ) ፤ ድንቅ ፡ ግ
 ሩም ፡ ልዩ ፡ ቅጽል ፡ ሲኾን ፤ ዕጡብ ፡ ብልጎት ፡ ዕ
 ጡብ ፡ ነገር ፡ ያሠኛል ፡ ዕጡብ ፡ ድንቅ ፡ ቢል ፤ የ
 ድንቅ ፡ ድንቅ ፡ ማለትን ፡ ያሳያል ።

ዕጨጌ ፤—የምድር ፡ ዕጨኛ ፤—ዐጨ ።

ዐጠድ ፤ (ዐጸደ ፡ ዐጸድ ፤ ቦታ) ፤
 የቤተ ፡ ክሲያን ፡ ዛፍ ፡ ከገረገራ ፡ ግቢ ፡ ያለ ። ዐ
 ጠድ ፡ የሌለው ፡ ደብር ፤ ጢም ፡ የሌለው ፡ መምር ፡
 እንዲሉ ።

ዐጠድ ፤ ገረገራ ፡ ገረገረን ፡ ዐጸድን ፡ ተመ
 ልከት ።

ዐጠዶች ፤ ዛፎች ፡ ጥዶች ፡ ወይሮች ፡ ግራ
 ሮች ፡ ሌሎችም ።

ዐጠደ ፡ ክፉ ፤ ምግባር ፡ ያነሳቸው ፡ አሽ
 ከሮች ፡ ያሉት ፡ መኩንን ።

ዐጠደ ፡ መልካም ፤ ደሳች ፡ ቤተ ፡ ሰቦች ፡
 ያሉት ፡ ሹም ፡ ዳግመኛም ፡ አሽከሮች ፡ ቤተ ፡
 ሰቦች ፡ ካህናት ፤ መኩንን ፡ ሹም ፡ ታቦት ፡ ነው ።
 ዐጠደ ፡ ክፉ ፡ ታቦተ ፡ ደግ ፡ እንዲሉ ።

ዐጠደ ፡ ማሪያም ፤ (ዐጸደ ፡ ማርያም) ፤
ሴት ፡ የምትጠራበት ፡ የክርስትና ፡ ስም ፤ የማሪያም ፡
ቦታ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ዐጨደ ፤ (ዐጸደ) ፤ ብዙውን ፡ ባንድነት ፡
ጠረገ ፡ ቁረጠ ፡ ቦጫት ፡ አመሸከ ፤ የሣር ፡ የሰንዴ ፡
የገብስ ፡ ያጃ ፡ የጤፍ ።

ዐጫጅ ፤ (ዐጸዲ) ፤ ያጨደ ፡ የሚያጭድ ፡
ቁራጭ ፡ (ኢሳ፲፮ ፡ ፭) ።

ዐጫጆች ፤ (ዐጸድ) ፤ የሚያጭዱ ፡ (ማ
ቴ፲፫ ፡ ፴ ፡ ፴፱ ፡ ያዕ፩ ፡ ፱) ።

ዐጨዳ ፤ የማጠድ ፡ ሥራ ፡ ቁረጣ ፡ (ዘሌ
፲፱ ፡ ፱ ፡ ኢሳ፲፮ ፡ ፲፩) ።

ዐጨዳ ፤ የሚታጨድ ፡ እኸል ፡ መከር ።

ዐጨዳዬ ፡ ረገፈ ፡ አለ ፤ ቸኩለ ፡ ተጣ
ደፈ ።

ማጨድ ፤ መቀረጥ ፡ መቦጠት ፡ (ዘፍ፩ ፡
፳፪ ፡ ዘ፳፯ ፡ ፱) ።

ማጨጃ ፤ መቀረጫ ፡ ጊዜ ፡ ማጭድ ፡ መ
ኪና ።

ማጭድ ፡ (ዶች) ፤ ከሥር ፡ እስከ ፡ ጫፍ ፡
ጥርስ ፡ ያለው ፡ ብረት ፡ እንደ ፡ ቀስትና ፡ እንደ ፡
ደጋን ፡ ዕንጨት ፡ ጉብጡ ፡ የሚታይ ፡ ባለእጆታ ፡ የ
መከር ፡ መሣሪያ ፡ (፩ሳሙ ፡ ፲፫ ፡ ፳፩ ፡ ራእ፲፱ ፡
፲፭—፲፱) ። (ሆደ ፡ ማጭድ) ፤ ከፋ ፡ ሰው ፡ ባሰን ፡
እይ ።

ማጭድ ፡

ማጭደ ፡ ነጭ ፤ የቁረጠው ፡ የማያቀጥል ፡
እጅ ፡ ደረት ፡ ሰው ።

ማጭዴ ፤ የኔ ፡ ማጭድ ።

ማጭዴ ፤ የቂጥኝ ፡ ስም ፤ በሰው ፡ እካል ፡
ላይ ፡ ማጭድ ፡ መሰሉ ፡ የሚታይ ፡ ቂጥኝ ፡ የማጭድ ፡
ማጭድማ ፡ ማጭዳዊ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ማጭድ ፤ ከዕልቅት ፡ ግራና ፡ ቀኝ ፡ ያለ ፡
ዐጥንት ፡ ከትከኛ ፡ የተያያዘ ።

ዐጫጨደ ፤ ቁራረጠ ፡ መላልሶ ፡ ዐጨደ ።

አሳጨደ ፤ (አዕጸደ) ፤ ዕጨዱ ፡ አለ ፤ አ
ሰቁረጠ ።

አሳጫጅ ፤ ያሳጨደ ፡ የሚያሳጭድ ።

ማሳጨድ ፤ ማስቁረጥ ።

ማሳጨጃ ፤ ማስቁረጫ ፡ ጊዜና ፡ መሣሪያ ።

ታጨደ ፤ (ተዐጸደ) ፤ ተቁረጠ ፡ ተቦ
ጨቀ ፡ (ራእ፲፱ ፡ ፲፮) ።

ታጫጅ ፤ የሚታጨድ ፡ ሣር ፡ እኸል ።

ዕጭድ ፤ (ዕጹድ) ፤ የታጨደ ፡ የተቁ
ረጠ ፤ ቀርጥ ፡ ጭድን ፡ አስተውል ።

ዕጭድ ፡ አደረገ ፤ ቀርጥ ፡ ቡጭት ፡ አ
ደረገ ።

ዕጭዳት ፤ የማጠድ ፡ የመታጨድ ፡ ሹ
ኔታ ፤ የማጭድ ፡ ቅሬታ ።

መታጨድ ፤ መቁረጥ ።

መታጨጃ ፤ መቁረጫ ፡ መከር ።

ተጫጨደ ፤ ተቋረጠ ፡ ተጣረገ ።

አስተጫጨደ ፤ አቋረጠ ፡ አጣረገ ።

አስተጫጫጅ ፤ ያስተጫጨደ ፡ የሚያስ
ተጫጭድ ።

ማስተጫጨድ ፤ ማቋረጥ ።

ዐጭዶ ፤ ቁርጠ ፡ ጠርጎ ።

ዐጭዶ ፡ ገብ ፤ የማንንም ፡ እኸል ፡ ዐ
ጭዶ ፡ የሚገባ ፡ ማን ፡ ዘራሽ ።

አስተጫጨድ ፤ አቁራረጥ ፤ ማጠድ ።

ዐጠጠ ፤ (ሐጸ) ፤ ጉደለ ፡ እነሰ ።

ዐጠጥ ፤ ያጠጠ ፤ ጉደለ ፤ ባለፔ ።

ዕጥጥ ፤ ዝ፯ ፡ ከማሁ ።

ዕጥጥ ፡ መጥጥ ፡ አለ ፤ ጉድል ፡ ጥርግ ፡
አለ ።

ዐጣጥ ፡ (ጠች) ፤ የንጨት ፡ ስም ፤ እሾሽ ፡
ትንንሽ ፡ ዕንጨት ፡ (ሉቃ፯ ፡ ፴፬) ።

ዐጥም ፤ (ዐፅም) ፤ ዐጥንት ፡ እስከረን ።

ዐጥመ ፡ ርስት ፤ (ርስተ ፡ ዐፅም) ፤
(ዘፍ፱ ፡ ፲፫) ፡ ያባት ፡ ያያት ፡ የቅድም ፡ አያት ፡ ዐ
ጥም ፡ የተቀበረበት ፡ ርስት ።

ዐጥሚት ፤—ያጃ ፡ ሙቅ ፤—ጠማ ፤
(ጠምዐ) ።

ዐጠነ ፤ (ዐጢን ፡ ዐጠነ) ፤ ጥናን ፡
ከፍምና ፡ ከዕጣን ፡ ጋራ ፡ መዘዘ ። የዕጣንን ፡ የወገር
ትን ፡ የቡክቡካን ፡ የርጉፍትን ፡ የሉሚ ፡ እሸትን ፡
የጨስ ፡ ዕንጨትን ፡ የመድኅኒትን ፡ የጥድን ፡ የ
ንብ ፡ አስልን ፡ ሽታ ፡ (መዐዛ) ፡ አጨሰ ፤ ሰጠ ፡ አ
ቀበለ ፡ ለታቦት ፡ ለጣቦት ፡ ለልብስ ፡ ለቡዳ ፡ ለ
ቀፎ ።

ዐጣኝ ፡ (ኞች) ፤ ያጠነ ፡ የሚያጥን ፡ ቁስ ፤
ወይም ፡ ሌላ ፡ ሰው ፡ ዘውድ ፡ ዐጣኝ ፡ ቡዳ ፡ ዐጣኝ ፡
እንዲሉ ።

ዐጣኝነት ፤ ዐጣኝ ፡ መሽን ፤ ጸሎተ ፡ ዕ
ጣን ፡ መድኅም ።

ያጣኝ ፤ ተዝካር ፡ በተባለ ፡ በ፫ኛ ፡ ቀን ፡ የ
ሚደረግ ፡ የክህናት ፡ ግብዣ ።

ዕጣን ፡ (ኖች) ፤ ሽታው ፡ የሚጣፍጥ ፡
የዛፍ ፡ ሙጫ ፤ ዕንጨቱ ፡ በውጋዴና ፡ በመርሐ ፡
ቤቱ ፡ በረሐ ፡ ይገኛል ።

ዕጣን ፡ ሞገር ፤ የቅኔ ፡ ስም ፤ በቅዳሴ ፡ መጨረሻ ፡ የሚቀኙት ፡ ፱ኛ ፡ ቅኔ ፡ ሹለት ፡ ዐይነት ፡ ዜማ ፡ ግእዝና ፡ ዕዝል ፡ ያለው ፡ ወገረ ፡ ብለኸ ፡ ሞገርን ፡ ተመልከት ።

ዐጠን ፡ ባር ፤ (ዕጣን ፡ ባሕር) ፤ የእንጉዳን ፡ ዐይነት ፡ ቅጠል ፡ ማለፊያ ፡ ሽታ ፡ ያለው ፡ በሰ ፡ ብላ ፡ መሳይ ።

ማጠን ፤ (ዐጠን) ፤ ማጨስ ፡ ሽታን ፡ በጨስ ፡ መስጠት ፡ (ሉቃ፩ ፡ ፱) ።

ማጠኛ ፤ ማጨሻ ፡ ጥና ፡ ግርግራት ፡ ገል ፡ ጉድጓድ ፡ (ዘኁ፩ ፡ ፲፮) ።

ማጠኛዎች ፤ ማጠኞች ፤ ጥናዎች ፡ ገሉች ፡ (ዘኁ፩ ፡ ፲፱ ፡ ፩፡፮ ፡ ፯ ፡ ፱) ።

ማጠንት ፤ (ማዕጠንት ፤ ጥና) ፤ የጨስ ፡ ዕንጨት ፡ ጥንጥፍ ፡ አባሉ ፡ ወደራ ፤ ወይም ፡ ውድ ፡ ሰንደል ፤ የመሰለው ፡ ሹሉ ።

አሳጣን ፤ (አዕጠነ) ፤ ዕጠኑ ፡ አለ ፤ አስጨስ ፡ ጨስ ፡ አስጠ ፡ አስቀበለ ።

አሳጣኝ ፤ (አዕጣኒ) ፤ ያሳጠነ ፡ የሚያሳጥን ፡ ንፍቅ ፡ ዲያቅን ፡ ቁስ ፡ እያጠነ ፡ ሲዞር ፡ አረት ፡ እረት ፡ የሚቀድም ።

አሳጣኝ ፤ (አሳጥአኒ) ፤ ባዶዬን ፡ አስቀረኝ ። ዐጣ ፡ ብለኸ ፡ አሳጣን ፡ አስተውል ።

ማሳጠን ፤ ማስጨስ ።

ማሳጠኛ ፤ ጊዜ ፡ ስፍራ ።

ታጠነ ፤ (ተዐጥነ) ፤ የዕጣንን ፡ የሉሚን ፡ ቅርፊት ፡ የማንኛውንም ፡ የጣፋጭ ፡ ዕንጨትና ፡ የመድኃኒት ፡ ጨስ ፡ ተቀበለ ፡ ዘገበ ፡ ልብሱ ፡ ሰፊ ፡ ቀፎው ። ጎዳርን ፡ ተመልከት ።

ታጣኝ ፤ የሚታጠን ፡ ታቦት ፡ ሥዕል ፡ መቅደስ ፤ የወተት ፡ የጠጅ ፡ የጣላ ፡ ዕቃ ።

መታጠን ፤ ማለፊያ ፡ ጨስን ፡ መቀበል ፡ መውሰድ ።

መታጠኛ ፤ ገል ፡ ሰዓት ።

ተጣጠነ ፤ (ተዓጠነ) ፤ የዕጣንን ፡ ጨስ ፡ ተሰጣጠ ፡ ተቀባበለ ፡ (እንዳጠነ ፡ ታጠነ) ፤ ተማማሰ ።

መተጣጠን ፤ መማማሰ ።

መተጣጠኛ ፤ መማማሻ ።

አስተጣጠነ ፤ (አስተዓጠነ) ፤ አማማሰ ፡ ጨስን ፡ አቀባበለ ፡ (ማጠንን ፡ ረዳ) ።

ማስተጣጠን ፤ ማማማሰ ።

አስተጣጠን ፤ የጨስ ፡ አስጣጥ ፤ ማጠን ።

ዐጠነ ፤ (ሐፀነ) ፤ አላደገ ፡ ልጅኝ ። ዐጠነን ፡ አላደገ ፡ ማለት ፡ አልተለመደም ።

ዕጣን ፤ (ሕፃን) ፤ በቁሙ ፤ ዐራስ ፡ ጨቅላ ፡ ርጥብ ፡ ሊጋ ፤ ትንሽ ፡ ልጅ ፡ ማሞ ፡ ማሚት ።

በግእዝ ፡ ሕፃንና ፡ ዕጣን ፡ ልዩዎች ፡ ሲኾኑ ፡ ባማርኛ ፡ ይገጥማሉ ። ዝባድ ፡ ለመነገድ ፡ ከመውረድ ፡ መተማ ፡ ዕጣኑ ፡ ይሻላል ፡ ለለት ፡ እራትማ ፡ (በክፉ ፡ ቀን ፡ ልጄን ፡ የበላች ፡ ሴት) ። ምን ፡ ያሉ ፡ ቁስ ፡ ናቸው ፡ የማይጠብቁ ፡ ዕቃ ፤ እቤተ ፡ ከሲያን ፡ ዓር ፡ ዕጣኒቱ ፡ ወድቃ ። ዳግመኛም ፡ ባላገሮች ፤ ሕፃን ፡ ሕፃናት ፡ በማለት ፡ ፈንታ ፡ ጣናት ፡ ጣናቶች ፡ ይላሉ ።

ማጠን ፤ (ሐፂን) ፤ ማላደግ ።

ማጠን ፤ (ማሕፀን) ፤ በእንስሳትና ፡ በአራዊት ፡ በእዕዋፍ ፡ በሰው ፡ እንስት ፡ ሆድ ፡ ውስጥ ፡ ያለ ፡ ሥሥ ፡ የሥጋ ፡ ከረጢት ፡ ማንኛውም ፡ ሽል ፡ ጥጃ ፡ ግልገል ፡ ዕንቀሳል ፡ ልጅ ፡ ተፈጥሮ ፡ የሚታቁርበትና ፡ የሚያድግበት ፡ አካል ፡ የሚገዛበት ።

ማጠነ ፡ ደግ ፤ የማለፊያ ፡ ልጅ ፡ እናት ።

ማጠነ ፡ ክፉ ፤ የመጥፎ ፡ ልጅ ፡ እናት ።

ማጠኔ ፤ ያይን ፡ ምድር ፡ የፈሰ ፡ መቋጠሪያ ፡ የራብ ፡ ሽምቀቆ ። እከሌ ፡ ፈሱን ፡ አይቋጥርም ፤ ማጠኔው ፡ ተበጥሷልና ፡ እንዲሉ ።

ማጠኔ ፤ ፈሰ ፡ በማጠኔ ፡ የሚገታ ።

ማጠኔያም ፤ ማጠኔ ፡ ያለው ፡ ባለማጠኔ ፡ ርግጠኛው ፡ ትርጓሜ ፡ ግን ፡

ማጠኔያም ፤ ፈላም ፡ ፈሱን ፡ የማይቋጥር ፡ ማለት ፡ ነው ።

አማጠነ ፤ (አማሕፀነ) ፤ በግዞር ፡ በማሪያም ፡ ይገኛልኸ ፡ በንጉሥ ፡ አምላክ ፡ አለ ፤ አዳኝ ፡ ከለክለ ፡ አረዳ ፡ (ዘፍፃፀ ፡ ፳፩) ። በግእዝ ፡ ግን ፡ ዐደራ ፡ ሰጠ ፡ ማለት ፡ ነው ።

አማጠነ ፤ ሙትን ፡ ገዛተ ፡ ጠራ ፡ (፩ሳሙኤል ፡ ፳፭ ፡ ፮) ። እከለ ፡ ዐተብ ፡ ብለኸ ፡ አማክለንና ፡ አማተበን ፡ እይ ፤ አካሄዳቸው ፡ ከዚህ ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ ነው ።

አማጣኝ ፡ (ኞች) ፤ ያማጠነ ፡ የሚያማጥን ፤ ገዛች ፡ ጠራ ፡ (፪ዚና ፡ ፴፫ ፡ ፮) ። ሙት ፡ አማጣኝ ፡ እንዲሉ ።

ማማጠን ፤ በንጉሥ ፡ ማለት ፤ መገዛት ፡ መጥራት ።

ማማጠኛ ፤ መገዛቻ ፡ አስማት ።

ተማጠነ ፤ (ተማሕፀነ) ፤ ሸሸ ፡ ገዳም ፡ ገባ ፡ ተጠጋ ፡ ደወለ ። ካህናት ፡ ግን ፡ ተማፀነ ፡ ይላሉ ፡ (፩ነገ ፡ ፪ ፡ ፳፭) ።

ተማጠነ ፤ ከሰሰ ። ሰው ፡ ይማጠንካል ፡ እንዲሉ ።

ተማጠነ ፤ ይግባኝ ፡ ይሰማልኝ ፡ አለ ። ካህናት ፡ ግን ፡ ተማፀነ ፡ ይላሉ ፡ (ግብ ፡ ሐዋርያ ፡ ፳፩) ።

ተማጣኝ ፤ የተማጠነ ፡ የሚማጠን ፤ ተጠጊ ፡ የሙጥኝ ፡ ባይ ፡ ደዋይ ፡ ከሳሽ ።

መማጠን ፤ መጠጋት ፡ መደወል ፡ መከሰ ።

መማጠኛ ፤ (መምሕፃን) ፤ መሸሻ ፡ የነፍስ ፡ ገዳይ ፡ መጠጊያ ፡ መደወያ ፡ ቤተ ፡ መቅደስ ፡ ቀንድ ፡ ገዳም ፡ ዳኛ ። በመማጠኛ ፡ ፈንታ ፡ መማፀኛ ፡ ይላል ፡ (ዘጉፀኛ ፡ ፲፩ ፡ ፲፪ ፡ ፲፫) ።

መጥኝ ፤ (ምሕፀን) ፤ የተማጠነ ።
የመጥኝ ፤ ተማጣኝ ፡ የሚጠጋው ፡ ሰው ።
የመጥኝ ፡ አለ ፤ ተማጠነ ፤ የሰውን ፡ ልብስ ፡ ያዘ ፡ ተቈራኝ ።

ምጥንታ ፤ (ምሕፀኖ) ፤ የመጥኝ ፡ ማለት ፤ ይገባኝታ ፤ ድወላ ፡ ከሰሳ ።

ዐጥንት ፡ (ቶች) ፤ ዐፅም ፡ አዕፅምት) ፤ የንስሳ ፡ ያውሬ ፡ የወፍ ፡ የሰው ፡ ውሳጣዊ ፡ ገላ ፡ በቂዳ ፡ የተሸፈነ ፡ በሥርፍ ፡ በሽግማት ፡ የተያያዘ ፡ እንደ ፡ ዕንጨት ፡ ጥንካሬ ፡ ያለው ። (የፂሾ ፡ ዐጥንት) ፤ ሳይወቀጥ ፡ ለጠጅ ፤ ተወቅጦ ፡ ለጠላ ፡ ድፍድፍ ፡ የሚሾን ፡ የፂሾ ፡ ዕንጨት ። ዐጥምን ፡ አስከሬንን ፡ ተመልከት ።

ዐጥንታም ፤ ዐጥንተ ፡ ሰፊ ፡ ሰው ።

ዐጥንተ ፡ ጥሩ ፤ የጨዋ ፡ የባላባት ፡ ዘር ።

ዐጥንት ፡ ለባለዐጥንት ፤ የሚጋጥ ፡ ዐጥንት ፡ የሚመጠጥ ፡ ቅልጥም ፡ ለባለቤት ፡ ለጨዋ ፡ ልጅ ፡ ይገባል ።

ዐጥንቱ ፡ እሾኽ ፡ ሹኖ ፡ ይውጋኽ ፡ አለ ፤ ፈጽሞ ፡ ረገመ ።

ዐጠፈ ፤ (ዐጢፍ ፡ ዐጠፈ) ፤ ጠቀለለ ፡ ሸበለለ ፡ (ግእዝ) ።

ዐጠፈ ፤ (ዐጸፍ ፡ ዐጸፈ) ፤ ጥንድ ፡ አደረገ ፤ ደረበ ፡ ለበሰ ፤ መለሰ ፡ ቀለበሰ ፡ ማፍና ፡ ማፍን ፡ ገጠመ ፤ ከራሪመተ ።

ዐጠፈ ፤ በመጽሐፍ ፡ ማለ ፡ ተማረው ።

ዐጣፈ ፤ ያጠፈ ፡ የሚያጥፍ ።

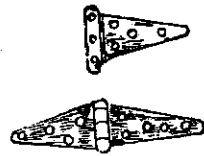
ዐጠፋ ፤ ዕጥፈት ፤ የማጠፍ ፡ ሥራ ።

ዐጠፋ ፤ — የስም ፡ ምትክ ፤ — ዐጸፈ ፡ ዐጸፋ ።

ዐጥፍ ፤ (ዐጽፍ) ፤ ከበሬ ፡ ካጋዘን ፡ ከደቱላ ፡ ማስ ፡ የተበጀ ፡ የመነኩሴና ፡ የመነኩሴት ፡ ተደራቢ ፡ ልብስ ፡ ጸባ ፡ ወይባ ፡ የገባና ፡ ያልገባ ።

ማጠፍ ፤ መመለስ ፡ መቀልበስ ፡ መኩርመት ።

ማጠፊያ ፤ የመዝጊያ ፡ የመስኮት ፡ ስክና ፡ ስክ ፡ ያይደለ ፡ ብረት ፤ የመስቀልና ፡ የድኩትም ፡ ለመግጠምና ፡ ለመዘርጋት ፡ የሚያገለግል ። (የወረቀት ፡ ማጠፊያ) ፤ መኪና ፤ ወይም ፡ ሌላ ።

ማጠፊያ ፡

ዐጣጠፈ ፤ ሹለት ፡ ሦስት ፡ ጊዜ ፡ ዐጠፈ ።
አሳጠፈ ፤ (አዕጸፈ) ፤ ዕጠፋ ፡ አለ ፡ ሸማን ፡ መጣፍን ፡ ቁርበትን ፡ ወረቀትን ፡ ብራናን ፡ እንጀራን ።

አሳጣፈ ፤ ያሳጠፈ ፡ የሚያሳጥፍ ።
ማሳጠፍ ፤ ማስኩርመት ።
ማሳጠፊያ ፤ ስፍራ ፡ ጊዜ ።

ታጠፈ ፤ (ተዐጽፈ) ፤ ዕጥፍ ፡ ሹን ፤ ተመለሰ ፡ ተቀለበሰ ፡ ተኩረመተ ፡ ቁርበቱ ፡ እንጀራው ፡ ልብሱ ፡ ምንጣፋ ፡ እግሩ ፡ (ኢሳፀፂ ፡ ፬) ።

ታጠፈ ፤ እቅጣጫውን ፡ ትቶ ፡ ወደ ፡ ቀኝ ፡ ወይም ፡ ወደ ፡ ግራ ፡ ተመልሶ ፡ ሼደ ።

ታጣፈ ፡ (ዎች) ፤ የሚታጠፍ ፡ ጣት ፡ ባለማጠፊያ ፡ ዕቃ ፡ ጌጥ ።

ዐጣፋ ፤ ገሣ ፤ የማእዘን ፡ ደንጊያ ፡ ቀናፋ ።

ዕጥፍ ፤ (ዕጽፍ) ፤ የታጠፈ ፡ ጥንድ ፤ ጠላ ፡ ያይደለ ፡ ልብስ ፤ ወይም ፡ ሌላ ፡ ነገር ። ካህናት ፡ ግን ፡ ዕጽፍ ፡ ይላሉ ።

ዕጥፍ ፡ ድርብ ፤ (ምክዕቢት) ፤ ሹለት ፡ ዕጥፍ ፤ አራት ፡ እጅ ።

ዕጥፍ ፡ አደረገ ፤ ዐጠፈ ።

ዕጥፍ ፡ አለ ፤ ታጠፈ ።

ዕጥፍ ፡ ዘርጋ ፡ አለ ፤ እየታጠፈ ፡ ተዘረጋ ፡ ጣቱ ፡ የጉመኑ ፡ ትል ።

ዕጥፋት ፡ (ቶች) ፤ የማጠፍ ፡ የመታጠፍ ፡ አኳኋን ፤ ቅልብሳት ፡ ቅንፋት ፤ የልብስ ፡ የቂዳ ፡ ስብረት ።

ዐጠፊታ ፤ ባንድ ፡ ፈንታ ፡ ሹለት ፡ ሹኖ ፡ የሚከፈል ፡ ዕጻ ፡ መቀጮ ።

መታጠፍ ፤ መመለስ ፡ መኩርመት ።

መታጠፊያ ፤ ቀጥታ ፡ መንገድን ፡ ትቶ ፡ ወደ ፡ ሌላ ፡ ተመልሶ ፡ መሼጃ ።

መታጠፊያ ፤ የብራና ፡ የወረቀት ፡ የሸማ ፡ የቁርበት ፡ መካከል ።

ተጣጠፈ ፤ (ተዓጸፈ) ፤ ተኩረመተ ።

ዕጥፍጥፍ ፤ የተጣጠፈ ።

ዕጥፍጥፍ ፡ አለ ፤ ተጣጠፈ ።

መተጣጠፍ ፤ መኩራመት ።

መተጣጠፊያ ፤ መኩራመቻ ፡ ክርማ ፡ ቋንዛ ።

አስተጣጠፈ ፤ (አስተዓጸፈ) ፤ (ማጠፍን ፡ ረፉ) ፤ አጠቃለለ ።

አስተጣጣፈ ፤ ያስተጣጠፈ ፡ የሚያስተጣጥፍ ።

ማስተጣጠፍ ፤ ማጠቃለል ።

አስተጣጠፍ ፤ አኩረማመት ፤ ማጠፍ ።

(ዐጠቀ) ፤ ዐጠቅ ፡ ዐጠቀ) ፤ ታጠቀ ፤

በወገቡ ፡ ላይ ፡ ሰይፍን ፡ ዝናርን ፡ ሽጉጥን ፡ ሱሪን ፡ ቀሚስን ፡ ቀበቱን ፡ አሰረ ፡ ሸብ ፡ አደረገ ፤ መቀነትን ፡ ጠመጠመ ፤ ሸማን ፡ አደገደገ ፡ (ዘፀ፲፪ ፡ ፲፩ ። ፩ሳሙ ፡ ፲፮ ፡ ፴፱ ። ኢሳ፴፪ ፡ ፲፩) ። (ባጪር ፡ ታጠቀ) ፤ ለሥራ ፡ ለጦርነት ፡ ተዘጋጀ ። ያረዝዘች ፡ ታስታውቅ ፤ ከደረጅ ፡ ትታጠቅ ፡ እንዲሉ ፤ በደነን ፡ ሸነቀረን ፡ አስተውል ። ስላልተለመደ ፡ ነው ፡ እንጂ ፤ (ዐጠቀ)ን ፡ አሰረ ፡ ቀነተ ፤ ታጠቀን ፡ ታሰረ ፡ ተቀነተ ፡ ቢል ፡ በቀና ፡ ነበር ። (ከተለ) ፡ ብለኸ ፡ ተከተለን ፤ ዐቀፈ ፡ ብለኸ ፡ ታቀፈን ፡ ተመልከት ።

ታጣቂ ፤ (ዐጣቂ) ፤ የታጠቀ ፡ የሚታጠቅ ፤ አደግጻጊ ። (ግጥም) ፤ መይሳው ፡ ካላ ፡ ባጪር ፡ ታጣቂ ፤ ዘመድ ፡ ከዘመድ ፡ አደባላቂ ።

ታጠቅ ፤ ያጤ ፡ ቴዎድሮስ ፡ የፈረሰ ፡ ስም ። (ግጥም) ፤ ታጠቅ ፡ ብሉ ፡ ፈረሰ ፡ ካላ ፡ ብሉ ፡ ስም ፤ ዐርባርባ ፡ ይሸበራል ፡ ኢየሩሳሌም ።

ትጥቅ ፤ (ዕጠቅ) ፤ የወገብ ፡ ጌጥ ፡ የሆድ ፡ ድጋፍ ፤ ደግ ፡ እስራት ፡ ጥምጥማት ።

መታጠቅ ፤ ወገብን ፡ ማሰር ፡ መጠምጠም ።

መታጠቂያ ፤ ስፍራ ፡ ጊዜ ፡ መቀነት ፡ ድንድን ፡ ቀበቶ ፡ ሠቅ ፡ (ኢሳ፪ ፡ ፳፱ ። ኤር፲፫ ፡ ፩ ፡ ፱ ። ራእ፩ ፡ ፲፫) ።

ማጠቆ ፤ ገልድ ፡ ጉልሻ ፤ የሥራ ፡ ልብስ ።

ተጣጠቀ ፤ (ተዓጠቀ) ፤ የትጥቅን ፡ ብድር ፡ ተመላለሰ ፡ ተጠማጠመ ፤ (ለባበሰ ፡ ጠማጠመ) ።

መተጣጠቅ ፤ መጠማጠም ።

አስታጠቀ ፤ (አስተዐጠቀ) ፤ ታጠቅ ፡ አለ ፤ አስቀነተ ፤ እንዲታጠቅ ፡ አደረገ ፡ አስደረገ ፡ (ኢዮ፲፪ ፡ ፲፰ ። ኢሳ፴፩ ፡ ፩) ።

አስታጣቂ ፤ ያስታጠቀ ፡ የሚያስታጥቅ ፤ ጉበዝ ።

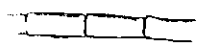
አስታጥቂ ፤ የሰው ፡ ስም ።

ማስታጠቅ ፤ ማስጠምጠም ፤ ሸብ ፡ ማስደረግ ።

ማስታጠቂያ ፤ ጊዜና ፡ ስፍራ ።

አስተጣጠቀ ፤ (አስተዓጠቀ) ፤ አስተሳሰረ ፡ አጠማጠመ ።

ዐጥቅ ፤ የመቃ ፡ የሸመል ፡ የቀርከሐ ፡ ያገጸ ፡ የሸንኩራገጸ ፡ የቅልጥም ፡ የጣት ፡ እንጓ ፡ ወሰን ፡ ትጥቅ ፡ መሳይ ።

ዐጥቅ ፡

ዐጥቆች ፤ ያንጓ ፡ ሰንበሮች ፡ መሥመር ፡ የሚመስሉ ።

ዐጥቅ ፡ የለሽ ፤ የሴት ፡ ስም ፤ ወሰን ፡ የለሽ ፡ ማለት ፡ ነው ።

አስተጣጠቅ ፤ አጠማጠም ፤ መታጠቅ ።

ዐጨቀ ፤ (ዐጸቀ) ፤ ወጠቀ ፤ ሰበሰቦ ፡ አገባ ፡ ጨመረ ፡ ከተተ ፡ ዐጀቦ ፡ እንደ ፡ ቅጠል ።

ዐጫቂ ፤ (ዐጸቂ) ፤ ያጨቀ ፡ የሚያጭቅ ፤ ከታች ፡ ዐጽቢ ።

ማጨቅ ፤ (ዐጸቅ) ፤ መወጠቅ ፡ ማግባት ፡ መከተት ፡ ማጀብ ።

ማጨቂያ ፤ መከተቻ ፡ ማጀቢያ ፡ ሆድ ፡ ስልቻ ፡ ጉታ ፡ ድብኝት ፡ ቤት ፡ ጓዳ ፡ ጉድጓዳ ።

አሳጨቀ ፤ (አዕጸቀ) ፤ አስገባ ፡ አስከተተ ፡ አሳጀቦ ።

ማሳጨቅ ፤ ማስከተት ፡ ማሳጀብ ።

ታጨቀ ፤ (ተዐጽቀ) ፤ ገባ ፡ ተጨመረ ፡ ተከተተ ፡ ታጀቦ ።

ዕጭቅ ፤ የታጨቀ ፡ የተከተተ ፤ ዕጅብ ፡ ቅጠል ፤ ወይም ፡ ሌላ ።

አስተማጨቅ ፤ አከታተት ፤ ማጨቅ ።

ዐጠረ ፤ (ሐጸረ) ፤ ዕንጨት ፡ ተከለ ፡ ገረገረ ፡ ማገረ ፡ ሸመጠጠ ፡ ጀጉለ ፡ ቀጠረ ፡ የጠርብ ፡ የሳንቃ ፡ ዐጥር ፡ አበጀ ፤ ገነባ ፡ ካቦ ፡ ከበበ ፡ ዙሪያውን ፡ ዘጋ ። (አርቆ ፡ ዐጠረ) ፤ በጻር ፡ በወደብ ፡ በወሰን ፡ በድንበር ፡ ምሽግ ፡ አደረገ ፤ ጠላትን ፡ ተከላከለ ።

ዐጣሪ ፤ (ሐጸሪ) ፤ ያጠረ ፡ የሚያጥር ፤ ዐጥር ፡ ሠራ ። (ተረት) ፤ እሾኸ ፡ ዐጣሪውን ፡ ነገር ፡ ሠራውን ፡ (ይወጋል ፤ ይጉዳል) ።

ዐጥር ፡ (ሮች) ፤ (ሐጹር) ፤ በቤትና ፡ ባትክልት ፡ ዙሪያ ፡ ያለ ፡ የንጨት ፡ የካብ ፡ የግንብ ፡ የግርግር ፡ የድድቅ ፡ ቅጥር ፡ የቅጠል ፡ ጀጉል ።

ዐጥር ፤ የሾኸ ፡ ዘለላ ፡ ወዘፍ ።

ዐጥራም ፤ ዐጥር ፡ ያለበት ፡ ባላጥር ፡ ቤት ፡ ቦታ ፡ ተክል ።

ዐጥር ፡ አፋፍ ፤ ዐልፎ ፡ ዐልፎ ፡ በደንጊያ ፡ ዐጥር ፡ የተከበበ ፡ መጥጊያ ፡ አፋፍ ፤ በላይኛው ፡ ወግዳ ፡ ያለ ፡ ውሎ ፡ ማዋያ ።

ዐጥር ፡ ግቢ ፤ ከቅጥር ፡ በስተውስጥ ፡ ያለ ፡ ስፍራ ።

ዐጥር ፡ ቅጥር ፤ ዐጥር ፡ የውስጥ ፤ ቅጥር ፡ የውጭ ፡ መካከቢያ ፡ (ኢሳ፩ ፡ ፩) ። ዐጥር ፡ ማሽ ፡ ቅጥር ፡ አፍራሽ ፡ እንዲሉ ።

ዐጠራ ፤ ያጥር ፡ ሥራ ፡ ከበባ ።

ማጠር ፤ (ሐጺር) ፤ መከበብ ፤ መከለል
 መጋረድ ፤ መቅጠር ፤ መጀጉል ።
 ማጠሪያ ፤ (ምሕጻር) ፤ ጊዜ ፤ ዕንጨት ፤
 ድንጋይ ፤ ያጥር ፤ ስፍራ ፤ የቤት ፤ ያትክልት ፤ ዙሪያ ።
 አሳጠረ ፤ (አሕጻረ) ፤ ዐጥር ፤ አሠራ ፤
 አስከበበ ፤ አስከለለ ፤ አስቀጠረ ፤ አስጀጉለ ።
 አሳጣሪ ፤ (አሕጻሪ) ፤ ያሳጠረ ፤ የሚያሳ
 ጥር ፤ ቅጥር ፤ አሠራ ።
 ማሳጠር ፤ (አሕጽሮ) ፤ ማስከበብ ፤ ማ
 ስከለል ፤ ማስቀጠር ።
 ማሳጠሪያ ፤ ዐጥር ፤ ማሠሪያ ።
 ታጠረ ፤ (ተሐጽረ) ፤ ተከበበ ፤ ተከለለ ፤
 ተቀጠረ ፤ ተጀጉለ ፤ ተገረገረ ፤ ተማገረ ፤ ተሸመ
 ጠጠ ፤ ተገነባ ፤ ተካበ ።
 ታጣሪ ፤ የሚታጠር ፤ ስፍራ ።
 ዕጥር ፤ (ሕጽር) ፤ የታጠረ ፤ የተከበበ ።
 መታጠር ፤ መከበብ ፤ መቀጠር ።
 መታጠሪያ ፤ መከበቢያ ፤ መቀጠሪያ ፤
 ጊዜ ።
 ተጣጠረ ፤ (ተሐጻረ) ፤ ተካበበ ፤ ተካለለ ።
 አስተጣጠረ ፤ (አስተሐጻረ) ፤ አታከለ ፤
 አገራገረ ፤ አማገረ ፤ አካካበ ፤ አገናባ ።
 አስተጣጠር ፤ ያጥር ፤ አሠራር ፤ ማጠር ።
 ዐጠረ ፤ (ጎጽረ) ፤ ዐጨር ፤ ሾነ ፤ ቁመቱ ፤
 ዕድሜው ፤ አነሰ ፤ (እጅ ፤ ዐጠረው) ፤ ገንዘብ ፤ ዐለ
 ቀበት ።
 ዐጣሪ ፤ (ጎጻሪ) ፤ የሚያጥር ፤ ልብስ ።
 ዐጨር (ጭ)ር ፤ (ሮች) ፤ ጎጻር ፤ ያጠረ ፤
 ድንክ ፤ ድንክዬ ፤ ዙርምባጥ ፤ ዝራጭ ፤ ድውይ ፤
 ድጉር ፤ ከርከር ፤ ታናሽ ፤ ቁመት ፤ ዶሮ ።
 ዐጨርነት ፤ ዐጨር ፤ መሾን ፤ ድንክነት ።
 ዐጨር ፤ ቃል ፤ ዝብዝብ ፤ የሌለበት ፤ ነ
 ገር ።
 ዐጨራ ፤ ያጨር ፤ ወገን ፤ የዶሮ ፤ ጻሌ ።
 ጉሰረ ፤ ብለሽ ፤ ጉሳሪን ፤ ጉሰርን ፤ እይ ።
 ዐጨራ ፤ ዘንጋዳ ።
 ዐጨር ፤ ቀጨን ፤ ዐጨርነት ፤ ከቀጨን
 ነት ፤ ያለው ፤ ሰው ።
 ዐጨር ፤ ቅርጭኝ ፤ ታናሽ ፤ መጣፍ ፤
 ወይም ፤ ታሪክ ።
 ዐጭጭር ፤ (ሮች) ፤ ውስጠ ፤ ብዙ ፤ ዐ
 ጨር ።
 (ጥር) ዕጥር ፤ ማጠር ።
 ዕጥር ፤ አለ ፤ ዐጠረ ።
 ዕጥር ፤ ምጥን ፤ አለ ፤ ረዥም ፤ ወይም ፤
 ዐጨር ፤ ሳይሾን ፤ መካከለኛ ፤ ድልድል ፤ ሾነ ።

ማጠር ፤ (ጎጻር) ፤ ማነስ ፤ ዐጨር ፤
 መሾን ።
 አሳጠረ ፤ (አጎጻረ) ፤ ዐጨር ፤ አደረገ ፤
 አሳነሰ ፤ (ሳንጃ ፤ ፩) ።
 አሳጣሪ ፤ (አጎጻሪ) ፤ ያሳጠረ ፤ የሚያሳ
 ጥር ፤ ቁመትን ፤ ነገርን ፤ ቀናሽ ፤ አሳናሽ ።
 ማሳጠር ፤ (አጎጽሮ) ፤ መጠንን ፤ ማሳ
 ነስ ።
 ማሳጠሪያ ፤ (ምሳጻር) ፤ ማሳነሻ ፤ መሣ
 ሪያ ፤ መቀረጫ ።
 አስተጣጠር ፤ አስተናክስ ፤ ማጠር ።
 ዐጠረ ፤ (ዐረ) ፤ ሸተተ ፤ አማረ ፤ ተዋበ ።
 ዕጥር ፤ (ጎጥር) ፤ የሸቱ ፤ ስም ፤ ማንኛ
 ውም ፤ ሽቱ ፤ ባረብኛ ፤ ዐጥር ፤ ይባላል ፤ ጎጥርን ፤
 ተመልከት ።
 ዐጠረ ፤ ዕጥርን ፤ ጥለትን ፤ ማተብን ፤ የ
 ጨስ ፤ ዕንጨትን ፤ ዕጣንን ፤ ሼጠ ፤ ለወጠ ፤ ሸቀጠ ፤
 በማታለል ፤ ሾረሾረን ፤ እይ ።
 ዐጠረ ፤ (ዐጽሮ ፤ ዐጻረ) ፤ ጠመቀ ፤ ጨ
 መቀ ፤ ዘለለ ፤ መሸተ ።
 ዐጠረ ፤ አመነዘረ ፤ ነውር ፤ ሠራ ።
 ዐጠረ ፤ መሸተኛን ፤ ዐጣሪን ፤ አስገበረ ፤
 ከልክ ፤ አሳልፎ ፤ ቀረጠ ።
 ዐጣሪ ፤ (ዐጻሪ) ፤ ሠያጤ ፤ ዕጥር ፤
 ወዐጻር) ፤ ዕጥር ፤ መሸታ ፤ ሸያጭ ፤ ጥቂቱን ፤ ለ
 ብዙ ፤ ገንዘብ ፤ ለዋጭ ፤ ጠማቂ ፤ መሻች ፤ አታላይ ፤
 ሸርመጣ ፤ አመንዝራ ፤ ዐጻር ፤ በግእዝ ፤ የወይን ፤
 ጥማቂ ፤ (ጭማቂ) ፤ ነው ፤ ጸ ፤ ይጠብቃል ።
 ዐጣሪ ፤ (መጸብሐዊ) ፤ ሽቱ ፤ ሸያጭን ፤
 መሸተኛን ፤ ሌላውንም ፤ አስገባሪ ፤ ቀረጥ ፤ ተቀባይ ፤
 (ማቴ፤ ፫ ፤ ፲፭ ፤ ፲፮) ።
 ዐጣሪ ፤ ሰፈር ፤ ዐጻስ ፤ አበባ ፤ በቅዱስ ፤
 ሩፋኤል ፤ አጥቢያ ፤ ያለ ፤ ቀበሌ ።
 ዐጣሮች ፤ (መጸብሐን) ፤ መሻች ፤ ቀ
 ራጮች ፤ (ማቴ፩፤ ፱፩) ።
 ታጠረ ፤ ተሼጠ ፤ ተለወጠ ፤ ተሸቀጠ ።
 ታጠረ ፤ (ተዐጽረ) ፤ ተጠመቀ ፤ ተጨ
 መቀ ።
 ታጠረ ፤ ተገበረ ፤ ተከፈለ ፤ ተቀረጠ ።
 ዐየ ፤ (ዐየነ) ፤ ተመልከተ ፤ አስተዋለ ፤
 ተኩረ ፤ ዐይኑን ፤ ጣለ ፤ ዐየ ፤ (ከዐየነ) ፤ ቢወጣ ፤ በዐ
 ይን ፤ ዐ ፤ (ከርእየ) ፤ ቢወጣ ፤ በአልፍ ፤ አ ፤ ይጸፋል ።
 ዐይንን ፤ እይ ።
 ዐየበ ፤ (ሐበ) ፤ አረጋ ፤ ዐይብ ፤ አበጀ ፤ አ
 ዘጋጀ ፤ ጠለቀ ፤ ቀዳ ።
 ዐይብ ፤ (ሐይብ) ፤ አንትና ፤ ቅቤ ፤ የወ
 ጣለት ፤ የወተት ፤ አተላ ፤ ከንጀራ ፤ ጋራ ፤ የሚ
 በላ ፤ (ተረት) ፤ ከይሉኝ ፤ እይል ፤ ዐይብ ፤ አትብላ ፤

አይመረው ፡ አይተኮሰው ፡ ውጦ ፡ ውጦ ፡ ይጨርሰው ፡ ዐይቡ ፡ ዳኛ ፡ ቅቢው ፡ መልከኛ ፡ ዐለበ ፡ ብለኸ ፡ ዐሊብን ፡ ተመልከት ።

ዐይቦ ፡ ነጭ ፡ ስንዴ ፡ ጣይ ፡ ሰራና ፡ ያቡን ፡ እግርም ፡ ይባላል ።

ዐይቦ ፡ ንጣቱ ፡ ዐይብ ፡ የሚመስል ፡ ነጭ ፡ በራ ፡ የጌታችን ፡ ምላሌ ፡ ቀንድን ፡ አስተውል ።

ዐይቦት ፡ (ቶች) ፡ የወይፈን ፡ ስልቻ ፡ ጥልጊ ፡ አቀማፍ ፡ ቀርቦታ ፡ የውሃ ፡ መቅጽ ፡ (ዘፍጃጀ ፡ ጽፎ ፡ ጽፎ ፡ ጽፎ) ።

ዐይጥ ፡ (ጦች) ፡ ያውራ ፡ ስም ፡ የዲርና ፡ የቤት ፡ አውራ ፡ ከማነሱ ፡ በቀር ፡ በማማንና ፡ ዝናንን ፡ ይመስላል ። (ተረት) ፡ ያይጥ ፡ ሞት ፡ የድመት ፡ ስርግ ፡ ነው ፡ ዐይጥ ፡ ወልዳ ፡ ወልዳ ፡ ኸራት ፡

ዐይጥ ፡

ሲቀር ፡ ሢጥ ፡ ያይጥ ፡ ምስክሯ ፡ ድምቢጥ ፡ ተባቱንና ፡ እንስሱን ፡ ለመለየት ፡

ዐይጡ ፡ ያ ፡ ዐይጥ ።

ዐይጧ ፡ ዐይጡት ፡ ያች ፡ ዐይጥ ፡ ዐይጡት ፡ የኔን ፡ ጥርስ ፡ ላንቺ ፡ ያንቺን ፡ ጥርስ ፡ ለኔ ፡ እንዲል ፡ የኔ ፡ ዓመት ፡ ልጅ ።

ዐይጥ ፡ የሰው ፡ ጡንቻ ፡ ሲመቱት ፡ እንዳይጥ ፡ ቀጥር ፡ ብሎ ፡ የሚታይ ።

ዐይጦ ፡ ዐይጥ ፡ ሆይ ፡ ቃለ ፡ አገሰር ፡ ወይም ፡ አጋጥ ፡ ነው ።

ዐይጥ ፡ አፍ ፡ በቁሙ ፡ ያይጥ ፡ አፍ ።

ዐይጥ ፡ አፍ ፡ ድመት ፡ ዐይጦ ፡ በላ ፡ ይህ ፡ ድመት ፡ ባይጥ ፡ አፍ ፡ ወጭቱን ፡ ለከፈው ።

ዐይጥ ፡ በበላ ፡ ዳዋ ፡ ተመታ ፡ አንዱ ፡ ባጠፋ ፡ ሌላው ፡ ተጉዳ ።

ዐይጦ ፡ በላ ፡ ዐይጥ ፡ የሚበላ ፡ ድመት ፡ ሰው ።

ዐይጥ ፡ በላ ፡ አበላ ፡ በገበጣ ፡ ጨዋታ ፡ ተሸነፈ ፡ አሸነፈ ።

ዐይጦ ፡ መጐጥ ፡ (ጦች) ፡ አፍ ፡ ጉጠት ፡ የሚመስል ፡ አፈ ፡ ሹል ፡ ዐይጥ ፡ ድመቶች ፡ የሚፈሩት ፡ (መጐጦ ፡ ዐይጥ) ፡ ያይጥ ፡ መጐጥ ፡ መጐጥን ፡ እይ ።

ዐይጥማ ፡ ዐይጥ ፡ የሚመስል ፡ ከብት ፡ አውራ ፡ ወፍ ፡ አምራ ።

ዐይጣም ፡ ዐይጥ ፡ የረባበት ፡ የበላበት ፡ ስፍራ ።

ዐይጥና ፡ ድመት ፡ ተጠቂና ፡ አጥቂ ።

ዐየለ ፡ (ኀየለ) ፡ በረታ ፡ በዛ ።

ዐየለ ፡ የወንድ ፡ ስም ።

ዐየለች ፡ የሴት ፡ ስም ።

ዐያል ፡ ብዙ ፡ እጅግ ፡ ለደመራ ፡ ዐያል ፡ ሰው ፡ መጣ ።

ዐያሌ ፡ ዝኒ ፡ ከግሁ ፡ ለዐያል ።

ዐያሌው ፡ የሰው ፡ ስም ።

ዐየል ፡ በርታ ፡ ሚስቱ ፡ ዐየለች ፡ ዐየል ፡ ብላበታለች ፡ እንዳለ ፡ ካታ ፡ ወልደ ፡ ሚካኤል ።

ዐየል ፡ አለ ፡ በዛ ፡ በርታ ፡ አለ ።

ማየል ፡ መበርታት ፡ መብዛት ።

ማየሊያ ፡ ብርቱ ፡ መኾኛ ።

አሳየለ ፡ (አኀየለ) ፡ አበረታ ፡ አበዛ ፡ አስበረታ ፡ አስበዛ ፡ አድራጊና ፡ አስደራጊ ፡ መኾኑን ፡ አስተውል ።

ማሳየል ፡ ማበርታት ፡ ማብዛት ፡ ማስበርታት ፡ ማስበዛት ።

ዐየመ ፡ (ዔመ ፡ መሰን) ፡ ዐረሰ ፡ ቀበቀበ ፡ አለለለ ።

ዐየሚ ፡ ያየመ ፡ የሚያይም ፡ ዐራሽ ፡ አለላሽ ።

ዕየማ ፡ ዐረሳ ፡ ቅብቀባ ።

ማየም ፡ ማረሰ ፡ መቀብቀብ ፡ ማለለለ ።

ማየሚያ ፡ ማረሻ ፡ ማለለለ ።

አሳየመ ፡ አሳረሰ ፡ አለለለለ ።

ታየመ ፡ ታረሰ ፡ ተቀበቀበ ፡ ለለለለ ።

ዕይም ፡ የታየመ ፡ የለለለ ፡ ቅብቅብ ።

አስተያየም ፡ አስተራረሰ ፡ ማየም ።

ዐይን ፡ (ኖች) ፡ የማየት ፡ ሕዋስ ፡ በንስሳና ፡ ባውራ ፡ በወፍ ፡ በሰው ፡ ፈት ፡ ግራና ፡ ቀኝ ፡ የተተከለ ፡ ሹለት ፡ ሥጋዊ ፡ መብራት ፡ ብርሃን ፡ ዙሪያው ፡ ነጭ ፡ መካከሉ ፡ ጥቁር ፡ በማየት ፡ ከሹሉ ፡ ይፈጥናል ። ካይን ፡ የፈጠነ ፡ ከውሃ ፡ የቀጠነ ፡ እንዲሉ ፡ ርሱ ፡ ሲጠፋ ፡ አካል ፡ ሹሉ ፡ በጨለማ ፡ ይኖራል ፡ (ማቱጂ ፡ ጽፎ ፡ ጽፎ) ።

ዐይን ፡

ዐይን ፡ የፊደል ፡ ስም ፡ ዐ ።

ዐይን ፡ በተንቀሳቃሽ ፡ መኪና ፡ ግንባር ፡ ያለ ፡ የኤሌትሪክ ፡ ብርሃን ።

ዐይን ፡ የንጠት ፡ ጉጥ ፡ የቅጥይ ፡ መብቀያ ።

ዐይን ፡ ብስ ፡ ቀዳዳ ፡ የንጀራ ፡ ዐይን ፡ የመርፈ ፡ ዐይን ፡ እንዲሉ ።

ዐይን ፤ የልቃቂት ፤ ፈትል ፤ ጫፍ ፤ ዐይን ፤
ዘርፍ ፤ ይዞ ፤ ከእንቅጽ ፤ አስቀድሞ ፤ እየገባ ፤ በዘርፍ
ነትና ፤ በባለቤትነት ፤ በቅጽልነትና ፤ በበቂነት ፤ በ
ተሳቢነት ፤ ይነገራል ።

ዐይን ፤ አበባ ፤ ብጫ ፤ ጥለት ።
ዐይን ፤ አብራ ፤ የዐይን ፤ ሐኪም ።
ዐይን ፤ አወጣ ፤ አበጀ ፤ አሳመረ ።
ዐይን ፤ አወጣ ፤ አፈሰሰ ፤ አጠፋ ፤ አፈ
ጠጠ ፤ ዕፍረት ፤ ዐጣ ።
ዐይን ፤ አውጣ ፤ ባለፈ ፤ ዐይንን ፤ የሚያ
ወጣ ፤ ዕፍረት ፤ የለሽ ፤ (፩ሳሙ ፤ ፲፩ ፤ ፪) ።

ዐይን ፤ በጎ ፤ ከጨንገራ ፤ ጋራ ፤ የሚገኝ ፤
የብጥብጥ ፤ ምግብ ፤ ሥጋዊ ፤ ከረጢት ፤ ሰፍነግና ፤ ባ
ለሕያ ፤ ሴት ፤ የጋገረችው ፤ ነጭ ፤ ጤፍ ፤ እንጀራ ፤ መ
ሳይ ።

ዐይን ፤ ባይን ፤ እየታየ ፤ በግልጥ ፤ እንዳ
ንዱ ፤ ሌባ ፤ ዐይን ፤ ባይን ፤ ይሰርቃል ።
ዐይን ፤ ባና ፤ ዐይኑ ፤ ባና ፤ የመሰለ ፤ ፈ
ረስ ፤ ለምጦ ።
ዐይን ፤ በቀኑ ፤ ይሰፍራል ፤ የክፉ ፤
መጨረሻ ፤ ነው ፤ ከፋትን ፤ ይህ ፤ ቀረኝ ፤ እያለ ፤ ይ
ሠራል ።

ዐይን ፤ ባር ፤ እንደ ፤ መስተዋት ፤ ያለ ፤
ብራና ፤ የባሕር ፤ ዐይነት ፤ ጽፈትን ፤ በገርባው ፤ የሚ
ያሳይ ፤ ፈረንጆች ፤ ትራንስፓራን ፤ ይሉታል ።

ዐይን ፤ ብር ፤ ድመት ።
ዐይን ፤ ብሩት ፤ (ብርሀተ ፤ ዐይን) ፤
እነባበር ፤ ባለብዙ ፤ ዐይን ።
ዐይን ፤ ገብ ፤ የሚያምር ፤ መልክ ።
ዐይን ፤ ገመድ ፤ (ገመደ ፤ ዐይን) ፤
ያይን ፤ ገመድ ፤ ልክ ፤ ማየት ።
ዐይን ፤ ደካማ ፤ ዐይኑ ፤ የደከመ ።
ዐይን ፤ ደረቅ ፤ ያየውን ፤ የሚያደርቅ ፤
ሰው ።

ዐይን ፤ ደረቅ ፤ ዕፍረት ፤ ቢስ ፤ የሌባ ፤
ዐይን ፤ ደረቅ ፤ መልሶ ፤ ልብ ፤ ያደርቅ ፤ እንዲሉ ።
ዐይን ፤ ወግ ፤ ባይን ፤ ወግቶ ፤ የሚያሳምም ፤
ቡዳ ።

ዐይን ፤ ውሃ ፤ (ያይን ፤ ውሃ) ፤ ውሃ ፤
የሚመስል ፤ ያይን ፤ ብረት ።

ዐይን ፤ ውሃ ፤ ዘሉ ፤ ባይኔ ፤ የውሃ ፤ ዐ
ይን ፤ ከብ ፤ እንከብል ።

ዐይን ፤ ውሃ ፤ የቅኔ ፤ ስም ።

ዐይን ፤ ወርቅ ፤ ሰውን ፤ ወደ ፤ እንስሳን
ትና ፤ ዕቃነት ፤ የሚለውጥ ፤ ምትሀተኛ ፤ ጠንቋይ ።

ዐይን ፤ ወርቅ ፤ ዐይንን ፤ ብጫ ፤ ወርቅ ፤
የሚያስመስል ፤ የሐዋት ፤ በሽታ ።

ዐይን ፤ ጣለ ፤ አስተያየቱን ፤ ባንድ ፤ ነ
ገር ፤ ላይ ፤ አደረገ ።

ዐይን ፤ ጥላ ፤ ጥላ ፤ ከፀሐይ ፤ ሙቀት ፤ እ
ንዲከልል ፤ የሰው ፤ ልቡና ፤ ትጋትን ፤ ዕውቀትን ፤
እንዳያገኝ ፤ የሚያደርግ ፤ የሰንፍና ፤ መንፈስ ።

ዐይን ፤ ጥላ ፤ ጸሎት ፤ በእንተ ፤ ዐይን ፤
ጥላ ፤ ብሉ ፤ የሚገኝምር ፤ ያስማት ፤ ከታብ ።

ዐይን ፤ ጨምጫማ ፤ ዐይኑ ፤ ሹል ፤ ጊዜ ፤
የሚያለቅስ ።

ዐይን ፤ ሌባ ፤ አመንዝራ ፤ ባይን ፤ የሚሰ
ርቅ ፤ የምትሰርቅ ፤ የማንሽ ፤ ቀዘባ ፤ አንች ፤ ዐይን ፤
ሌባ ፤ እንዳለ ፤ ዘፋኝ ።

ዐይን ፤ ልብ ፤ የልብ ፤ ዐይን ።

ዐይን ፤ ላይን ፤ ፊት ፤ ለፊት ።

ዐይን ፤ ላይን ፤ ተሳበረ ፤ ዐይን ፤ ካ
ይን ፤ ጋራ ፤ በመተያየት ፤ ተሸናፊ ።

ዐይን ፤ ልም ፤ ዐይን ፤ ደካማ ፤ ቅንድብ ፤
ቢስ ።

ዐይን ፤ ምድር ፤ ዙሪያ ፤ ዐር ፤ (እላጫ ፤
፲፪) ፤ ዐይን ፤ ምድር ፤ የምድር ፤ ዐይን ፤ የተባለ ፤ ፊን
ጥጣውና ፤ ጉድጓዱ ፤ ነው ።

ዐይን ፤ ማዝ ፤ ማዝ ፤ የሚባል ፤ ያይን ፤
በሽታ ፤ የሚባል ፤ የሚያሳክክ ።

ዐይን ፤ ምሕረት ፤ የምሕረት ፤ የይቅርታ ፤
ዐይን ።

ዐይን ፤ መዓት ፤ የቀጣ ፤ ዐይን ።

ዐይን ፤ ሞራ ፤ ያይን ፤ ሞራ ፤ በባላ ። ዐ
ረረ ፤ ብለሽ ፤ ዕርርትን ፤ ተመልከት ።

ዐይን ፤ ነፍስ ፤ ረቂቅ ፤ የነፍስ ፤ ዐይን ።

ዐይን ፤ ሥብ ፤ ያይን ፤ ጉድጓድ ፤ ሥብ ፤
የተባለ ፤ ነጩ ፤ ነው ።

ዐይን ፤ ሥቡን ፤ አለው ፤ ዐይኑን ፤ መ
ታው ፤ እነጉደው ።

ዐይን ፤ ሥጋ ፤ ግዙፍ ፤ የሥጋ ፤ ዐይን ።

ዐይን ፤ ዐዋጅ ፤ ዘዋሪ ፤ ዐይን ። ዐይን ፤
ዐዋጅ ፤ ሽነበት ፤ እንዲሉ ።

ዐይን ፤ ዐምባ ፤ የቀበሌ ፤ ስም ፤ በእን
ሳር ፤ ውስጥ ፤ ያለ ፤ መንደር ።

ዐይን ፤ ዐፋር ፤ (ሮች) ፤ ዐንገተ ፤ ሰባራ ፤
ሰውን ፤ የሚያፍር ፤ የሚፈራ ፤ ቀና ፤ ብሉ ፤ የማያይ ።
ዐይን ፤ ዐፋር ፤ ለሴትም ፤ ይነገራል ፤ ዐይን ፤ ዐፋር ፤
ልጃገረድ ፤ ከወንድሕ ፤ ታረግዛለች ፤ እንዲሉ ።

ዐይን ፤ ቀራሾች ፤ ያይን ፤ ዘበኛ ፤ ወይም ፤
እስረኛ ።

ዐይን ፤ ርግብ ፤ የደርብ ፤ ሰበሰብ ፤ ጌጥ ፤ በተ
በሳሳ ፤ ሳንቃ ፤ የተሠራ ፤ (፩ነገ ፤ ፮ ፤ ፩ ፤ ፪ነገ ፤ ፩ ፤ ፪) ።

ዐይን ፤ ርግብ ፤ ከሽቦ ፤ የተበጀ ፤ የተዘ
ጋጀ ፤ ጥልፍልፍ ፤ ውስብስብ ።

ዐይን ፡ ርግብ ፤ የሐር ፡ ክር ፡ ትት ፤ የወ
ይዛዝር ፡ ፊት ፡ ጌጥ ፡ ርግብ ፡ አይተው ፡ መራራታ
ቸውን ፡ ያይናቸውን ፡ ማማር ፡ ያሳያል ።

ዐይን ፡ ርግብ ፤ ትንሽና ፡ ትልቅ ፡ ሹለት ፡
የድጉስ ፡ መሣሪያ ።

ዐይን ፡ ስውር ፡ (ሮች) ፤ ዐይኑ ፡ ባለማ
የት ፡ የተሰወረ ፡ የተከለለ ።

ዐይን ፡ ሸውራራ ፤ ዐይን ፡ ጠማማ ፤ ወ
ይም ፡ ወልጋጃ ።

ዐይን ፡ ተኩላ ፤ ክብ ፡ ሞላላ ፡ የማር ፡
መቀረጫ ፡ ሸክላ ፡ ጫስ ፡ መያዣ ፡ ባለብዙ ፡ ዐይን ፡
(ብስ) ፡ ተኩላ ፡ የተባለ ፡ ቀር ፡ የሚደፋ ፡ ዐራጅ ፡
ነው ።

ዐይን ፡ ተኩላው ፡ ጠፋ ፤ የነገሩ ፡ መ
ላው ፡ ሹኔታው ፡ ቅጡ ፡ ታጣ ፡ ቸገረ ።

ዐይኑ ፡ ባከነ ፤ ተቅበዘበዘ ።

ዐይኑ ፡ ብር ፡ አለ ፤ ከሳ ፡ ጉደጉደ ።

ዐይኑ ፡ ደገደገ ፤ ወየበ ፡ ብጫ ፡ መሰለ ፤
ፈዘዘ ።

ዐይኑ ፡ ደፈረሰ ፤ ነጩ ፡ ጥቀሩ ፡ አል
ተለየም ።

ዐይኑ ፡ ጠገበ ፤ ከማእዳ ፡ ብዛት ፡ የተ
ነሣ ፡ ሳይበላ ፡ በማየት ፡ ጠገበ ።

ዐይኑ ፡ ጠፋ ፤ ታወረ ፤ አላይ ፡ አለ ።

ዐይኑ ፡ ጠፋ ፤ ጫፉ ፡ ታጣ ፤ የፈትሉ ፡
የሐሩ ፡ የሽቦው ፡ የክሩ ።

ዐይኑ ፡ ላይ ፡ ጣለበት ፤ ጉም ፡ አስመ
ሰለው ።

ዐይኑ ፡ ዐ ፤ ዐይን ፡ የሚጸፍ ፡ በዐ ፡ ስለ ፡
ቼን ፡ የዐ ፡ ስም ፡ ዐይኑ ፡ ተባለ ።

ዐይኑ ፡ ፈሰሰ ፤ ጠፋ ፡ ወደመ ።

ዐይኑ ፡ ተጐለጐለ ፤ ወጣ ፡ ፈጠጠ ።

ዐይኑ ፡ ተንከራተተ ፤ በብዙ ፡ ወገን ፡
አየ ፡ የሚፈልገውን ፡ ለማግኘት ።

ዐይንሽ ፡ ላፈር ፡ አለ ፤ ዐይንሽ ፡ ው
ስጥ ፡ ዐፈር ፡ ይግባ ፡ ሞተሽ ፡ ተቀበር ፡ አለ ፤ ረ
ገመ ።

ዐይኑን ፡ አያሳየኝ ፡ አለ ፤ ፈጽሞ ፡
ጠላ ፡ መረዘ ።

ዐይኑን ፡ አነሣ ፤ አቀና ።

ዐይኑን ፡ አራመደ ፤ ከቅርብ ፡ ወደ ፡ ሩቅ ፡
ተመለከተ ።

ዐይኑን ፡ ባይኑ ፡ አየ ፤ አስመስሎ ፡ ወለደ ።

ዐይኑን ፡ ገደለ ፤ አጨለገ ፡ ጨነቄረ ።

ዐይኑን ፡ ገለጠ ፤ ወወቀ ፡ ዐዋቂ ፡ ቼን ።

ዐይኑን ፡ ጣለ ፤ አስተያየቱን ፡ ባንድ ፡
ነገር ፡ ላይ ፡ አደረገ ።

ዐይኑን ፡ ሰካ ፤ ባለማቋረጥ ፡ አስተዋለ ።

ዐይኑን ፡ ተከለ ፤ ትክ ፡ ብሎ ፡ አየ ፤ ተ
ኩረ ፡ (ግብ ፡ ሐዋጁ ፡ ፲፩) ።

ዐይኔን ፡ ዕጠቡኝ ፡ አለ ፤ ፈጽሞ ፡
አንቢ ፡ አለ ።

ዐይና ፤ (ሱርስት) ፤ ዐይን ፡ እንድ ፡ ዐይና ፡
አራት ፡ ዐይና ፡ እንዲሉ ። በግእዝ ፡ ግን ፡ ዐይኗ ፡
ማለት ፡ ነው ።

ዐይናማ ፡ (ሞች) ፤ ዐይን ፡ ትልልቅ ፡ ው ፡
ዋ ፡ ዩቱ ፡ በመጨረሻ ፡ ሲጨመሩበት ፤ ዐይናማው ፡
ዐይናማዋ ፡ ዐይናማዩቱ ፡ እያለ ፡ ወንድና ፡ ሴትን ፡
ይለያል ።

ዐይናማ ፡ ደንጊያ ፤ እንደ ፡ ንብ ፡ እን
ጀራ ፡ ብስ ፡ ጠቃጠቆ ፡ ያለው ።

ዐይናማዬ ፤ የኔ ፡ ዐይናማ ፡ የዘፈን ፡ አዝ
ማች ፡ ነው ።

ዐይንና ፡ ዐፈር ፤ ተጣይ ፡ የማይሰማማ ፡
ባለጋራ ።

ዐይናር ፤ ያይን ፡ ዐር ፤ ያይን ፡ እድፍ ።

ዐይነት ፤ ዐይንነት ፤ ዐይን ፡ መቼን ፡ መ
ምሰል ።

ዐይነት ፤ (ሕብር) ፤ ልዩ ፡ ልዩ ፡ መልክ ፡
ያለው ፡ ፍጥረት ፤ ሥራው ፡ ሹኔታው ፡ እየራሱ ፡
የሽን ፡ ወገን ፡ ነገድ ፤ ጠባይ ። ምን ፡ ዐይነት ፤ ዐይ
ነቱ ፡ የማይታወቅ ፡ እንዲሉ ። የንጨት ፡ የደንጊያ ፡
የሣር ፡ ያውራ ፡ የወፍ ፡ የንስሳ ፡ የከብት ፡ የሰው ፡
ዐይነቱ ፡ ብዙ ፡ ነው ። (ምግብ ፡ መጠጥ ፡ ልብስ ፡
ዕቃ ፡ በያይነቱ) ፤ በየመልኩ ፡ በየቀለሙ ፡ ማለት ፡
ነው ።

ዐይነት ፤ እምሳያ ፡ ምሳሌ ። መልክንና ፡
ሕብርን ፡ ተመልከት ።

ዐይነት ፤ ዕከክ ፡ ቀስል ፡ ስፋቱ ፡ ዐይን ፡
የሚያካከል ።

ዐይነቶች ፤ መልኮች ፡ ቀለሞች ፡ ቀስሎች ።

ዐይነተኛ ፤ ባለመልክ ፤ ዋና ፡ ሰው ፡ ግን
ባር ፡ ቀደም ፡ መደበኛ ፡ ስሙና ፡ ግብሩ ፡ የታወቀ ፤
ቀዋሚ ፡ ነገር ።

ዐይነተኞች ፤ ዋናች ፡ ሰዎች ፡ በዓሎች ፡
(ጀዜና ፡ ፩ ፡ ፲ ። ሕዝቃ፬ ፡ ፳፱) ።

ዐይነተኛነት ፤ ዋናነት ፤ መደበኛነት ፤ ዐ
ይነተኛ ፡ መቼን ።

ዐይነታ ፤ ጭገራታ ፡ መሰል ፡ ዐይነት ።

ዐይነት ፡ (ቶች) ፤ ከጭንቀላ ፡ የምታንስ ፡
ማሰር ።

ዐየረ ፤ (ዐይሮ ፡ ዐየረ) ፤ ቀላቀለ ፡ ደባ
ለቀ ፡ አዋዋደ ።

ዐየሪ ፤ ያየረ ፡ የሚያይር ፤ ቀላቃይ ፡ አዋ
ዋጅ ።

ማየር ፤ መቀላቀል ፤ መደባለቅ ፤ ማዋዋድ ።
 ማየሪያ ፤ መቀላቀያ ፤ ማዋዋጃ ፤ ዕቃ ፤ ዘ
 ይት ፤ ነፍት ።
 ዕየራ ፤ ቅልቀላ ፤ ድብለቃ ።
 ታየረ ፤ ተቀላቀለ ፤ ተደባለቀ ፤ ተዋዋደ ።
 ዕይር ፤ የታየረ ፤ ቀለም ፤ ጠገራ ፤ ባሩድ ፤ አ
 ቦልሴ ፤ ውጥንቅጥ ፤ (ሔኖ፤፻፩ ፤ ፫) ፤ ትርጓሜ ።
 ዕይራት ፤ ቅልቅልነት ፤ ድብልቅነት ።
 አስተያየር ፤ አቀላቀል ፤ ማየር ።
 ዐየር ፤—ሰማይ ፤ ነፋስ ፤—አየር ።
 ዐከበ ፤—ሰበሰበ ፤—አከበ ።
 ዐከከ ፤ (ሐከከ) ፤ በጥፍር ፤ በንጩት ፤
 በመሬት ፤ ገላውን ፤ ፎከት ፤ ፈገፈገ ፤ የደግ ። ጠቄ
 መን ፤ ነዘን ፤ ተመልከት ።
 ዐከከ ፤ ደጩ ፤ ደጠጠ ፤ ሰነዘረ ፤ ሰውን ፤
 እንስሳን ፤ አንበሳ ፤ ነብር ፤ የከፋ ።
 ዐከከ ፤ በቀላል ፤ ላን ፤ ፋቀ ፤ ዕንጨትን ።
 ዐካኪ ፤ (ሐካኪ) ፤ ያከከ ፤ የሚያከ ፤
 ደግራ ፤ ደግሞ ፤ ሰንዛራ ፤ ጥፍራም ፤ አውራ ።
 ዐካኪ ፤ ዘራፍ ፤ የፋከራ ፤ ቃል ፤ ዐካ
 ኪን ፤ የሚዘርፍ ፤ የሚቀማ ፤ ካንበሳ ፤ ከድብ ፤ በግን ፤
 የሚያስጥል ፤ (፩ሳሙ ፤ ፲፯ ፤ ፴፪—፴፮) ። ዐካኪ ፤
 እካኪ ፤ ተብሎ ፤ ቢጻፍ ፤ ግን ፤ እዋኪ ፤ አሸባሪ ፤
 በመር ፤ ሚዳ ፤ ተከራካሪ ፤ የጉበዝ ፤ ጉበዝ ፤ ማለት ፤
 ነው ፤ (፩ሳሙ ፤ ፲፯ ፤ ፴፮—፴፩) ።
 ዐካካ ፤ ኹለንተናው ፤ ዐከከ ።
 ዕከከ ፤ ፎከት ፤ ደረመን ፤ ፈረሳቤት ፤ የጥ
 ፍር ፤ ንኪት ፤ (ዘፃ፳፭ ፤ ፳፮) ።
 ዕከካም ፤ ዕከከ ፤ ያለበት ፤ ባለዕከከ ፤
 ዕከከ ፤ የያዘው ፤ የወረሰው ።
 ማከከ ፤ መፈገፈግ ፤ መጠቂም ፤ መፎከት ።
 ማከኪያ ፤ እጅ ፤ እግር ፤ ቀንድ ፤ ግንድ ።
 ዐከከከ ፤ መላል ፤ ዐከከ ።
 አሳከከ ፤ (አሕከከ) ፤ አስፈገፈገ ፤ አስ
 ፋቀ ፤ አስጠቂመ ።
 አሳካኪ ፤ ያሳከከ ፤ የሚያሳከከ ፤ ተባይ ፤
 እድፍ ።
 አሳከከ ፤ የእንጉዳይ ፤ ዐይነት ፤ የምድር ፤
 ድባብ ።
 ማሳከከ ፤ ማስፈገፈግ ፤ ማስጠቂም ።
 ታከከ ፤ (ተሐከከ) ፤ ተፈገፈገ ፤ ተጠ
 ቂመ ፤ ተጣረ ።
 ታከከ ፤ ተላን ፤ ተፋቀ ።
 ታከከ ፤ ቀረበ ፤ ተጠጋ ።
 ታካኪ ፤ የሚታከከ ፤ ተጠጊ ።
 መታከከ ፤ መቅረብ ፤ መጠጋት ።

መታከኪያ ፤ መቅረቢያ ፤ መጠጊያ ።
 ተካከከ ፤ የማከከ ፤ ብድር ፤ ተመላለሰ ።
 አህያ ፤ በጥርስ ፤ ይተካካል ።
 አስታከከ ፤ (አስተሐከከ) ፤ አቀረበ ፤
 አስጠጋ ።
 አስታካኪ ፤ ያስታከከ ፤ የሚያስታከከ ፤
 አስጠጊ ።
 ማስታከከ ፤ ማቅረብ ፤ ማስጠጋት ።
 ማስታከኪያ ፤ ማስጠጊያ ።
 ቢያኩሽ ፤ የሥንብጥ ፤ እኩሌታ ።
 አስተካከከ ፤ አፈጋፈግ ፤ ማከከ ።
 ዐከለ ፤ (ዕብ ፤ ዐካር) ፤ ዐዘነ ፤ አለቀሰ ፤
 ተቸገረ ።
 ዕክል ፤ ዐዘን ፤ ለቅሶ ፤ ችግር ። እክሌን ፤
 ዕክል ፤ ገባው ፤ አገኘው ፤ እንዲሉ ።
 ዐከመ ፤ (ሐከመ) ፤ ያበጠውን ፤ አፈ
 ረጠ ፤ የጉረበውን ፤ ላጠ ፤ ዐገመ ፤ ተኩሰ ፤ በጣ ፤
 ቀደደ ፤ ጠገን ፤ መድኃኒት ፤ ሰጠ ፤ አጠጣ ፤ አዋጠ ፤
 በመርፈ ፤ ወጋ ፤ አስታመመ ፤ ፈወሰ ፤ አዳነ ።
 ዐካሚ ፤ (ዎች) ፤ ያከመ ፤ የሚያከም ፤
 ዐጋሚ ።
 ዐኪም ፤ (ሞች) ፤ ሐኪም ፤ (ሞች) ፤
 በሽታንና ፤ መድኃኒትን ፤ ኹሉ ፤ የሚያውቅ ፤ ፈዋሽ ፤
 አዳኝ ፤ ወጊሻ ፤ ያንጉል ፤ ያይን ፤ የገሮ ፤ የጥርስ ፤
 የሆድ ፤ ዐኪም ፤ (ሐኪም) ፤ እንዲሉ ፤ ዐኪም ፤ የሕ
 ዝብ ፤ ሐኪም ፤ የካህናት ፤ አነጋገር ፤ ነው ።
 ዕክምና ፤ (ሕክምና) ፤ ሐኪምነት ፤ ሐ
 ኪም ፤ መኾን ።
 ዕክማ ፤ የማከም ፤ የማስታመም ፤ ሥራ ።
 ማከም ፤ ማገም ፤ መጠገን ፤ መፈወስ ፤
 ማዳን ።
 ማከሚያ ፤ መድኃኒት ፤ ማድረጊያ ፤ የሐ
 ኪም ፤ ቤት ።
 አሳከመ ፤ (አሕከመ) ፤ አሳገመ ፤ አስ
 በጣ ፤ የተቀደደ ፤ የተፈነከተ ፤ ገላን ፤ አለፋ ፤ ቀስ
 ልን ፤ አሳሰረ ፤ አስጠገነ ።
 አሳካሚ ፤ ያሳከመ ፤ የሚያሳከም ፤ የበሽ
 ተኛ ፤ ዘመድ ።
 ማሳከም ፤ መድኃኒት ፤ ማስቀባት ።
 ማሳከሚያ ፤ ገንዘብ ።
 ታከመ ፤ (ተሐከመ) ፤ ታገመ ፤ ሰውነቱ ፤
 ታሸ ፤ ተጠገነ ።
 (ጥካ) ታካሚ ፤ የሚታከም ፤ ሕመምተኛ ፤ በሽ
 ተኛ ።
 ዕክም ፤ የታከመ ፤ መድኃኒት ፤ የተደረገ
 ለት ።
 ዕክም ፤ አለ ፤ ጸጥ ፤ አለ ፤ ጨመተ ፤ ረጋ ፤
 ከመታከም ፤ የተነሣ ።

መታከም ፤ ከሐኪም ፣ መድኅኒትና ፣ ምክር ፣ መቀበል ፣ መጠን ፣ ለመዳን ፣ ለመፈወስ ።

መታከሚያ ፤ ስፍራና ፣ ጊዜ ።

አስተካከም ፤ አስተጋገም ፤ ማከም ።

ዐከረ ፤—ያበባ ፣ እኸል ፣ ዘራ ፤—አከረ ።

ዐከተ ፤—ሰብስቦ ፣ አሰረ ፤—አከተ ።

ዐሊ ፤ (ዐረ) ፤ ለዑል ፣ ከፍ ፣ ያለ ።

ዐሎ ፤ (ዐለወ) ፤ ሐሰት ፣ ክሕደት ፣ ዐሎ ፣ ብሎ ፣ የተረታ፤ መኻል ፣ አገዳውን ፣ የተመታ ፣ እንዲሉ ። አልን ፣ ተመልከት ።

ዐሎ ፤ ብድራት ፣ በቀል ።

ዐሎውን ፣ ከፈለ ፤ ብድሩን ፣ መለሰ ፤ አጥቂውን ፣ አጠቃ ።

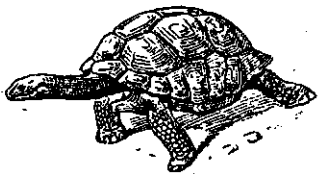
ዐሎ ፣ አለ ፤ ካደ ፤ አላመነም ፤ አልተቀበለም ።

ዐሎኛ ፤ ከዳተኛ ፣ ሸፍጠኛ ፣ ተቃራኒ ።

ዐሌ ፤ (ዐለየ) ፤ ዝጊ ፣ ከማሁ ፣ ለዐሎ ።

ዐሌ ፣ አለ ፤ አስተባበለ ፤ የለም ፣ አይደለም ፣ አለ ፤ ሸፈጠን ፣ ካደን ፣ እይ ።

ዔሊ ፤ (ሐለይ) ፤ ያውሬ ፣ ስም ፤ ድንጋይ ፣ ልብሱ ፤ ፩፻ ፣ ዓመት ፣ የሚኖር ፣ አውሬ ፣ (ዘሌ፤፩፣ ፴) ። አንድ ፣ ነገር ፣ ባየ ፣ ጊዜ ፣ ራሱን ፣ የፈት ፣ እግሩንና ፣ የኋላ ፣ እግሩን ፣ በልብሱ ፣ ውስጥ ፣ ይደብቃል ። ለዔሊ ፣ ድንጋይ ፣ ያለበሰ ፣ አምላክ ፣ እንዲሉ ። ሲበዛ ፣ ዔሊዎች ፣ ይላል ። ተባቱንና ፣ እንስቱን ፣ ለመለየት ።

ዔሊ ፡

ዔሊው ፤ ያ ፣ ዔሊ ፤ የርሱ ፣ ዔሊ ።

ዔሊዋ ፤ ያች ፣ ዔሊ ፤ የርሷ ፣ ዔሊ ፣ ይሏል ።

ዔሊ ፤ የሰው ፣ ስም ፤ ከሳሙኤል ፣ በፊት ፣ የነበረ ፣ ሊቀ ፣ ካህናት ።

ዐለበ ፤ (ሐለበ) ፤ ከላም ፣ ከበግ ፣ ከፍ የል ፣ ከጉሽ ፣ ከግመል ፣ የእንስተኞች ፣ ጡት ፣ በጣቱ ፣ እየላበ ፣ ወተትን ፣ አንኛኛ ፤ በጮጮ ፣ በቀራፎ ፣ በወጭት ፣ በሳሕን ፣ ውስጥ ፣ አፈሰሰ ፣ ጨመረ ። (አንዝትን ፣ ዐለበ) ፤ የምግብንና ፣ የውሃን ፣ ቅሬታ ፣ አወጣ ። (ሆድን ፣ ዐለበ) ፤ እጅግ ፣ አስቀመጠ ፣ አስቀዘነ ። ጠገተን ፣ ተመልከት ።

ዐለበ ፤ ላምና ፣ ጥጃን ፣ አገናኘ ።

ዐላቢ ፣ (ዎች) ፤ (ሐላቢ) ፤ ያለበ ፣ የሚያልብ ። ላም ፣ ዐላቢ ፣ እንዲሉ ።

ዐሊብ ፤ (ሐሊብ) ፤ ማለብ ፣ (አርእስት) ።

ዐሊብ ፤ (ሐሊብ) ፤ ትዙስ ፣ ወተት ፣ የዘሰለ ፣ ደም ፣ ነጭ ፣ የሥጋ ፣ ፈሳሽ ፣ የሕፃን ፣ የግልገል ፣ የጥጃ ፣ የውርንጭላ ፣ የቡችላ ፣ ምግብ ፣ (ጥሬ ፣ ዘር) ።

ዐሊብ ፤ (ሐይብ) ፤ ዐይብ ። (ተረት) ፤ ላም ፣ አለኝ ፣ በሰማይ ፣ ወተትም ፣ አልጠጣ ፤ ዐሊቡንም ፣ አላይ ፣ የኖ ፣ ለ ፣ ይዋረሳሉና ፣ ዐይብ ፣ ዐሊብ ፣ ተባለ ። ዐየበን ፣ ተመልከት ።

ማለብ ፤ (ሐሊብ) ፤ መሳብ ፣ መጉተት ፣ ወተትን ፣ ማውጣት ፣ ማንኛኛት ።

ማለቢያ ፤ እጅ ፣ ጮጮ ።

አሳለበ ፤ (አሕለበ) ፤ ሰውየው ፣ እንዲያልብ ፣ ላሻ ፣ እንድትታለብ ፣ አስደረገ ።

አሳላቢ ፤ ያሳለበ ፣ የሚያሳልብ ፤ ያቢ ፣ ላም ፣ ያላቢ ፣ አለቃ ።

ማሳለብ ፤ የላምን ፣ ጡት ፣ ማስጉተት ፣ ወተትን ፣ ማስፈሰስ ።

ማሳለቢያ ፤ ጊዜና ፣ ዕቃ ።

ታለበ ፤ (ተሐልበ) ፤ ተሳቦ ፣ ተጉተተ ፣ ጡቱ ፤ ወጣ ፣ ፈሰሰ ፣ ወተቱ ።

ታለበች ፤ (ተሐልበት) ፤ ተገናኘች ፤ ወተቷ ፣ ላላቢ ፣ ተሰጠ ።

ታላቢ ፤ የሚታለብ ፣ የምትታለብ ፣ ጡቷ ፣ ላሻ ።

(ላል) ዕልብ ፤ (ሕሎብ) ፤ የታለበ ፣ ጡት ፣ ወተት ።

መታለብ ፤ መገናኘት ፣ መውጣት ፣ መፍሰስ ።

መታለቢያ ፤ ጧት ፣ ግታ ።

አስተላለበ ፤ (አስተላለበ) ፤ ጡትን ፣ አሳላብ ፤ (ላም ፣ ስትታለብ ፣ ጥጃ ፣ ያዘ ፤ ማለብን ፣ ረዳ) ።

ዐላባ ፤ የምድር ፣ ፍሬ ፤ ወተት ፣ የሚመስል ፣ ጠመቅ ።

ዐላባ ፤ እኸል ፣ በያይነቱ ። ዐላባ ፣ ገለባ ፣ እንዲሉ ።

ዐላባ ፤ ነጭ ፣ ማዕድን ፣ ማንኛውም ፣ ምድር ፣ የምትሰጠው ፣ ውጤት ።

ዐላባ ፤ ከጉራጊ ፣ ነገድ ፣ አንዱ ።

ዕልበት ፤ (ሕልበት) ፤ ጨው ፣ ነጭ ፣ ሽንኩርት ፣ ቅመም ፣ የሱፍ ፣ ውሃ ፣ ስናፍጭ ፣ የገባበት ፣ ነጭ ፣ የባቂላ ፣ ወጥ ፣ በጠም ፣ የሚበላ ።

ዕልቦ ፤ ጡትን ፣ ስቦ ፣ ጉትቶ ፣ ወተትን ፣ አውጥቶ ።

ዕልቦ ፤ መጋት ፤ ርባና ፣ ቢስ ፣ ሥፈ ።

ዐለበ ፤ ከወርቅና ፡ ከብር ፡ በዶቃ ፡ አም
ሳል ፡ የተሠራ ፡ የሴቶች ፡ እግር ፡ ጌጥ ፡ (ኢሳይ ፡
፲፰) ፤ ዐለበ ፡ ማለት ፡ የወርቅና ፡ የብርን ፡ መቅለ
ጥና ፡ መፍሰስ ፡ ያሳያል ፡ (የበቅሎ ፡ ዐለበ) ፤ ወ
ርቅ ፡ ቅብ ፡ የብር ፡ ዶቃ ፡ በበቅሎ ፡ ዐንገት ፡ የሚ
ጠለቅ ፤ አላባን ፡ አልባን ፡ አስተውል ።

አስተሳሰብ ፤ አሳሳብ ፤ ማለብ ።

ዐለበ ፤ (ትግ) ፤ ለበለ ፡ ታጠቀ ።

ዐለባ ፤ (ትግ ፡ ዐለባ ፤ ልብስ) ፤ ዝምዝ
ማትና ፡ ጥልፍ ፡ ያለው ፡ ጌጠኛ ፡ የሴቶች ፡ ሱሪ ። ል
ብን ፡ እይ ።

ዐለበ ፤ (ዐለመ ፡ አመረ) ፤ ምልክት ፡
አደረገ ፤ ጥይት ፡ አጉረው ፤ አነጣጠረ ፡ አዘገበ ፡
ደከረ ።

(ጥላ) ዐላቢ ፤ (ዐላሚ) ፤ ያለበ ፡ (ጥል) የሚያ
ልብ ፤ አነጣጣሪ ።

ማለብ ፤ (ዐልሞ) ፤ ክርን ፡ በመጻፍ ፡ ጥይ
ትን ፡ በጠመንገጥ ፡ ፍላጻን ፡ በቀስት ፡ ውስጥ ፡ ማድ
ረግ ፤ ማነጣጠር ፡ መደከር ።

ማለቢያ ፤ ክፍል ፡ ምዕራፍ ፡ አንቀጽ ፡ የን
ባብ ፡ ማንኛ ፤ አግራ ፡ ባላ ።

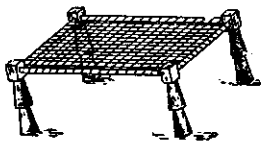
ታለበ ፤ (ተዐለመ) ፤ ኾነ ፡ ተደረገ ፡ ተጨ
መረ ፡ ምልክቱ ።

(ጥል) ዕልብ ፤ (ዕሉም) ፤ የታለበ ፡ ምልክት ፡ የተ
ደረገበት ።

ዕልባት ፡ (ቶች) ፤ የፈትል ፡ የሐር ፡ ክር ፡
በመጻፍ ፡ ውስጥ ፡ ያለ ።

ዕልባት ፡ አደረገ ፤ ዐለበ ፡ አመለከተ ።

ዐልጋ ፤ (ዐለገ) ፤ አራት ፡ እግር ፡ ኹለት ፡
ዘንግ ፡ ኹለት ፡ ደንብ ፡ ያለው ፡ መካከሉ ፡ በጠፍር ፡
የተታታ ፡ መኝታ ፡ ረዥሙ ፡ ዙፋን ፡ ዐጪና ፡ ድ
ንክ ፡ ይባላል ፤ ሲበዛ ፡ ዐልጋዎች ፡ ያሠኛል ። (ጉ
በዝ ፡ ዐልጋ) ፤ መካከለኛ ፡ (የብረት ፡ ዐልጋ) ፤ ከብ
ረት ፡ ብቻ ፡ የተሠራ ፡ በሽቦ ፡ የተታታ ። (የወርቅ ፡
ዐልጋ) ፤ ከወርቅ ፡ የተበጀ ፡ የተዘጋጀ ።

ዐልጋ ፡

ዐልጋ ፤ የጣራ ፡ መሥሪያ ፡ ረዥምና ፡ ሰፊ ፡
ቂጥ ።

ዐልጋ ፤ ያንድ ፡ ንጉሥ ፡ ግዛት ፡ መንበረ ፡
መንግሥት ፡ ባልጋ ፡ በመንግሥት ፡ እንዲሉ ።

ዐልጋ ፡ ወራሽ ፤ ያባቱን ፡ ዙፋን ፡ የሚወ
ርስ ፡ የንጉሥ ፡ ልጅ ።

ዐልጋ ፡ ነቀነቀ ፤ ከጻ ፡ ሸፈተ ።

ዕልዋ ፤ (ጎለወ) ፤ ሌሊት ፡ በፈረቃ ፡ ከብ
ትን ፡ መጠበቅ ፤ ወይም ፡ ጥበቃ ፡ ዘብ ፡ (ሉቃ፤ ፳) ።

ዐለጠ ፤ (ሐለጸ ፡ ዐረ ፡ ሽለጸ ፤ ቅላ
ቀለ) ፤ ዐልጣ ፡ ኾነ ፤ ጣም ፡ ዐጣ ፡ ወጡ ።

ዐልጣ ፤ በርበሬ ፡ ያልገባበት ፡ የሹር ፡
የሥጋ ፡ ወጥ ።

ዐልጣ ፤ መረቅ ፤ የመረቅ ፡ ዐልጣ ፤ ወ
ይም ፡ ያልጣ ፡ መረቅ ፤ በቅቢና ፡ በጨው ፡ በቃ
ሪያ ፡ በርበሬ ፡ በነጭ ፡ ሽንኩርት ፡ የተቀቀለ ፡
የሥብ ፡ መረቅ ፤ ጤፍ ፡ እንጀራ ፡ እየፈተፈቱ ፡ ይበ
ሉበታል ።

ዐልጣነት ፤ ዐልጣ ፡ መኾን ። (ነገሩ ፡ ዐ
ልጣ ፡ ኾነ) ፤ ከማይረባ ፡ ተቋጠረ ፤ ሳይዝ ፡ ቀረ ።

ማለጥ ፤ አለመተኩስ ፡ አለመከረጥ ።

አስተሳሰጥ ፤ ያልጣ ፡ አካሄድ ፤ ማለጥ ።

ዐለያ ፤ (ጎለየ) ፤ ዐላቢ ።

ዐለያ ፡ ነሽ ፤ የሴት ፡ ስም ፤ ዐላቢ ፡ ነሽ ።
ጻግመኛም ፡ በዐሊ ፡ እንጻር ፡ ዐለያን ፡ ልዕልት ፡
ብሎ ፡ መተርጉም ፡ ይቻላል ።

ዕልክ ፤—በቁሙ ፤—አለክ ።

ዐለለ ፤ (ዕልሎ ፡ ዐለለ ፡ ሜረየ) ፤
የሰፈት ፡ ግርን ፡ ፈትልን ፡ በያይነቱ ፡ ቀለም ፡
ነክረ ፡ አገባ ። (በደም ፡ ዐለለ) ፤ እደም ፡ ውስጥ ፡
ዘፈቀ ፡ ለወሰ ፡ ልብስን ፡ ገላን ።

ዐላይ ፡ (ዮች) ፤ ያለለ ፡ የሚያልል ፤ ተ
ለም ፡ አግቢ ።

ዐለላ ፡ (ዎች) ፤ ቀለም ፡ የገባ ፡ ስንደዶ ፡
አክርማ ።

ዐለላ ፡ ሙዳይ ፤ ዐለላ ፡ ዘርፍ ፤ ሙዳይ ፡
ባለቤት ፡ ነው ፤ ባለላ ፡ የተሰፋ ፡ ሙዳይ ።

ማለል ፤ ዐለላ ፡ ማግባት ፡ መንከር ።

ማለያ ፤ ቀለም ፡ ማግቢያ ፡ ደቅ ፡ ሳሕን ።

አሳለለ ፤ (አዕለለ) ፤ አስነከረ ፡ በቀለም ።

ታለለ ፤ (ተዐለለ ፡ ተሚረየ) ፤ ቀለም ፡
ገባ ፡ ተነከረ ። (በደም ፡ ታለለ) ፤ ተዘፈቀ ፡ ተለወሰ ።

ዕልል ፤ (ዕሉል) ፤ የታለለ ፤ በደም ፡ የተ
ነከረ ፡ (ራእዩ ፡ ፲፫) ።

አስተሳሰል ፤ ዐለላ ፡ አነካከር ፤ ማለል ።

ዐለመ ፤ (ሐለመ) ፤ ዕልም ፡ እየ ።

ዐላሚ ፡ (ዎች) ፤ ያለመ ፡ የሚያልም ፤ ባለ
ዕልም ።

ዕልም ፤ (ሕልም) ፤ ራእይ ፡ በንቅልፍ ፡
ልብ ፡ የሚታይ ፤ ማገኘትና ፡ ማጣት ፡ ደስታና ፡
ሕዘን ፡ ማንኛውም ፡ እውነተኛ ፡ ነገርና ፡ ሐሞታዊ ፡
ቅዠት ፡ ኹሉ ።

ዕልም ፡ ያድርገው ፤ አምላክ ፡ ይህን ፡
ነገር ፡ በሥራ ፡ አይገለጠው ፤ አይፈጽመው ።

ማለም ፤ ማየት ፡ ዕልምን ።

ታለመ ፤ (ተሐልመ) ፤ ታየ ፡ ተገለጠ ፡
ዕልሙ ።

አስተላለም ፤ የዕልም ፡ አስተያየት ፤ ማ
ለም ።

ዐለመ ፤ (ዐልፕ ፡ ዐለመ) ፤ አመለከተ ፡
ምልክት ፡ ሰጠ ። ሦስተኛውን ፡ ዐለበ ፡ ተመልከት ።

ዓለም ፡ (ሞች) ፤ በቁሙ ፤ ሰማይና ፡ ም
ድር ፡ ያድራጊና ፡ የፈጣሪ ፡ መኖር ፡ ምልክት ።

ዓለም ፡

ዓለም ፤ ሰው ፡ ሹሉ ፡ አዳሚ ። በዚህ ፡
ነገር ፡ ዓለም ፡ ሹሉ ፡ ተስማምቶበታል ።

ዓለሙ ፤ ዓለሜ ፤ የሰው ፡ ስም ፤ የርሱ ፡
የኔ ፡ ዓለም ፡ ማለት ፡ ነው ።

ዓለሚት ፡ ቱ ፤ የሴት ፡ ስም ።

ዓለም ፤ እዳኛ ፡ ተድላ ፡ ደስታ ፡ ሹመት ፡
ሀብት ፡ ንብረት ፡ ጌትነት ፡ ቅልጣን ። ዓለም ፡ ዐላፊ ፡
መልክ ፡ ረጋሬ ፤ ዓለም ፡ ዘዋሪ ፡ ዓለም ፡ ዋሾ ፡ ዓለም ፡
አታላይ ፡ እንዲሉ ።

ዓለማዊ ፤ መናኝ ፡ እውነተኛ ፡ መነኩሴ ፡
ያይዶለ ፡ ጥቅር ፡ ራስ ፡ በዓለም ፡ ያለ ፡ ዓለም ፡ ፈላጊ ።

ዓለመኛ ፤ ዘኔ ፡ ከማሁ ፤ የዓለም ፡ ሰው ፡
ዓለም ፡ ወዳድ ፡ ባለቅልጣን ።

ዓለም ፡ አየ ፤ ተደሰተ ፤ ደላው ፡ ተመቸው ።

ዓለም ፡ ዘላለም ፤ መንግሥተ ፡ ሰማይ ።
ዘላለምን ፡ እይ ።

ዓለም ፡ ጥበብ ፤ የዓለም ፡ ተንኩል ።
ዓለም ፡ ጥበብ ፡ ጨለማ ፡ ተገን ፡ እንዲሉ ።

ዓለመ ፡ መላእክት ፤ ሰማይ ፤ ኤረር ፡
ራማ ፡ ኢየር ።

ዓለመ ፡ ነፍስ ፤ መንግሥተ ፡ ሰማይ ።

ዓለመ ፡ ሥጋ ፤ ይህ ፡ ዓለም ።

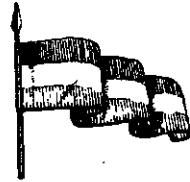
ዓለመ ፡ ሰብእ ፤ ምድር ፡ የሰው ፡ መኖሪያ ።

ዓለም ፡ ሰገድ ፤ ያጤ ፡ ፋሲል ፡ ስመ ፡ መ
ንግሥት ፤ ዓለም ፡ የሰገደለት ፡ ማለት ፡ ነው ።

ዐላማ ፡ (ዎች) ፤ መጠራ ፤ ብራኳ ፡
ጊጤ ፡ በጥይት ፡ የሚመቱት ፡ በሹል ፡ ዕንጨት ፡

የሚወጉት ፡ (፩ሳሙ ፡ ፩ ፡ ፩ ፡ ኢየ፲፮ ፡ ፲፪ ፡ ሰቂ፣
፲፪) ። ይላማን ፡ እይ ።

ዐላማ ፤ የዓለም ፡ መንግሥታት ፡ ሹሉ ፡
የነጻነትና ፡ የሃይማኖት ፡ ምልክት ፡ ባንዲራ ፡ በያይ
ነቱ ፡ ቀለም ፡ ያለውና ፡ የሌለው ፡ የሐር ፡ ልብስ ፡
ክፍል ፡ የቀሰተ ፡ ደመና ፡ ምሳሌ ፡ (ዘፀ፲፮ ፡ ፲፩ ።
ዘጉ፪ ፡ ፫ ። ኤር፻፩ ፡ ፲፪) ። ይኸውም ፡ በሰንደቅ ፡
ላይ ፡ የሚሰቀል ፡ የሚንጠለጠል ፡ ነው ። ሰንደቅ ፡
ዐላማ ፡ እንዲሉ ።

ዐላማ ፡

ዐላማ ፤ ድምር ፤ ርጥብ ፡ የደመራ ፡ ዕንጨት ፡
ነበልባል ፡ ባለው ፡ ችቦ ፡ የሚወጋ ።

ዐለመ ፤ አጠፋ ፡ አወደመ ።

ታለመ ፤ (ተዐልመ) ፤ ጠፋ ፡ ወደመ ፡
ታባ ፡ ተሰወረ ።

(ጥል) ዕልም ፤ (ዕሉም) ፤ የጠፋ ፡ ዕቡ ፡ ዕልም ፡
ዕልም ፡ እንዲሉ ።

ዕልም ፡ አለ ፤ ጥፍት ፡ ውድም ፡ አለ ፤ የመ
ብራት ፡ ያይን ፡ የሰው ፡ የመንፈስ ።

ዕልም ፡ ድርግም ፡ አለ ፤ ፈጽሞ ፡ ጠፋ ፡
ደለመ ።

ዒላም ፤ በደብረ ፡ ሊባኖስ ፡ ውስጥ ፡ ያለ ፡
ስፍራ ፡ አቡን ፡ ተክለ ፡ ሃይማኖት ፡ ሹሉተኛ ፡ የተቀ
በሩበት ፤ ምንግም ፡ ጠበላም ፡ ማለት ፡ ነው ።

ዐለንጋ ፡ (ጎች) ፤ ጉማራ ፡ አኩርባጅ ፡ መ
ግረፊያ ፡ መሸንቄማ ፡ (ምላ፲ ፡ ፲፫) ። በእንቅጃ
ሽም ፡ ዐልቅት ፡ ዐለንጋ ፡ ይባላል ። ትንሽ ፡ ዐለ
ንጋ ፡ ወንዝ ፡ ለወንዝ ፡ ትላጋ ። (የምድር ፡ ዐለንጋ) ፤
ቅልት ።

ዐለፈ ፤ (ኅለፈ) ፤ ኹደ ፡ ተራመደ ፡ ተሻ
ገረ ፡ ዘለለ ፡ (፩ሳሙ ፡ ፱ ፡ ፩፻) ። ለፋ ፡ ብለኸ ፡ አለ
ፋን ፡ እይ ። (ሰንቱ ፡ ዐለፈ) ፤ ፮ ፡ የነበረው ፡ ፮ ፡ ኾነ ።

ዐለፈ ፤ ተነሣ ፡ ተወሰደ ፡ (ዳን፱ ፡ ፴፩) ።

ዐለፈ ፤ ለሰጠው ፡ ላደረገው ፡ አለኹ ፡ አለ ፡
ተያዘ ።

ዐለፈ ፤ ሞተ ፡ ጠፋ ፤ ነፍሱ ፡ ወደ ፡ ሰማይ ፡
ሥጋው ፡ ወደ ፡ መቃብር ፡ ወጣ ፡ ወረደ ። እከሌ ፡
በጁ ፡ ነፍስ ፡ ስላለፈበት ፡ አገሩን ፡ ለቀቀ ።

ዐለፈ ፤ ተሻረ ፡ ቀረ ፡ ተተወ ። (ጉልበት ፡
ዐለፈበት) ፤ የሥራ ፡ ጥጋ ፡ ጨርሶ ፡ አልተቀበለም ፤
ቀርቶበታል ።

ዐለፈ ፤ ተረፈ ፤ መጣ ፤ ያን ፤ ለት ፤ ገንዘብ ፤ ስንካረፈ ፤ ያንተ ፤ ወደኔ ፤ ዐልፏልና ፤ እመልስልኻ ለኹ ።

ዐለፈ ፤ ገፋ ፤ ወሰንን ፤ ዐለፈ ፤ እንዲሉ ።

ዐለፈ ፤ ደፈረ ፤ ትርፍ ፤ ነገር ፤ ተናገረ ፤ ዐለፍክኝ ፤ እንዲል ፤ ተሻጋች ።

ዐለፈ ፤ ጥሩ ፤ ሹን ፤ አግረ ።

ዐለፈበት ፤ ዐጣ ፤ ነጣ ፤ ደኸየ ፤ ተቸገረ ።

ዐለፈለት ፤ አገኘ ፤ ተረፈው ፤ ችግር ፤ ለተቀው ፤ እንጀራ ፤ ጠገበ ።

ዐላፊ ፤ (ዎች) ፤ ጎላፊ) ፤ ያለፈ ፤ የሚያልፍ ፤ በቀጥታ ፤ ካያጅ ፤ ዐላፊ ፤ አግዳሚ ፤ ዐላፊ ፤ ጠፊ ፤ እንዲሉ ፤ ነገረ ፤ ብለኸ ፤ ነገርን ፤ ተመልከት ።

ዐላፊ ፤ ዋቢ ፤ ዘበኛ ።

ዐላፎች ፤ ዐላፊዎች ፤ ካያጆች ፤ (ኢሳፃ፩ ፤ ጽፎ) ።

ዐላፊነት ፤ ዐላፊ ፤ መኾን ፤ ዋቢነት ፤ ተያኹነት ።

ዐለፍ ፤ ዝኒ ፤ ከማሁ ፤ ለዐላፊ የዘለለ ፤ ይህ ፤ ተክል ፤ ስለ ፤ በዛ ፤ አንድ ፤ ዐለፍ ፤ ንቀለው ።

ዐለፋ ፤ ፍድፋድ ።

ዐለፋ ፤ በበጎምድር ፤ ከፍል ፤ ያለ ፤ አገር ።

ዐለፊታ ፤ ትርፍ ፤ ነገር ።

ማለፍ ፤ መኼድ ፤ መዝለል ፤ (ጥያ) መያዝ ፤ መዋት ፤ መትረፍ ፤ መምጣት ፤ (ሉቃ፲፮ ፤ ጽፏ) ።

ማለፊያ ፤ መኼጃ ፤ መንገድ ፤ (፩ሳሙ ፤ ፲፬ ፤ ፱) ።

ማለፊያ ፤ ደግ ፤ ጥሩ ፤ የሚያምር ፤ (ኢዮ፴፫ ፤ ፳ ፤ ኢሳፃ፫ ፤ ፲፫ ፤ ፲፭ ፤ ዳን፩ ፤ ፳ ፤ ሉቃ፲፭ ፤ ፳፫ ፤ ጽፏ ፤ ፴) ። ማለፊያ ፤ ሰው ፤ ልብስ ፤ ምግብ ፤ መጠጥ ፤ እንዲሉ ።

ማለፊያ ፤ መዋቻ ፤ መሥዋዕት ፤ መኾኛ ፤ አገር ፤ ሃይማኖት ፤ ሚስት ፤ ርስት ፤ ዐላማ ።

ማለፊያ ፤ ነጭ ፤ ጤፍ ፤ እንጀራ ።

ማለፊያ ፤ ቤት ፤ ጥሩ ፤ የጸዳ ፤ ቤት ።

ማለፊያ ፤ ቤት ፤ ነጭ ፤ ቤት ፤ ጤፍ ፤ እንጀራ ፤ ጋጋሪ ።

አሳለፈ ፤ (አጎለፈ) ፤ አስኬደ ፤ አራመደ ፤ አሻገረ ፤ አዘለለ ፤ (መዝፀ፴፮ ፤ ፲፬) ።

አሳለፈ ፤ ነፍስ ፤ ገደለ ።

አሳለፈ ፤ ዋቢ ፤ አመጣ ።

አሳለፈ ፤ ችግርን ፤ አራቀ ።

አሳለፈ ፤ በደልን ፤ ተወ ፤ አቀለለ ፤ ይቅር ፤ አለ ።

አሳለፈ ፤ ማንኛውንም ፤ ምግብ ፤ ዐደለ ፤ መጠጥ ፤ ሰጠ ፤ ወጥ ፤ አወጣ ፤ እንጀራ ፤ አጠገበ ።

አሳለፈ ፤ እንዳልነበረ ፤ አደረገ ፤ እግዚር ፤ ዓለምን ።

አሳላፊ ፤ (ዎች) ፤ ያሳለፈ ፤ የሚያሳልፍ ፤ ዐዳይ ፤ (ዘፍፃ ፤ ፩ ፤ ፱) ።

አሳላፎች ፤ አሳላፊዎች ፤ ዐዳዮች ።

አሳላፊነት ፤ ዐዳይነት ።

ማሳለፍ ፤ ግስኬድ ፤ ግዘለል ፤ ግደል ፤ ይቅር ፤ ግለት ።

ማሳለፊያ ፤ ማስኬጃ ፤ ማራመጃ ፤ ግደያ ፤ መስማ ፤ ዋንማ ፤ ብርሌ ፤ ማንቄርቄሪያ ።

አሳልፎ ፤ ዐድሉ ፤ ሰጥቶ ።

አሳልፎ ፤ ሰጠ ፤ (አግብአ) ፤ እስሩት ፤ ግደሉት ፤ ብሉ ፤ እሌላ ፤ ሰው ፤ እጅ ፤ አገባ ፤ ጣለ ፤ (ማቱጽ፮ ፤ ፳፩ ፤ ፳፫ ፤ ሉቃ፳፱ ፤ ፳፩) ።

ታለፈ ፤ ተኼደ ፤ ተዘለለ ፤ መንገዱ ፤ ሰጧ ፤ ነገሩ ።

ዕላፊ ፤ ግማሽ ፤ ብራና ፤ ጎላፍ ፤ አጋማሹ ፤ ወደ ፤ ሌላ ፤ የሚያልፍ ።

ዕላፊ ፤ ዐለፊታ ፤ ያፍ ፤ ዕላፊ ፤ እንዲሉ ።

ዕላፊ ፤ ሰው ፤ ወደ ፤ ሥራውና ፤ ወደ ፤ ጉዳዩ ፤ በተወሰነው ፤ ሰዓት ፤ ሳይገባ ፤ ያሳለፈው ፤ ጊዜ ፤ የሰዓት ፤ ዕላፊ ፤ እንዲሉ ።

ተላለፈ ፤ ካንዱ ፤ ወደ ፤ ሌላው ፤ ተረማመደ ፤ ተጋባ ፤ ተዛመተ ፤ (ተደራራጊ) ።

ተላለፈ ፤ ወደ ፤ ፊትና ፤ ወደ ፤ ጎላ ፤ ኼደ ፤ (ተገብር) ።

ተላለፈ ፤ ተዳፈረ ፤ ሕግ ፤ አፈረሰ ፤ (ዳን፫ ፤ ፳፭) ፤ (አድራጊ) ።

ተላለፈ ፤ ተለዋወጠ ፤ የሕብር ፤ የመልክ ፤ (ዘፍፀ፩ ፤ ፳ ፤ ፲) ፤ (ተደራራጊ) ።

ተላላፊ ፤ (ፎች) ፤ የተላለፈ ፤ የሚተላለፍ ፤ መንገደኛ ፤ በሽታ ፤ ሕግ ፤ አፍራሽ ፤ (ምሳ፱ ፤ ፯ ፤ ፳፮ ፤ ፲ ፤ ኢሳፃ፭ ፤ ፳ ፤ ሆሴ፲፬ ፤ ፱) ።

ተላላፊነት ፤ ተላላፊ ፤ መኾን ።

ትልልፍ ፤ ድፍረት ፤ (ጸዚና ፤ ፴፮ ፤ ፲፱) ።

መተላለፍ ፤ መረማመድ ፤ መዛመት ፤ መጋባት ።

መተላለፍ ፤ ከሕግ ፤ ውጭ ፤ መኾን ፤ መራቅ ፤ (፩ሳሙ ፤ ፲፩ ፤ ፳፱ ፤ ኢሳፃ፭ ፤ ፩ ፤ ፩ዮሐ ፤ ፫ ፤ ፱) ።

መተላለፊያ ፤ በር ፤ መንገድ ፤ ቀኝና ፤ ግራ ።

አስተላለፊ ፤ (አስተጋለፊ) ፤ አረማመደ ፤ አሸጋገረ ፤ አዛመተ ፤ አጋባ ፤ (አደራራጊ) ።

አስተላለፊ ፤ ለሌላ ፤ ጊዜ ፤ አደረገ ፤ ጉዳይን ፤ (አድራጊ) ።

አስተላላፊ ፤ ያስተላለፈ ፤ የሚያስተላልፍ ፤ መንገድ ፤ መሪ ።

ዐልቅት ፤

ዐልቅታም ፤ ዐልቅት ፤ ያለበት ፤ የበዛ
በት ፤ ምንጭ ፤ ጥር ፤

(ጥል) ዕልቅት ፤ (ሐለቀ ፤ ሕልቅ) ፤ የደረት ፤
ጣፍ ፤ የጥረር ፤ ሥር ፤

ዐለት ፤—የወንዝ ፤ ደንጊያ ፤—አ
ለት ፤

ዐለት ፤ (ዐራት) ፤ ዐልጋ ፤ (መንበር) ፤

ዐለተ ፤ ማሪያም ፤ (ዐራተ ፤ ማር
ያም) ፤ የማሪያም ፤ ዐልጋ ፤ ስለላሌ ፤ ወረዳ ፤ ያለ ፤
አገር ፤ ጥንታዊ ፤ የማሪያም ፤ ሰበካ ፤ አጥቢያ ፤

ዕለት ፤ (ወዐለ) ፤ ቀን ፤ በግእዝ ፤ ግን ፤
ዕለት ፤ የሚባለው ፤ ሌሊትን ፤ ጨምሮ ፤ ጽፂ ፤ ሰዓት ፤
ነው ፤ ዓመትን ፤ ተመልከት ፤

ዕለተ ፤ ደይን ፤ የፍርድ ፤ የምጽአት ፤ ቀን ፤

ዕለተ ፤ ጠባ ፤ ደንገተኛ ፤ የጊዜ ፤ ጠባ ፤
ጥርሾ ፤ የሌለው ፤

ዕለተ ፤ ምጽአት ፤ ጌታችን ፤ በክብር ፤
ወደዚህ ፤ ዓለም ፤ መጥቶ ፤ ጸድቃንን ፤ ወደኔ ፤ ኑ ፤
ታጥአንን ፤ ከኔ ፤ ዘንድ ፤ ሽዱ ፤ የሚልበት ፤ ቀን ፤

ዕለተ ፤ ሞት ፤ የሞት ፤ ቀን ፤ ነፍስ ፤ ከ
ሥጋ ፤ የምትለይበት ፤

ዕለተ ፤ ቀን ፤ ከጦት ፤ እስከ ፤ ማታ ፤

ዕለተ ፤ ቀኑ ፤ ዕለት ፤ የግእዝ ፤ ቀን ፤ የማ
ርኛ ፤ ኑ ፤ የጌታ ፤ የመልአክ ፤ የጸድቅ ፤ የሰማዕት ፤
ዝርዝር ፤ ነው ፤ መጋቢት ፤ ጽፂ ፤ የመድኃኔ ፤ ዓለም ፤
ዕለተ ፤ ቀኑ ፤ ነው ፤ (በዓሉ ፤ ይከብራል) ፤

»ለት ፤ ለታ ፤ ዕለት ፤ ያን ፤ ለት ፤ አኹን ፤
ለታ ፤

ዐልቲት ፤—የዛፍ ፤ ሙጫ ፤—አል
ቲት ፤

ዐማ ፤ (ሐመየ) ፤ ነቀፈ ፤ ስም ፤ አከፋ ፤
ሰውን ፤ ሰው ፤ ዐማው ፤ የራሱን ፤ ሳይሰማው ፤ አፍ ፤
ሲያርፍ ፤ ወጻጁን ፤ ያማል ፤ (አትማ ፤ ንጉሥ) ፤
ሞት ፤ የተፈረደበት ፤ ሰው ፤ የሚመታበት ፤ ዱላ ፤
በራሱን ፤ ፍረድ ፤ እንጂ ፤ ንጉሥን ፤ አትማ ፤ ማለት ፤
ነው ፤ (አንተን ፤ ዐማኹ) ፤ ታዘብኩ ፤

ዐሚ ፤ (ሐማዬ) ፤ ያማ ፤ የሚያማ ፤

ማማት ፤ ሰውን ፤ በሌለበት ፤ መንቀፍ ፤ ስ
መን ፤ ማጥፋት ፤ ማንሳት ፤ መጣል ፤ ጥራ ፤ ሥጋ
ውን ፤ መብላት ፤ (ምሳጽጽ ፤) ፤

ማማት ፤—በፍታ ፤ ወፍ ፤—መ ፤

ማማት ፤—ዕመሞች ፤—ሕመም ፤

ማሚያ ፤ መንቀፊያ ፤ መስደቢያ ፤ እንደ
በት ፤ ጊዜ ፤ ስፍራ ፤

አሳማ ፤ (አሕመየ) ፤ አስነቀፈ ፤ እንዲያ
መት ፤ እንዲታማ ፤ አስደረገ ፤

አሳሚ ፤ (አሕማዬ) ፤ ያሳማ ፤ የሚያ
ሳማ ፤ አስነቀፈ ፤

ታማ ፤ (ተሐምየ) ፤ ተነቀፈ ፤ ተሰደበ ፤
(ተረት) ፤ ባልንጀራሽ ፤ ሲታማ ፤ የኔ ፤ ብልሽ ፤ ስማ ፤

ታማ ፤ ሻንተ ፤ በሰበሰበ ፤ ሸተተ ፤ ገማ ፤ ደን
በሸን ፤ እይ ፤

ታሚ ፤ የሚታማ ፤ ስሙ ፤ በከፋ ፤ የሚነሣ ፤

መታማት ፤ መንቀፍ ፤ መሻገት ፤ መሸተት ፤

መታሚያ ፤ መንቀፊያ ፤ ነውረኛ ፤ ሥራ ፤

ተማማ ፤ (ተሐመየ) ፤ ተነቃቀፈ ፤

ተማሚ ፤ (ተሐማዬ) ፤ የሚተማማ ፤ ተነ
ቃቃፈ ፤

መተማማት ፤ መነቃቀፍ ፤ (ያዕቦ ፤ ፲፪ ፤
፲፮) ፤

መተማሚያ ፤ መነቃቀፊያ ፤ ክፉ ፤ አድራ
ጎት ፤

አስተማማ ፤ (አስተሐመየ) ፤ አነቃቀፈ ፤

አስተማሚ ፤ (አስተሐማዬ) ፤ ያስተ
ማማ ፤ የሚያስተማማ ፤ አነቃቃፈ ፤

ማስተማማት ፤ ማነቃቀፍ ፤

ማስተማሚያ ፤ ማነቃቀፊያ ፤

ዐሜት ፤ (ሐሜት) ፤ ማማት ፤ ነቀፋ ፤

ዐሚታ ፤ ዝኒ ፤ ከማሁ ፤

ዐሚተኛ ፤ (ኞች) ፤ ዐሚታ ፤ ወዳድ ፤
አፋ ፤ የማያርፍ ፤ ስም ፤ አጥፊ ፤ (ምሳጽ ፤ ፲፱) ፤
(እያሙ ፤ ፍቅር) ፤ የውሻ ፤ ስም ፤ ሚራን ፤ ተመል
ከት ፤

ዐሚታ ፤ ጠባቂ ፤ ሲያውቅ ፤ አበድ ፤ አ
ጣዋች ፤ እንዲህ ፤ አሉ ፤ ባይ ፤

ዐምባ ፤ (ዐም ፤ ባ ፤ ሕዝብ ፤ ባ) ፤

የተራራ ፤ ስም ፤ ዕርድ ፤ ምሽግ ፤ ያለበት ፤ ተራራ ፤
ትርጓሜው ፤ ሕዝብ ፤ አላት ፤ አለባት ፤ ማለት ፤
ነው ፤ (ጽላሙ ፤ ጽቦ ፤ ፲፱) ፤ (ተረት) ፤ ቀን ፤ ቢደ
ርስ ፤ ዐምባ ፤ ይፈርስ ፤ (እያጁ ፤ ጽ) ፤

ዐምባ ፤ በተራራ ፤ ላይ ፤ ያለ ፤ መንደር ፤
በግእዝ ፤ ሀገር ፤ ይባላል ፤

ዐምባ ፤ በማንኛውም ፤ ስፍራ ፤ የተሠራ ፤
መንደር ፤ ጎረቤት ፤ ጽኑ ፤ ዐምባ ፤ ወይራ ፤ ዐምባ ፤
ታላቅ ፤ ዐምባ ፤ ታች ፤ ዐምባ ፤ ላይ ፤ ዐምባ ፤ እን
ዲሉ ፤ መንደር ፤ ዐምባ ፤ መባሉ ፤ የቀድሞ ፤ ሰዎች ፤

ስለ ፡ ጠላት ፡ ፍራቻ ፡ ቤታቸውን ፡ በተራራ ፡ ላይ ፡
ይሠሩ ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ ነው ።

ዐምባ ፤ ለጦርነት ፡ የተደለደለ ፡ መራት ፡
(ሕዝቧ፣ ጽፂ) ።

ዐምቦች ፤ ተራሮች ፡ መንደሮች ፡ (፩ላሙ ፡
ጽፂ ፡ ፩) ።

ዐምባት ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ፡ ዛበመራቤቱ ፡ ከ
ፍል ፡ ያለ ፡ ደጋ ።

ዐምባ ፡ ገነን ፡ (ኖች) ፤ ገጉሥ ፡ ያልሾ
መው ፡ ባላባትነት ፡ የሌለው ፡ በተራራ ፡ በመንደር ፡
የገነን ፡ ሰው ።

ዐምባ ፡ ጓሮ ፤ (የዐምባ ፡ ጓሮ) ፤ የዐ
ምባ ፡ ጓላ ፤ የመንደር ፡ ጠብ ፡ ጥል ። ጠብ ፡ የተባ
ለው ፡ ጓሮ ፡ መሾኑን ፡ አስተውል ። (ተረት) ፤ አላሽ
ከር ፡ በቅሱ ፤ አለወንድማማች ፡ ዐምባ ፡ ጓሮ ።

ዐምባ ፡ ጓሮኛ ፡ (ኞች) ፤ ጠበኛ ፡ ጠብ ፡
ወዳድ ፡ ጥል ፡ ያለሽ ፡ ጸባ ፡ የሚል ።

ዐምባ ፡ ራስ ፤ (ርእሰ ፡ ዐምባ) ፤ የተ
ራራ ፡ ራስ ፡ ጥፍ ።

ዐምባ ፡ ራስ ፡ (ያምባ ፡ ራስ) ፤ ያምባ ፡
ሹም ፡ ዋና ፡ ግንባር ፡ ተደም ። (ተረት) ፤ ከጉንደር ፡
ገጉሥ ፡ ያገር ፡ ዐምባ ፡ ራስ ። ዐምባ ፡ ራስን ፡ የሚ
ያዝ ፡ ባላምባራስ ፡ ይባላል ። ባልን ፡ ተመልከት ።

ዐምባ ፡ ራስ ፤ ጣብ ፡ የሚባል ፡ ጨዋታ ።

ዐምባስል ፤ (ዐምባ ፡ ዐስል) ፤ በወሎ ፡
ግዛት ፡ ውስጥ ፡ ያለ ፡ አገር ። የማር ፡ ዐምባ ፡ መን
ደር ፡ ተራራ ፡ ግለት ፡ ነው ።

ዐምቦ ፤ (ዐም ፡ ቦ ፤ ሕዝብ ፡ ቦ) ፤
ጨው ፡ ጨው ፡ የሚል ፡ ዐፈር ፤ ወይም ፡ ጭቃ ፡ እየ
ተሰፈረ ፡ የሚሾጥ ። ትርጓሜው ፡ ሕዝብ ፡ አለበት ፡
ግለት ፡ ነው ።

ዐምቦ ፤ ውሃ ፡ ብዙ ፡ ሕዝብና ፡ ከብት ፡
የሚሰበሰብበት ፡ ባለማዕድን ፡ ምንጭ ። አንቦ ፡
ተብሎ ፡ ሊጻፍ ፡ ይችላልና ፡ ነባን ፡ እይ ።

ዐምቦ ፤ በደብረ ፡ ሊባናስ ፡ ገዳም ፡ ያለ ፡ ባ
ለጨስ ፡ ገር ፡ ለስ ፡ ያለ ፡ ጠጅና ፡ ጠላ ፡ የሚያፈ
ላና ፡ የሚያሳምር ።

ዐምቦ ፡ ዋሻ ፤ (የዐምቦ ፡ ዋሻ) ፤ በው
ስጡ ፡ ዐምቦ ፡ ያለበት ፡ ዋሻ ። እሱም ፡ በላይ ፡
ወግዳ ፡ በጉሽ ፡ ውሃ ፡ ጫላ ፡ ይገኛል ።

ዐምበል ፤ (ዐረ ፡ ሕንበል ። ግእዝ ፡
ሕንባል ፤ ኮርቻ) ፤ የፈረስ ፡ መጣብር ፡ ከብርና ፡
ከወርቅ ፡ የተሠራ ፤ ወይም ፡ ከንሐስ ፡ የተበጀ ፡
ወርቅ ፡ ቅብ ፡ ጉብጉብነት ፡ ቀለበትነት ፡ ያለው ፡
የኮርቻ ፡ ጌጥ ።

ዐምበል ፤ ታፋንና ፡ እንቢያን ፡ ከፍላጸ ፡ ከ
ሐክል ፤ ከብረት ፡ የተዘጋጀ ፡ የፈረስ ፡ ቢዛ ። ጥሩ
ርን ፡ እይ ።

ዐምበል ፤ (ድርዐ ፡ እንግድዓ) ፤ ጥሩር ፡

የደረት ፡ ልብስ ፡ ውስጠ ፡ ጌት ፡ የብረት ፡ ጥብቆ ፡
ሳንቃ ፡ መጋጠሚያ ፡ ያለው ፡ ሐርበኛ ፡ ጦረኛ ፡ የሚ
ያጠልቀው ።

ዐምበል ፤ (ለባሴ ፡ ሕንበል) ፤ ዐምበል ፡
ለባሽ ፤ የፈረስኛ ፡ ባልደራስ ፡ ገሥጋሽ ፡ ወራሪ ፡
ጦር ፡ መሪ ፡ የሰራዊት ፡ አዛዥ ፡ ሻለቃ ። ያዛ ፡ የደ
ዐምበል ፡ ሻምበል ፡ እንዲሉ ። ዐቤ ፡ ቴዎድሮስ ፡
የሸሐን ፡ ጭፍራ ፡ አጋፋሪ ፡ ዐምበል ፡ (ሐምበል) ፡
አሉት ፡ (ታሪ ፡ ቴዎ) ።

ዐምበል ፤ ከኒሻን ፡ በላይ ፡ ያለ ፡ ክብ ፡
የሐር ፡ ጥብጣብ ፡ ሰንደቅ ፡ ዐላማ ። እክሌ ፡ ባላም
በል ፡ ኒሻን ፡ ዐምበል ፡ የሌለው ፡ ኒሻን ፡ ተሸለመ ፡
እንዲሉ ።

ዐምበሎች ፤ መጣብሮች ፤ ጥሩሮች ፤ የጦር ፡
አለቆች ፡ ባለጥሩሮች ፡ (ራእዚ ፡ ፤፩) ። ሐምበልና ፡
ዐንበል ፡ ከዐምበል ፡ ጋራ ፡ እንድ ፡ ነው ፤ ይኸ
ውም ፡ የሐንና ፡ የዐን ፡ የመንና ፡ የነን ፡ መወራረስ ፡
ያሳያል ።

ዐምበላይ ፤ (ሕንበላዊ) ፤ የዐምበል ፡ ወ
ገን ፤ ባለጥሩር ። ዐምበላይና ፡ ዐምባላይ ፡ ልዩዎች ፡
መሾናቸውን ፡ ልብ ፡ አድርግ ።

ዐምበላይ ፤ ዐውሎ ፡ ነፋስ ፡ ባሕርን ፡
የሚደርጥ ፡ ጣራን ፡ የሚገለብጥ ።

ዐምባላ ፤ (ዐም ፡ ባ ፡ ላ ፤ ሕዝብ ፡
ባ ፡ ላ) ፤ ሕዝብ ፡ አላት ፤ ብዙ ፡ ሹና ፡ የሚሾድ ፡
ነጭ ፡ የሽረት ፡ አምራ ፤ ወይም ፡ ወፍ ። ዐምባላ ፡
ሐብብኛ ፡ ነው ፡ (መዝገብ ፡ ፫) ።

ዐምባላጌ ፤ የዐምባላ ፡ ምድር ፤ አገር ። ዐ
ምባ ፡ ዐላጊ ፡ ቢል ፡ ግን ፡ ትርጓሜው ፡ ሌላ ፡ ነው ።

ዐምባላይ ፤ የዐምባላ ፡ ዐይነት ፡ ነጭ ፡
ፍጥረት ።

ዐምባላይ ፤ (ትግ ፡ ሐባ ፡ ሐምበላይ) ፤
ነጭ ፡ ጸዕዳ ፡ ፈረስ ፡ ሻሽ ። ጊዮርጊስ ፡ ጊዮርጊስ ፤
ባላምባላይ ፡ ፈረስ ፡ (ታቦት ፡ ዘፋኝ) ። መጽሐፍ ፡
ግን ፡ አን(ም)በላይ ፡ ይላል ፡ (ዘካርያ ፡ ፭ ፡ ፩ ፡ ፫ ። ራ
እዚ ፡ ፲፩ ፡ ፲፩) ።

ዐምባላዮች ፤ ነጭ ፡ አምሮች ፡ ወፎች ፡
ነጉደዎች ፤ ፈረሶች ። መጽሐፍ ፡ ግን ፡ እንበላዮች ፡
ይላል ፡ (ዘካርያ ፡ ፮) ።

ዐምባላይነት ፤ ዐምባላይ ፡ መሾን ፤ ንጣት ፡
ነጭነት ። በልማድም ፡ አምባ ፡ አንባ ፡ አምበል ፡ አ
ምባላ ፡ አምባላይ ፡ እየተባለ ፡ ይጻፋል ።

ዐምበር ፤—ሽቱ ፤—ዐንበር ።

ዐመገ ፤ (ሐመገ) ፤ ለበለበ ፡ አከማቸ ፡ መ
ስገ ። ገና ፡ ቀ ፡ ተወራራሽ ፡ ስለ ፡ ሾኑ ፡ በዐመቀ ፡ ፈ
ንታ ፡ ባላገር ፡ ዐመገ ፡ ይላል ።

ዐማገ ፤ ያመገ ፡ የሚያምግ ፤ መላገ ።

ዐማጋ ፤ ምላግ ፡ የሚዳ ፡ በረት ፤ ቀዩ ፡
የበር ፡ ውጭ ።

ማመጣ ፤ መሰብሰብ ፤ ማከማቸት ፤ መመሰግ ።

ማመጋጊያ ፤ መሰብሰቢያ ፤ ማከማቻ ።

አሳመገ ፤ (አሕመገ) ፤ አሰበሰበ ፤ አስመሰገን ።

ታመገ ፤ (ተሐምገ) ፤ ተሰበሰበ ፤ ተከማቸ ፤ ተመሰገን ፤ ጅብ ፤ አለ ።

ዕምጣ ፤ (ሕመጣ) ፤ የታመገ ፤ ስብሰብ ፤ ከምቹ ።

መታመጣ ፤ መከማቸት ፤ መመሰግ ።

መታመጋጊያ ፤ መሰብሰቢያ ፤ መመሰጋጊያ ።

አስተማመጣ ፤ አመሳሰግ ፤ ማመጣ ።

ዐመደ ፤ (ሐመደ) ፤ ዐመተ ፤ ቁረጠ ፤ ደፈጠጠ ።

ዐመደ ፤ አሳት ፤ አጠፋ ፤ ዐመድ ፤ አደረገ ፤ አደቀቀ ።

ዐማጅ ፤ ያመደ ፤ የሚያምድ ፤ ቁራጭ ፤ ደፍጣጭ ።

ዐመድ ፤ አሳት ፤ የበላው ፤ ያቃጠለው ፤ ነጭ ፤ የንጩት ፤ የደንጊያ ፤ የመሬት ፤ ዱቄት ፤ ፍራ ፤ ዐቧራ ፤ (በረቅ ፤ ጉብጉባ) ፤ ዘመድ ፤ ከዘመዱ ፤ አህያ ፤ ካመዱ ። (ተረት) ፤ ያህያ ፤ ሥጋ ፤ ዐልጋ ፤ ሲለት ፤ ዐመድ ።

ዐመድ ፤ ብዛት ፤ ግንድን ፤ ተመልከት ።

ዐመደ። ፤ የንብ ፤ ስምና ፤ መልክ ።

ዐመዳም ፤ (ሞች) ፤ ባላመድ ፤ ወዘ ፤ ቢስ ፤ ነጭ ፤ ድኻ ፤ ንጣታም ፤ ደረቅ ።

ዐመድማ ፤ (ሐመዳዊ) ፤ ዐመድ ፤ የሚመስል ፤ አህያ ፤ ፈረሰ ።

ዐመደ ፤ በል ፤ ዐመድ ፤ የሚቅም ፤ የሚበላ ፤ አህያ ።

ዐመድ ፤ ያጠለቀው ፤ ጉልቻ ፤ የላቀው ፤ ፍደም ፤ ድኻ ፤ ምስኪን ፤ ይልሰው ፤ ይቀምሰው ፤ የሌለው ።

ዐመድ ፤ ላይ ፤ ተንከባላይ ፤ አህያ ። ሀ ፤ ባይን ፤ ተመልከት ።

ዐመድ ፤ ማዶ ፤ (ዐመድ ፤ ማዱ) ፤ ባመድ ፤ ላይ ፤ የሚበቅል ፤ ቅጠል ፤ ዐመድ ፤ ወዳድ ፤ ማዱ ፤ ዐመድ ፤ የሽን ።

ዐመድ ፤ መስከ ፤ ባመድ ፤ ላይ ፤ የሚቀመጥ ፤ የሚተኛ ።

ዐመድ ፤ ዐፋሽ ፤ ከወዳጁ ፤ ወረታ ፤ የማያገኝ ፤ እጅን ፤ እይ ።

ዐመደ ፤ ፈጭ ፤ ዐመድ ፤ የሚፈጭ ፤ ሕፃን ።

ዐመደ ፤ ነጭ ፤ አበቅማ ።

ዐመደ ፤ ነጭ ፤ ገብስ ።

ዐሚዳ ፤ (አልዐሚዳ) ፤ ባጅ፤ ፋ ፤ ም ፤ የነበረ ፤ የሐበሻ ፤ ንጉሥ ፤ ትርጓሜው ፤ ብዙ ፤ ነኸ ፤ ማለት ፤ ነው ። ሐመደን ፤ አስተውል ።

ዐመዳይ ፤ (ሐመዳ) ፤ ዐመድ ፤ መስሉ ፤ በብርድ ፤ ጊዜ ፤ የሚዘንም ፤ በውሃና ፤ በመሬት ፤ ላይ ፤ እንደ ፤ መስተዋት ፤ የሚጋገር ፤ ብትን ፤ ውርጭ ፤ እኸል ፤ አጥፊ ፤ ነጭ ፤ ዐመድማ ። ዋግን ፤ እይ ።

ዐጃዳ ፤ ዐፍንጣ ፤ ደፍጣጣ ፤ ዝንጀሮ ፤ ሰው ።

ዐጃድ ፤ ዝጊ ፤ ከግሁ ፤ አንኮ ።

ዐጃዲት ፤ ለሴት ፤ ለእንስት ፤ ይነገራል ።

ዐጃዴ። ፤ የዐጃድ ፤ ዐይነት ፤ ወይም ፤ ወገን ።

ዐሞድ ፤ እንዳምድን ፤ ተመልከት ።

ታመደ ፤ ታመተ ፤ ዐመድ ፤ ሽን ፤ ተቁረጠ ።

(ጥም) ዕምድ ፤ የታመደ ፤ የተቁረጠ ፤ ቀርጥ ፤ (ቅጽል) ።

(ላም) ዕምድ ፤ ዐመዳይ ፤ (ስም) ።

ዕምድ ፤ መታው ፤ ዐመዳይ ፤ አጠፋው ፤ አበላሸው ።

አስተማመድ ፤ አቁራረጥ ፤ ማመድ ።

ዐመደ ፤ (ዐምዶ ፤ ዐመደ) ፤ ደገፈ ፤ ተሸከመ ።

ዐምድ ፤ (ዶች) ፤ ምሰሶ ፤ ደገፋ ፤ (ኤርጅጌ ፤ ፲፱) ።

ዐምድ ፤ በጥፈትና ፤ በጥፈት ፤ መካከል ፤ ከአርእስት ፤ እስከ ፤ ገዳግ ፤ ያለ ፤ የገጽ ፤ መከፈያ ፤ ባዶ ፤ ብራና ፤ ሐውልትን ፤ አስተውል ።

ዐምድ ፤ በዐምድ ፤ የተከፈለና ፤ ያልተከፈለ ፤ ጥፈት ፤ ፩ ፤ ዐምድ ፤ ፪ ፤ ዐምድ ፤ ፫ ፤ ዐምድ ፤ እንዲሉ ።

ዐምደ ፤ አሳት ፤ የአሳት ፤ ምሰሶ ።

ዐምደ ፤ ደመና ፤ የደመና ፤ ምሰሶ ።

ዐምደ ፤ ወርቅ ፤ በወርቅ ፤ የተለበጠ ፤ ደገፋ ፤ በቅኔ ፤ ማሕሌትና ፤ በቅድስት ፤ መካከል ፤ የቆመ ።

ዐምደ ፤ ወርቅ ፤

ዐምደ ፤ ጽዮን ፤ ባ፲፱፻፱ ፤ ዓመተ ፤ ምሕረት ፤ የነበረ ፤ የሐበሻ ፤ ንጉሥ ።

አዕማድ ፤ ዐምዶች ፤ ምሰሶዎች ፤ ደገፎች ።

አዕማድ ፤ አድራጊ ፤ እስደራጊ ፤ ተደራጊ ።

ተደራራ፤ አደራራ፤ አንቀጾች ፤ ወይም ፡ ግሶች ።

አዕማደ ፡ ምስጢር ፤ የምስጢር ፡ ምስሉ ምች ፡ (ዐይነተኞች ፡ ዋናች) ፤ እነዚሁም ፡ ምስጢር ፡ ሥላሴ ፡ ምስጢር ፡ ሥጋዊ ፡ ምስጢር ፡ ጥምቀት ፡ ምስጢር ፡ ቱርባን ፡ ምስጢር ፡ ትንሣኤ ፡ ሙታን ፡ ናቸው ።

ዐመጃ ፤ ዐምጃ ፤ ዐመጃይ ፤ (ሐመዳዊ) ፤ ለበከቱ ፡ ዐመድ ፡ የሚመስል ፡ ቅጠል ፡ በወይናደጋ ፡ የሚበቅል ። ዐመጃ ፡ ከዐመገ ፡ ቢወጣ ፡ የንጠቱን ፡ ብዛት ፡ ጥቅጥቅነት ፡ ያሳያል ።

ዐምዛ ፤ ወፍራም ፡ የጤፍ ፡ እንጀራ ፡ ዳቤ ። ዐበዘን ፡ ተመልከት ።

ዐመጠ ፤ (ዐመፀ) ፤ ከዳ ፡ ሸፈተ ፤ ግብር ፡ ነግ ፡ ከለከለ ፤ በደለ ፡ ገፋ ።

ዐማጭ ፤ (ዐማፂ) ፤ ያመጠ ፡ የሚያምጥ ። መጣን ፡ እይ ።

ዐመጥ ፤ (ዐመፅ) ፤ ከዳት ፡ በደል ።

ዐመጠኛ ፤ ዐመፀኛ ፤ ከዳተኛ ፡ ሽፍታ ፡ ግፈኛ ፡ በእጁ ፡ የገደለ ፡ በቃሉ ፡ የበደለ ፡ (ዕዝ፩ ፡ ፲፱) ።

ዐመጠኛነት ፤ ዐመፀኛነት ፤ ዐመጠኛ ፡ መኾን ፡ (ጳውሎ ፡ ፲፩ ፡ ፳፫) ።

ማመጥ ፤ መከዳት ፡ ግብር ፡ መንሣት ፡ መ በደል ።

ማመጫ ፤ ጊዜ ፡ ዐምባ ፡ በረሓ ፡ መከጃ ፡ መሸፈኛ ።

ማመጫ ፤ የሰው ፡ ስም ።

አሳመጠ ፤ ዐመጠኛ ፡ አደረገ ፡ አስደረገ ፡ አስከዳ ፡ አሸፈተ ። ዐመፀን ፡ እይ ፤ ዐመጠ ፡ የሕዝብ ፤ ዐመፀ ፡ የካህናት ፡ ነው ።

አሳማጭ ፤ ያሳመጠ ፡ የሚያሳምጥ ፤ አስከጃ ።

ዐሞጭ ፡ (ጩች) ፤ የቅጠል ፡ ስም ፤ በሥፋ ፡ የሚያፈራ ፡ ዕድ ፡ ፍሬው ፡ ቢበሉት ፡ የሚያቃጥል ። ዝንጀሮ ፡ ዐሞጩን ፡ ጉመጩን ፡ ሲበላ ፡ ይውላል ።

ዐመለ ፤ (ሐመለ) ፤ ለመለመ ፤ ወየበ ፡ ደን በሽ ፡ ከቅዝቃዜ ፡ የተነሣ ።

ዐምሌ ፤ (ሐምሌ) ፤ የወር ፡ ስም ፤ ፲፩ኛ ፡ ወር ፡ ከመስከረም ። ቅጠላም ፡ ባለቅጠል ፡ ማለት ፡ ነው ። ዐምሌና ፡ ፍሴ ፡ እንዲል ፡ ባላገር ።

ዐመል ፤ (ዐረ ፡ ሥራ) ፤ ልማድ ፡ ሐራራ ፡ ሙሥ ፤ በሥራ ፡ የሚገለጥ ፡ ክፉና ፡ ደግ ፡ ጠባይ ። (ተረት) ፤ ዐመልኸን ፡ በጉያኸ ፤ ሥንቅኸን ፡ ባህ ያኸ ። ዐመል ፡ ያወጣል ፡ ከመኻል ፤ ዐመል ፡ ያገ ባል ፡ እመኻል ። ሞት ፡ ላይቀር ፡ ፍሬት ፤ ዐመል ፡ ላይቀር ፡ ቅጣት ። መለመለ ፡ ብለኸ ፡ አመለመለን ፡ እይ ።

ዐመለኛ ፡ (ኞች) ፤ ልማደኛ ፡ ሙሠኛ ፤ መጥፎ ፡ ዐመል ፡ ያለው ፡ ሰው ።

ዐመል ፤ አካሂን ፡ ሹኒታ ። ጉባጣን ፡ እን ዴት ፡ ይቀብሩ ፡ ቢሉ ፤ እንዳመሉ ።

ዐመል ፤ የግሰን ፡ አካሄድ ፡ የሚለውጡ ፡ አና ፡ ሀ ፡ ወና ፡ የ ፡ ዐመል ፡ ይባላሉ ።

ዐመል ፡ አወጣ ፤ ጠባዩን ፡ አካሄዱን ፡ ለ ወጠ ፤ ከፋ ፡ ከፋ ፡ ኾነ ።

ዐመለ ፡ ቢስ ፤ ዐመለ ፡ ከፋ ።

ዐመለ ፡ ጌታ ፤ በውርደት ፡ ቦታ ፡ የማይ ገኝ ፡ ሰው ።

ዐመለ ፡ ወርቅ ፤ የሴት ፡ ስም ።

ዐመል ፡ የለሽ ፤ ቁጭባራ ። ዐመል ፡ የለሽ ፡ የሰው ፡ አትበዩ ፤ ሀብት ፡ የለሽ ፡ የራሱሽን ፡ አትበዩ ፡ እንዲሉ ።

ዐመለ ፡ ናጫ ፤ ጨቅጫቃ ፡ ሰው ።

ዐመለ ፡ ልስልስ ፤ ደግ ፡ ሰው ፡ ደንሴ ፡ አይቂረቀረ ፡ አያስቀይሚ ።

ላመል ፤ (ለዐመል) ፤ ለልማድ ፤ ጥቂት ፡ ትንሽ ።

ዐመል ፤ (ሐመል) ፤ የኮከብ ፡ ስም ፤ የበግ ፡ አውራ ፡ የሚመስል ፡ የመጋቢት ፡ ኮከብ ።

ዐመል ፡ እሳት ፤ ጠንቁቶች ፡ ቁጥጥትና ፡ ተናዳጅነት ፡ ያለውን ፡ ሰው ፡ ኮከቡ ፡ ዐመል ፡ እሳት ፡ ነው ፡ ይሉታል ።

ዐመልሳ ፤ በመርሐ ፡ ቤቴ ፡ ክፍል ፡ ያለ ፡ አ ገር ፡ ነት ፡ የሚሠራበት ።

ዐመመ ፤ (አሕመመ) ፤ ራሱን ፡ እዞረ ፤ ሆድን ፡ ቂረጠ ፤ ጉንን ፡ ወጋ ፤ እጅና ፡ እግርን ፡ ቂረ ጠመ ፡ ነዘረ ፡ በሽተ ፡ ጤና ፡ ነሣ ።

ዐማሚ ፤ (አሕማሚ) ፤ ያመመ ፡ የሚያም ።

ዕመም ፤ (ሕማም) ፤ በሽታ ፡ ምታት ፡ መ ጋኛ ፡ ቀርጥማት ፡ ቀርጠት ፡ ፍልጠት ፡ ውጋት ፡ ወባ ፡ ተሰቦ ፡ ተቅማጥ ፡ እውከት ፤ የመሰለው ፡ ኹሉ ።

ዕመምተኛ ፡ (ኞች) ፤ ዕመም ፡ ያለበት ፡ ያ ደረበት ፤ በሽተኛ ፡ ዲያታም ።

ዕመምተኛነት ፤ ዕመምተኛ ፡ መኾን ፤ በ ሽተኛነት ።

ዐመም ፤ (ሐሚም) ፤ ማመም ።

ዐመም ፡ አደረገ ፤ በቀላል ፡ ዐመመ ።

ማመም ፤ ማዞር ፡ መፍለጥ ፡ መቀረጥ ፡ (ራእ ፲፮ ፡ ፯) ።

(ጥመ) ማመም ፤—ሥራ ፡ መዝሙር ፤—አ መመ ።

ማመሚያ ፤ ጊዜ ፡ ስፍራ ።

ዐማመመ ፤ ቀረጣጠፈ ፡ ቂራረጠ ፡ ሰውን ትን ፡ ሆድን ።

አሳመመ ፤ (አሕመመ) ፤ አስበሸተ ።

አሳማሚ፤ (አሕማሚ) ፤ ያሳመመ፡ የሚ
ያሳምም

ማሳመም ፤ ማስበሸት ።

ማሳመሚያ ፤ ማስበሸቻ ።

ታመመ ፤ (ሐመ) ፤ በደዌ፡ ጻኛ፡ ባልጋ፡
ቀሬኛ፡ ተያዘ ፤ ታማሚ ፡ ሽነ ፤ ተበሸተ ፡ (፩ነገ ፡
፲፭ ፡ ጽፎ ፡ ፊልድ፤ ጽፏ ፡ ባ፲፱፻፶፮ ፡ ዓ ፡ ም ፡ በግን
በት ፡ ወር ፡ የሰው ፡ ሹሉ ፡ ቀኝ ፡ ገሮ ፡ ታመመ ።

ታመመ ፤ ዐዘነ ፡ ተቋረቋረ ።

ታማለች ፤ አርግሳለች ፡ ፀንሳለች ፡ (ዘፍፎ ፡
፲፮) ።

ያማታል ፤ ምገብ ፡ አይስማማትም ፤ ያስታ
ውካታል ፡ ትራት ፡ ስለ ፡ ሽነች ።

ታማሚ ፤ (ሐማሚ) ፤ የታመመ ፡ የሚታ
መም ፤ ዕመምተኛ ፡ ጤና ፡ ቢስ ፡ (፩ሳሙ ፡ ፴ ፡ ፲፫ ፡
ማቴ፤ ፡ ጽፎ) ።

ታሞ ፤ ተበሽቶ ፡ ዐዘኖ ።

ታሞ ፡ አይድኔ ፤ ሓች ።

መታመም ፤ ጤና ፡ ማጣት ፡ (ራእ፤ ፡ ፲፩) ።

መታመሚያ ፤ የሐኪም ፡ ቤት ፤ ገንዘብ ።

አስታመመ ፤ (አስተሐመመ) ፤ በሽተ
ኛን ፡ ረዳ ፤ ፈተነ ፡ እሽል ፡ አቀመሰ ፤ ውሃ ፡ ጋተ ፤
አነሣ ፡ አቀና ፡ ደገፈ ፡ አስተኛ ።

አስታመመ ፤ ዐሰበ ፤ ቀስ ፡ አለ ፡ ዝግ ፡ ብሉ ፡
ወራ ።

አስታማሚ ፡ (ሞች) ፤ አስተሐማሚ ፤
ያስታመመ ፡ የሚያስታምም ፤ የበሽተኛ ፡ ጠባቂ ።

አስታማሚነት ፤ አስታማሚ ፡ መሾን ።

ማስታመም ፤ ባሬታ ፡ ማቅረብ ፡ አክታ ፡
መቀበል ።

ማስታመሚያ ፤ ቤት ፡ ዐልጋ ፡ ቀሳ ።

አስተማመመ ፤ መድኃኒት ፡ አደራረገ ።

አስተማመም ፤ የበሽታ ፡ አያያዝ ፤ ማመም ።

ዐመመ ፤ በዛ ፡ በረከተ ፡ (ግእዝ) ።

ዐምሞ ፤ በዝቶ ፡ ቄሱ ፡ ዐምሞ ፡ ጠምጥሞ ፡
መጣ ።

ዓምና ፤ (ዓም) ፤ ያለፈ ፡ ዓመት ፡ ዓምናና ፡
ዘንድሮ ፡ እንዲሉ ። (ሻች ፡ ዓምና) ፤ ከዓምና ፡ አስቀ
ድሞ ፡ የነበረ ፡ ዓመት ። ሻችን ፡ እይ ።

ዐማኑኤል ፤ ስመ ፡ ተዋሕዶ ፤ ዐማኑ ፡ ከኛ ፤
ኤል ፡ አምላክ ፤ አምላክ ፡ ከኛ ፡ ጋራ ፡ ማለት ፡ ነው ።
ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ፍጹም ፡ አምላክና ፡
ፍጹም ፡ ሰው ፡ መሾኑን ፡ የደንግል ፡ ማርያምን ፡
ሥጋ ፡ መልበሱን ፡ ያሳያል ።

ዐማኔል ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ፤ የሐዘብ ፡ እነጋገር ፡
ነው ። ሚጣት ፡ ዐማኔል ፡ እንዲሉ ።

ዐመፀ ፤ ዐመጠ ።

ዐመፀ ፤ (ዐመፃ) ፤ ዐመጥ ።

ዐመፀኛ ፡ (ኞች) ፤ ዐመጠኛ ።

ዐመፀኛው ፡ (ዋ ፡ ይቱ ፡ ቷ) ፤ ወንድና ፡
ሴትን ፡ ለመለየት ፡ ይነገራል ፡ (ኤርፎ ፡ ፲፩) ።

ማመፀ ፤ ማመጥ ።

አሳመፀ ፤ አሳመጠ ።

ማሳመፀ ፤ ማስገፋት ።

ታመፀ ፤ ተከዳ ፤ ተገፋ ፡ ተበደለ ።

ተማመፀ ፤ ተበዳደለ ።

መተማመፀ ፤ መበዳደል ።

አስተማመፀ ፤ (አስተዓመፀ) ፤ አበዳ
ደለ ።

ዐመቀ ፤ (ዐሚቅ ፡ ዐመቀ) ፤ ጥልቅ ፡ አ
ደረገ ።

ዐመቀ ፤ አበቀ ፡ ወደ ፡ ውስጥ ፡ ተጫነ ፡
ወቋነ ፡ ረጠጠ ፡ ዶቄትን ፡ ዐመድን ፡ እብቅን ።
ደረነቀን ፡ እይ ፤ ከዚህ ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ ነው ።

ዐማቂ ፤ ያመቀ ፡ የሚያምቅ ፤ ረጣጭ ።

ዐማቂት ፤ የደም ፡ ምች ። ያመቀች ፡ የምታ
ምቅ ፡ ተብሎም ፡ ይፈታል ።

ማመቅ ፤ ማበቅ ፡ መረጠጥ ።

ማመቂያ ፤ ማበቂያ ፡ መረጠጫ ፡ እጅ ፡ ቋት ፡
እንስራ ፡ ልብም ፡ ጋን ፡ ስልቻ ።

አሳመቀ ፤ አሳበቀ ፡ አስረጠጠ ።

ማሳመቀ ፤ ማስረጠጥ ።

ማሳመቂያ ፤ ማሳበቂያ ፡ ማስረጠጫ ።

ታመቀ ፤ ታበቀ ፡ ተረጠጠ ።

ታማቂ ፤ የሚታመቅ ፤ ተረጣጭ ።

ዕምቅ ፤ (ዕሙቅ) ፤ የታመቀ ፡ የተረጠጠ ፤
ርጥጥ ።

»መቅ ፤ (ዕመቅ) ፤ ጥልቅ ፡ ጉድጓድ ።

»መቅ ፡ ወረደ ፤ ሲኦል ፡ ገባ ፡ ከነነፍሱ ፤
ወይም ፡ ሙቶ ፡ (መዘ፻፤ ፡ ፲፮) ።

»መቀመቅ ፤ (ዕመቅ ፡ ዕመቅ) ፤ የጥ
ልቅ ፡ ጥልቅ ፡ ውቅያኖስ ፡ አንጦርጦስ ።

ዐምቆ ፤ ዐብቆ ፡ ረጥጦ ፡ ዐምቆ ፡ ደርጉቆ ፡ እ
ንዲሉ ።

አስተማመቅ ፤ አረጣጠጥ ፤ ማመቅ ።

ዐማራ ፤ (ዐም ፡ ሐራ) ፤ ዐም ፡ ሕዝብ ፤
ሐራ ፡ ነጻ ። በተገናኝ ፡ ነጻ ፡ ሕዝብ ፡ ገዢነት ፡
እንጂ ፡ ተገዢነት ፡ የማይስማማው ፡ ማለት ፡
ነው ። አማረን ፡ አስተውል ።

ዐማራነት ፤ ዐማራ ፡ መሾን ፡ ተገዢ ፡ ተ
ጠምቆ ፡ ማተብ ፡ እስሮ ።

ዐማራ ፡ ሣይንት ፤ የሣይንት ፡ ዐማራ ።
ሣይንት ፡ ባለቤት ፤ ዐማራ ፡ ዘርፍ ፡ ሹና ፡ ቢተ

ረጉም ፤ ግን ፤ የማራ ፤ አገር ፤ ሣይንት ፤ ማለት ፤
ነው ። ይኸውም ፤ ዐማርኛ ፤ የሚናገሩ ፤ ሰዎች ፤
መዝሙራያ ፤ በሣይንት ፤ እንደ ፤ ነበሩ ፤ ያበረ
ዳል ። ሣይንትን ፤ ተመልከት ።

ዐማርኛ ፤ ሺዎች ፤ ላስተች ፤ በጊምድሮች ፤
ጉዣዎች ፤ ወሎዎች ።

ዐማርኛ ፤ የማራ ፤ ቋንቋ ፤ ከግእዝ ፤ የሚወ
ለድ ፤ ከሐርስትና ፤ ከዕብራይስጥ ፤ ከዐረብ ፤ የሚዛ
መድ ፤ ሲማዊ ፤ ልሳን ።

ዐማርኛ ፤ ተዛዋሪ ፤ ምስጢራዊ ፤ ነገር ፤ መል
ካምና ፤ ክፉ ፤ ባንድ ፤ ጊዜ ፤ የሚያናግር ፤ ጎብር ፤
ቃል ። (ማስረጃ) ፤ አትሙት ፤ (ኢትሙት) ፤ ጥት ፤ አይ
ንካሽ ። አትሙት ፤ (ኢትሙት) ፤ ስሙን ፤ በክፉ ፤
አታንሡት ፤ አታጥፉት ። ዐትሙት ፤ (ጎትምዎ) ፤
ደብዳቤውን ፤ ማጎተም ፤ አድርጉበት ፤ የለቅሶ ፤ ዜማ ፤
ግጥም ፤ እይ ።

ዐማራ ፤ የማራ ፤ ተወላጅ ፤ የማራ ፤ ዘር ።
የሣይንትም ፤ አባት ፤ ዐማራ ፤ ይባል ፤ ነበር ፤ ይላሉ ።

ዐማራ ፤ የስንዴ ፤ ስም ፤ ውሃ ፤ የሚመስል ፤
ስንዴ ።

ዐማር ፤ ያገር ፤ ስም ፤ በሲዳሞ ፤ ያለ ፤ አ
ገር ፤ የማራ ፤ ዘር ፤ የነበረበት ፤ ሌላም ፤ አፈታት ፤
ይኖረዋል ።

ዑመር ፤ (ዐረ) ፤ የሰው ፤ ስም ፤ ዕድሜያም ፤
ማለት ፤ ነው ፤ ይላሉ ።

ዑመር ፤ ሸጎ ፤ ዑመር ፤ የወረ ፤ ሸጎች ፤ አ
ባት ፤ በየጁ ፤ የነበረ ።

ዑመር ፤ እብነ ፤ እልኸጣብ ፤ ጸድቅ ፤
ሰው ፤ የእስላም ፤ ጉጉሥ ፤ ለክርስቲያኖች ፤ ነጻነት ፤
የሰጠ ፤ የጦር ፤ አለቆች ፤ ድኻን ፤ እንዳያጠቁ ፤ የከ
ለከለ ፤ ስለረ ፤ እየሠራ ፤ ፍራ ፤ ጸማውን ፤ የተመገበ ።

ዑመር ፤ ወልደ ፤ ዐፅ ፤ በጅጂ ፤ ዓ ፤ ም ፤
ግብጽን ፤ የያዘ ፤ በቅብጥ ፤ ቋንቋ ፤ የተጻፉ ፤ ጅፃ ፤ (ዐ
ምሳ ፤ ሺሕ) ፤ የጥበብ ፤ መጻሕፍት ፤ ያቃጠለ ።

ዐመስ ፤ (ሐመስ ፤ ዋኘ) ፤ በቀላል ፤ አ
ሞቀ ፤ አንቃቃ ፤ የላዩን ፤ ወደ ፤ ውስጥ ፤ የውስጡን ፤
ወደ ፤ ላይ ፤ ገለበጠ ፤ አዛወረ ፤ የሰጥ ።

ዐመስ ፤ አወከ ፤ አተራመስ ፤ ሕዝብን ።

ዐማሽ ፤ (ሾች) ፤ ያመሰ ፤ የሚያምስ ፤ አ
ዋኪ ።

ማመስ ፤ ማሞት ፤ ማንቃቃት ፤ ማወከ ፤ ማ
ተራመስ ።

ማመሻ ፤ ምጣድ ፤ እጅ ።

አሳመስ ፤ (አሐመስ) ፤ ዐምሱ ፤ አለ ፤ እስ
ጥቀ ።

ማሳመስ ፤ ማስሞት ።

ታመስ ፤ (ተሐመስ) ፤ ጥቀ ፤ ተንቃቃ ።

ታመስ ፤ ጨስ ፤ እንደ ፤ ገባው ፤ ገብ ፤ ታ
ወከ ፤ ተተራመስ ።

(ጥም) ዕምስ ፤ (ሕመስ) ፤ የታመስ ፤ የሞቀ ፤ የተ
ንቃቃ ፤ ሙቀት ፤ የተቀበለ ፤ ቅይዮ ፤ ጳጳት ፤ ው
ቅጥ ፤ በርበሬ ።

መታመስ ፤ መሞት ፤ መንቃቃት ፤ መታ
ወከ ፤ መተራመስ ።

መታመሻ ፤ መሞቂያ ፤ መንቃቂያ ፤ ጊዜ ።

ተማመስ ፤ (ተሐመስ) ፤ ተተረማመስ ።

መተማመስ ፤ መተረማመስ ።

አስተማመስ ፤ (አስተሐመስ) ፤ አገለባ
በጠ ፤ አተረማመስ ።

አስተማመስ ፤ አገለባበጥ ፤ ማመስ ።

ዐመስ ፤ (ጎመስ) ፤ ዐምስት ፤ አደረገ ።

ታመስ ፤ (ተጎመስ) ፤ ዐምስት ፤ ሹነ ፤ ተ
ባለ ።

ዕምስ ፤ (ጎመስ) ፤ ዐምስት ፤ የሹነ ፤ የተ
ባለ ።

(ላም) ዕምስ ፤ (ጎምስ) ፤ የሊት ፤ ገፍረት ፤ ጅኛ ፤
ሕዋስ ።

ዕምስ ፤ አንቀጥቅጥ ፤ ሽታ ፤ ያለው ፤ ቅ
ጠል ፤ ጉዝንዝ ፤ የሚሹን ፤ ከዐመጃይ ፤ ጋራ ፤ የሚ
በቅል ።

ዕምስ ፤ አንቀጥቅጥ ፤

ዕምስ ፤ ፈሪ ፤ ዝኒ ፤ ከማሁ ፤ ጎምስ ፤ ዘይ
ፈርሆ ።

ዐመስ ፤ (ጎመስ) ፤ ጅኛ ፤ ቀን ፤ ከእሑድ ።
አበደ ፤ ብለኸ ፤ እብድን ፤ እይ ።

ዐመስ ፤ የቀን ፤ ቅዱስ ፤ ጅጅ ፤ መጋቢት ፤
ቅዱስ ፤ ቀርባን ፤ ለሐዋርያት ፤ የተሰጠበት ።

ዐምሳ ፤ (ጎምሳ) ፤ ጅ ፤ ጊዜ ፤ ፤ ወይም ፤
፤ ጊዜ ፤ ጅ ፤ ዓ ፤ ተራ ፤ ቀጥር ፤ ሲሹን ፤ ዐምሳኛ ፤
ዐምሳኛው ፤ ይላል ።

ዐምሳ ፤ እግር ፤ የትል ፤ ስም ፤ በክረምት ፤
የሚታይ ፤ ተንቀሳቃሽ ፤ በስተፊት ፤ ሲነኩት ፤ ጥቅ
ልል ፤ ይላል ።

ዐምሳ ፤ እግር ፤

ዐምሳ ፤ አንድ ፤ (ዓፅ) ፤ አምሳና ፤ አንድ ።
ዐምሾ ፤ ካምስት ፤ አንድ ።

ዐምስት፤ (ጎምስት) ፤ የመደበኛ፡ ቍጥር፡
 ስም ፡ ጁ ፤ ባራትና ፡ በስድስት ፡ መካከል ፡ ያለ ፡ እ
 ኃዝ ፡ የማዕርግና ፡ የተራ ፡ ቍጥር ፡ ሲኾን ፡
 ዐምስተኛ ፡ (፭ኛ) ፤ ያምስት ፡ ወገን ፡
 ዐምስተኛው ፤ ያ ፡ ዐምስተኛ ፤ የርሱ ፡ ዐ
 ምስተኛ ፡
 ዐምስተኛዋ ፤ ያች ፡ ዐምስተኛ ፤ የርሷ ፡ ዐ
 ምስተኛ ፡
 ዐምስተኛዬቱ ፤ ያች ፡ ዐምስተኛ ፡
 ዐምስተኛኒት ፤ ዐምስተኛዬቱ ፡ ክፍል ፡
 ዐምስትነት ፤ ዐምስት ፡ መኾን ፡
 ዐምስቶ ፤ ያምስት ፡ ሰው ፡ ጉባኤ ፤ ወይም ፡
 እንድነት ፡
 ዐምስትያ ፤ ዐምስት ፡ መቶ ፡ ድር ፡
 ዐምስትዮ ፤ ዐምስትዮሽ ፤ ካምስት ፡ እ
 ንድ ፡ የኾነ ፡ ሽርብና ፡ ድርብ ፡ ዓብብር ፡ ነገር ፡
 ዐምስት ፡ አደረገ ፤ ጁ ፡ እለ ፤ ባጅ ፡ ከፈለ ፡
 ዐመተ ፤ (ሐመተ) ፤ በላ ፡ እንደደ ፡ እቃ
 ጠለ ፡ እከሰለ ፤ ዐመድ ፡ አደረገ ፡ ዐመደን ፡ እይ ፡
 ዐመተ ፤ (ትግ ፡ ሐመተ) ፤ ቈረጠ ፡ መ
 ተረ ፡ ከተፈ ፡
 ዐመተ ፤ (ሐመስ) ፤ ዐመስ ፡ ክትፎን ፡
 (ጥማ) ዐማች ፤ (ሐማቲ) ፤ ያመተ ፡ የሚያምት ፡
 (በጋማች) ፤ በግ ፡ ዐማች ፤ የበግን ፡ (የፍየልን ፡
 የበሬን) ፡ ሥጋ ፡ እየቈረጠ ፡ የሚሾጥ ፡
 ዕመት ፤ (ሕመት) ፤ የዕጣን ፡ ዐመድ ፤ ከ
 ሰል ፡
 ዕመት ፤ የቅዱሳን ፡ መሬት ፡ ደማቸው ፡
 የፈሰሰበት ፡ ዐዕማቸው ፡ የረገፈበት ፡ ምስጢሩ ፡
 እምነትን ፡ ያሳያል ፡ ዕመትና ፡ ጠበል ፡ እንዲሉ ፡
 ማመት ፤ ዐመድ ፡ ማድረግ ፤ መቀረጥ ፡ መ
 ከተፍ ፡
 ታመተ ፤ (ተሐመተ) ፤ ነደደ ፡ ተቃጠለ ፡
 ከሰለ ፡ ዐመድ ፡ ኾነ ፡
 ታመተ ፤ ተመተረ ፡ ተከተፈ ፡
 ታመተ ፤ ተጠበሰ ፡
 ዕምት ፤ (ትግ ፡ ሕምቶ ፤ ዱለት) ፤ የታ
 መተ ፡ የተከተፈ ፡ ክትፎ ፤ የታመሰ ፡ ዕምስ ፡
 መታመት ፤ ዐመድ ፡ ትበያ ፡ መኾን ፤ መ
 ቈረጥ ፡ መከተፍ ፡
 አስተማመት ፤ እከታተፍ ፤ ማመት ፡
 ዐማች ፤ የሚስት ፡ አባትና ፡ እናት ፡ ወንድ ፡
 ዐማት ፡ ሴት ፡ ዐማት ፡ እንዲሉ ፡ (ተረት) ፤ ከሞ
 ተች ፡ ሚስቱ ፡ ምን ፡ አለኝ ፤ ካማቱ ፡ ሰቅልብ
 ልብ ፡ ዐማት ፡ ሢሶ ፡ በትር ፡ እላት ፡ በግእዝ ፡
 ግን ፡ ወንዱ ፡ ሐም ፤ ሴቷ ፡ ሐማት ፡ ይባላሉ ፡

ዐማት፤ (ሐማት) ፤ የባል ፡ እናት ፡ (ተረት) ፤
 ዐማትና ፡ ምራት ፡ ሳይሰማሙ ፡ መሬት ፡
 ዐመተ ፤ ዐማት ፡ አደረገ ፡
 ማመት ፤ ዐማት ፡ ማድረግ ፤ ልጃገረድን ፡
 መቀበል ፡ መውሰድ ፡
 ታመተ ፤ ዐማት ፡ ኾነ ፡ ተባለ ፤ ኾነች ፡
 ተባለች ፡
 መታመት ፤ ዐማት ፡ መኾን ፡
 ዐማች ፤ (ሐም) ፤ የልጅና ፡ የእት ፡ ያከ
 ሥት ፡ የዘመድ ፡ ባል ፡ (የሐገጅ ፡ ፤) ፡ (ተረት) ፤
 ዐማች ፡ አስታርቆ ፡ ቀንበር ፡ አርቆ ፡ መጽሐፍ ፡
 ግን ፡ በወንድ ፡ ዐማት ፡ ፈንታ ፡ ዐማች ፡ ይላል ፤ በሐ
 ተት ፡ ነው ፡ (ዘፀገ፡ ፤) ፡ ፤) ፡ ፤) ፡ ፤) ፡ ፤) ፡
 ዐማች ፡ ኾነ ፤ (ሐመወ) ፤ ልጃገረድን ፡
 አገባ ፡
 ያማች ፡ ዳሩ ፤ መጠረሻ ፤ ከፋ ፡ ዐማች ፡
 ዐምቻ ፤ (ታሐማ) ፤ ጋብቻ ፤ የጋብቻ ፡ ዝ
 ምድና ፡ ዐማችነት ፡
 ዐማምቻ ፤ የጋብቻ ፡ ጋብቻ ፤ እቱን ፡ ድር ፡
 የእቱን ፡ ባል ፡ እት ፡ እንደ ፡ ማግባት ፡ ያለ ፡ ነው ፡
 ዐመቹ ፤ ዐማች ፡ አደረገ ፡
 ማመች ፤ ዐማች ፡ ማድረግ ፡
 ታመች ፤ ዐማች ፡ ኾነ ፡ ተባለ ፡
 መታመች ፤ ዐማች ፡ መኾን ፡ መባል ፡
 ተማመች ፤ (ተሐመወ) ፤ ተጋባ ፡ ዐማ
 ችና ፡ ዐማት ፡ ተካህኗ ፡ ተዛመደ ፡ (ዕዝፃ ፡ ፤) ፡
 አስተማመች ፤ (አስተሐመወ) ፤ እጋባ ፡
 አዛመደ ፡
 ዐሞት ፤ (ሐሞት) ፤ መራራ ፡ ሐምጣጣ ፡
 የደም ፡ ቅራራ ፡ በሆድ ፡ ውስጥ ፡ ከጉበት ፡ ጋራ ፡
 የሚገኝ ፤ ሲበዛ ፡ ሰውነትን ፡ ብማ ፡ ያስመስላል ፡
 የከብቱን ፡ በድልክ ፡ እየበጠበጡ ፡ ሥጋ ፡ ይበ
 ሉብታል ፡
 ዐሞታም ፤ (ሐሞታዊ) ፤ ቍጡ ፡ ደፋር ፡
 ጉበዝ ፡ መራር ፡
 ዐሞቱ ፡ ዳውላ ፡ አከለ ፤ ሰነፈ ፡ ታከተ ፡
 ዓመት ፡ (ቶች) ፤ ፤) ፡ ወር ፤ ፤) ፡ (፤) ፡
 ቀን ፤ ያፂ ፡ ጊዜ ፡ ፯ ፡ ካፍ ፡ (፤) ፡ ቀን ፤ ወይም ፡ ፵፭ ፡
 ሳምንት ፡ ካፍ ፡ (፤) ፡ ቀን ፡ ነው ፡ ያፂ ፡ ሳምንት ፡
 ማለት ፡ ግን ፡ ስሕተት ፡ ነው ፡ እኩሌታው ፡ መን
 ፈቅ ፡ ይባላል ፡ ዓመት ፡ ተመንፈቅ ፡ እንዲሉ ፡
 (መት ፡ ዓመት) ፤ ሞተ ፡ ብለክ ፡ መትን ፡ ተመልከት ፡
 ዓመት ፤ ዘመን ፡ ጊዜ ፡
 ዓመት ፡ ባል ፤ ባመት ፡ የሚከበር ፡ በዓል ፡
 ዐውዳመት ፡
 ዓመተ ፡ ከኾነኔ ፤ የቅጣት ፡ የመከራ ፡ ዘመን ፡
 ከእዳም ፡ እስከ ፡ ክርስቶስ ፡ ያለው ፡

ዓመተ ፡ ምሕረት ፤ የምሕረት ፡ የይቅርታ ፡
ዘመን ፡ ክርስቶስ ፡ ከተወለደ ፡ ገፍሞሮ ፡ የሚቋ
ጦር ፤ ሰው ፡ ከፈጣሪ ፡ የታረቀበት ፡ ድኅነት ፡
ያገኘበት ፡ ጊዜ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ዓመተ ፡ ሥጋዊ ፤ ጌታችን ፡ ሥጋ ፡ የለበ
ሰበት ፡ ሰው ፡ የጽንበት ፡ ዘመን ።

ዓመት ፡ ዐውዳመት ፤ መስከረም ፡ ፩ ፡
ቀን ፡ ቅዱስ ፡ የሐንስ ፡ ዐውዳመት ፡ የዓመት ፡
ቅጽል ፡ ነው ። ዐወደን ፡ እይ ።

ዓመተ ፡ ዓለም ፤ ዓለም ፡ ከተፈጠረ ፡ እስ
ከያልፍ ፡ ድረስ ፡ ያለው ፡ ዘመን ።

ዓመት ፡ ዕለት ፡ ነው ፤ ቶሎ ፡ ይደርሳል ፤
ብዙው ፡ ጊዜ ፡ ሺህ ፡ ዓመት ፡ እንዳንድ ፡ ቀን ፡ ይታ
ሰባል ፡ (ዘተ፤፪ ፡ ፴፪ ። መዝ፤ ፪ ። ሕዝ፤ ፭ ፡ ፪) ።

ዓመት ፡ ዓመት ፡ ድግመኝ ፤ እዛሬ ፡ ዓ
መት ፡ አድርሰኝ ፡ የሚመጣውን ፡ ዓመት ፡ እሸት ፡
አብላኝ ፡ ማለት ፡ ነው ። አንደኛው ፡ ዓመት ፡ ዐፄ
ሱን ፡ የሚመጣውን ፤ ሹለተኛው ፡ ዓመት ፡ የዘንድ
ርውን ፡ የተዠመረውን ፡ ያሳያል ።

ዓመተ ፡ ፍዳ ፤ ዓመተ ፡ ዙንኔ ።

ዓመተ ፡ ሰማዕታት ፤ ሰማዕታት ፡ ዐንገ
ታቸውን ፡ ለስለት ፡ ዐይኖቸውን ፡ ለፍላት ፡ የሰጡ
በት ፡ ዘመን ።

ዓመት ፡ ተመንፈቅ ፤ ዐሥራ ፡ ስምንት ፡
ወር ።

ላመት ፤ የሚመጣው ፡ ዓመት ።

ለላመት ፤ (ለዓመት) ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ፤ ለ
ክርም ።

ዐኝ ፤—መንከሰ ፤—ዐኝከ ።

ዐኝ ፡ አለ ፤—ነከሰ ፤—ዐኝከ ።

ዐኝ ፤—ወንፈል ፤—ዐኝከ ።

ዐንባቦ ፤ (ሕንባብ) ፤ ባ፤፳፻፸፱ ፡ ዓ ፡ ም ፡
ዐጤ ፡ ምኒልክና ፡ ንጉሥ ፡ ተክለ ፡ ሃይማኖት ፡ የተ
ዋቱበት ፡ አገር ፡ በወለጋ ፡ ክፍል ፡ በጉድሩ ፡ ያለ ።

ዐንበል ፤—ሻለቃ ፤—ዐምበል ።

ዐንበሪ ፤ ዐንበር ፤ (ግእዝ) ፤ ታላቅ ፡ ዓሣ ፡
መርከብ ፡ የሚገለበጥ ፡ ታናሹን ፡ ዓሣ ፡ የሚውጥ ፡
የሚሰለቅጥ ፤ ዓሣ ፡ ነባሪ ።

ዐንበር ፤ (ግእዝ) ፤ የሸቱ ፡ ስም ፤ ጥንታዊ ፡
ሽቱ ።

ዐንበሬ ፡ ጭቃ ፤ ዐንበሬዊ ፡ ጭቃ ፤ ወይም ፡
የዐንበር ፡ ጭቃ ፤ ቅባትነት ፡ ያለው ፡ የባሕር ፡
ሽቱ ።

ዕንብር ፡ (ሕንብርት) ፤ ልክ ፡ መጠን ፡
ውሳኔ ።

ዕንብር ፡ ቢጣ ፤ ብብት ፡ ጉን ። ጡንቻ
ንም ፡ ያስተረጉማል ፤ የጉን ፡ ጓዳ ፡ ማለት ፡ ነው ።
በንብር ፡ ቢጣው ፡ ያዘ ፡ እንዲሉ ።

ዕንብሩን ፡ ሳተ ፤ ጠገብ ፡ ከልክ ፡ ዐለፈ ፤
ይይዘውን ፡ ዐጣ ።

ዕንብርት ፡ (ቶች) ፤ በሆድ ፡ መካከል ፡
ያለ ፡ ገላ ፡ የንዝርት ፡ ራስ ፡ መላይ ። ልጅ ፡ በናቱ ፡
ማሕፀን ፡ ላለ ፡ ዕንብርቱ ፡ በዕትብት ፡ ከናቱ ፡ ሆድ ፡
ስለ ፡ ተያያዘ ፡ ምግብን ፡ ሹሉ ፡ በዚያው ፡ ያገኛል ።
(የጋሻ ፡ ዕንብርት) ፤ ጉብሩ ፡ መካከሉ ። (የምድር ፡
ዕንብርት) ፤ እ.የሩሳሌም ።

ዕንብርት ፡ የለሽ ፤ ሆዳም ፡ በልቶ ፡ በቶሎ ፡
የማይጠገብ ፤ የጋማ ፡ ከብት ።

ዕንብርቱን ፡ የተተኩሰ ፤ የሰማውን ፡ የ
ማይደብት ፡ ሰው ።

ዐንገት ፡ (ቶች) ፤ በቁመ ፤ ከዕልቅት ፡
በላይ ፡ ካገጭ ፡ በታች ፡ ያለ ፡ ገላ ፡ ራስ ፡ ተሸ
ካሚ ፤ ከወደ ፡ ጓላ ፡ ማዥራት ፡ ይባላል ። ጌታ ፡
በተሰቀለ ፡ ጊዜ ፡ ሐዋርያት ፡ ዐንገት ፡ ላንገት ፡
ተያይዘው ፡ አለቀሱ ። (ካንገት ፡ በላይ) ፤ ከሆድ ፡
ከልብ ፡ ያልሾነ ፡ ነገር ። (ተረት) ፤ ዐንገት ፡ ለምን ፡
ተፈጠረ ፤ አዙሮ ፡ ለማየት ።

ዐንገት ፡

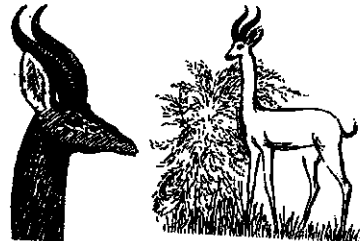
ዐንገት ፤ ሰመማ ።

ዐንገትጌ ፤ ያንገት ፡ ስፍራ ፤ ዐንገትን ፡ የሚ
ሸፍን ፡ የእጅ ፡ ጠባብና ፡ የቀሚስ ፡ የጥብቆ ፡ ክሣድ ፤
በስተላይ ፡ ያለ ፡ ማፍ ፡ (ዘፀ፻፳፭ ፡ ፴፪) ።

ዐንገተኑ ደንዳና ፡ (ኖች) ፤ የሚመጣበ
ትን ፡ የማያውቅ ፡ (ዘፀ፻፲፪ ፡ ፱) ።

ዐንገተ ፡ መቃ ፤ ዐንገቱ ፡ ቷ ፡ መቃ ፡ የሚ
መሰል ፡ (የሚያምር) ፡ ወንድ ፡ ሴት ።

ዐንገተ ፡ ረዥሜ ፤ ዐንገታም ፡ ዐንገተ ፡
ረዥም ፡ የሚሳ ፡ ፍየል ፡ ዐይነት ፡ የበረሐ ፡ እን
ስሳ ።

ዐንገተ ፡ ረዥሜ ፡

ዐንገተ ፡ ሰባራ ፤ ሸቀራራ ፡ ዐይን ፡ ዐፋር ፡
ሰው ።

ዐንጉቱን፡ አዋቃ፤ አንገሸገሸ፡ እነቃነቀ፤
ከትከሻው፡ ጋራ፡ አማታ ።

ዐንጉቱን፡ ደፋ፤ አቀረቀረ፡ (አላ፩፡ ፲፩) ።

ዐንጉት፤ ዐራዳ፡ በር፤ በተራራ፡ መካከል፡
ያለ፡ ጠባብ፡ መተላለፊያ ።

ዐንጉች፤ አገረ፡ ወገብ፡ ከቂላ፡ በላይ፡ ያለ ።

ዐንጉተ፤ ባንጉት፡ በደረት፡ በዠርባ፡ ተሸ
ከመ፡ አንጠለጠለ፡ ጠመንግን፡ መጻፍን፡ እንስ
ራን ።

ዐንጋች፡ (ችች)፤ ያነገተ፡ የሚያነግት፤ ሰ
ናድር፡ ያዥ ።

ዐንጋችነት፤ ዐንጋች፡ መኾን ።

ማንገት፤ ባንጉት፡ መያዝ፡ ማጠልጠል ።

ማንገቻ፤ ጠፍር፡ ገመድ፡ ያሳር፡ ጠመ
ንዣ፡ ማንገቻው፡ ብረት፡ እንዲሉ ።

አስነገተ፤ አሲያዝ፡ አሸከመ፡ ባንጉት ።

አስነጋች፤ ያስነገተ፡ የሚያስነግት ።

ማስነገት፤ ባንጉት፡ ማሲያዝ፡ ማሸከም ።

ማስነገቻ፤ ደረት፡ ዠርባ ።

ተነገተ፤ ተያዘ፡ ተንጠለጠለ፡ ባንጉት ።

ዕንግት፤ የተነገተ፡ እንስራ፡ ጠመንዣ ።

ዕንግት፡ መትረየስ፤ ወታደር፡ ያነገተው ።

መነገት፤ ያንጉት፡ ሸከም፡ መኾን ።

አነጋገት፤ የደረት፡ አያያዝ፤ ማንገት ። ባ
ስደራጊውና፡ በተደራጊው፡ በሳቢ፡ ዘፋ፡ ዐ፡ መጉ
ረጻን፡ አስተውል፤ ዕነጠጠንና፡ ዕነከሰን፡ እይ ።

ዕንጉቶች፡ (ችች)፤ ታናሽ፡ እንጀራ፡ ስን
ዝር፡ የምታኸል፤ ወይም፡ የምታንስ፡ (ኦርጂ፡ ፲፭) ።

ዐንጉተ፤ ዕንጉቶች፡ ጋሪ፡ ለሕግን፡ ለረኛ ።

ታንጉት፤ የሴት፡ ስም ።

ዐንጋች፤ ያንጉተ፡ የሚያነገት ። ዐዛኝ፡
ቅቤ፡ ዐንጋች፡ እንዲሉ ።

ማንጉት፤ ዕንጉቶች፡ መጋር ።

ማንጉቻ፤ የጋራ፡ መዠመሪያና፡ መጨ
ረኛ ።

አስነገጡት፤ አስጋሪ፡ ዕንጉቶችን ።

አስነጋች፤ ያስነገተ፡ የሚያስነገት፡ አረኛ ።

ማስነገጡት፤ ማስጋር ።

ማስነገቻ፤ ማስጋሪያ፡ ጊዜ ።

ተነገጡት፤ ተጋሪ፤ ዕንጉቶች፡ ኾነ ።

ዕንጉቶችተ፤ (ዕንጉት)፤ ያረገ፡ ስም፤ ት
ጠሉ፡ ከማንሱ፡ በቀር፡ እንደ፡ ዕንጉቶች፡ ከብነት፡
ያለው ።

አነጋገጡት፤ የዕንጉቶች፡ አገጋር፤ ማንጉት ።
ባስደራጊውና፡ በተደራጊው፡ በሳቢ፡ ዘፋ፡ ዐ፡ መ
ጉረጻን፡ ልብ፡ አድርግ ።

ዕንዝዝ፤ (ሕንዝዝ)፤ በከንፍ፡ ሲገድ፡
ዕዝ፡ ጥዝ፡ የሚል፡ ሦስት፡ ዐይነት፡ ጥንዝዛ፡
ማር፡ የሚሠራ ።

ዕንዝዝ፤ እበት፡ አድበልባይ፡ ትልቅና፡
ትንሽ፤ ሹለተኛ፡ ስሙ፡ ሥሥት፡ ነው ።

ዕነጠ፤ (ሐነጸ)፤ ጠረብ፡ ሸለተ፡ ላገ፡ ፈ
ለፈለ፡ በሳ፡ ቀረጸ፡ መገዝ፡ ዕንጨትን ።

ዕነጠ፤ ቤት፡ ሠራ፤ መዝጊያን፡ መስኮትን፡
ገጠመ ።

ዐናጢ፡ (ዎች)፤ ሐናጺ)፤ ያነጠ፡ የሚ
ያንጥ፤ ጠራቢ፡ ላገ፡ ቤተ፡ ሠራ፡ ገበዝ፡ ዐምባ ።

ዐናጢነት፤ ዐናጢ፡ መኾን፤ ጠራቢነት ።

ማነጥ፤ ማነጽ፤ መጥረብ፡ መሸለት፡ መ
ላግ ።

ማነጫ፤ ዕቃ፡ መጥረቢያ፡ መላጊያ፡ መር፡
መጋዝ፡ መኪና፡ አጣብቂኝ ።

ዐናነጠ፤ ጠራረብ፡ ላላገ ።

አሳነጠ፤ (አሕነጸ)፤ አስጠረብ፡ አሸለተ፡
አስላገ፡ አስመዝ፡ አስፈለፈለ፡ አስበሳ፡ አስቀረጸ ።

ማሳነጥ፤ ማስጠረብ፡ ማስላግ ።

ማሳነጫ፤ ጊዜ፡ ስፍራ፡ መሣሪያ ።

ታነጠ፤ ታነጸ፤ (ተሐንጸ)፤ ተጠረብ፡
ተላገ፡ ተፈለፈለ፡ ተቀረጸ፡ ተበሳ ።

ታነጠ፤ ተሠራ፡ ቤቱ ።

ዕንጣ፤ ሕንጸ፤ ያናጢ፡ ሥራ፡ ቅርጽ፡
ፍልፍል፤ በሳንቃ፡ የተሠራ፡ ቤት ። ዕንጣ፡
የሚል፡ ባላገር፡ ነው፤ በቤተ፡ ከህነትና፡ በከ
ተማ፡ ግን፡ ሕንጸ፡ ይባላል ።

ዕንጦ፤ ቀሠብ፡ ውስጠ፡ ክፍት፡ ነገር፡
አንደ፡ ቀረሻሽንቦና፡ እንደ፡ ውዥሞ፡ ያለ ።

ዕንጦ፤ ሹለተኛ፡ ጉረር፡ የምንዣሽ፡ መ
ውጫ፤ ምንዣሹም፡ ዕንጦ፡ ይባላል ።

አስተናነጥ፤ አጠራረብ፤ ማነጥ ።

ዕነጠጠ፤ (ነንጸጸ)፤ ፋቱ፡ አለዘበ፡ ሰ
ነጠ፡ አስነበረ፡ ቀንድን፤ ዋንጫ፡ አበጀ ።

ዐንጣጭ፤ (ሬች)፤ (ነንጸጸ)፤ ያነጠጠ፡
የሚያነጥጥ፤ ፋቱ፡ ዋንጫ፡ እንዝርት፡ ሠራተኛ ።

ማንጠጥ፤ መፋት፡ ማለዘብ፡ መሰነጥ ።

ማንጠጫ፤ መፋቂያ፡ ማነጫ፡ ማለዘቢያ፡
ማሰንበሪያ፡ ሹለተና፡ ስለት፡ ያለው፡ ብረት፤ የዋ
ንጫ፡ መዘጋሪያ፡ ቀጪን፡ ዕንጨትና፡ ጠፍር፤ እዋ
ንጫ፡ ውስጥ፡ የሚገባ፡ የንጨት፡ ጉራጅ ።

አስነጠጠ፤ አስፋቀ፡ አስነጠ ።

አስነጣጭ፤ ያስነጠጠ፡ የሚያስነጥጥ፤ ያ
ንጣጭ፡ አለቃ ።

ማስነጠጥ፤ ማስፋት፡ ማስነጥ ።

ተነጠጠ I ተፋቀ፡ ተሰነጠ I በሥርና፡ በ
ማፍ፡ ሰንበር፡ ተደረገበት፡ (፩ነ፡ ፩፡ ፲፮፡
ማሕ፩፡ ፫፡ ሄር፲፡ ፩) ።

ንጥ I የተነጠጠ፡ የተፋቀ፡ የተሰነጠ I ስንጥ።

ንጣጭ፡ የጥንጣ፡ የሳንቃ፡ የብረት፡ ፍቂት።

አነጣጠጥ I አፋፋቅ I ማንጠጥ። ባስደራ
ጊውና፡ በተደራጊው፡ በሳድስ፡ ቅጽሉ፡ በሳቢ፡
ዘሩ፡ ዐ፡ መታጣቱን፡ አስተውል ።

ዐነጠሰ I (ዐጠሰ) I ፈቱን፡ አከፋ፡ I አ
ፉን፡ ከፈተ፡ I ባፍና፡ ባፍንጣ፡ ከበርበሬ፡ ከከፋ፡
ሽታ፡ ከካፊያ፡ ከጥንፋን፡ የተነሣ፡ በንይል፡ ተ
ነፈሰ I ትንፋሹ፡ ሲወጣ፡ ተሰማ፡ ባፍንጣው፡
ንፍጥ፡ ባይኑ፡ እንባ፡ እስኪታይ፡ ድረስ፡ (፪ነ፡ ፩፡
፴፩) ። ባላገርች፡ ሕፃን፡ ከናቱ፡ ማሕፀን፡ በወጣ፡
ጊዜ፡ የሚያነጥሰው፡ መልአክ፡ ዐፈር፡ አምጥቶ፡
ሲያሸተው፡ ነው፡ ይላሉ ። ውሻም፡ ሲያነጥስ፡ እ
ንግዳ፡ ይመጣል፡ ይባላል ።

ዐንጣሽ I ያነጠሰ፡ የሚያነጥስ ።

ዕንጥስ፡ አለ I ዐነጠሰ ።

ዕንጥስ፡ ቢሉ፡ ቅንጥስ I በጥቂት፡ ነገር፡
የሚጠፋ፡ ትዳር፡ ሥር፡ አልባ ።

ዕንጥስታ I (ዕጠስ) I ማንጠሰ፡ የጥንፋን፡
የሳል፡ ጥዘማ፡ (አያ፻፩፡ ፲) ።

ጸንጥሻ I ዝኒ፡ ከማሁ ።

ማንጠስ I እንባና፡ ገፍጥ፡ እስኪወጣ፡ መ
ተንፈስ፡ ዐይንን፡ ጨፍጥ፡ አፍን፡ ከፍቶ ።

ማንጠሻ I ከፋ፡ ሽታ፡ መድኅኒት፡ ሱረት፡
ቀጪንና፡ ጣፋ፡ የተጠመዘዘ፡ ጨርቅ I ወይም፡
ቅጠልና፡ ወረቀት ።

አስነጠሰ I (አዕጠሰ) I እንዲያነጥስ፡ አስ
ደረገ I ዕንጥስ፡ አሠኘ ።

አስነጣሽ I ያስነጠሰ፡ የሚያስነጥስ I ዐባራ፡
ደረቅ፡ በርበሬ ።

ማስነጠሰ I አለፈቃድ፡ በግድ፡ ማስተን
ፈስ ።

ማስነጠሻ I መድኅኒት ።

ተነጠሰ I ጉን፡ ተደረገ፡ ንጥሻው ።

አነጣጠሰ I ዕንጥስታ I ማንጠሰ ። በጥሪ
ውና፡ ባስደራጊው፡ በሳቢ፡ ዘሩ፡ ዐ፡ መጥረዱን፡
ተመልከት ።

ዕንጨት I (ዕፀት) I ርጥብና፡ ደረቅ፡ ዛፍ፡
ተቈርጦ፡ ተፈልጦ፡ ለቤት፡ መሥሪያና፡ ማገዶ፡
የሚሾን፡ ትንሹም፡ ትልቁም ። (ተረት) I ከልጅ፡
ሐትጣወት I ያወጣኛል፡ በንጨት ። በሰው፡
ቀሳል፡ ዕንጨት፡ ስደድበት ። (የጅራፍ፡ ዕን
ጨት) I እጆታ ። (የጨስ፡ ዕንጨት) I ወገርት፡
ቡክቡካ፡ ምጥን፡ ብርጥድ ።

ዕንካ I (ሕንካ) I ትእዛዝ፡ አንቀጽ I ያዝ፡
ተቀበል፡ ውሰድ ።

ዕንካ፡ አለ I (ሐንካ) I እጅ፡ በጅ፡ ሰጠ፡
አቀበለ ።

ዕንካ፡ በንካ I ሰጥቶ፡ መቀበል I ማድፋ
ፋት፡ አለማበርከት ።

ዕንካ፡ ስላንቲያኽ I የባለጊ፡ ጥያቄና፡
የስድብ፡ ጨዋታ I እሽቡለሌ ። ዕንካ፡ ስላንቲ
ያኽ I በምን፡ እንቲያኽ፡ እንዲል፡ እረኛ ። ስላ
ንቲያን፡ እይ ።

ዕንከ I (ሕንከ) I ተሰቅጠጥ፡ ተመለስ፡
ወደ፡ ጓላ፡ በል ። በሪን፡ ተው፡ ዕንከ፡ እንዲል፡
ገበሬ ።

ዕንኩ I ተቀበሉ፡ ውሰዱ፡ ርስዎ ።

ዕንኺ I ዝኒ፡ ከማሁ ።

ዕንካኹ I (ሕንካሙ) I እናንተ፡ ተቀ
በሉ፡ ውሰዱ ።

ዕንቺ I (ሕንኪ) I አንቺ፡ ተቀበዱ፡ ው
ሰጁ ።

ዐንከ I (ሐንከ) I ቈረጠመ፡ በላ፡ ገተገተ፡
አላመጠ፡ አላመ፡ አመነዣኸ፡ አመሰኳ ። ዐንከኸ፡
ዐንከኸ፡ ወደ፡ ወገንኸ፡ ሞጥ፡ እንዲሉ ።

ዐንከ I ያኘከ፡ የሚያንከ I አላማጭ ።

ማንከ I የጥርስ፡ ሥራ፡ ማላመጥ፡ ማመስ
ኳት ።

ማንከያ I (ማሕንከ) I ማላመጣ፡ ማመ
ስኩያ፡ መንጋጋ፡ መኪና ።

ዐንኸኸ I ቈረጣጠመ፡ በላ ።

አሳንከ I (አሕንከ) I አስቈረጠመ፡ አስ
በላ፡ አስመነዣኸ ።

ማሳንከ I ማስቈርጠም፡ ማስበላት ።

ታንከ I (ተሐንከ) I ተቈረጠመ፡ ተመ
ሰኳ፡ ተበላ፡ ቈሎው፡ ገፍሮው፡ ዐጥንቱ፡ ማሩ፡
ቅጠሉ ።

ዕንከ I (ሕንከ) I የታንከ፡ የተበላ፡ የተ
መሰኳ፡ የተመነዣኸ፡ ምንኸኸ ።

ዕንከ፡ አደረገ I ዐንከ ።

ዕንኪ I ታንከ፡ የተጣለ I ብላቶ፡ ምጣጭ ።

ዐን I መንከስ፡ መብላት ።

ዐን፡ አለ I በጥርስ፡ ያዘ፡ ነከለ፡ በላ ።

ዐን I ሲያንከት፡ የማይደቅ፡ ሥጋ፡ ማንጆ ።

ዐን I ኾኮ፡ ሰው ።

ዕን፡ አለ I ድዱን፡ ገለጠ፡ አሰጣ I ጥር
ሱን፡ አሳየ፡ ሰውየው፡ ዝንጀሮው ።

ዕንኝ I ጭቅጭቅ፡ ንዝንዝ ።

ዕንኝ፡ አለ I ጨቀጨቀ፡ ነዝነዝ I ነገር፡
አበዛ ።

ዕንኝ፡ ብላ I ከነሐሴ፡ ጽጅ፡ ቀን፡ እስከ፡
፴፡ ባለማግኒጥ፡ የሚዘንብ፡ ዝናብ፡ ወሊስ ።

ዕኝ ፤ ወንፈል ፤ የጉልበት ፤ ብድር ፤ ዕኝ ፤
ተባብሮ ፤ መብላትን ፤ የመንጋጋን ፤ ምስጢር ፤ ያሳ
ያል ።

አስተኛኘክ ፤ አመሰክሮ ፤ ማኘክ ።

ዕንኳ ፤—ንኡስ ፤ አገባብ ፤—እንኳ ።

ዐነክሰ ፤ (ሐንክሰ) ፤ ዐፈረ ፤ ተስቀጠጠ ፤
የእግር ፤ ከዚህ ፤ የተነሣ ፤ ሰውየው ፤ ባንድ ፤
እግሩ ፤ ረገጠ ፤ አነክሰ ፤ (ዕብ፲፪ ፤ ፲፪) ።

ዐንካሳ ፤ (ሶች) ፤ ሐንካሰ ፤ ያነክሰ ፤ የ
ሚያነክሰ ፤ ትክክል ፤ የማይረግጥ ፤ አንካላ ፤ (ኢሳ
፴፫ ፤ ፳፫) ።

ዐንካሳ ፡

ዐንካሳ ፤ ነገር ፤ እውነት ፤ ብቻ ፤ ያይደላ ፤
ቃል ።

ዐንካሴ ፤ (ሐንካሳዊ) ፤ ወፈር ፤ ባለና ፤ ቅጥ
ነቱ ፤ መጠነኛ ፤ በኾነ ፤ በትር ፤ ጫፍ ፤ ባንድ ፤ በ
ኩል ፤ የተዋደደ ፤ ሹል ፤ ብረት ፤ ያንካሳ ፤ ምርኩዝ ፤
ቢወገብት ፤ የሚያስነክስ ፤ ምክረጥ ፤ ሽብዳ ፤ የመ
ሰለው ፤ ሹሉ ፤ (፩ሳሙ ፤ ፲፫ ፤ ፳፩) ።

ያንካሴ ፤ የወላሴ ፤ የልጆች ፤ ጨዋታ ፤
ልጆች ፤ እንዳንድ ፤ እግራቸውን ፤ ዐጥፈው ፤ ያን
ካሴ ፤ የወላሴ ፤ እያሉ ፤ ባንድ ፤ እግራቸው ፤ ያኩ
በኩባሉ ። ያንካሴ ፤ ያንካሳ ፤ ወገን ፤ ወይም ፤ ዐይ
ነት ፤ የወላሴ ፤ የእግረ ፤ ምልስ ፤ ማለትን ፤ ያሳ
ያል ። ወለሰን ፤ ተመልከት ።

ዐንካሰ ፤ ዐንካሳ ።

ዐንካሲት ፤ ያነክሰች ፤ የምታነክስ ፤ ሴት ፤
እንስት ።

ዐንካሳዋ ፤ ዐንካሳዪቱ ፤ ያች ፤ ዐንካሳ ፤
(ሚከ፩ ፤ ፮ ፤ ፮) ።

ዐንካሰነት ፤ ዐንካሳ ፤ መኾን ።

ዐንክስ ፤ (ሐንክሰ) ፤ ማንክስ ።

ዐንክስ ፤ አለ ፤ ዐሸድ ፤ አለ ።

ዕንክስ ፤ ዝኒ ፤ ከማሁ ፤ ለዐንክስ ።

ዕንክስ ፤ ዕንክስ ፤ አለ ፤ እንክል ፤ እንክል ፤
አለ ፤ ኹብኛ ፤ ኼደ ።

ማንክስ ፤ መስቀጠጥ ፤ ማንክል ።

ማንክሻ ፤ በትር ፤ ምርኩዝ ።

አስነክሰ ፤ (አሐንክሰ) ፤ ዐንካሳ ፤ አደረገ ፤
አስደረገ ፤ ባንድ ፤ እግር ፤ አስረገጠ ፤ አስኬደ ፤
(፪ሳሙ ፤ ፳ ፤ ፪) ።

ማስነክስ ፤ እንዲያነክስ ፤ ማድረግ ፤ ማስደ
ረግ ።

ማስነክሻ ፤ እግርን ፤ መስበር ፤ ቋንዣን ፤
መምታት ፤ መቀረጥ ።

አነካክስ ፤ አነካክል ፤ ማንክስ ፤ ባስደራጊ
ውና ፤ በላቢ ፤ ዘሩ ፤ ዐ ፤ መጉረዱን ፤ አስተውል ፤
ነክሰን ፤ እይ ።

ዕንፋጭ ፤ (ሐንፈጸ ፤ ሐንፋጽ) ፤ ነፋ
ስና ፤ ብርድ ፤ የመታው ፤ ቀላል ፤ ፍሬ ፤ እሽል ፤
መንሽ ፤ በተባለ ፤ ጊዜ ፤ ከገለባ ፤ ጋራ ፤ የሚኼድ ።
ሞኝ ፤ ሰውም ፤ ዕንፋጭ ፤ ይባላል ።

ዐነቀ ፤ (ጎነቀ) ፤ ጉረርን ፤ ያዘ ፤ አሰረ ፤
ፈተረ ።

ዐነቀ ፤ ሥጋ ፤ በጉረር ፤ ውስጥ ፤ ተወትፎ ፤
አላናግር ፤ አላስተነፍስ ፤ አለ ።

ዐነቀ ፤ አጣበቀ ፤ ማደግ ፤ ከላከለ ፤ (ማቴ
፲፫ ፤ ፮ ፤ ማር፩ ፤ ፮) ።

ዐናቂ ፤ ያነቀ ፤ የሚያንቅ ፤ ጠላት ፤ ወጥመድ ።

ዐናቋ ፤ የምድር ፤ ዕጥፋት ፤ ወይም ፤ ቅንፋት ፤
ያንድ ፤ በኩል ፤ ከበብ ፤ ፈሳሽን ፤ ዐንቆ ፤ የሚይዝ ።

ማነቅ ፤ መያዝ ፤ ማሰር ፤ መፈተር ።

ማነቂያ ፤ መያዣ ፤ ማሰሪያ ፤ እጅ ፤ ገመድ ፤
መንቂር ፤ ሽምቀቆ ።

ማነቆ ፤ (ዎች) ፤ ከበረ ፤ ዐንገት ፤ ጋራ ፤
በጠፍር ፤ የሚታሰር ፤ ዕንጨት ፤ ግራና ፤ ቀኝ ፤
ከቀንበር ፤ የተዋደደ ።

ማነቆ ፤ ጠፍር ፤ የማነቆ ፤ ማሰሪያ ።

አሳነቀ ፤ (አሐነቀ) ፤ ጉረርን ፤ አሲያዘ ፤
አሳሰረ ።

አሳናቂ ፤ ያሳነቀ ፤ የሚያሳንቅ ።

ማሳነቅ ፤ ማሲያዝ ፤ ማሳሰር ፤ ማንቀርትን ።

ማሳነቂያ ፤ ዐንገት ፤ ማሳሰሪያ ።

ታነቀ ፤ (ተነነቀ) ፤ በገመድ ፤ በጠፍር ፤
ዐንገቱ ፤ ታሰረ ፤ ተፈተረ ፤ ተስቀለ ፤ ተንጠለ
ጠለ ፤ ሲል ፤ አለ ፤ በገዛ ፤ እጁ ፤ ወይም ፤ በሌላ ፤
ሰው ፤ እጅ ።

ታነቀ ፤ በምግብ ፤ ተዘጋ ፤ ጉረርው ። (ተ
ረት) ፤ ሥሙ ፤ ሲበላ ፤ ይታነቃል ፤ ሐሰተኛ ፤ ሲና
ገር ፤ ይታወቃል ።

ታናቂ ፤ የሚታነቅ ።

ዕንቅ ፤ (ሐነቅ) ፤ የታነቀ ፤ ዕፍን ።

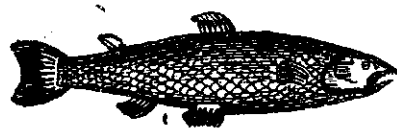
ዕንቅ ፤ አደረገ ፤ ዐነቀ ።

መታነቅ ፤ መታሰር ፤ መስቀል ፤ (ኢዮ፯ ፤
፲፩) ።

መታነቂያ ፤ መንጠልጠያ ፤ መስቀያ ፤ ቀ
ላድ ፤ ግንድ ።

ተናነቀ ፤ (ተኃነቀ ፡ ተቃለሰ) ፤ ወገብ ፡
 ለወገብ ፡ ተያያዘ ፤ ሠመር ፡ ገባ ፡ ገጠመ ፡ ታገለ ።
 (ተረት) ፤ ስንተዋወቅ ፡ እንተናነቅ ።
 ትንንቅ ፤ ትንቅንቅ ፤ ገብገብ ፡ ትገል ።
 ትንቅንቅ ፡ መነቃነቅንም ፡ ያሳያል ።
 መተናነቅ ፤ መታገል ።
 መተናነቂያ ፤ መታገያ ፡ ሚዳ ።
 አስተናነቀ ፤ (አስተኃነቀ ፡ አስተቃ
 ለሰ) ፤ እያያዘ ፡ አስታገለ ።
 አስተናናቂ ፤ ያስተናነቀ ፡ የሚያስተናቅ ፤
 አስታጋይ ።
 ማስተናነቅ ፤ ማያያዘ ፡ ማስታገል ።
 ማስተናነቂያ ፤ ማስታገያ ፡ ስፍራ ፡ ጊዜ ።
 ዕንቂያ ፤ ዕንቂት ፤ (ጎንቀት) ፤ በእጅ ፡
 በሽምቀቶ ፡ ማነቅ ፡ መታነቅ ፤ ድንገተኛ ፡ ሞት ።
 ታንቆ ፤ ሲል ፡ ብሎ ።
 ታንቆ ፡ ሞተ ፤ ዐንገቱን ፡ አስር ፡ ተንጠ
 ልጥሎ ፡ በገዛ ፡ እጁ ፡ ማለት ፡ ነው ፡ (ጀላሙ ፡ ጀ፡
 ጽፎ ፡ ማቲጽፎ ፡ ጽ) ።
 አስተናነቅ ፤ አስተላሰር ፤ ማነቅ ።
 ዐንቃ 1—ዕንጨት ፤—አንቃ ።
 ዕንቀ፡ (ቆች) ፤ ሉል ፡ በባሕር ፡ ውስጥ ፡
 ሰደፍ ፡ የምትወለደው ፤ ዳግመኛም ፡ በግእዚ ፡
 ባሕርይ ፡ ይባላል ። ብርጋናን ፡ እይ ።
 ዕንቀ፡ አልማዝ ፡ ፈርጥ ፡ ከቡር ፡ ደንጊያ ፡
 የሚባል ፤ ብዙ ፡ ስምና ፡ መልክ ፡ አለው ።
 ዕንቂ ፡ ብርሃን ፤ የብርሃን ፡ ዕንቀ፡ ።
 ዕንቀ፡ጣጣሽ ፤—አንግጣ ፤—ነቂጠ ።
 ዕንቀ፡ላል ፡ (ሎች) ፤ ዕንቂ ፡ ሉል) ፤
 ከወፍ ፡ ከዶር ፡ ካሞራ ፡ ከእባብ ፡ ከዐዞ ፡ ሳይቀር ፡
 የሚወለድ ፡ ጥጥር ፡ ከብ ፡ እንክብል ፡ ነገር ። በው
 ስጡ ፡ ያለው ፡ ውሃ ፡ እየረጋ ፡ ጣፍቶ ፡ (ግልገል) ፡
 ይኸኖል ። (ተረት) ፤ ከሰነበተ ፡ ዕንቀ፡ላል ፡ በእግሩ ፡
 ይኸኖል ። ካፍ ፡ የወጣ ፡ ቃል ፤ ከእጅ ፡ የወደቀ ፡
 ዕንቀ፡ላል ። በግእዝ ፡ እንቆቅቶ ፡ ይባላል ። (ወይ
 ዘር ፡ ዕንቀ፡ላል) ፤ የዛር ፡ እመቤት ፡ ቀይ ፡ እንስት ፡
 ዶር ፡ የሚገበርለት ፡ ይህ ፡ ነገር ፡ ምትህት ፡ እንጂ ፤
 አውነት ፡ አይደለም ።
 ዕንቀ፡ላል ፤ የጥንዳን ፡ የምሥጥ ፡ የዘመ
 ሚት ፡ የሸረሪት ፡ የቀጣጭ ፡ የንብ ፡ የተርብ ፡ ዕጭ ።
 ዕንቀ፡ላል ፤ የጡንቻ ፡ የባት ፡ ፈርስ ፡ አስ
 ኳል ፡ (ዕጢ) ።
 ዕንቀ፡ላል ፡ ቤት ፤ ደርብ ፡ ሰገነት ፡ መስ
 ጊድ ፡ ዕንቀ፡ላል ፡ የሚመስል ፡ ዐናት ፡ ያለው ።
 ዐንቋሊት ፤—ዐይብ ፤—አንቋሊት ።
 ዐንቀፈ ፤ (ዐቂፍ ፡ ዐቀፈ) ፤ የአገርን ፡
 ጣት ፡ ገፍ ፡ መታ ፡ አሰናከለ ። ወንቃፍን ፡ ተመል

ከት ፤ የዚህ ፡ ዘር ፡ ነው ፤ ወለከፈን ፡ ደንቀፈን ፡ እይ ።
 ዐንቃፈ ፤ ያናቀፈ ፡ የሚያነቅፍ ፤ አሰናካይ ።
 ማንቀፍ ፤ መግጨት ፡ ማሰናከል ።
 ማንቀፈያ ፤ መግጣ ፡ ማሰናከያ ።
 ዕንቅፋት ፡ (ቶች) ፤ ዕቅፍት) ፤ በመን
 ገድ ፡ ላይ ፡ ያለ ፡ ደንጊያ ፤ ወይም ፡ ሌላ ፡ ነገር ፡
 ጥልጥምት ፡ የእግር ፡ መሰናከል ።
 ዕንቅፋታም ፤ ስፍራ ፤ ዕንቅፋት ፡ የሚያ
 ጠቃው ፡ ሹል ፡ ጊዜ ፡ የሚመታው ፡ ሰው ።
 ዕንቅፋትነት ፤ ዕንቅፋት ፡ መኾን ፤ መሰ
 ናከልነት ።
 ዕንቆቆ ፤—ዛፍ ፤—እንቆቆ ።
 ዕንቆቅልኸ ፤—የምሳሌ ፡ ጥያቄ ፤—እ
 ንቆቅልኸ ።
 ዕንቅርት ፡ (ቶች) ፤ ሕንቅርት) ፤ በሰው ፡
 ዐንገት ፡ ላይ ፡ ያለ ፡ ዕብጠት ፡ በውሃ ፡ ምክንያት ፡
 የሚመጣ ፤ ድምፅን ፡ የሚዘጋ ፡ ትንፋሽን ፡ የሚከለ
 ክል ። ዕንቅርት ፡ በቂላ ፡ ይይዛል ፤ ደጋ ፡ ሲወጣ ፡
 ይጠፋል ፤ ይሳሽሻል ።
 ዕንቅርታም ፡ (ሞች) ፤ ዕንቅርት ፡ የወጣ
 ባት ፡ ያለበት ፡ ባለዕንቅርት ፡ ሰው ፡ ወፍ ።
 ዐናት ፡ (ቶች) ፤ ደማግ) ፤ መኻል ፡ ራስ ፡
 ተንጦ ፡ ሻያ ።
 ዐናት ፤ እንጥል ። ልጁ ፡ ዐናት ፡ ወረደው ፡
 እንዲሉ ።
 ዐናት ፤ (ትግ ፡ ሐናት) ፤ ለግዳ ፡ ቅምታ ፡
 የጥረር ፡ ውስጥ ፡ መንታ ፡ ዕብጠት ፡ የሚፃጠጥ ።
 ዓጣ ፡ (ሦች) ፤ የውሃ ፡ ውስጥ ፡ ተንቀሳቃሽ ፡
 ትልቅና ፡ ትንሽ ፤ ምግብ ፡ የሚኾን ፡ ወሽኸራ ፡ ወ

ዓጣ ፡

ደላት ፡ ብልጣ ፡ ግልገል ፡ ግንቡል ፡ ዝመት ፡
 ሦርዝ ፡ ጉርዝ ፡ ቋር ። የዓጣ ፡ ዐይነቱና ፡ ስሙ ፡ በ
 ያገሩ ፡ ብዙ ፡ ነው ፡ (ተረት) ፤ ዓጣን ፡ መብላት ፡
 በብልገት ። (ያይጥ ፡ ዓጣ) ፤ ውንጅር ፡ (ሽንብራ ፡
 ዓጣ) ፤ የሽንብራ ፡ ወጥ ፡ ዓጣ ፡ አስመስለው ፡ ሲ
 ቶች ፡ የሠሩት ።
 ዓጣ ፡ አውጭ ፤ ዓጣን ፡ ከባሕር ፡ የሚያወጣ ፡
 አሞራ ፡ (ዘለ፤፤ ፤፤) ።
 ዓጣ ፡ አጥማጅ ፡ (ጆች) ፤ ዓጣን ፡ በወጥ
 መድ ፡ የሚይዝ ፡ (እሳ፤፤ ፤፤) ።
 ዓጣ ፡ አሥጋሪ ፤ ዝኒ ፡ ከግሁ ።
 ዓጣ ፡ ወጋሪ ፤ ዓጣን ፡ ይይዝና ፡ እደንጊያ ፡
 ላይ ፡ እየመታ ፡ የሚገድል ።

ዓሣ ፡ ዋጭ ፤ ዓሣ ፡ የሚውጥ ፡ (ዘፋ፲፱ ፡
፲፫) ፡ በግእዝ ፡ አልያጦን ፡ ይባላል ።

ዓሣ ፡ ዋጭ ፡

ዓሣ ፡ ለቃሚ ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ፤ የወንዝ ፡
አመቲ ፡ ወይም ፡ ሌላ ።

ዓሣ ፡ ነባሪ ፤ ታላቅ ፡ ዓሣ ፡ የዓሦች ፡
ንጉሥ ፡ መርከብ ፡ የሚገለብጥ ፡ ነባሪ ፡ ነዋሪ ፡
ማለት ፡ ነው ። በግእዝ ፡ ዐንባር ፡ ይባላል ።

ዓሣ ፡ ነባሪ ፤ አዝራር ፡ ከሰደፍ ፡ ዐጥንት ፡
ከባሕር ፡ ዛጉል ፡ የተሠራ ፡ የእጅ ፡ ጠባብና ፡ የጥ
ብቆ ፡ የቀሚስ ፡ ቀላፍ ። ዓሣ ፡ ነባሪ ፡ መባሉ ፡ በ
ቀድሞ ፡ ዘመን ፡ ዓሣ ፡ ነባሪ ፡ ሲሞት ፡ ዐጥንቱ ፡
አዝራር ፡ ይበጅ ፡ እንደ ፡ ነበረ ፡ ያስረዳል ።

ዓሣ ፡ ነባሪ ፡ (የምታጠባ) ፡

ዓሣ ፡ ነባሪዎች ፤ (ዐናብርት) ፤ ታላላ
ቆች ፡ ዓሦች ።

ዓሣ ፡ ነባሪዎች ፤ አዝራሮች ።

ዕሃ ፤ (ሐሠየ ፡ ዐሠየ) ፤ የዕሠይን ፡ ፍች ፡
እይ ። ተደጋግሞ ፡ ሲነገር ፡ ዕሃ ፡ ዕሃ ፡ ይላል ።

ዕሠይ ፤ ንኡስ ፡ አገባብ ፤ ደግ ፡ ማለፊያ ፤
ሰው ፡ ከደስታ ፡ የተነሣ ፡ የሚናገረው ፡ ቃል ።
ዕሠይ ፡ እንኳስ ፡ ደገና ፡ መጣኸ ፡ እንዲሉ ። በግ
እዝ ፡ እንዳሰ ፡ ይባላል ። ወሰውን ፡ ተመልከት ።

ዕሠዬ ፤ የሰው ፡ ስም ፤ የኔ ፡ ዕሠይ ፡ ማለት ፡
ነው ።

ዕሠዬው ፤ ው ፡ ያው ፡ ከማለት ፡ የመጣ ፡
ነው ።

ዕሠይታ ፤ ዕሠይ ፡ ማለት ፤ መደሰት ።

ዕሠይ ፤ ዕሠይ ፤ ደግ ፡ ደግ ፤ ማለፊያ ፡
ማለፊያ ፤ መልካም ፡ መልካም ፤ ይበጅ ፡ ያድርግ ።
የእልልታ ፡ ምስጢር ፡ አለበት ፡ (ሕዝ፩፻ ፡ ፪) ።

ዐሣማ ፤ (ሐሠመ ፡ ሐሣማ) ፤ መልክ ፡
መጥፎ ፡ የቤት ፡ እንስሳ ፡ በልቶ ፡ የሚይጠግብ ፡
እድፍ ፡ ጉድፍ ፡ የሚበላ ፡ የሚጠጣ ፡ በጭቃ ፡
ላይ ፡ የሚንከባለል ፡ አፋ ፡ ዐይጠ ፡ መገጥ፡ የሚ
መስል ።

ዐሣማ ፡

ዐሣማ ፤ ሆዳም ፡ ሰው ።

ዐሣሞች ፤ ሆዳሞች ፡ እንስሶች ፡ ሰዎች ፡ በ
ላተኞች ።

ዐሠሠ ፤ (ኅሠሠ) ፤ ዞረ ፡ ሻ ፡ ፈለገ ፡
አዘጋጀ ፡ ዋሻን ፡ ጉሬን ፡ ቀፎን ፡ ቤትን ።

ዐሠሠ ፤ ጠረገ ፡ ወለወለ ፡ አበሰ ፡ ዐደረ ፡
ምጣድን ።

ዐሣሽ ፤ (ሾች) ፤ ያሠሠ ፡ የሚያሥሥ ፤
ፈላጊ ፡ አዘጋጀ ፡ ንብ ፡ ሹም ፤ ጠራጊ ፡ ወልዋይ ።

ዐሣሽነት ፤ ዐሣሽ ፡ መሆን ።

ዐሠሥ ፤ አበሰ ።

(ላሠ) ዐሠሥ ፤ ያውድማ ፡ ጥራጊ ። አህያ ፡ ዐሠ
ሠን ፡ ወሰሱን ፡ ይቅማል ።

ዐሠሣ ፤ ሹሉን ፡ የሚጠርግ ፡ ጉርፍ ። በ
ቃያውን ፡ ዐሠሣ ፡ ወሰደው ።

ዐሠሣ ፤ ዕሠሣ ፤ (ኅሠሣ) ፤ ጠረጋ ፡
ውልወለ ።

ማሠሥ ፤ መፈለግ ፡ ማዘጋጀት ፤ መጥረግ ፡
መወልወል ፡ ማበስ ።

ማሠሻ ፤ የምጣድ ፡ መጥረጊያ ፡ መወልወያ ፡
ጨርት ፤ የዶሮ ፡ ማር ፡ ጉመን ፡ ዘር ፡ ጥጥ ፡ ፍሬ ።

አሳሠሠ ፤ (አኅሠሠ) ፤ አስጠረገ ፡ አስ
ወለወለ ።

ታሠሠ ፤ (ተኅሠ) ፤ ተዞረ ፡ ተሻ ፡ ተፈ
ለገ ።

ታሠሠ ፤ ተጠረገ ፡ ተወለወለ ፡ ታበሰ ፡ ም
ጣዱ ። (በዓጭት ፡ ታሠሠ) ፤ ታላቅ ፡ ጭንቅ ፡ ሾነ ፡
ተደረገ ።

ትሣሥ ፤ ፪ኛ ፡ ወር ፡ ከመስከረም ፤ የጥ
ያቱ ፡ የመመራመር ፡ ወር ፡ ማለት ፡ ነው ፡ (ማቴ፪፻፪) ።
በግእዝ ፡ ታኅሣሥ ፡ ይባላል ።

ዕሥሥ ፤ የታሠሠ ፡ የተጠ
ረገ ፤ ውልወል ።

ዕሣሽ ፤ የምጣድ ፡ ጥራጊ ።

ዕሥሥት ፡ (ቶች) ፤ ኅሥ
ሥት) ፤ የተንቀሳቃሽ ፡ ስም ፤ ያየ
ውን ፡ መልክ ፡ የሚመስል ፡ ተለዋ
ዋጭ ፡ አውራ ፡ (ዘሌ፲፩ ፡ ፴) ።

ዕሥሥት ፤ ወረተኛ ፡ ገል
ባጣ ፡ ሰው ፡ ዛሬ ፡ ካንዱ ፡ ነገ ፡ ከሌ
ላው ፡ የሚወዳጅ ።

ዕሥሥት ፡

ዕሥሥት ፤ ግንቀርት ፤ ማቆ ፤ ለመግ
ደል ፤ የምትፈለግ ፤ ግለት ፤ ነው ።
አስተማሠው ፤ (አስተኃሠው) ፤ አጣ
ረገ ፤ አወላወለ ።

ማስተማሥ ፤ ግጣረግ ፤ ግወላወል ።
አስተማሠ ፤ አጠራረግ ፤ ግሥ ።

ዐሠር ፤ (ሐሠር) ፤ የገለባ ፤ ስም ፤ የገብስ ፤
ዐጃር ፤ ገለባ ።

ዐሠር ፤ ውሃ ፤ የጠላ ፤ ትናሽ ። ያሠር ፤
ውሃ ፤ ወይም ፤ ዐሠር ፤ ያለበት ፤ ውሃ ፤ ግለት ፤
ነው ።

ዐሣር ፤—ውርደት ፤—ዐሳር ።

ዐሥር ፤ የቀጥር ፤ ስም ፤ ፤ ፤ ከዘጠኝ ፤ ቀ
ጥሉ ፤ ያለ ፤ አኃዝ ። ተራ ፤ ቀጥር ፤ ሲኾን ፤ ዐ
ሥረኛ ፤ (፲ኛ) ፤ ዐሥረኛው ፤ (፲ኛው) ፤ ይላል ። ሲ
ናበብም ፤

ዐሥራ ፤ (ዐረ ፤ ዐሸራ) ፤ ዐሥራ ፤ አንድ ፤
(፲፩) ፤ ዐሥራ ፤ ሹለት ፤ (፲፪) ፤ ዐሥራ ፤ አራት ፤
(፲፫) ፤ ዐሥራ ፤ ዐምስት ፤ (፲፬) ፤ ያሠኛል ። ትር
ጓጫውም ፤ ዐሥርና ፤ አንድ ፤ ... ዐሥርና ፤ ዐም
ስት ፤ ነው ።

ዐሥረዬ ፤ ዐሥር ፤ ጊዜ ። ዩን ፤ እይ ።

ዐሥረኚት ፤ ዐሥረኛዬቱ ፤ ከፍል ።

ዐሥረኛዋ ፤ ዐሥረኛዬቱ ፤ ያች ፤ ዐ
ሥረኛ ።

ዐሥሮ ፤ ዐሥሪዮ ፤ ዐሥርነት ፤ ያለው ፤
ነገር ፤ ውስጠ ፤ ብዙ ።

ዐሥሪያ ፤ ካሥር ፤ አንድ ፤ የኾነ ።

ዐሥርዮሽ ፤ ዝ፤ ከማሁ ።

ዐሥርነት ፤ ዐሥር ፤ መኾን ።

ዐሥር ፤ አደረገ ፤ (ዐሠረ) ፤ እስካሥር ፤
ቁጠረ ፤ ባሥር ፤ ከፈለ ።

ዐሥረ ፤ ፈጅ ፤ እንቅብ ፤ ላላን ፤ ዐሥር ፤
ቀኝ ፤ እኸል ፤ የሚይዝ ፤ የሚጨርስ ።

ዐሠርቱ ፤ ዐሥር ፤ ዐሥሩ ።

ዐሠርቱ ፤ ቃላት ፤ ከግዜ ፤ ለሙሴ ፤ የ
ተሰጡ ፤ ዐሥር ፤ ቃሎች ፤ (ሕግና ፤ ትእዛዝ) ።

ዓሥራት ፤ (ዐሥራት) ፤ ካሥር ፤ አንድ ፤
ለቤተ ፤ ከህነትና ፤ ለቤተ ፤ መንግሥት ፤ የሚሰጥ ፤
እኸል ፤ ገንዘብ ፤ ከብት ፤ ቀረጥ ፤ ግብር ።

ዓሥራት ፤ አወጣ ፤ ከፈለ ፤ ሰጠ ፤ ካሥር ፤
አንድን ።

ዓሥራት ፤ በከራት ፤ ዓሥራት ፤ እንዳ
ለፈው ፤ በከራት ፤ የከብት ፤ የተከል ፤ የእሸት ፤
የልጅ ፤ መገመሪያዎች ፤ መልካካም ፤ ነገሮች ፤
ምርጦች ፤ ናቸው ።

ዓሥራታይ ፤ (ዓሥራት ፤ አይ) ፤ ዓሥ
ራት ፤ የሚያይ ፤ ዓሥራት ፤ አስፋሪ ፤ ጭቃ ፤ ሹም ።

ዓሥርት ፤ (ዓሥራት) ፤ የወላድ ፤ ሴት ፤
ዐሥረኛ ፤ ቀን ፤ ፀሓይ ፤ የምትጥቅበት ።

ታሠረ ፤ (ተዐሠረ) ፤ ዐሥር ፤ ኾነ ፤ ተ
ባለ ።

(ጥሥ) ዕሥር ፤ የታሠረ ፤ ዐሥር ፤ የኾነ ።

ዐፈለ ፤ (ፈሐለ) ፤ አደገ ፤ ጉለመስ ፤ ጉ
በዘ ፤ በረታ ።

ዐፈሌ ፤ ያፈለ ፤ ያፈለች ።

ዐፍላ ፤ ዐፍል ፤ ሙሉ ፤ ሰውነት ፤ ጉብ
ዝና ፤ አካለ ፤ መጠን ፤ ጉልምስና ።

ዐፍለኛ ፤ (ኞች) ፤ ዐፈሌ ፤ የ፬ ፤ ዓመት ፤
ጉበዝ ፤ ያ፲፮ ፤ ዓመት ፤ ቈንገሩ ፤ ዐፍል ፤ ያለው ፤
ያላት ፤ ባለዐፍል ።

ዐፍለኛ ፤ ቂጣነትና ፤ ሐምጣጤ ፤ የሌለው ፤
እንጀራ ፤ ዳቤ ፤ ዳቦ ።

ዐፍለኛነት ፤ ዐፍለኛ ፤ መኾን ።

ዐፍላ ፤ እንቅልፍ ፤ ከባድ ፤ ብርቱ ፤ (እ
የ፴፫ ፤ ፲፩) ።

ዐፍላ ፤ ጦር ፤ ብርታት ፤ ያለው ፤ ያልበ
ረደ ፤ ጋብ ፤ ያለለ ።

ማፈል ፤ ማደግ ፤ መጉልመስ ።

ዐፍሌታ ፤—ጥዋ ፤—አፍሌታ ።

ዐፈነ ፤ (ሐፈነ) ፤ ዘን ፤ ያዘ ፤ እኸልን ።

ዐፈነ ፤ ዘጋ ፤ ወተፈ ፤ የባሪያን ፤ እፍ ፤ በ
ኳስ ፤ ጩኸትን ፤ ትንፋሽን ፤ ከለከለ ።

ዐፈነ ፤ ሸፈነ ፤ ደፈነ ፤ ጠቀጠቀ ፤ አጩ
ለመ ፤ ዋሻን ፤ በጫሰ ።

ዐፈነ ፤ ፈረሰን ፤ በቅሎን ፤ በቤት ፤ አዋለ ፤
ቀለበ ።

ዐፋኝ ፤ (ኞች) ፤ ሐፋኒ) ፤ ያፈነ ፤ የሚ
ያፍን ፤ ዘጋኝ ፤ ሸፋኝ ።

ዐፈና ፤ ሽፈና ፤ ወሊስ ፤ የማያቋርጥ ፤ ዝና
ምና ፤ ጉም ።

ባፈና ፤ የሌት ፤ ስም ፤ ባጀባ ፤ ግለት ፤
ነው ።

ዕፍኝ ፤ (ኞች) ፤ ሕፍን) ፤ ሹለት ፤ ው
ስጥ ፤ እጅ ፤ ጉን ፤ ለጉን ፤ ባንድነት ፤ ሲገጥም ፤ ዕ
ፍኝ ፤ ይባላል ። በዳር ፤ ያለ ፤ ሰው ፤ በዕፍኙ ፤ ውሃ ፤
ይጠጣል ። ለዶሮ ፤ እኸል ፤ በዕፍኙ ፤ ይሰጣል ። ጥ
ርኝን ፤ ተመልከት ።

ዕፍኝ ፤ በዕፍኝ ፤ የተያዘ ፤ የተለካ ፤ አንድ ፤
ዕፍኝ ፤ እኸል ፤ እንዲሉ ።

ዕፍኝ ፤ ፪ ፤ ጥርኝ ፤ ፩ ፤ ድብልዝኝ ።

ማፈን ፤ መዝገን ፤ መዝጋት ፤ መወተፍ ፤
መሸፈን ።

ማፈኛ ፤ መውተፊ፣ መሸፈኛ ፤ የጉራዴ፣
የቀበቶ፣ የዝናር፣ የሠቅ፣ ማፍ፣ ማግበያ፣ የቋዳ፣
ቀለበት ፤ የዱላ፣ ጉመድ፣ የባሪያ፣ ልጓም፣ ኳስ ።
(የወርቅ፣ ማፈኛ) ፤ ታቼ፣ ሐር፣ ላዩ፣ ወርቅ፣
የቮን ።

ዐፋፈን ፤ ዘጋገን ፤ ሸፋፈን ።
አሳፈን ፤ (አሕፈን) ፤ በዕፍኝ፣ አዘገን፣
አሲያዘ ።

አሳፈን ፤ አዘጋ፣ አስወተፈ ።
አሳፈን ፤ አሸፈን፣ አስደፈን ።
ማሳፈን ፤ ማስወተፍ፣ ማሸፈን ።
ማሳፈኛ ፤ ማሸፈኛ፣ ማስደፈኛ ።
ታፈን ፤ (ተሐፍን) ፤ በዕፍኝ፣ ተዘገን፣
ተያዘ ።

ታፈን ፤ ተዘጋ፣ ተወተፈ ።
ታፈን ፤ ተሸፈን፣ ተደፈን፣ ተጠቀጠቀ ።
ታፈን ፤ በደም፣ ታንቀ፣ ሳይታረድ፣ ሞተ፣
በከተ ። በልማድ፣ ግን፣ እንደ፣ መዝመሪያው፣
ገቢር፣ ይኸፍል ።
ታፈን ፤ ዐፈን ፤ ዐቀፈ፣ ብለሽ፣ ታቀፈን፣
እይ ።

ዕፍን ፤ (ሕፉን) ፤ የታፈን፣ የታንቀ፣ ዕ
ንቅ ።

ዕፍን ፤ ጉንፋን፣ አፍንግን፣ ጉረርን፣ የ
ሚያፍን ።

መታፈን ፤ በዕፍኝ፣ መዘገን ፤ መዘጋት፣
መደፈን ።

መታፈን ፤ ማፈን፣ መዘገን ።

መታፈኛ ፤ ዕፍኝ ፤ ጋጣ፣ ዋሻ ።

ተፋፈን ፤ (ተሐፈን) ፤ ተሸፋፈን፣ ተደ
ፋፈን ።

ዕፍንፍን ፤ የተፋፈን ፤ ሽፍንፍን፣ ድፍን
ፍን ።

ዕፍንፍን፣ አለ ፤ ሽፍንፍን፣ አለ ፤ ተፋ
ፈን ።

መተፋፈን ፤ መደፋፈን ፤ አፍንግን፣ አ
ፍን፣ መያያዝ ።

ዐፍን ፤ ነብርማ፣ አውሬ፣ የብጥና፣ የፍ
ልየ፣ ግልገል፣ የሚበላ፣ ቀር፣ የሚደፋ ።

አስተፋፈን ፤ አደፋፈን ፤ ማፈን ።

ዐፈሠ ፤ (ሐፈሠ) ፤ የፈሰሰ፣ እኸልን፣
በስፈት፣ በኸለት፣ እጅ፣ ዘን፣ ተረፈሰ፣ ጠረገ፣
ማንኛውንም፣ ነገር፣ አላገባብ ፤ ያዘ ፤ በብዙ፣ ወ
ስደ፣ ጠጣ ፤ የወደቀ፣ ሰውን፣ ከመሬት፣ አነሣ ።

ዐፋሽ፣ (ሾች) ፤ ሐፋሢ) ፤ ያፈሠ፣ የሚ
ያፍሥ ፤ ዘጋኝ ፤ ዐፋሽ፣ አጉንባሽ ፤ ደም፣ ዐፋሽ፣
እንዲሉ ።

ዐፈሣ ፤ ትርፈሳ፣ ዘገና ፤ (ተረት) ፤ ባፈሣ፣
ይወረሳል ፤ በነጠር፣ ይመለሳል ።

ዐፈሣ ፤ የሰው፣ ስም ።

ማፈሥ ፤ መታፈን፣ መዘገን ፤ እንዲያው፣
መውሰድ ።

ማፈሻ ፤ ቀና፣ ጉርዝኝ፣ ዕፍኝ፣ አካፋ፣
(ዘፀጃ፣ ፣ ። ፴፰፣ ፣ ።)

ዐፋፈሠ ፤ ዘጋገን ፤ አቀናና፣ አነሣ ።

አሳፈሠ ፤ (አሕፈሠ) ፤ አዘገን፣ አስነሣ፣
አስወሰደ ።

አሳፋሽ ፤ ያሳፈሠ፣ የሚያሳፍሥ ፤ አስነሽ ።

ማሳፈሥ ፤ ማስነሣት፣ ማስወሰድ ።

ማሳፈሻ ፤ ማስነሻ፣ ማስወሰሻ ።

ታፈሠ ፤ (ተሐፍሠ) ፤ ተያዘ፣ ተወሰደ ፤
አለደንብ፣ ኸደ ።

ታፈሠ ፤ ታፈሥ ፤ የወንድ፣ መጠሪያ፣
ስም ።

ታፈሠች ፤ የሴት፣ ስም ።

ታፈሠ፣ ወርቅ ፤ የወንድና፣ የሴት፣
ስም ።

መታፈሥ ፤ መያዝ፣ እንዲያው፣ መኼድ ።

መታፈሻ ፤ ጊዜ፣ ስፍራ፣ ምክንያት ።

(ጥፍ) ዕፍሥ ፤ (ሕፉሥ) ፤ የታፈሠ፣ ከምድር፣
የተነሣ ።

ዕፍሥ፣ አደረገ ፤ ዐፈሠ ።

ዐፈሾ ፤ ዐፍሾ ፤ ታላቅ፣ ዋንጫ ።

ዐፍሻት ፤ (ሐፍሥ፣ ኔባል) ፤ ከሸከላ፣
የተሠራ፣ እግራም፣ ጥዋ ።

አስተፋፈሥ ፤ አወሳሰድ ፤ ማፈሥ ።

ዐፈረ ፤ (ጎፍረ) ፤ ተዋረደ፣ ተሰቀጠጠ፣
ኩም፣ አለ፣ (ዘፍፄ፣ ጃፄ) ። ሞንን፣ እይ ።

ዐፈረ ፤ ፈራ፣ አከበረ ።

ዐፋር ፤ ያፈረ፣ የሚያፍር ፤ ፈራ፣ በሠራው፣
ሥራ፣ የሰው፣ ፊት፣ ማየት፣ የማይችል ። ዐይን፣
ዐፋር፣ ልጃገረድ፣ ከወንድኝ፣ ታረግዛለች፣ እን
ዲሉ ።

ዐፋራም፣ (ሞች) ፤ የዐፋር፣ ወገን፣ ሰ
ውነቱ፣ ያፈረበት፣ (፩ተሰ፣ ፩፣ ፲፪) ።

ዐፋሮ ፤ ቀጡ፣ ብስጩ፣ አምራሪ ፤ በነገር፣
መካከል፣ የሚቋጣ፣ ጳላም፣ የሚያፍር፣ ሰው ።

ዕፍር ፤ ማፈር ።

ዕፍር፣ አለ ፤ ዐፈረ ።

ማፈር ፤ መዋረድ፣ መፍራት፣ መሰቅጠጥ ።

ማፈሪያ ፤ መፍሪያ፣ መሰቅጠጫ ።

አሳፈረ ፤ (አጎፈረ) ፤ አዋረደ ፤ አሰቀጠጠ ፤
(ደሳሙ ፤ ፲፫ ፤ ጽፂ ፤ መዝግቧ ፤ ፯ ፤ ፱ ፤ ሉቃ ፲፫ ፤
፲፭) ።

አሳፈረ ፤ አስፈራ ፤ አስከበረ ።

አሳፋሪ ፤ (ሮች) ፤ ያሳፈረ ፤ የሚያሳፍር ፤
የምታሳፍር ፤ አዋራጅ ፤ (ምሳ፲፪ ፤ ፬) ።

ማሳፈር ፤ ማዋረድ ፤ ማስፈራት ።

ማሳፈሪያ ፤ ማዋረጃ ፤ ነውረኛ ፤ ሥራ ፤ መ
ጥፎ ፤ ነገር ።

ታፈረ ፤ ተፈራ ፤ ተከበረ ።

ታፈረ ፤ ደጁ ፤ የውሻ ፤ ስም ፤ ደጁ ፤ ተ
ፈራ ፤ ማለት ፤ ነው ።

ታፋሪ ፤ የሚታፈር ፤ የሚከበር ።

መታፈር ፤ መፈራት ፤ መከበር ፤ መከበር ።
መታፈር ፤ በከንፈር ፤ እንዲሉ ።

መታፈሪያ ፤ መፈሪያ ፤ መከበሪያ ።

መታፈሪያ ፤ የሰው ፤ ስም ።

መታፈሪያ ፤ በሐረርጌ ፤ የነበረ ፤ ሽፍታ ፤
ስለዚህ ፤ የሐረርጌ ፤ እስላሞች ፤ ሽፍታን ፤ መታ
ፈሪያ ፤ ይሉታል ።

ተፋፈረ ፤ (ተጋፈረ) ፤ ተፈራራ ፤ ተከባ
በረ ።

መተፋፈር ፤ መፈራራት ፤ መከባበር ።

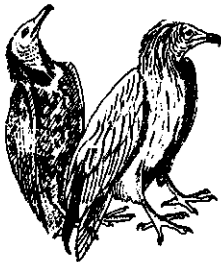
መተፋፈሪያ ፤ መከባበሪያ ።

አስተፋፈረ ፤ (አስተጋፈረ) ፤ አፈራራ ፤
አከባበረ ።

ማስተፋፈር ፤ ማፈራራት ፤ ማከባበር ።

ዐፍሮ ፤ ፈርቶ ፤ ገንባሩ ፤ ታጥፎ ።

ዐፍሮ ፤ አይገባ ፤ ያዋራ ፤ ስም ፤ እንደ ፤
ጥንበ ፤ በላ ፤ ያለ ፤ ታናሽ ፤ አዋራ ፤ ሰው ፤ ሲያይ ፤
በሩቁ ፤ የማይሸሽ ፤ የማይፈራ ፤ ደረቅ ፤ ዐጥንት ፤
ውዳቂ ፤ ለቃቃሚ ፤ ሦስት ፤ ዐይነት ፤ መልክ ።

ዐፍሮ ፤ አይገባ ፤

አፍሮ ፤ አይገባ ፤ የደብረ ፤ ሊባላለች ፤
መስቀል ፤ መነኮሳቱ ፤ ላማላጅነት ፤ ይዘውት ፤ የ
ሚሼዱ ፤ ሰላምን ፤ ሳያገኝ ፤ የማይመለስ ፤ ማለት ፤
ነው ።

ዐፍሮ ፤ ቀረ ፤ ሰውን ፤ ማየት ፤ ፈርቶ ፤
አልመጣም ፤ አለ ።

ዐፍረት ፤ (ጎፍረት) ፤ ማፈር ፤ ወርደት ፤
ፍራት ፤ ገመና ፤ ነውር ፤ (መዝግቧ ፤ ፲፭) ።

ዐፍረት ፤ አባለ ፤ ዘር ፤ ሕልጽ ፤ (ዘሌ፲፭ ፤
፮—፲፱) ።

ዐፍረተ ፤ ቢስ ፤ ሰውን ፤ የማያፍር ፤ የዶር ፤
ዐይን ፤ የበላ ።

ዐፍረት ፤ የለሽ ፤ ግንባረ ፤ ደረቅ ።

ዐፍረተ ፤ ሥጋ ፤ (ጎፍረተ ፤ ሥጋ) ፤
የወንድና ፤ የሴት ፤ ብልት ፤ ሲያፍት ፤ የሚያሳፍር ፤
(፩ቀሮ ፤ ፲፪ ፤ ጽ፩) ።

ዐፍረተ ፤ ቅል ፤ የፍርሀት ፤ የማፈር ፤
ቅል ፤ የምሳሌ ፤ አነጋገር ። ቅል ፤ ሠም ፤ ዐፍረት ፤
ወርቅ ፤ ነው ። እከሌ ፤ ዐፍረተ ፤ ቅሉን ፤ ሰብሯል ፤
(ይሉኝ ፤ አይል ፤ ሽፍል) ፤ እንዲሉ ። ዳግመኛም ፤
ቅል ፤ ራስ ፤ ዐፍረት ፤ ይሉኝታ ፤ ይሽፍል ።

ዐፍረቱን ፤ ጣለ ፤ ገለጠ ፤ ተጋለጠ ።

አስተፋፈር ፤ አፈራር ፤ ማፈር ።

ዐፈር ፤ (ዕብ ፤ ዓፋር) ፤ መሬት ፤ ት
በያ ፤ (ወንዶ ፤ ዐፈር) ፤ መረሬ ፤ ጥቁር ፤ መሬት ።
(ሴቴ ፤ ዐፈር) ፤ ቀይ ፤ መሬት ፤ ያፈር ፤ ወይዘሮ ፤
ገንቦሬ ።

ዐፈር ፤ ብዛት ፤ ብዙ ።

ዐፈርማ ፤ ዐፈር ፤ መሳይ ፤ ባለዐፈር ።

ዐፈርነት ፤ ዐፈር ፤ መኾን ።

ዐፈርቻ ፤ ዐፈር ፤ አስተኔ ።

ዐፈር ፤ አልባሽ ፤ ባል ፤ ወይም ፤ ሚስት ።

ዐፈር ፤ ገደል ፤ ዐፈርን ፤ ገደል ፤ የሚሰድ ፤
ጥንጥ ፤ ገርግራ ፤ ሸርታቴ ፤ ስፍራ ።

ዐፈር ፤ ገፊ ፤ ዐራሽ ፤ ገበሬ ፤ (ጉንደር) ።

ዐፈር ፤ ጠራው ፤ በባዕድ ፤ አገር ፤ ሞተ ።

ዐፈር ፤ ይፈማል ፤ ሕገን ፤ ነው ።

ዐፈር ፤ ኾነ ፤ ወደ ፤ መሬት ፤ ተመለሰ ።

ዐፈር ፤ መለሰ ፤ ቀበረ ፤ ደፈነ ።

ዐፈር ፤ መልስ ፤ ለሚጠጣው ፤ ታላቅ ፤
ጉዳት ፤ የሚሰጥ ፤ አስከ ፤ መቃብር ፤ የሚያደርስ ፤
መጥፎ ፤ መጠጥ ፤ ካቲካላ ።

ዐፈር ፤ ፋሮ ፤ የፋሮ ፤ ዐፈር ፤ ዐፈር ፤ ፋሪ ፤
ዐፈር ፤ የሚመስል ፤ ሰው ።

ዐፈር ፤ ቀመስ ፤ ተቀበረ ።

ዐፈር ፤ ቃም ፤ በውስጡ ፤ ዐፈር ፤ ያለ
በት ፤ ካብ ፤ ዐፈር ፤ የቃመ ፤ ማለት ፤ ነው ።

ዐፈሩን ፤ ገለባ ፤ ያድርግለትና ፤ የጃችን ፤
ስም ፤ ለማንሣት ፤ አስቀድሞ ፤ እንዲህ ፤ ይባላል ።

ዐፈሮ ፤ ብዙ ፤ ሰራዊት ፤ ብዛት ፤ እንዳፈር ፤
የኾነ ፤ ባለነጋሪት ፤ ጭፍራ ።

ዐፈር ፤ (ዕፍረት) ፤ የሸቱ ፤ ስም ፤ ሽቱ ፤
ዕፍረት ፤ ግእዝኛ ፤ ነው ።

ዐፈር ፤ ከቸር ፤ በቂሎ ፤ የሚመስል ፤ ደ
ረቅ ፤ የንጉሠት ፤ ቅርጣፊ ፤ ሴቶች ፤ እንደ ፤ አደስ ፤
ደቀሰው ፤ ከቅቤ ፤ ጋራ ፤ የሚቀበት ።

ዐፈርሳታ ፤—አውጫጭኝ ፤—አፈር
ሳታ ።

ዐፍሻት ፤—ጥዋ ፤—ዐፊሠ ።

ዐጼ ፤—ንጉሠ ፤ ነገሥት ፤—ዐፄ ።

ዐጸባ ፤ (ዐጸበ ፤ ጨነቀ ፤ ደነቀ) ፤ መ
ከራ ፤ ችግር ፤ ጭንቀት ፤ ዕጦት ፤ ደኸነት ።

ዕጹብ ፤ ድንቅ ፤ ጭንቅ ፤ ጥብ ።

ዕጹብ ፤ ቃለ ፤ እንክሮ ።

ዐጸድ ፤ (ዐጸደ) ፤ ስፍራ ፤ ቦታ ፤ ሰፈር ።

ዐጸደ ፤ ምክሳሕ ፤ ጃሮ ፤ ቤት ።

ዐጸደ ፤ ነፍስ ፤ የነፍስ ፤ ስፍራ ፤ ገነት ፤
መንግሥት ፤ ሰማያት ።

ዐጸደ ፤ ሥጋ ፤ የሥጋ ፤ መኖሪያ ፤ ምድር ፤
ይህ ፤ ዓለም ።

ዐጸድ ፤ (ዶች) ፤ የቤተ ፤ ከሲያን ፤ ዛፍ ፤
አድባር ፤ (ጀቢና ፤ ፴፩ ፤ ፩) ። ዐጠድን ፤ እይ ።

ዐጸዳም ፤ ዐጸድ ፤ ያለው ፤ ባለዐጸድ ፤ ደ
ብር ፤ መቅደስ ።

ዐጸፈ ፤ (ዐጸፍ ፤ ዐጸፈ) ፤ ለበሰ ፤ ዐ
ጠፈ ፤ መለሰ ፤ ዐጠፈን ፤ እይ ።

ዐጸፋ ፤ አስቀድሞ ፤ በተነገረ ፤ ስም ፤ ፈ
ንታ ፤ የሚነገር ፤ የሰም ፤ ምትክ ፤ ይኸውም ፤ ርሱ ፤
ያ ፤ አንተ ፤ እነሱ ፤ እነዚያ ፤ እናንተ ፤ ርሷ ፤ ያች ፤
እኔ ፤ እኛ ፤ የሚል ፤ ቃል ፤ ነው ።

ዐጽፍ ፤ በቁሙ ፤ ዐጥፍ ።

ዐጽፍ ፡

ታጸፈ ፤ ታጠፈ ፤ ተመለሰ ።

ዕጽፍ ፤ የታጠፈ ፤ ጥንድ ፤ ዕጥፍ ።

ዐጸጸ ፤ (ሐጸ) ፤ ጉደለ ፤ አነሰ ፤ ዐጠጠን ፤
ተመልከት ።

ዐጽቅ ፤ (ቆች) ፤ ዐጸቀ ፤ የዛፍ ፤ የሐ
ረግ ፤ ቅጥይ ፤ ከንፍ ፤ ከነጫፋ ።

ዐፄ ፤ የንጉሠ ፤ ነገሥት ፤ ስም ፤ ቅጽል ።
ዐጫ ፤ ብለሽ ፤ ዐጤን ፤ አስተውል ።

ዐፄ ፤ መስቀል ፤—በዓል ፤—ዐጪ ።

ዐፄ ፤ ፈንታ ፤ የዐፄ ፤ ፈንታ ፤ ነጭ ፤
ማር ፤ ግለፊያ ፤ ዶቂት ።

ዕፅ ፤ ዕንጨት ፤ ዛፍ ፤ ርጥቡም ፤ ደረቄም ።

ዕፅ ፤ አእምሮ ፤ በለሶን ።

ዕፅ ፤ በለስ ፤ የበለስ ፤ ዕንጨት ።

ዕፅ ፤ ሕይወት ፤ በገነት ፤ የሚገኝ ፤ የሐ
ይወት ፤ ዛፍ ፤ የሥጋ ፤ ወደሙ ፤ ምሳሌ ፤ ሲሉንዲ
ስን ፤ እይ ።

ዕፅ ፤ ጥበብ ፤ የገነት ፤ በለስ ።

ዕፅ ፤ ከንቱ ፤ ጧት ፤ ይበቅልና ፤ ግታ ፤
የሚደርቅ ፤ (መዝፃ ፤ ፮) ።

ዕፅ ፤ ልቡና ፤ ዕውቀትን ፤ ማስተዋልን ፤
የሚገልጥ ።

ዕፅ ፤ መድኃኒት ፤ ዝጊ ፤ ከግሁ ፤ ለዕፅ ፤
ሕይወት ።

ዕፅ ፤ መስቀል ፤ የመስቀል ፤ ዕንጨት ።

ዕፅ ፤ ሞት ፤ መርዘነት ፤ ያለው ፤ ዛፍ ፤
ሰውን ፤ የሚገድል ።

ዕፅ ፤ ፋርስ ፤—ቅጠል ፤—ዕጥ ።

ዕፅ ፤ ሳቢቅ ፤ ቧሔ ፤ ዐረግ ።

ዕፅ ፤ ተከዚ ፤ አሐያ ፤ ወይም ፤ ሌላ ።

ዐፅም ፤ ዐጥንት ፤ ዐጥምን ፤ እይ ።

ዐቃ ፤ (ትግ) ፤ ዕቃ ፤ የቅዳሴ ፤ መምህ
ራን ፤ ጸሐሉን ፤ ጥዋውን ፤ ዐቃ ፤ ይሉታል ።

ዐቅ ፤ (ሐቀቀ) ፤ ልክ ፤ መጠን ፤ ስፍር ።
(አንድ ፤ ዐቅ) ፤ አራት ፤ ከንድ ፤ ሸማ ፤ ሐቅን ፤
ተመልከት ።

ዕቃ ፤ በር ፤ የመለሰው ፤ ማጀት ፤ የጉረ
ሠው ፤ በቂጥ ፤ የተሰቀለ ፤ በማገር ፤ የተንጠለ
ጠለ ፤ የንጫት ፤ የብረት ፤ የማዕድን ፤ የሸከላ ፤
የሰፊት ፤ የቂዳ ፤ ማንኛውም ፤ መሣሪያ ፤ ሹሉ ።
የበሬ ፤ የበቅሎ ፤ የፈረሰ ፤ የቤት ፤ የንግድ ፤ የማይ ፤
ዕቃ ፤ እንዲሉ ፤ ሲበዛ ፤ ዕቆች ፤ ይላል ፤ (ዘፀ፴፭ ፤
፲፮) ። ቡሐን ፤ ሆድን ፤ ለመጠ ፤ ላመ ፤ ብለሽ ፤
ልመጥን ፤ ልምን ፤ እይ ።

ዕቃ ፤ ቤት ፤ ማንኛውም ፤ ዕቃ ፤ የሚቀ
መጥበት ፤ ቤት ፤ ቤተ ፤ መዛግብት ።

ዕቃ ፤ ቤት ፤ ዕቃ ፤ ጠባቂ ፤ የዕቃ ፤ ቤት ፤
ሹም ።

ዕቃ ፤ ቤቶች ፤ የዕቃ ፤ መቀመጫዎች ፤
መኖሪያዎች ፤ (ሕዝፀፄ ፤ ፲ ፤ ፲፪) ።

ዕቃ ፤ ቤቶች ፤ የዕቃ ፤ ዘበኞች ።

ዕቃ ፤ ቤትነት ፤ የዕቃ ፤ ቤት ፤ ሹመት ፤
ሹምነት ፤ (ተረት) ፤ ሰባት ፤ ወልዶ ፤ ዕቃ ፤ ቤት
ነት ።

ዕቃ ፡ ግምጃ ፡ ቤት ፡ ዕቃና ፡ ግምጃ ፡ የሚቀመጥበት ፡ ቤት ።

ዕቃ ፡ ግሴት ፤ ሰባራ ፡ ሥንጥር ፡ ቅሬታ ንቦ ፡ ቋንቋራ ፡ ዙተት ።

ዕቃ ፡ ጦር ፤ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ (፪ቆር ፡ ፮ ፡ ፯) ።

ዕቃ ፡ መጥረቢያ ፤ ዕንጨት ፡ ግለዘቢያ ፡ ግሸያ ፡ መሸለቻ ፡ ስለት ፡ ያለት ፡ ታናሽ ፡ መጥረቢያ ፤ ሞረር ፡ ቀንበርን ፡ ድግርን ፡ ቂሬን ፡ ገበቴን ፡ መዝጊያን ፡ መቃንና ፡ ጉበንን ፡ ዋልታን ፡ ጠርብን ፡ ግእዘንን ፡ ሣጥንን ፡ ያልጋ ፡ ሸንኩርን ፡ ደንብን ፡ ዘንግን ፡ ኮርቻን ፡ በርጫማን ፡ ወንበርን ፡ መንበርን ፤ የመሰለውን ፡ ሹሉ ፡ ያን ጠባታል ። (የውሃ ፡ ዕቃ) ፤ ገንቦ ፡ ዳብራ ፡ እንሰራ ፡ ቅል ፡ መንቀል ፡ ርኩት ፡ ቀርበታ ። (የወግ ፡ ዕቃ) ፤ ፈረሰ ፡ በቅሉ ፡ ከነሥራቱ ፤ የጦር ፡ ልብስ ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ ሻለቃ ፡ በሞተ ፡ ጊዜ ፡ ወደ ፡ ቤተ ፡ መንግሥት ፡ የሚመለስ ። (የሸማኔ ፡ ዕቃ) ፤ ሸማ ፡ መሥሪያ ፡ ዐርብ ።

ዕቋ ፤ (ሕቀ) ፤ የርቦ ፡ እራተኛ ፡ መስረሪያ ፡ የሰንደል ፡ የዞኢ ፡ የብረት ፡ የቋርቋር ፡ የታኒካ ፡ ታናሽ ፡ መዳይ ። ባረብኛ ፡ ሐቀት ፡ ትባላለች ።

ዕቋ ፤ (ሕቋ) ፤ የሱረት ፡ ማስቀመጫ ፡ ታናሽ ፡ ቅል ፤ ከሐቀ ፡ የተበጀ ፡ ባለመግጠሚያ ፡ ብልቃጥ ።

ዕቅ ፤ ሕቅ ።

ዕቅ ፡ አለ ፤ ሕቅ ፡ አለ ።

ዕቅታ ፤ ሕቅታ ። ሕቅን ፡ እይ ።

ዐቀበ ፤ (ዐቂብ ፡ ዐቀብ) ፤ ቤተ ፡ ከሲያን ፡ ጠበቀ ፤ መንበሪያ ፡ ፈጪ ፡ ልብምን ፡ መላ ፡ ሠየመ ።

ዐቀብ ፤ አስጠጋ ፡ ካብን ፡ ግንብን ፡ ዐረር ፡ አስታቀፈ ፤ ገድግዳን ፡ በሣር ፡ በቅጠል ፡ ሸፈነ ፡ ከለለ ።

ዐቃቢ ፡ (ዎች) ፤ ያቀብ ፡ የሚያቅብ ፤ ጠባቂ ፡ ፈጣይ ።

ዐቃቢት ፡ (ቶች) ፤ ያቀበች ፡ የምታቅብ ፡ ፈጪታ ።

ዐቃቤ ፡ ሀገር ፤ አገር ፡ ጠባቂ ፡ ዘበኛ ። ከጣሊያን ፡ ወዲህ ፡ ግን ፡ ፖሊስ ፡ ይባላል ።

ዐቀብተ ፡ ሀገር ፤ አገር ፡ ጠባቂች ፡ ዘበኞች ።

ዐቃቤ ፡ ሕግ ፤ የሕግ ፡ ጠበቃ ፡ ስለ ፡ ሕግ ፡ የሚከራከር ።

ዐቃቤ ፡ ሥራይ ፤ ባለመድኅኒት ። ፈረንጆች ፡ ፋርማሲ ፡ ይሉታል ።

ዐቃቤ ፡ ርእስ ፤ ራስ ፡ ጠባቂ ፤ በገላ ፡ ውስጥ ፡ የተቀበረ ፡ መድኅኒት ፤ የማያስነካ ፡ የማያስመታ ፡ ድጋም ።

ዐቃቤ ፡ ሰዓት ፤ የሰዓት ፡ የጊዜ ፡ ልክ ፡ ጠባቂ ፡ ሹም ፡ አንዱን ፡ በቃሽ ፡ ውጣ ፡ ሌላውን ፡ ገባ ፡ የሚል ።

ዐቃቤ ፡ ሰዓት ፤ የሰዓት ፡ መኪና ፡ ጠባቂ ፤ መይ ፡ አስተካካይ ።

ዐቃቤ ፡ ሰዓት ፡ ከብሉቴ ፤ የጉንደር ፡ ሊቅ ፡ በግእዝ ፡ ቋንቋ ፡ ምእላድ ፡ የጻፉ ፡ በቅኔ ፡ ዕውቀት ፡ እጅግ ፡ የተራቀቁ ፡ አራቱን ፡ ጉባኤ ፡ የሚያውቁ ።

ዐቃቢነት ፤ ዐቃቢ ፡ መሆን ።

ዕቅብና ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ፤ ጥበቃ ።

ዐቀብ ፤ ሽቅብ ፡ ወደ ፡ ላይ ።

ዐቀቦት ፤ ሽቅቦት ፡ ዳንት ፡ የቀልቀለት ፡ ተቃራኒ ፡ (፪ዜና ፡ ፩ ፡ ፲፮ ፡ ሉቃ፤ ፩) ። ሽቀቦን ፡ አስተውል ።

ዐቃባ ፤ (ናህብ) ፤ በዝማ ፡ ግራና ፡ ቀኝ ፡ የቆመ ፡ አለት ፡ ደገፍ ፡ ቃሊም ።

ታቀበ ፤ (ተዐቅቦ) ፤ ተጠበቀ ፤ ተመላ ፡ ተሠየመ ።

ታቀበ ፤ ተጠጋ ፡ ተደገፈ ፤ ተሸፈነ ፡ ተከለለ ።

ተዐቃቢ ፤ ተጠባቂ ።

ተዓቃቢ ፤ ተጠባባቂ ፤ የሐንስ ፡ ተዓቃቢ ፡ እንዲሉ ።

ተዐቅቦ ፤ መጠበቅ ፤ ተጠብቆ ፡ መኖር ። እንቀጽን ፡ እይ ።

ተዓቅቦ ፤ መጠባበቅ ።

(ጥቅ) ዕቅብ ፤ የታቀበ ፡ የተሸፈነ ፡ ገድግዳ ፡ ድግፍ ።

ዕቅብ ፤ የተመላ ፡ የተሠየመ ።

ዕቂብ ፤ የተጠበቀ ፡ ጥበቅ ፤ የመዋጮ ፡ ገንዘብ ፡ ባንድ ፡ ሰው ፡ እጅ ፡ ተጠብቆ ፡ በዕጣ ፡ ለዕቂብተኛው ፡ የሚታደል ፤ መጨረሻ ፡ ከሚወስደው ፡ በቀር ፡ ሌላው ፡ ሹሉ ፡ ይመልሳል ።

ዕቂብተኛ ፡ (ኞች) ፤ ባለዕቂብ የዕቂብ ፡ ማገበረተኛ ።

»ቂባት ፤ (ዕቅብት) ፤ የተጠበቀች ፤ ካስቀመጣት ፡ መኩንን ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ ወንድ ፡ እንዳይደርስባት ፡ በጃን ፡ ደረባ ፡ ተጠብቃ ፡ የምትኖር ፡ ቤት ፤ ምልምል ፡ ሥራ ፡ ቤት ፡ ገረድ ።

»ቂባቶች ፤ (ዕቂባት) ፤ ጥበቆች ፡ ሌቶች ፡ ነገሥታት ፡ መኳንንት ፡ በተራ ፡ የሚደርሱባቸው ፡ የሚገናኙቸው ፡ የንግሥታት ፡ ተወራጆች ።

»ቆበተ ፤ ቁባት ፡ አደረገ ፤ ጠበቀ ።

መቆበት ፤ መጠበቅ ።

ዑቃቤ ፤ ውቃቢ ፤ ጥበቃ ። ውቃቢን ፡ ተመልከት ።

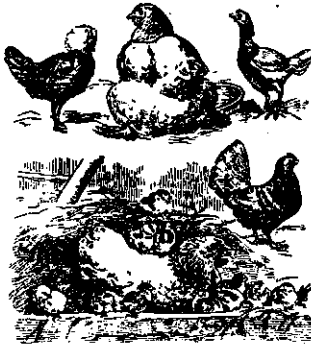
ዕቅባት ፤ ሽፍናት ። ተንበረከን ፡ እይ ።

አስተቃቀብ ፤ አጠባበቅ ፤ አደጋገፍ ፤ ግብ ።
 ዐቀደ ፤ (ዐቂድ ፡ ዐቀደ) ፤ ለካ ፡ ወሰን ፤ ለክፍ ፡ ውሳኔ ፤ እደረገ ።
 ዐቀደ ፤ ቀሰተ ፤ አጉባጠ ።
 ዐቃጅ ፤ ያቀደ ፤ የሚያቅድ ።
 ዐቅድ ፤ ዘዴ ፤ ብልገት ፤ ስልት ፤ ሹፍቲ ፤ ክፍል ፤ ወገን ፤ እክል ፤ የነገር ፤ የጦር ፤ ዐቅድ ፤ ያውቃል ፤ እንዲሉ ።
 ዐቅደ ፤ ቢስ ፤ ዐቅደ ፤ መጥፎ ።
 ዐቅድ ፤ ዐዋቂ ፤ ምክርን ፤ ከሥራ ፤ አጣጥሮ ፤ የሚያውቅ ፤ በገጠመረበት ፤ የሚጨርስ ።
 ዐቀድ ፤ ቅስት ።
 ዐቀድ ፤ ብርሃን ፤ የሌለው ፤ ኮከብ ፤ (መዝግ፩ ፡ ፫) ፤ ትርጓሜ ።
 ማቀድ ፤ መገመት ፤ ባሳብ ፤ መለካት ፤ መወሰን ።
 ማቀጃ ፤ ልብ ፤ ሐሳብ ፤ ስፍራ ።
 አሳቀደ ፤ (አዕቀደ) ፤ ዐቅዱ ፤ አለ ፤ ዐቅድ ፤ አስበጀ ።
 ማሳቀድ ፤ ማስገመት ፤ ማስወሰን ።
 ማሳቀጃ ፤ ዐቅድ ፤ ማውሪያ ፤ ጊዜ ።
 ታቀደ ፤ (ተዐቅደ) ፤ ተለካ ፤ ተወሰነ ።
 ዕቅድ ፤ የታቀደ ፤ ባሳብ ፤ የተለካ ፤ የተመጠነ ፤ ምጥን ።
 ዕቅዳት ፤ የዐቅድ ፤ እኳኋን ።
 አስተቃቀድ ፤ አለካክ ፤ ማቀድ ።
 ዐቅል ፤ (ሐቅል) ፤ ዱር ።
 ዐቅለ ፤ በዳ ፤ (ሐቅለ ፤ በድው) ፤ ጠል ፤ ልምላሚ ፤ የሌለበት ፤ በረሐ ፤ ምድረ ፤ በዳ ።
 ዐቅል ፤ (ዐረ) ፤ አእምሮ ፤ ዕውቀት ።
 ዐቅለ ፤ ቢስ ፤ ዕውቀተ ፤ ርመጥፎ ፤ ሰው ፤ ቀልበ ፤ ቢስ ።
 ዐቅም ፤ (ዐቀመ) ፤ የሰው ፤ የንስሳ ፤ ያውራ ፤ የመኪና ፤ ገይል ፤ ብርታት ፤ ልክ ፤ መጠን ፤ ቃረመን ፤ ድምቢጥን ፤ ተመልክት ።
 ዐቅመ ፤ አዳም ፤ ሠላሳ ፤ ዓመት ፤ የሾነው ፤ ምሉ ፤ የጉልማሳ ፤ ሰውነት ፤ አካል ።
 ዐቅመ ፤ አዳም ፤ አደረሰ ፤ ለዘር ፤ በቃ ፤ ጉለመሰ ፤ ባለቀ ።
 ዐቅመ ፤ ቢስ ፤ እንክሊስ ፤ ደካማ ።
 ዐቅመ ፤ ሔዋን ፤ ዐሥራ ፤ ዐምስት ፤ ዓመት ፤ የመላው ፤ የልጃገረድ ፤ ሰውነት ፤ ገላ ። አክለ ፤ ብለኸ ፤ አካልን ፤ እይ ።
 ዐቅም ፤ ዐጣ ፤ ስለተ ፤ ደከመ ፤ አበቃ ።

ዐቅሙን ፤ አያውቅ ፤ ከፋ ፤ ስድብ ፤ የጉልበቱን ፤ ልክ ፤ የማያውቅ ፤ ሰው ፤ አለእኩያው ፤ የሚጣላ ፤ የሚሳደብ ።
 ዐቀፈ ፤ (ሐቀፈ) ፤ በክንድ ፤ በደረት ፤ በጭን ፤ በክንፍ ፤ ያዘ ፤ ተሸከመ ፤ ዐቂረ ፤ ደገፈ ።
 ዐቀፈ ፤ ከበበ ፤ በዙሪያ ፤ ተቀመጠ ።
 ዐቀፈ ፤ ተቀበለ ፤ ወደደ ፤ ልጅን ፤ ወይ ፤ ንቀፈው ፤ ወይ ፤ ዕቀፈው ፤ እንዲሉ ።
 ዐቃፊ ፤ (ፎች) ፤ ያቀፈ ፤ የሚያቅፍ ፤ ልጅ ፤ ያዥ ።
 ዐቃፊ ፤ ከባቢ ፤ ገበታ ፤ ዐቃፊ ፤ እንዲሉ ፤ ሳንባን ፤ እይ ።
 ዐቃፋ ፤ ጉድጓዳ ፤ ሸክላ ፤ ሰፊት ።
 ዐቀፋ ፤ ዕቅፊያ ፤ ማቀፍ ።
 ማቀፍ ፤ ማቂር ፤ መከበብ ።
 ማቀፊያ ፤ ማቂሪያ ፤ ከንድፍ ፤ ደረት ።
 አሳቀፈ ፤ አስተቃቀፈ ፤ (አሐቀፈ) ፤ በጉያ ፤ በልብስ ፤ አሲያዘ ፤ አሸከመ ፤ አሳቀፈ ፤ ገደታን ፤ አስተቃቀፈ ፤ ፈቃድን ፤ ያሳያል ፤ ዕንቁላልን ፤ ለዶር ፤ አስተቃቀፈ ፤ እንዲሉ ።
 አሳቃፊ ፤ አስተቃቃፊ ፤ ያሳቀፈ ፤ የሚያሳቅፍ ፤ ያስተቃቀፈ ፤ የሚያስታቅፍ ፤ አሲያዥ ፤ አሸካሚ ።
 ማሳቀፍ ፤ ማስተቃፍ ፤ ማሲያዝ ፤ ማሸከም ።
 ማሳቀፊያ ፤ ማስተቃፊያ ፤ እጅ ፤ ቅርጫት ፤ ወታቦ ።
 ታቀፈ ፤ (ተሐቅፈ) ፤ ተያዘ ፤ ታቂረ ፤ በክንድ ፤ በክንፍ ።
 ታቀፈ ፤ (ሐቀፈ) ፤ ዐቀፈ ፤ ያዘ ፤ (ጀነገ ፤ ፪ ፤ ፲፮) ፤ ታቀፈን ፤ ዐቀፈ ፤ ማለት ፤ የሰሐተት ፤ ልማድ ፤ ነው ፤ ዐደገ ፤ (ገደገ) ፤ ብለኸ ፤ ጀኛውን ፤ ታደገ ፤ ተመልክት ።
 ታቃፊ ፤ የታቀፈ ፤ የሚታቀፍ ፤ ዐቃፊ ፤ ሕፃን ፤ ያዥ ።
 መታቀፍ ፤ (ተሐቅፎ) ፤ መታቂር ።
 መታቀፍ ፤ (ሐቂፍ) ፤ መያዝ ፤ ማቀፍ ፤ ማቂር ፤ መደገፍ ።
 መታቀፊያ ፤ መያዣ ፤ ማቀፊያ ።
 ዕቅፍ ፤ (ሐቂፍ) ፤ የታቀፈ ፤ በዕቅፍ ፤ የተያዘ ፤ አንድ ፤ ዕቅፍ ፤ ዕንጨት ፤ ዕቅፍ ፤ ቂል ፤ እንዲሉ ።
 ዕቅፍ ፤ አደረገ ፤ በፍጥነት ፤ ዐቀፈ ፤ ፪ኛውን ፤ ና ፤ እይ ።
 ዕቅፍ ፤ (ሐቃፊ) ፤ ያቀፈ ፤ የያዘ ።
 ዕቅፍ ፤ ማቀፊያ ፤ ፪ ፤ እጅ ፤ ወይም ፤ ከንድፍ ፤ ጡንቻ ፤ ዕንጨት ፤ በቅፍኸ ፤ ይዘኸ ፤ ና ።

ዐቅፍ ፤ (ትግ ፡ ሐባ ፡ ሕቅፍ) ፤ ሕ
ዕን ፡ ብብት ።

ዐቅፍ ፡ ዶሮ ፤ በ፪ ፡ ክንፍጽ ፡ ውስጥ ፡
ጣጩቶች ፡ የታቀፈች ፡ እመጣት ፡ ዶሮ ።

ዐቅፍ ፡ ዶሮ ፡

ተቃቀፈ ፤ (ተሐቀፈ) ፤ ተቋቋረ ፡ ተደ
ጋገፈ ።

ተቃቃፈ ፤ (ተሐቃፈ) ፤ የሚተቃቀፍ ።

ዐቅፍቅፍ ፤ የተቃቀፈ ፤ ደግፍግፍ ።

ዐቅፍቅፍ ፡ አለ ፤ ተቃቀፈ ።

መተቃቀፍ ፤ መተቋቋር ፡ (ምሳጺ ፡ ፲፭ ።
መክፍ ፡ ፩) ።

መተቃቀፈያ ፤ መተቋቋሪያ ።

አስተቃቀፈ ፤ (አስተሐቀፈ) ፤ አስተቋ
ቋረ ፤ አደጋገፈ ፡ አገናኘ ፡ አጋጠመ ፡ እናከለ ፡ አ
ያያዘ ፡ (፪ዘና ፡ ፫ ፡ ፩) ።

ማስተቃቀፍ ፤ ማስተቋቋር ።

ዐቅፍታ ፤ የማቀፍ ፡ ሥራ ።

አስተቃቀፍ ፤ አስተቋቋር ፤ ማቀፍ ።

ዐቀቅ ፡ መቀቅ ፤ መቀጣጣ ፡ የቅኔ ፡ ቤት ፡
ዐማርኛ ፡ ነው ። ዐቀቅ ፡ ዘንዘናው ፤ መቀቅ ፡ መቀ
ጣው ።

ዐቃቅማ ፤ (ዐቃብ) ፤ የኩርጉችት ፡ ሹለ
ተኛ ፡ ስም ።

ዐቃቅማ ፡

ዐቃቂር ፤ የመድገኒት ፡ ቅመማቅመም ።
እከሌ ፡ የነገር ፡ ዐቃቂር ፡ ያውቃል ፡ እንዲሉ ።

(ዐቀረ) ፤ ሐቀረ) ፤ አስታቀረ ፤ (አ
ስተሐቀረ) ፤ ናቀ ፡ ነቀፈ ፡ አቃለለ ፡ አዋረደ ።

ማስታቀር ፤ መንቀፍ ፡ ማቃለል ፡ ማዋ
ረድ ። ካህናት ፡ ግን ፡ ማስተሐቀር ፡ ይላሉ ።

ዐቂረ ፤ (ዐቀኑር ፡ ዐቂረ) ፤ ቋጠረ ፡ ው
ሃን ፡ ደምን ። ጊዮ ፡ የወቀጥኹበት ፡ እጅ ፡ ውሃ ፡ ዐ
ቂረ ።

ዐቂረ ፤ ዐቀፈ ።

ዐቋሪ ፤ ያቂረ ፡ የሚያቀር ፤ ቋጣሪ ፡ ዐቃፈ ።

(ጥቂ) ማቂር ፤ መቋጠር ፡ መያዝ ።

ማቂሪያ ፤ መቋጠሪያ ፡ መያዣ ፤ የጥርኝ ፡
ገላ ፡ የካንጉሩ ፡ ኪስ ።

(ላቂ) ማቂር ፤ ማቀፍ ።

ማቂሪያ ፤ ማቀፈያ ።

አሳቂረ ፤ (አዕቂረ) ፤ አስቋጠረ ፤ አሳ
ቀፈ ።

ማሳቂር ፤ ማስቋጠር ።

ታቂረ ፤ (ተዐቀኑረ) ፤ ተቋጠረ ፤ ታቀፈ ።

ዐቋሪ ፤ የታቂረ ፤ ቋጣሪ ።

ዐቋሪ ፤ የረጋ ፡ ውሃ ፡ (ሕዝባጼ ፡ ፲፩) ።

መታቂር ፤ መቋጠር ።

መታቂሪያ ፤ እጅ ፡ ጣቢያ ።

ተቋቂረ ፤ (ተዓቂረ) ፤ ተቃቀፈ ።

መተቋቂር ፤ መተቃቀፍ ።

መተቋቂሪያ ፤ መተቃቀፈያ ።

አስተቋቂረ ፤ (አስተዓቂረ) ፤ አስተቃ
ቀፈ ።

ማስተቋቂር ፤ ማስተቃቀፍ ።

አስተቋቂር ፤ አስተቃቀፍ ፤ ማቂር ።

ዐቅራብ ፤ ጊንጥ ፡ (ግእዝ) ።

ዐቅራብ ፤ የኮከብ ፡ ስም ፤ ጊንጥ ፡ የሚመ
ስል ፡ የጥቅምት ፡ ኮከብ ።

ዐቅራብ ፤ ውሃ ፤ ጠንቋይ ፡ ላንዳንዱ ፡

ሰው ፡ ኮከብሽ ፡ ዐቅራብ ፡ ውሃ ፡ ነው ፡ ይለዋል ፤
የውሃ ፡ ጊንጥ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ዐቂትዠር ፤—ገንቢና ፡ ዐናጢ ፤—አ
ቂትዠር ፤

ዐራ ፤ (ሐረወ ። ዐረ ፡ ጎሪአ) ፤ ዕዳሪ ፡
ወጣ ፡ ወገቡን ፡ ሞከረ ፡ ኩሳ ፡ ዘበለለ ። አፍአን ፡
እይ ፤ (ተረት) ፤ እይነጋ ፡ መስፈት ፡ እቋት ፡ ዐራች ።

ዐሪ ፤ ያራ ፡ የሚያራ ።

ዐሪታ ፤ አለጊዜ ፡ ያራች ፡ የምታራ ፡ ሴት ።

ዐሪታ ፤ ማታ ፡ ኩቲ ። የቀረ ፡ የተረሳ ፡ ቋ
ንቋ ፡ ነው ።

ዐር ፤ ዠስ ፡ ዐይን ፡ ምድር ፡ ዕዳሪ ፡ ሠገራ ፡
የምግብ ፡ አተላ ፡ ዝቃጭ ። የብረት ፡ ዐር ፡ የቅቤ ፡
ዐር ፡ እንዲሉ ። ጨዋን ፡ ዐይንን ፡ ተመልከት ።

ዐራም ፡ (ሞች) ፤ ዐረብዙ ፡ ኹል ፡ ጊዜ ፡ የሚያራ ፡ የሚዘረዝዩ ።

ዐራላ ፤ ቂጧን ፡ የማትጠርግ ፡ ሰነፍ ፡ ሴት ። ላ ፡ አላት ፡ ማለት ፡ ነው ።

ዐር ፤ የመንቀፍና ፡ የማዋረድ ፡ ቃል ፤ ሰው የውን ፡ ዐር ፡ ሆይ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ዐሩን ፤ በላ ፤ ተደበደበ ፡ መከራውን ፡ አየ ።

ዐራሽ ፤ ያራው ፡ የኩሳው ። ወፍ ፡ ዐራሽ ፡ እንዲሉ ።

ማራት ፤ ዕዳራ ፡ መውጣት ፡ መከላከል ።

ማራት ፤—ሆድ ፡ ቀርጠት ፤—ማረ ።

ማሪያ ፤ ፈጋራ ፡ ጉዳጅ ።

አሳራ ፤ አስኩሳ ፤ በጣም ፡ ደበደበ ፡ መታ ።

አሳሪ ፤ ያሳራ ፡ የሚያሳራ ፤ ደብዳቤ ።

ማሳራት ፤ ማስኩሳት ፤ ከፋኛ ፡ መምታት ።

ማሳሪያ ፤ ስፍራ ፡ በትር ።

ታራ ፤ ተኩሳ ፡ ተዘበለለ ፡ ወደቀ ።

ዐርቶ ፤ ኩስቶ ። አባትን ፡ ተመልከት ።

ዐርቶ ፡ ገባ ፡ (ቦች) ፤ ነፍስ ፡ ያላወቀ ፡ ቂጧን ፡ ያልጠረገ ፡ ልጅ ።

አስተራር ፤ አኩሳስ ፤ ማራት ።

(ላራ) ዐራ ፤ (ሐረረ ፡ ሐራ) ፤ ጩዋ ፡ የጩዋ ፡ ልጅ ፡ ባላባት ፡ ከመታዘዝ ፡ ነጻ ፡ የሾነ ። እከሌ ፡ ዐራና ፡ ገባር ፡ ይመርጣል ፡ እንዲሉ ። ዳግመኛም ፡ መዝሙሪያ ፡ በህንድ ፡ አገር ፡ የነበረ ፡ ሕዝብ ፡ አርያ ፡ ይባል ፡ ነበር ፡ ይላሉ ።

ዐርነት ፤ ሐርነት ፡ ነጻነት ፡ (ሮሜጁ ፡ ጽ ፡ ጽፎ) ።

ዕሪ ፤—ጩሽት ፤—አረረ ።

ዕር ፤—ፍየል ፡ መከልከያ ፤—እር ።

ዐረበ ፤ (ዐራብ ፡ ዐርብ) ፤ ጠለቀ ፡ ገባ ፤ ጥንቅር ፡ አለ ።

ዐረበ ፤ መለጠ ፡ ፋቀ ፤ አቀላ ።

ዐራቢ ፤ ያረብ ፡ የሚያርብ ፤ መላጭ ፡ ፋቂ ፡ አቅሊ ።

ዐረብ ፡ (ቦች) ፤ የነገድ ፡ ስም ፤ በበረሐና ፡ በጀንበር ፡ መጥለቂያ ፡ ያለ ፡ የሴምና ፡ የካም ፡ ዘር ፡ በእስያና ፡ በአፍሪቃ ፡ የሚገኝ ፡ ቀይ ፡ ሕዝብ ፡ እስላም ።

ዐረብ ፤ ቀይ ፡ ቂርቦት ፡ ተንቢን ፡ ነት ፤ ቅላት ፡ ቀይነት ፡ ያለው ፡ የበግና ፡ የፍየል ፡ ቂዳ ፡ (ዘፀ፳፮ ፡ ፮) ። ባሕር ፡ ዐረብ ፡ እንዲሉ ። (ጥቁር ፡ ዐረብ) ፤ ጥቁር ፡ ቀለም ፡ የገባ ፡ የበግ ፡ ቂዳ ፡ (ዘፀ፳፮ ፡ ፲፱) ። (ጥቁር ፡ ዐረብ) ፤ የሻንቅላ ፡ እስላም ። (አዝማሪ) ፤ የጉበና ፡ አሸከሮች ፡ ጠፍሮ ፡ የት ፡ ያውቃሉ ፤ በነጋ ፡ በጠባ ፡ ባረብ ፡ ይጭናሉ ። ሰማያዊ ፡ ዐረብም ፡ ከጥቁር ፡ ይቂጠራል ።

ዐረብያ ፤ ጋራ ፡ ሠረገላ ።

ዐረብኛ ፤ ያረብ ፡ ቋንቋ ፤ ወይም ፡ ልሳን ፡ የሱርስትና ፡ የዕብራይስጥ ፡ የግእዝ ፡ ወንድም ።

ዐረቢ ፤ (ዐረባዊ) ፤ ያረብ ፡ አገር ፡ ሰው ፡ ያረብ ፡ ተወላጅ ፡ (አሳ፲፫ ፡ ፩) ።

ዐረቢ ፤ ዐረብኛ ፤ ያረብ ፡ ፊደል ።

ዐረቢ ፤ ቀይ ፡ እንዶድ ።

ዐረብ ፡ ብረት ፤ ካከራ ፡ ጠንካራ ፡ ያረብ ፡ ብረት ።

ዐረቢት ፤ (ዐረባዊት) ፤ ያረብ ፡ ሴት ።

ዐረቢትን ፡ ዐረቢት ፤ ብልጧን ፡ በለጧት ፤ ሌባን ፡ ሌባ ፡ ሰረቀው ፡ እንደ ፡ ማለት ።

ዐርብ ፤ የቀን ፡ ስም ፤ ፳ኛ ፡ ቀን ፡ ትርጓሜው ፡ የሰንበት ፡ መግቢያ ፡ ማለት ፡ ነው ። ውሃን ፡ እይ ።

ዐርብ ፤ የሸማጌ ፡ ዕቃ ። ምስጢሩ ፡ የድር ፡ መግቢያነትን ፡ ያሳያል ።

ዐርብ ፤ ወርድ ፡ ጉን ፡ ስፋት ፤ የሸማ ። ይህ ፡ ልብስ ፡ ዐርቡ ፡ ጠባብ ፡ ነው ።

ዐርብ ፡ ወጥ ፤ ካርብ ፡ የወጣ ፡ ዐዲስ ፡ ልብስ ፡ ያልተሰፋ ።

ዐርብ ፡ ሮብ ፤ የጦም ፡ ቀኖች ።

ዐርብ ፡ ሮብ ፤ ካስመራ ፡ በታች ፡ ያለ ፡ ገደል ።

ዐርብና ፡ ቀስት ፤ ዐርብ ፡ የተባለ ፡ ጊጤ ፤ ቀስት ፡ በቁመ ፤ ወጊና ፡ ተወጊ ፡ ማለት ፡ ነው ። ዳግመኛም ፡ ዐርብ ፡ (ከሐርብ) ፡ ቢወጣ ፡ ጦርና ፡ ቀስት ፡ ይባላል ።

ዐረቦ ፤ መላጣ ፡ ከብት ፡ (በሬ) ፡ ጠጉሩ ፡ በኖ ፡ ያለቀ ።

ዐራቦ ፤ የበሬ ፡ መዥገር ፡ የሚመልጥ ፡ ራሱ ፡ እቂዳ ፡ ውስጥ ፡ የሚገባ ።

ዕርቦት ፤ ጥልቀት ፡ (ግእዝ) ። የንጉሥ ፡ ሞት ፡ የጀንበር ፡ ዕርቦት ፡ እንዲሉ ።

(ላረ) ማረብ ፤ መግባት ፡ መጥለቅ ፤ ጥንቅር ፡ ማለት ።

ማረቢያ ፤ መግቢያ ፡ መጥለቂያ ።

(ጥረ) ማረብ ፤ መፋቅ ፡ ማቅላት ።

ማረቢያ ፤ መፋቂያ ፡ ማቅሊያ ፡ መጥረቢያ ፡ ቀለም ።

ምዕራብ ፤ የጀንበር ፡ መግቢያ ፡ መጥለቂያ ፡ በምሥራቅ ፡ እንደር ፡ ያለ ፡ ስፍራ ፡ ፪ኛ ፡ የምድር ፡ ማእዘን ፡ ባ፲፪ ፡ ሰዓት ፡ በሠርዝ ፡ የሚቀላ ፡ ደም ፡ የሚመስል ።

ምዕራብ ፤ የፈረንጅ ፡ አገር ፤ ምዕራብነቱ ፡ ለእስያ ፡ ነው ።

ምዕራቦች ፤ መጥለቂያዎች ፤ የምዕራብ ፡ ሰዎች ፡ ፈረንጆች ።

ታረበ ፤ (ተደረ) ፤ ተበላ ፤ ወደ ፡ ሆኖ ፡
ገባ ፡ ወረደ ፡ እራቱ ፡ (ተደራጊ) ።

ታረበ ፤ በላ ፡ ተመገበ ፡ ተጋበዘ ፡ (አድ
ራጊ) ።

መታረብ ፤ መበላት ፡ እሆኖ ፡ መግባት ።

መታረብ ፤ መበላት ፡ መመገብ ፡ መጋበዝ ።

መታረቢያ ፤ መበያ ፡ የራት ፡ ገበታ ፤ ወ
ይም ፡ ጊዜ ።

መታረቢያ ፤ መብሊያ ፡ መመገቢያ ።

አስታረበ ፤ (አሥበጠ) ፤ አበላ ፡ መገበ ፡
ጋበዘ ፡ እራትን ፤ ጥቂት ፡ ቂርሶ ፡ ዳረነት ፡ ሰጠ ፡
አጉራው ፤ ራብን ፡ ከላ ። በጠም ፡ ቀን ፡ ምሳ ፡ እ
ራት ፡ ሲሸን ፤ አስታረበ ፡ ምሳ ፡ አበላ ፡ ተብሎ ፡
ይተረገማል ።

አስታረበ ፤ አጠለቀ ፡ ጀንበርን ።

አስታራቢ ፤ ያስታረበ ፡ የሚያስታርብ ፤
አጉራሽ ።

አስታርቦ ፤ አጥልቆ ፡ አግብቶ ።

አስታርቦ ፡ ሸሸ ፤ ፀሓይ ፡ ሳትጠልቅ ፡
ታይቶ ፡ ስትጠልቅ ፡ የሚጠፋ ፡ ኮከብ ፤ አጥልቆ ፡
የሸሸ ፡ ማለት ፡ ነው ። አስታር ፡ ቦሽሽም ፡ ተብሎ ፡
ይነገራል ። ቧሸሸን ፡ ተመልከት ።

ዔሮባ ፡ ጳ ፤ (ኤሮፓ) ፤ የፈረንጆች ፡
አገር ፤ ምዕራብ ፡ ማለት ፡ ነው ። ሌላም ፡ አፈታ
ትና ፡ ትርጓሜ ፡ ይኖረዋል ። አንዳንድ ፡ ፈረን
ጆች ፡ ግን ፡ በተረት ፡ ኤሮፓ ፡ ከአፍሪቃ ፡ ወደ ፡
ያፈት ፡ ከፍል ፡ የተሻገረች ፡ ሴት ፡ አምላክ ፡
ነች ፡ ይላሉ ።

አስተራረብ ፤ አጠላለቅ ፤ ማረብ ።

ዐርብ ፤ (ዐረ ፡ ሐርብ) ፤ ጦር ፤ ጦርነት ።

ዐርበኛ ፡ (ኞች) ፤ ጦረኛ ፡ የጦር ፡ ገበሬ ፡
ጨካኝ ፡ ደፋር ፡ ቂራጥ ፡ ጉበዝ ፡ ጎይለኛ ፡ በግ
እዝ ፡ (ያርብሕ ፡ ያርብሐዊ) ፡ ይባላል ። ሐርብን ፡
እይ ።

ዐርበኛ(ኝ)ነት ፤ ዐርበኛ ፡ መሾን ፤ ጦረ
ኛነት ።

ዐርቤ ፤ (ሐርቤ) ፤ ገብረ ፡ ማርያም ፡ የ
ሚባል ፡ የሳስታ ፡ ንጉሥ ፡ ስም ፡ ባማርኛ ፡ የሚጠ
ራበት ፤ የጦር ፡ ሰው ፡ ማለት ፡ ነው ።

ዐረቦን ፤ (ዐርቦ) ፤ መያዣ ፡ ፈለማ ፡ ቃ
ብዱ ።

ዕርቡን ፤ ዝጊ ፡ ከማሁ ። ዐረቦን ፡ ግእዝ ፤
ዕርቡን ፡ ዐረብኛ ፡ ነው ።

ዐረገ ፤ (ዐርገ) ፤ ወደ ፡ ሰማይ ፡ ሽደ ፡
ወጣ ፡ ከፍ ፡ ከፍ ፡ አለ ።

ዐረገ ፤ እፈጣሪ ፡ ፊት ፡ ደረሰ ፡ ቀረበ ፡ መ
ሥዋዕቱ ፡ ጸሎቱ ።

ዐራጊ ፤ ያረገ ፡ የሚያርግ ።

ማረግ ፤ (ዐረግ) ፤ መውጣት ፡ ወደ ፡ አ
የር ፡ አቅንቶ ፡ መሼድ ።

ማረግ ፤ (ማዕርግ) ፤ በሀብት ፡ በሹመት ፤
በመንፈሳዊ ፡ ሥራ ፡ የወጣኒ ፡ የማእከላዊ ፡ የፍ
ጹም ፡ ደረጃና ፡ ክብር ። (ግጥም) ፤ ትላንት ፡
የሞተ ፡ ሰው ፡ ወሰው ፡ ባለማረግ ፡ ባለጽ ፡ ውሻ ፡
ባለፃ ፡ በግ ።

ማረግ ፡ እሴቱ ፤ ማረገን ፡ እንደ ፡ እሴት ፡
የሚያይ ፡ የሚቂጥር ፡ ሰው ።

ማረገ ፡ ቢስ ፤ ዝጊ ፡ ከማሁ ፤ ውርደትን ፡
እንጂ ፤ ክብርን ፡ የማይወድ ። ማረገ ፡ ቢስ ፡ እራቱ ፡
ገሚስ ፡ እንዲሉ ።

ማረገኝ ፡ (ኞች) ፤ ማረግ ፡ ያለው ፡ ባለ
ማረግ ፡ የጨዋ ፡ የመኩንን ፡ ልጅ ።

አሳረገ ፤ (አዕረገ) ፤ ከጸሎትና ፡ ከመ
ብል ፡ ከመጠጥ ፡ በኋላ ፡ ጸለየ ፡ አመሰገን ፤ ጸሎ
ታችንን ፡ ከደመና ፡ በታች ፡ አያስቀርብን ፤ የበ
ላነውን ፡ ጎብስተ ፡ በረከት ፤ የጠጣነውን ፡ ጽዋዐ ፡
ሕይወት ፡ ያድርግልን ፤ በራን ፡ ገበሬን ፡ አውሎ ፡
ያግባ ፤ አቡን ፡ ዘበሰማያት ፡ ሰላም ፡ ገብርኤል ፡
አለ ። የተጸለየውን ፡ ጸሎት ፡ የተሰጠውን ፡ ምዲት ፡
ፈጣሪ ፡ ጌታ ፡ ያስምረው ፡ ያሳርገው ፡ ይቀበለው ፡
እያለ ፡ ተናገረ ።

አሳረገ ፤ መሥዋዕት ፡ አቀረበ ፡ ሰጠ ፤ እ
ሳት ፡ ላይ ፡ አደረገ ፤ አቃጠለ ፡ አሳረረ ፡ (ዘሌጅ ፡ ፲፮ ፡
፳፩ ። ፩ሳሙ ፡ ፲፫ ፡ ፱) ።

አሳራጊ ፡ (ጎች) ፤ ያሳረገ ፡ የሚያሳርግ ፡
ቄስ ፡ ቆሞስ ፡ ኤጲስቆጶስ ፡ ጳጳስ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ።
ወደሰ ፡ ብለሽ ፡ ውዳሴ ፡ ከንቱን ፡ ተመልከት ።

አሳራጊነት ፤ አሳራጊ ፡ መሾን ።

ማሳረግ ፤ ማንኛውም ፡ ጸሎትና ፡ ምግብ ፡
ሲፈጸም ፡ መጸለይ ።

ማሳረግ ፤ መሥዋዕት ፡ ማቅረብ ፡ ማቃ
ጠል ፡ ማሳረር ፡ (፩ሳሙ ፡ ፲፫ ፡ ፲) ።

ማሳረጊያ ፤ የጸሎት ፡ መጨረሻ ፡ ጊዜ ።

ማሳረጊያ ፤ መሥዋዕት ፡ ማቅረቢያ ፡ (፩
ሳሙ ፡ ፲፫ ፡ ፱) ።

ታረገ ፤ ተወጣ ፡ ወደ ፡ ላይ ፡ ተሽደ ፤ ተሽ
ደበት ።

ታረገ ፤ አቡን ፡ ዘበሰማያት ፡ ተባለ ፤ ተጸ
ለየ ።

ዕርገት ፤ ወደ ፡ ሰማይ ፡ መውጣት ።

ዕርገት ፤ የበዓል ፡ ስም ፤ ጌታችን ፡ እንደ ፡
ሰውነቱ ፡ ያረገበት ፡ በግንቦት ፡ ፳ ፡ ቀን ፡ ገመሰ ፡
የሚከብር ፡ ታላቅ ፡ በዓል ።

ዕርገተ ፡ ቃል ፤ የቃል ፡ የጌታ ፡ ወደ ፡
ላይ ፡ ማረግ ። የክርስትና ፡ ስም ።

ዕርድ ፤ ደም ፡ የሚመስል ፡ ዕንጨት ፡
 ቅቢ ፡ ማቅሊያ ።
 ዕርድነት ፤ ዕርድ ፡ መኾን ።
 ዕርድ ፡ አደረገ ፤ ዐረደ ፤ ቀርጥ ፡ አደረገ ።
 መታረድ ፤ መቁረጥ ፡ መጉደብ ፡ (ምሳጂ ፡
 ጽፂ ፡ ኢሳ፱፻ ፤ ፪ ፡ ኤር፲፩ ፡ ፲፱) ።
 መታረጃ ፤ ቦታ ፡ ጊዜ ፡ ስለት ። ዶር ፡
 ጭራ ፡ መታረጃዋን ፡ አወጣች ፡ እንዲሉ ።
 ተራረደ ፤ (ተሐረደ) ፤ ተቀራደደ ።
 መተራረድ ፤ መቀራደድ ።
 መተራረጃ ፤ መቀራደጃ ።
 አስተራረደ ፤ (አስተሐረደ) ፤ አቀራ
 ደደ ።
 አስተራራጅ ፤ ያስተራረደ ፡ የሚያስተራ
 ርድ ፤ አቀራዳጅ ።
 ማስተራረድ ፤ ማቀራደድ ።
 ማስተራረጃ ፤ ማቀራደጃ ።
 ዕርደት ፤ (ሕርደት) ፤ መታረድ ።
 አስተራረድ ፤ ያንገት ፡ አቋራረጥ ፤ ማረድ ።
 ዐረዝ ፤ (ዐሪዝ ፡ ዐረዝ ፤ አለበስ) ፤
 አነስ ፡ ጉደለ ፡ ዐጸጸ ፡ ዐለቀ ፡ ሣሣ ።
 አሳሪዝ ፤ አስጉደለ ፡ አሳነስ ፡ አሳለቀ ፡
 ልብስን ፤ አስራቂት ፡ ገላን ።
 ታሪዝ ፤ (ተዐረዝ ፤ ለበስ) ፤ ልብስ ፡ ዐረ
 ረበት ፤ ተራቂት ፡ (ኢዮጽ፩ ፤ ፲ ፡ ማቴጽ፩ ፡ ፴፭) ።
 ዕርዝ ፤ (ዕሩዝ ፤ የለበስ) ፤ የታሪዝ ፡ የተ
 ራቂት ።
 ዕርዝተኛ ፡ (ኞች) ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ፤ ልብሱ ፡
 ያለቀበት ፡ ገላው ፡ የሚታይ ።
 ዕርዝኛ ፤ ዕርዛት ፤ ዕርዝተኛ ፡ መኾን ፤
 ዕራቅነት ።
 መታሪዝ ፤ መራቂት ።
 መታሪዝ ፤ መራቂቻ ።
 ዐርዝ ፤—ዛፍ ፤—አርዝ ።
 ዐሪዛዞ ፤—በርሌ ፤—አሪዛዞ ።
 ዐረጠ ፤ (ሐረጸ ። ዕብ ፡ ሐሪጽ ፤ ቂ
 ረጠ) ፤ ደረቀ ፡ ነጠፈ ፤ የደም ። ከዚህ ፡ የተነሣ ፡
 መውለድን ፡ አቆመ ፡ አቂረጠ ፤ የማሕፀን ።
 ዐረጠች ፤ ደጃ ፡ ቆመ ፤ መውለድን ፡
 ተወች ፤ ወይም ፡ መውለድ ፡ ተዋት ። ያረጠች ፡
 ባልቲት ፡ እንዲሉ ።
 ዐረጠ ፤ ባራጣ ፡ አበደረ ፡ ለቃ ፡ አተረፈ ።
 ሐረጸ ፡ በግእዝ ፡ ፈጠ ፡ ማለት ፡ ስለ ፡ ኾነ ፡ እኸል ፡
 በተፈጠ ፡ ጊዜ ፡ እንዲፈድድድ ፡ እንዲያተርፍ ፡
 ዐራጣም ፡ እንደዚያ ፡ ነው ።

ዐራጭ ፡ (ጮች) ፤ ያረጠ ፡ የሚያርጥ ፤
 ባራጣ ፡ አበዳሪ ።
 ዐራጣ ፤ (ትግ ፡ ሐረጸ) ፤ ወለድ ፡ ትርፍ ፡
 የወለድ ፡ ገንዘብ ፡ (ዘሌጽ፩ ፡ ፴፮ ። መዝ፲፮ ፡ ፩) ።
 ማረጥ ፤ ወለድን ፡ ማቆም ፡ ማቀረጥ ፤
 ማበደር ።
 ማረጫ ፤ ካምሳ ፡ ዓመት ፡ በላይ ፡ ያለ ፡
 የሴት ፡ ዕድሜ ።
 ዕርጥ ፤ (የደም ፡ ዕርጥ) ፤ በብዛት ፡ የሚ
 ወርደውን ፡ የሴት ፡ ደም ፡ የምታቆም ፡ ታናሽ ፡ ዶቃ ፤
 አስማት ፡ የተደገመባት ፡ ቀይ ፡ ድባ ፡ ሳንባ ፡
 መሳይ ።
 ዕርጥ ፤ የክርስቶስ ፡ ገይል ፡ (ማር፩ ፡ ፳፱) ።
 ዕርጭ ፤—ዝም ፤—ረጨ ።
 ዕሪያ ፤ (ሐራውያ) ፤ በዱር ፡ የሚኖር ፡
 ያሣማ ፡ ዐይነት ፡ አውራ ፤ ጥርስ ፡ ተከንፈሩ ፡
 ውጭ ፡ ወጥቶ ፡ የሚታይ ፡ እንስሳ ። ሲበዛ ፡ ዕሪያ
 ዎች ፡ ያሠኛል ። ዕሪያ ፡ ሲባል ፡ እንዳሣማ ፡ በሰው ፡
 መብት ፡ የማይኖር ፡ ነጻነት ፡ ያለው ፡ ማለት ፡
 ነው ። ከክርክን ፡ እይ ።

ዕሪያ ፡

ዕሪያ ፡ ጥርስ ፤ ጥርስ ፡ ገጣጣ ፡ ሰው ፤
 የሪያ ፡ ጥርስ ፡ ተብሎም ፡ ይተረጉማል ።
 ዐርከ ፤ (ዐረከ) ፤ ወዳጅ ፡ ባልንጀራ ፡ ግጥ
 ሚያ ።
 ዐርኩ ፤ የብረት ፡ አጣብቂኝ ፡ ዕንጨትን ፡
 ብረትን ፡ ጥራዝን ፡ አጣብቆ ፡ የሚይዝ ፡ ባለመ
 ዘውር ፡ የቀጥቃጮችና ፡ ያናጠዎች ፡ የጻፎች ፡
 መሣሪያ ።
 ዐርኩ ፤ በሐማሴን ፡ ጣሊያን ፡ የሚጠራ
 በት ፡ ስም ፤ ወዳጁ ፡ ማለት ፡ ነው ። (ግጥም) ፤
 ሴቶች ፡ ተሰብሰቡ ፡ ፍል ፡ ውሃ ፡ ድረስ ፤ ዐርኩ ፡
 መኸዱ ፡ ነው ፡ እንድንላቀስ ፡ (፲፱፻፴፩ ፡ ዓ ፡ ም) ።
 ዐርኬ ፤ ዐምስት ፡ ስንኝ ፡ ያለው ፡ የስን
 ካሳር ፡ መርገፍ ፡ ግጥም ፡ በያንዳንዱ ፡ መልአክ ፡
 ነቢይ ፡ ሐዋርያ ፡ ጽድቅና ፡ ሰማዕት ፡ ታሪክ ፡ መ
 ጨረሻ ፡ የሚነበብ ፤ ዐርከ ፡ ሥሉስ ፡ የሚባል ፡
 ሊቅ ፡ ስለ ፡ ደረሰው ፡ ዐርኬ ፡ ተባለ ፡ ይላሉ ።
 ዳግመኛም ፡ ዐርኬ ፡ (ዐርክየ) ፡ ወዳጁ ፡ ማለት ፡
 ነውና ፤ የወዳጅ ፡ ምስጋና ፡ መኾኑን ፡ ያስረዳል ።
 ዐርኬና ፤ የገብ ፡ አውራ ፡ ዕልፍኝ ።

ዐርኬና ፤ የምሥጥ፣ ንጉሥና፣ ንግሥት፣ መኖሪያ፣ ቤት፣ በዙሪያው፣ ብዙ፣ ከፍልና፣ በር፣ ያለው፣ ሥራው፣ ወም፣ ይመስላል ፤ ንጥር፣ ዕንጨት፣ ነው።

ዐርኬና ፤ የጣዝማ፣ መቀመጫ ።

ዕርከን፣ (ኖች) ፤ የመሬት፣ ደረጃ፣ ከፍና፣ ዝቅ፣ ብሉ፣ የሚታይ ፤ ከደንጊያ፣ ከሳንቃ፣ ከሰሚንቶ፣ የተበጀ፣ የደርብ፣ የመንበር፣ መውጫና፣ መውረጃ፣ (ጅንገ፣ ፤፣ ፲፱፣ ጽ) ።

ዐርኳታ ፤ (ዐር፣ ኳች) ፤ ጥጻት፣ የሌላት፣ ሴት፣ ዐሣማ፣ ዐይነት፣ ጥርክርክ ።

ዐረመ ፤ (ሐረመ) ፤ ተወ፣ ከለከለ ፤ ለየ፣ ቀደስ፣ (ጅንገ፣ ጽ፣ ፵፪ ፣ ጸጢም፣ ፱፣ ፫) ።

ዐረመ ፤ ኩተኩተ፣ ነቀለ ፤ (ተረት) ፤ አያርም፣ ዐራሽ ፤ አያጥብ፣ ለባሽ ፤ (ግጥም) ፤ ጤፋን፣ ጻዋ፣ በላው፣ ቀለባችንን ፤ አንቺ፣ ሰው፣ ዐርሚ፣ እንግላለን ፤ ተወ፣ ያላህን፣ ነገር፣ ምኑን፣ ዐውቀሽው ፤ ወይ፣ እኔ፣ አበላው፣ አንቺ፣ ዐርመሽው ።

ዐረመ ፤ ግድፈትን፣ መላ ፤ ትርፍን፣ አስገለ።

ዐረመ ፤ ቁረጠ፣ ከፈለ፣ መሬትን ።

ዐራሚ፣ (ዎች) ፤ ያረመ፣ የሚያርም፣ እኸልን፣ መጻፍን ፤ ነቃይ፣ ኩትኳች ።

ዐራሚነት ፤ ዐራሚ፣ መኸን ።

ዐረም፣ (ሞች) ፤ ከብቋያ፣ ውስጥ፣ የሚነቀል፣ በያይነቱ፣ ቅጠልና፣ ሣር ።

ዐረም፣ ተጫነበት ፤ ተደበቀ፣ ታባ፣ ተሰወረ፣ ነውሩ፣ ነገሩ ።

ዐራሙቻ ፤ ተነቅሎ፣ የወደቀው፣ ዐራሙቻ፣ ይባላል ።

ዐረማም ፤ ዐረም፣ የበሃበት፣ ባላረም፣ መሬት ።

ዐረማም ፤ ሞ፣ ቃለ፣ አገስርን፣ ያሳያል ፤ ዝናም፣ ሳያጠግብ፣ የተዘራ፣ የስንዴና፣ የገብስ፣ ያገጻ፣ ፍራ፣ በሽታ፣ ጥቀርሻ፣ መሳይ ።

ማረም ፤ መተወ፣ መኩትኩት፣ መንቀል፣ ማስገለል፣ ማስተካከል፣ ማጽዳት ።

ማረሚያ ፤ ያረም፣ መንቀያ፣ ዶማ፣ መኩትኩቻ ፤ የጽፈት፣ ማስተካከያ፣ ቀለም፣ ብር፣ ርሳስ ።

ማረሚያ ፤ አፍንጫ፣ ማጽጃ፣ መሐረብ፣ መንዲል ።

አሳረመ ፤ (አሐረመ) ፤ አስተወ፣ አስከለከለ ።

አሳረመ ፤ ዐረምን፣ አስነቀለ ፤ አስኩተኩት፣ አገጻን፣ ተክልን ።

አሳረመ ፤ የመጻፍን፣ የደብዳቤን፣ ቃል፣ ጉድለት፣ አስመላ ።

አሳራሚ ፤ ያሳረመ፣ የሚያሳርም ፤ አስነቃይ፣ ያራሚ፣ አዛዥ ።

ማሳረም ፤ ማስነቀል፣ ማስኩትኩት ።

ማሳረሚያ ፤ ማስነቀያ፣ ጊዜ ።

ታረመ ፤ (ተሐርመ) ፤ ተተወ፣ ተከለከለ ፤ ተለየ፣ ተቀደሰ፣ (ዘሌጃ፣ ጽጽ) ።

ታረመ ፤ ተነቀለ፣ ተኩተኩተ ፤ ተወገደ፣ ጸያፋ፣ ስሕተቱ፣ ግድፈቱ ።

ታረመ ፤ ተቁረጠ፣ ተሰጠ፣ መሬቱ ።

ታራሚ ፤ የሚታረም፣ የሚነቀል ።

(ጥር) ዕርም ፤ (ሕሩም) ፤ የታረመ፣ የተነቀለ ።

(ላር) ዕርም ፤ (ሕርም) ፤ ሊቀምሱት፣ ሊበሱት፣ ሊነኩት፣ የማይገባ፣ ከልክል፣ ነገር፣ (አያ፣ ፲፩፣ ፲፪፣ ፲፫) ። ዕርም፣ የሰው፣ ሥጋ፣ እንዲሉ ፤ (ተረት) ፤ ዳገት፣ ዕርሙ ፤ ሚዳ፣ ወንድሙ ።

ዕርም ፤ ለወገን፣ ለዘመድ፣ አለማልቀስ ። በላ፣ በለኸ፣ አበላን፣ እይ ።

ዕርም፣ አለ ፤ ዐረመ ፤ እንደ፣ ሰው፣ ሥጋ፣ ቁጠረ ።

ዕርመ፣ በላ ፤ እዘመዱ፣ ለቅሶ፣ ያልደረሰ፣ ያላለቀሰ ።

ዕርም፣ ነው ፤ አይቀመስም፣ አይበላም ፤ ከልክል፣ ነው ።

ዕርም፣ ተባለ ፤ ታረመ ፤ ዕርም፣ ኾነ ።

ዕርሙን ፤ አወጣ ፤ ለሞተ፣ ዘመዱ፣ አለቀሰ ።

ዕርምኸን ፤ አውጣ ፤ አልቅስ ፤ እንባኸን፣ አፍስስ ።

ዕርም፣ ታኸል ፤—በጣም፣ ያነሰች ፤—እምር፣ ታኸል ፤ አመረ ።

ዕሪም፣ (ሞች) ፤ ታናሽ፣ የመሬት፣ ከፍል፣ ሰፊና፣ ታላቅ፣ ከኾነ፣ ርስት፣ ተከፍሎ፣ ላገለገለ፣ አሽከር፣ ለሎሌ፣ ለወጻጅ፣ ለካህን፣ የተሰጠ፣ ማሳ፣ ዕን፣ ጉርዶ፣ ሪም፣ ቢል፣ ዕዛብን፣ ዛብ፣ እንደ፣ ማለት፣ ያለው፣ ነው ።

መታረም ፤ መነቀል፣ መከልከል ።

መታረሚያ ፤ መነቀያ፣ መኩትኩቻ ።

ተራረመ ፤ (ተሐረመ) ፤ ዕርም፣ ተባባለ ፤ ተለያየ፣ ተራራቀ ።

አስተራረመ ፤ (አስተሐረመ) ፤ እናቀለ፣ እኩታኩተ ።

ማስተራረም ፤ ማናቀል፣ ማኩታኩት ።

ዕርማት ፤ የማረም፣ የመታረም፣ ሥራ ።

አስተራረም ፤ እነቃቀል ፤ ማረም ።

ዐረመኔ፤—ያልተጠመቀ፤—አረመኔ።

ዐረንዛ ፤—ብዙ ፤ ደንጊያ ፤—አረንዛ ፤

ዐረንቋ ፤—ማጥ ፤—አረንቋ ፤

ዐርነት ፤—ነጻነት ፤—ዐራ ፤ (ሐራ) ፤

ዐረፊ ፤ (ዐረፍ ፡ ዐረፊ) ፤ ከሥራ ፡

ከመንገድ ፡ ከነገር ፡ ተለየ ፤ ዝም ፡ አለ ፤ ተቀመጠ ፡ እፎይ ፡ አለ ፡ (ዘፀ፪ ፡ ፲፩ ። ፪ሳሙ ፡ ፲፮ ፡ ፲፱) ፤ (ተረት) ፡ አፍ ፡ ሲያርፍ ፡ ወዳጁን ፡ ያማል ፤

ዐረፊ ፤ ዐለፊ ፡ ሞተ ፤

ዐረፊ ፤ ከጭነት ፡ ከሸከም ፡ ጽነ ። አህያ ፡ በወለደች ፡ ታርፋለች ፤

ዐረፊ ፤ ቁረጠ ፡ ሸማን ፡ ዕንጨትን ፤

ዐረፍኩሽ ፤ የወር ፡ ጨው ፤ ሰው ፡ በሞተ ፡ ጊዜ ፡ እንዲህ ፡ አለ ፡ ይላሉ ። ጨውን ፡ እይ ፤

(ላራ) ዐራራ ፡ (ዎች) ፤ ያረፈ ፡ የሚያርፍ ፤ ተቀማጭ ፡ ሰሞንን ፡ ገባር ፤

ዐራራነት ፤ ዐራራ ፡ መሾን ፤ ተቀማጭነት ፤

(ጥራ) ዐራራ ፤ የቁረጠ ፡ የሚቁርጥ ፤

ዕራራ ፡ (ዎች) ፤ የሸማ ፡ ቀራጭ ፡ ዐዲስ ፤ ወይም ፡ አርጌ ፡ ያለቀ ፡ የተቀደደ ፡ ልብስ ፡ መጣፊያ ፤

ዕርፍ ፡ (ፎች) ፤ ለርሻ ፡ ሥራ ፡ የተቁረጠ ፡ ከሞፈርፍ ፡ ከማረሻ ፡ የተዋደደ ፡ የበሬ ፡ ዕቃ ፤ ከሹለት ፡ ድግር ፡ ጋራ ፡ ወገል ፡ የትረሠው ፡ የርሻ ፡ መሣሪያ ፡ (ሢራጫፍ ፡ ጽፎ ። ሉቃ፲ ፡ ፳፪) ፤

ዕርፍ ፡ መጣያ ፤ የነሐሴ ፡ ፲፯ኛ ፡ ቀን ፡ ፍልሰታ ፡ ዕርፍ ፡ ከርሻ ፡ ተለይቶ ፡ የሚቀመጥበት ፡ ማለት ፡ ነው ፤

ዕርፊ ፡ መስቀል ፤ የምሳሌ ፡ አነጋገር ፤ ዕርፍ ፡ ሠም ፤ መስቀል ፡ ወርቅ ፤

ዕርፊ ፡ መስቀል ፤ በመጨበጫው ፡ ማፍ ፡ መስቀል ፡ ያለበት ፡ ማንካ ፡ የሥጋ ፡ ወደሙ ፡ መስማ ፡ ማቀበያ ፡ ከንዋየ ፡ ቅድሳት ፡ አንዱ ፤

ዕርፊ ፡ መስቀል ፡

ማረፍ ፤ መቀመጥ ፡ ቀጭ ፡ ማለት ፡ መደገፍ ፤ መዋት ፤

ማረፊያ ፤ ስፍራ ፡ ቦታ ፡ መቀመጫ ፡ መደብ ፡ ወንበር ፡ ዐልጋ ፡ ጊዜ ፡ (ዘዳጽፍ ፡ ጽፎ ። ኢሳ፲፩ ፡ ፲ ። ማቴ፳ ፡ ፩) ፤

(ጥረ) ማረፍ ፤ መቀረጥ ፤

ማረፊያ ፤ መቀረጫ ፡ መቀስ ፤

ምዕራፍ ፡ (ፎች) ፤ የቃል ፡ የንባብ ፡ ማረፊያ ፡ ዐልፎ ፡ ዐልፎ ፡ በየመጻፉ ፡ ውስጥ ፡ ምዕራፍ ፡ ፩ ፡ ምዕራፍ ፡ ፪ ፡ እያለ ፡ ይገኛል ፤

ምዕራፍ ፤ የሬሳ ፡ ማሳረፊያ ፡ (፩ ፡ ምዕራፍ) ፤ ጉዞ ፡ ፍታት ፤ የጻቱ ፡ መንገድ ፡ ሰማይ ፡ የጻቱ ፡ ጊዜያት ፡ ምሳሌ ፤ በማንዘት ፡ የተሠራ ፡ ፍጹም ፡ የሙታን ፡ ጸሎት ፡ (መዝ፲፱ ፡ ፲፭፱) ፤

ምዕራፍ ፤ የፈረስ ፡ መጋለቢያ ፡ የጉልማሶች ፡ መርማና ፡ መሸቀዳደማያ ፡ ሚዳ ፡ ማፍ ፤ ሰሳ ፡ ግመል ፡ አተርትሮ ፡ የሚቆምበት ፡ በማየት ፡ ወንድ ፡ ከሴት ፡ የሚለይበት ፡ መንገድ ፡ ስፍራ ፡ (ሉቃ፳፪ ፡ ፲፫ ። ዮሐ፯ ፡ ፲፱ ። ፲፩ ፡ ፲፰ ። ራእ፲፱ ፡ ፩) ። በጽርእ ፡ ስታዲዎን ፡ ይባላል ፤

ምዕራፍ ፤ ዐይነ ፡ ገመድ ፡ ሹለት ፡ ሺ ፡ ከንድ ፡ (ማቴ፩ ፡ ፵፩) ። ፈረንጆች ፡ ኪሎ ፡ ሜትር ፡ ይሉታል ፤

አሳረፊ ፡ (አዕረፊ) ፤ አስቀመጠ ፡ ዕረፍት ፡ ሰጠ ፡ (ዘዳ፲ ፡ ፩ ። ምሳ፳፩ ፡ ፲፫) ፤

አሳረፊ ፤ በቶሎ ፡ ገደለ ፤ ከሥቃይ ፡ ለየ ፤

አሳረፊ ፤ ዝም ፡ እሠኘ ፤ ጠበቀ ። አፍሽን ፡ አሳርፍ ፡ እንዲሉ ፤

አሳረፊ ፤ ሸከምን ፡ አስቀበለ ፤ (ተቀበለ) ፤

አሳራፊ ፤ ያሳረፈ ፡ የሚያሳርፍ ፤ አስቀማጭ ፡ ገዳይ ፤

ማሳረፍ ፤ ማስቀመጥ ፡ መግደል ፤

ማሳረፊያ ፤ ማስቀመጫ ፡ መግደያ ፡ ስፍራ ፡ መሣሪያ ፤

ታረፊ ፤ ሾነ ፡ ተደረገ ፡ ዕረፍቱ ፤ ቀጭ ፡ ተባለ ፤

ታረፊ ፡ ተቁረጠ ፤ ዕራራ ፡ ሾነ ፤

ተራረፊ ፤ (ተዓረፊ) ፤ ሸከምን ፡ ተቀባበለ ፡ ተረዳዳ ፡ ተጋዝ ፤

ተራረፊ ፤ በበቅሎ ፡ የተቀመጠው ፡ በእግሩ ፡ ሲኼድ ፡ እግረኛው ፡ ተቀመጠ ፤

መተራረፍ ፤ መረዳዳት ፡ መተጋገዝ ፤

አስተራረፊ ፤ (አስተዓረፊ) ፤ አስተጋዝ ፡ ሥራን ፤

አስተራራፊ ፤ ያስተራረፈ ፡ የሚያስተራርፍ ፤ አስተጋጋዥ ፤

ዕርፊት ፤ (ዕረፍት) ፤ ማረፍ ፡ ሞት ፤ ዝምታ ፡ ጸጥታ ፤

ዕርፊተ ፡ ቢስ ፤ የማያርፍ ፡ እፎይ ፡ የማይል ፤

ዕርፊት ፡ የለሽ ፤ ዝጊ ፡ ከማሁ ፤ የሚዋትት ፤

ዐረፊ ፡ ጣቴ ፤ የፈትል ፡ ስም ፤ ውሃ ፡ የሚመስል ፡ የባሕር ፡ ድር ፤ ቀጪን ፡ ሞኖኖ ፤

ዕረፍ ፤ ተቀመጥ ፤ ዝም ፡ በል ፤

(ጥር) ዐርፎ ፡ ዐርፎ ፤ ቁርጠ ፡ ቁርጠ ፤

አስተራረፍ ፤ አቀማመጥ ፤ ማረፍ ፤

ዐረፋ፡ (ዎች) ፤ ሐረፈ፡ ሐረፋ) ፤
 የንዶድ፡ የሳሙና፡ የሥጋ፡ የስብቅ፡ ነጭ፡
 ውጤት፡ በውሃ፡ ላይ፡ ሰር፡ የሚታይ ። (የባ
 ሕር፡ ዐረፋ) ፤ ይደርቅና፡ የዛገ፡ ብረት፡ መወ
 ልወያና፡ መድመፅ፡ የሚሾን፡ ሻካራ፡ ደንጊያ ።
 (የመጠጥ፡ ዐረፋ) ፤ ኩረፈ ።

ዐረፋ፡ ፤ ምራቅ፡ ቁበር ። እከሌ፡ በድን
 ገት፡ ታመመና፡ ዐረፋ፡ ደፈቀ ።

ዐረፋት፡ ፤ ዝኒ፡ ከማሁ፡ (ማርቆ፡ ጽ) ።

ዐረፋት፡ ፤ የውሃ፡ ዐረፋ፡ ወዲያው፡ ሻ፡
 ብትን፡ ብሉ፡ የሚጠፋ፡ (ሆሴ፤ ፩) ።

ዐረፋት፡ ፤ የቀለጠ፡ ብር፡ (ምሳጽ፤ ጽፎ) ።

ዐረፋት፡ ፤ (ሐረፋት) ፤ ዐረፋዎች ። ሐረ
 ፋት፡ በግእዝ፡ ብዛትን፡ እንጂ፤ እንድነትን፡ እያ
 ላይም ።

ዐረፋ፡ (ዐረ፡ ዐረፈ፤ ዐወቀ) ፤ የበዓል፡
 ስም ፤ ያዳምና፡ የሐዋን፡ መተዋወቅ ። ዳግመኛም፡
 እስላሞች፡ አራትን፡ በማስተባበል፡ በይሥሐቅ፡
 ፈንታ፡ አብርሃም፡ ይስማኤልን፡ ሲሠዋ፡ አላህ፡
 በጀነት፡ በግ፡ ተቤዝው፡ እያሉ፡ በየቤታቸው፡
 በግ፡ በማረድ፡ የሚያከብሩት፡ በዓል፡ ነው ።

ዐረቀ፡ (ዐረቅ፡ ዐረቀ) ፤ አቀና፡ አረታ፡
 ቀጥ፡ አደረገ ፤ የዕርፍ፡ የሞፈር፡ የድር ። ቅዱስ፡
 ዲሜፕሮስ፡ ዕርፍ፡ ዐርቆ፡ ተክል፡ አጽድቆ፡ ይ
 ኖር፡ ነበር ።

ዐረቀ ፤ እጉበጠ፡ ቀለስ፡ ለመጠ፡ ቀጥ
 ታውን ።

ዐረቀ ፤ ጭነትን፡ መለሰ፡ አስተካከለ ።

ዐረቀ ፤ በክርን፡ መታ፡ ደለቀ ።

ዐራቂ፡ ፤ ያረቀ፡ የሚያርቅ ፤ አቅኒ ።

ማረቅ ፤ ማቅናት፡ ጉብጠትን፡ ማራቅ፡
 ቀጥ፡ ለጥ፡ ማድረግ ።

ማረቂያ ፤ ሰጉጥ፡ የዛፍ፡ ሥር፡ ባላ፡ ባ
 ልቶ፡ ዕንጨት ።

አሳረቀ ፤ (አዕረቀ) ፤ ቀጥ፡ አስደረገ ።

አሳራቂ ፤ ያሳረቀ፡ የሚያሳርቅ ።

ታረቀ ፤ (ተዐርቀ) ፤ ቀና፡ ቀጥ፡ አለ ፤
 ረታ ።

ታረቀ ፤ ጉበጠ፡ ተቀለሰ፡ ተለመጠ ።

ታረቀ ፤ ጥልን፡ ተወ፡ ተስማማ ። ፱ኛ
 ውን፡ ወይ፡ እይ ።

(ጥራ) ታራቂ ፤ (ተዐራቂ) ፤ ቀጥ፡ የሚል ፤ ተ
 ቀላሽ ።

(ላራ) ታራቂ ፤ የሚታረቅ ፤ ተፋቃሪ፡ (ያዕቆ፡
 ፲፮) ። (ተረት) ፤ ካጣቢ፡ አድራጃ ፤ ከተሻጋች፡
 ታራቂ ።

(ጥር) ዕርቅ ፤ የታረቀ፡ ቀጥ፡ ያለ፡ (ርቱዕ) ።

(ላር) ዕርቅ ፤ (ምሳጽ፤ ፱)፡ ስምም፡ ፍቅር ።

(ተረት) ፤ ዕርቅ፡ አይፈርስ ፤ ዐይን፡ አይፈስ ።

ዕርቀ፡ ሰላም ፤ የሰላም፡ ዕርቅ፤ ወይም፡
 የዕርቅ፡ ሰላም ።

መታረቅ ፤ መቅናት፡ ቀጥ፡ ማለት፡
 መስማማት ፤ መፋቀር፡ ሢራ፡ ሰላም፡ ማግኘት፡
 (ሮሜ፤ ፲፩ ። ፲፩፡ ፲፩ ። ፪ቆር፡ ፩፡ ፲፭፡ ፲፱) ።

መታረቂያ ፤ ቀጥ፡ ማያ፡ መጉበማ፡ ደን
 ጊያ ፤ መፋቀሪያ፡ መስማሚያ፡ ቀን፡ ሸንጎ፡
 ማርገጃ ።

ተራረቀ ፤ (ተዓረቀ) ፤ ተጉናበለ፡ ተሰ
 ማማ፡ ተወዳጅ፡ ተፈቃቀረ፡ ተሳሳመ ።

መተራረቅ ፤ መስማማት፡ መፈቃቀር ።

መተራረቂያ ፤ መስማሚያ፡ መፈቃቀሪያ፡
 ምክር ።

ዐርቆ ፤ አቅንቶ፡ ቀጥ፡ አድርጎ ፤ (ተረት) ፤
 ዐማች፡ አስታርቆ፡ ቀንበር፡ ዐርቆ ።

አስታረቀ ፤ (ዐረቅ፡ ዐረቀ) ፤ አንተም፡
 ተው፡ አንተም፡ ተው፡ አለ ፤ አስማማ፡ ከቂም፡
 ከበቀል፡ አራቀ፡ ባዶ፡ አደረገ፡ አፋቀረ፡ (ቂላ
 ፩፡ ፩) ።

አስታራቂ፡ (ዎች) ፤ ያስታረቀ፡ የሚያ
 ስታርቅ ፤ አስማሚ፡ ጨዋ፡ ሽማግሌ ።

አስታራቂነት ፤ አስታራቂ፡ መሾን ።

ያስታራቂ ፤ ግብዣ፡ መብል፡ መጠጥ ።

ማስታረቅ ፤ ማስማማት፡ ማፋቀር ።

ማስታረቂያ ፤ ስፍራ፡ ጊዜ ።

አስተራረቀ ፤ (አስተዓረቀ) ፤ እጉናበለ ፤
 ማረኝ፡ ማረኝ፡ ይቅር፡ ለግዜር፡ አባባለ ፤ አፈቃ
 ቀረ፡ አሳሳመ ።

ዕሩቅ ፤ የተራቂተ፡ የታረዘ ፤ ብቻ፡ (ግእዝ) ።

ዕሩቅ፡ ብእሲ ፤ የጳውሎስ፡ ሳሚሳጢና፡
 የንስጥሮስ፡ ባህል ፤ የክርስቶስን፡ እምላክነት፡
 ክዶ፡ (ዕሩቅ፡ ብእሲ)፡ ሰው፡ ብቻ፡ ነው፡ ማለት ።
 ጎድረትን፡ እይ ።

ዕርቃን ፤ ዕራቁት ፤ አካላዊ፡ ግንድ፡
 መለመላ፡ ልብስ፡ የሌለው፡ ባዶ፡ ገላ ። ዕርቃን፡
 የግእዝ ፤ ዕራቁት፡ ያማርኛ፡ ነው፡ (ዘፍጂ፡ ፳፩ ።
 ፱፡ ፳፩) ።

ዕርቃን፡ ሥጋ ፤ የሥጋ፡ ዕራቁት ። የስ
 ቅለት፡ ለት፡ የጌታችን፡ ዕርቃን፡ ሥጋ፡ እንዳ
 ይታይ፡ ፀሐይ፡ ጨለመ ፤ ጨረቃ፡ ደም፡ ሾን ።

ዕርቅና ፤ ዕራቁትነት ፤ ዕራቁት፡ መ
 ሾን፡ ልብስ፡ አልባነት፡ (ሚክ፩ ፤ ፲፩ ። ዘፍጂ፡
 ፳፪ ። ፳፫) ።

ዕራቁት ፤ (ዕሩቅ) ፤ የተራቂተ፡ (የሐ
 ፳፩ ፤ ፮) ። ያለፈው፡ ጥሪ ፤ ይህ፡ ቅጽል፡ መሾ
 ኑን፡ አስተውል ።

አስራቂተ ፤ (አዕረቀ) ፤ አስገፈፈ፡ አሳ
 ረዘ፡ ባዶ፡ ገላ፡ አስደረገ ።

ማስራቂት ፤ ማስገፈፍ ፤ ማሳረዝ ፤
 ተራቂት ፤ (ተዐርቀ) ፤ ተገፈፈ ፤ ታረዘ ፤
 ባዶ ፤ ቸን ፤ (ተጋፈፈ) ፤
 ተራቋች ፤ የሚራቁት ፤ የሚታረዝ ፤
 መራቂት ፤ መገፈፍ ፤ መታረዝ ፤
 መራቂቻ ፤ መታረጥ ፤ የልብስ ፤ ማለቅና ፤
 ዕጦት ፤
 አራቂት ፤ ገፈፈ ፤ ልብስ ፤ ነሣ ፤ ከለከለ ፤
 አወለቀ ፤ (አጋፈፈ) ፤
 አራቋች ፤ ያራቂት ፤ የሚያራቁት ፤ ገፋፈ ፤
 ማራቂት ፤ መገፈፍ ፤
 ማራቂቻ ፤ መገፈፈያ ፤ ጊዜ ፤ ስፍራ ፤ ምክንያት ፤ ተራቂተና ፤ አራቂት ፤ ተደራራጊና ፤ እደራራጊ ፤ ሲመስል ፤ በተደራጊነትና ፤ ባድራጊነት ፤ መፈታቱን ፤ አስተውሏል ፤
 አስተራረቅ ፤ አቀናን ፤ ማረቅ ፤
 ዐረቄ ፤ (ዐረ ፤ ዐረቅ ፤ ላብ) ፤ የአኸለፍ ፤ የቅመም ፤ የማር ፤ ላበት ፤ የሚያሰክር ፤ ብዙ ፤ ዐይነት ፤ መጠጥ ፤ ሲበዛ ፤ ልብ ፤ የሚነሣ ፤ ቀልበ ፤ ቢስ ፤ የሚያደርግ ፤ ፈላሽ ፤ (መራራ ፤ ዐረቄ) ፤ ሲጠጡት ፤ እንደ ፤ ኮሶ ፤ የሚመር ፤ የጣሊያን ፤ ዐረቄ ፤ የአኸለ ፤ ዐረቄ ፤ የቀርጠት ፤ መድገኒት ፤ ነው ፤
 ዐረቄ ፤ (ላህባዊ) ፤ የላብ ፤ ዐይነት ፤ ይኸውም ፤ ባረብኛ ፤ ነው ፤
 ዐረቄ ፤ ወገብ ፤ ወገበ ፤ ቀጪን ፤ ሴት ፤
 ዐረቄ ፤ መርፌ ፤ ዐጪና ፤ ቀጪን ፤ መርፌ ፤
 ዐረቄ ፤ መባላ ፤ ላብ ፤ የወጣበት ፤ እንዳይታወቅ ፤ ርዕያ ፤ የገባችበትና ፤ የወጣችበት ፤ ልብስም ፤ ቢኾን ፤ ገላ ፤ ስለማይታወቅ ፤ ነው ፤ ዳግመኛ ፤ ግእዝ ፤ (ዐራቄ) ፤ አስታራቂ ፤ በሚለው ፤ ዘይቤ ፤ ቢፈቱት ፤ በመጠን ፤ ለሚጠጣው ፤ ዐረቄው ፤ ምግብን ፤ መርፈው ፤ የተቀደደ ፤ ሆድን ፤ ማዋሐዱን ፤ ማሰማማቱን ፤ ማገናኘቱን ፤ ያሳያል ፤
 ዐረረ ፤ (ሐረረ ፤ ሐለለ) ፤ ነደደ ፤ ተቃጠለ ፤ ገመነ ፤ ጠቄረ ፤ ከሰለ ፤ (ተረት) ፤ ያረረበት ፤ ያማሳል ፤ ሆድ ፤ ሲያር ፤ ጥርስ ፤ ይሥቃል ፤
 ዐረረ ፤ ነጠፈ ፤ ደረቀ ፤ ተኩማተረ ፤ ዐጪና ፤ ቸን ፤
 ዐረረ ፤ ዐለቀ ፤ ተበጣጠሰ ፤ እከሌ ፤ ልብስ ፤ ዐርበታል ፤ እንዲሉ ፤
 ዐራራ ፤ ያረረ ፤ የከሰለ ፤ (ተረት) ፤ የስንዴ ፤ ዐራራ ፤ የቂንዦ ፤ መራራ ፤ እንዲሉ ፤
 ዐሩር ፤ (ሐሩር) ፤ የፀሐይ ፤ ሙቀት ፤ ከሙቀት ፤ የተነሣ ፤ በገላ ፤ ላይ ፤ ሽፍ ፤ የሚል ፤ ዕክክ ፤
 ዐሩር ፤ ጥቁር ፤ ቀለም ፤ የሚኾን ፤ የስንዴ ፤ ከሰለ ፤ ሐሩርም ፤ ይባላል ፤
 ዐሩር ፤ (ሮች) ፤ ላይ ፤ ላይ ፤ በእሳት ፤ ያረረ ፤ የከሰለ ፤ የንጨት ፤ ጥንግ ፤

ዐራራ ፤ (ሕራር) ፤ የነጠፈ ፤ የደረቀ ፤ የጃሸሽ ፤
 ዐራራ ፤ ንጥፈት ፤ ድርቀት ፤ የጡት ፤
 ዐራራ ፤ እንዲሉ ፤
 ዐራራ ፤ ከራራ ፤ ድውይ ፤
 ዐርር ፤ (ሐሪር) ፤ ማረር ፤
 ዐርር ፤ አለ ፤ ከሰለ ፤ ግምን ፤ አለ ፤
 ዐርር ፤ ዙምትር ፤ አለ ፤ እጃግ ፤ ዐረረ ፤ ተኩማተረ ፤
 ዐርር ፤ ምርር ፤ አለ ፤ ፈጽሞ ፤ አለቀሰ ፤ በሐዘን ፤ ተጨበጠ ፤
 ዐርርት ፤ (ሕርርት) ፤ ያረረች ፤
 ዐርርት ፤ ሞራ ፤ በበሬ ፤ በሰው ፤ ዐይን ፤ ላይ ፤ የሚወጣ ፤ ትርፍ ፤ ሥጋ ፤ ዐራራ ፤ መሳይ ፤ የባላገር ፤ ሐኪምም ፤ በሬውን ፤ ጥሉ ፤ ዐርርቱን ፤ በመርፌ ፤ ወግቶ ፤ በክር ፤ ይሰብና ፤ ከቁረጠ ፤ በኋላ ፤ ዐይኑ ፤ ውስጥ ፤ የወይናግፍት ፤ ዶቄት ፤ ይጨምርበታል ፤ የበሬን ፤ ጭራ ፤ የሚቁርጥ ፤ ቀሳሳ ፤
 ዐርርታም ፤ ዐርርት ፤ ያለበት ፤ ባለዕርርት ፤
 ማረር ፤ መቃጠል ፤ መጥቂር ፤ መግመን ፤ መከሰል ፤
 ማረር ፤ ማለቅ ፤ መበጣጠስ ፤
 ማረሪያ ፤ መቃጠያ ፤ መከሰያ ፤
 አሳረረ ፤ (አሕረረ ፤ አሕለለ) ፤ አቃጠለ ፤ አገመነ ፤ አጠቁረ ፤ አከሰለ ፤ ዐሩር ፤ አደረገ ፤ ዛሬ ፤ ጨው ፤ የበዛበት ፤ ወጥ ፤ በልቺ ፤ ውሃ ፤ ጥም ፤ አሳረረኝ ፤
 አሳረረ ፤ በጅራፍ ፤ ባለንጋ ፤ ገረፈ ፤ በጥይት ፤ መታ ፤
 ማሳረር ፤ ማቃጠል ፤ ማክሰል ፤
 ማሳረሪያ ፤ ምጣድ ፤ እሳት ፤ ዐረር ፤
 ዐሮ ፤ ጠቁሮ ፤ ከስሉ ፤ (ተረት) ፤ ዐሮም ፤ መሮም ፤ ማበሬን ፤ ከፈልኩ ፤
 አስተራረር ፤ አከላሰለ ፤ ማረር ፤
 ዐረር ፤ የርላስ ፤ ስም ፤ በቀለሕ ፤ ጫፍ ፤ ያለ ፤ ርላስ ፤ ከጠመንዣ ፤ በተተኩሰ ፤ ጊዜ ፤ ሰውን ፤ እንሰሳን ፤ አውራን ፤ ወፍን ፤ አሞራን ፤ ማንኛውንም ፤ ተንቀሳቃሽ ፤ ፍጥረት ፤ አሳርሮ ፤ የሚገድል ፤ (ዘኁጃፍ ፤ ጃፍ) ፤ ዐረር ፤ የግእዝ ፤ ርላስ ፤ ያማርኛ ፤ ነው ፤
 ዐረር ፤ ድርቅ ፤ ደረቅ ፤ ቦና ፤ ውሃ ፤ ጠፍቶ ፤ ባረር ፤ ይለቀሳል ፤ እንዲሉ ፤
 ዐረሩ ፤ የወንድ ፤ ባሪያ ፤ ስም ፤
 ዐረሩ ፤ ጥቁር ፤ አህያ ፤
 ዐረሰ ፤ (ሐረሰ) ፤ ተለመ ፤ ጨፈለቀ ፤ ተረተረ ፤ ገመሰ ፤ ሰበተ ፤ ገለገለ ፤ ከረበተ ፤ ደገመ ፤ ቀበቀበ ፤ ዐየመ ፤ አለሰለሰ ፤ ሸመተን ፤ እይ ፤

ዐራሽ ፤ (ሐራሲ) ፤ ያረሰ ፤ የሚያርስ ፤
ገበሬ ።

ዐራሽ ፡

ዐረስ ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ። ጉሽ ፡ ዐረስ ፡ እን
ዲሉ ።

ዐራሾች ፤ (ሐራሲያን ፡ ሐረስት) ፤
ገበሬዎች ፡ (ኢሳጃ፩ ፡ ፩) ።

ዐረሳ ፤ ገመሳ ፡ ግልጋሎ ።

ማረስ ፤ (ሐሪስ) ፤ መግመስ ፡ መገልገል ፡
መቀብቀብ ፡ ማየም ፡ (መክ፩ ፡ ፱) ።

ማረሻ ፤ (ማሕረስ) ፤ የርሻ ፡ መሣሪያ ፡
በዕርፍ ፡ ጫፍ ፡ አዋዶ ፡ መሬትን ፡ መግመሻ ፡
መገልገያ ፡ ማየሚያ ፡ ብረት ፡ (፩ሳሙ ፡ ፲፫ ፡ ፳፩ ፡
፳፪) ። ለጊዜም ፡ ይነገራል ።

ማረሻ ፤ የቦከብ ፡ ስም ፤ ማረሻ ፡ የሚመ
ስል ፡ ኮከብ ።

አሳረስ ፤ (አሕረስ) ፤ አስገመስ ፡ አስገለ
ገለ ፡ አስቀበቀበ ።

ማሳረስ ፤ ማስተለም ፡ ማስገመስ ።

ማሳረሻ ፤ መሣሪያ ፡ ጊዜ ።

ታረሰ ፤ (ተሐርስ) ፤ ተተለመ ፡ ተገመስ ፡
ተገለገለ ፡ ተሰበተ ፡ ታየመ ፡ ለሰለሰ ፡ (ሕዝ፴፮ ፡
፱) ። (ተረት) ፤ በዱሮ ፡ በሬ ፡ አይታረስም ።

(ጥር) ዕርስ ፤ (ሕሩስ) ፤ የታረሰ ፡ የተሰበተ ።

ዕርስ ፡ ዐደር ፤ ታርሶ ፡ ሳይዘራ ፡ የቀረ ፡
መሬት ።

ዕርስ ፡ ዐደር ፡ ሾነ ፤ ጦሞ ፡ ዐደረ ።

ዕርሻ ፤ (ሕርስ) ፤ ማሳ ፡ ቅብቅብ ፡ (ኤር
፴፪ ፡ ፵፫) ።

ዕርሻዎች ፤ ዕርሾች ፤ ማሳዎች ፡ ቅብቅ
ቦች ፡ (ኤር፴፪ ፡ ፵፩) ።

ዕራሽ ፤ የርሻ ፡ ይዘታ ።

መታረስ ፤ (ተሐርስ) ፤ መተለም ፡ መገ
መስ ።

መታረሻ ፤ የርሻ ፡ ጊዜ ።

አስተራረስ ፤ (አስተሐረስ) ፤ አታለመ ፡
አገላገለ ፡ አቀባቀበ ።

ማስተራረስ ፤ ማታለም ፡ ማገላገል ።

አስተራረስ ፤ አተላለም ፤ ማረስ ።

ዐረስ ፤ (ኅረስ) ፤ መገባ ፡ ቀለበ ፡ የወለ
ደች ፡ ሴትን ።

(ጥራ) ዐራሽ ፤ (ኅራሲ) ፤ ያረሰ ፡ (ጥር) የሚያ
ርስ ፤ መጋቢ ፡ ቀላቢ ።

(ጥረ) ማረስ ፤ (ኅርስ) ፤ መመገብ ፡ መቀለብ ፡
ማብላት ፡ ማጠጣት ።

(ጥረ) ማረሻ ፤ (ምኅራስ) ፤ ገንፎ ፡ እንቀት ፡
ማር ፡ ተልባ ፡ ሥጋ ፡ ቅቤ ፤ የመሰለው ፡ ሹሉ ።

ታረሰች ፤ (ተኅረሰት) ፤ ተመገባች ፡
ተቀለበች ፡ በሚገባ ፡ በላች ፡ ጠጣች ።

ዐራስ ፤ (ኅራስ) ፤ እመጫት ፡ የጨቅላ ፡
እናት ፡ ብረት ፡ ተንተርሳ ፡ የምትተኛ ፡ ለሽንትም ፡
ወደ ፡ ውጭ ፡ ስትወጣ ፡ ቢላዋ ፡ ጨብጣ ፡ የም
ትኼድ ። የማሪያም ፡ ዐራስ ፡ እንዲሉ ። ሲበዛ ፡
ዐራሶች ፡ ይላል ፤ ለእንስሳትም ፡ ይነገራል ፡ (መዝ
፩፩ ፡ ፩፩) ። ጥሬን ፡ እይ ።

ዐራስ ፤ ርጥብ ፡ ጨቅላ ፡ ልጅ ፡ የናቱን ፡
ጡት ፡ የሚጠባ ፡ የሚመጠምጥ ፡ ቅቤ ፡ የሚውጥ ።
ለሴትም ፡ ይነገራል ።

ዐራስ ፡ ውሻ ፤ ቡችሎች ፡ ያሏት ፤ መን
ገደኛን ፡ የምትነክስ ።

ዐራስ ፡ ነብር ፤ ግልገሎች ፡ የምታጠባ ።

ዐራስ ፡ ነብር ፤ ቀጡ ፡ ገይለኛ ፡ ሰው ።
መታረስ ፤ (ተኅረስ) ፤ መመገብ ፡ መቀ
ለብ ፡ መብላት ፡ መጠጣት ።

መታረሻ ፤ ያራስ ፡ ቤት ፤ አርባ ፡ ቀን ።

አስተራረስ ፤ (አስተኃረስ) ፤ ወላድን ፡
አማገብ ፡ አቃለበ ።

አስተራረስ ፤ አመጋገብ ፤ ማረስ ።

ዔሮፓ ፤—ዔሮባ ፤—ዐረበ ።

ዐሽ ፤ (ሐስየ) ፤ ዳበሰ ፡ ዳበሰ ፡ ለወሰ ፡
አለፋ ፡ አፍተሰተለ ፡ ዳመጠ ፡ አዞረ ፡ ጠመዘዘ ፡
ደረጠ ፡ ውልቃትን ፡ ሊጥን ፡ ቂዳን ፡ ገላን ፡ ብል
ትን ፡ ሆድን ፡ የዘነበለ ፡ ጋንን ፡ ኑግን ፡ ተልባን ፡
ነዶን ፡ ቂሎን ፡ ልስንን ፡ እሸትን ፡ (ሉቃ፩ ፡ ፩) ።
መከረን ፡ አስተውል ። ሳያሽ ፡ የበላ ፡ ዝንጀሮ ፡
ሲስል ፡ ያድራል ።

ዐሺ ፡ (ዎች) ፤ ሐሳዬ) ፤ ያሽ ፡ የሚ
ያሽ ፡ ወጊሻ ።

ዐሺታ ፤ (ሐሳዬት) ፤ ያሸች ፡ የምታሸ ፡
ሴት ።

ዐሽ ፡ (ዎች) ፤ እግሩን ፡ ከእግሩ ፡ ጋራ ፡
እያጣመረ ፡ እያሸ ፡ እያረጋጋረገ ፡ የሚኼድ ፡ ሰው ።
ዐሽ ፡ ገመዳ ፡ እንዲሉ ። ዐሻዳን ፡ ተመልከት ።

ማሸት ፤ (ሐስዬ) ፤ መለወስ ፡ ማልፋት ፡
ማዞር ፡ መጠምዘዝ ።

ማሻ ፤ ውስጥ ፡ እጅ ፡ መዳፍ ፡ ዋዲያት ፡
ደላን ፡ እግር ፡ ሳሕን ፡ ገበቴ ፡ ድጅኖ ።

ዐሻሽ ፤ ደባበሰ ፤ (ግጥም) ፤ ዐሻሺኝና ፣ ጠቀሚኝና ፤ ልስጥሽ ፣ እንድ ፣ ቀና ።

ዐሻሻ ፤ ዐሻ ፣ ሸፋፋ ።

ማሻሸት ፤ መደባበስ ።

አሳሽ ፤ (አሕሰዩ) ፤ አስለወሰ ፣ አስደረጠ ፣ አስለፋ ።

ማሳሸት ፤ ማስለወስ ፣ ማስደረጥ ።

ታሽ ፤ (ተሕሰዩ) ፤ ተለወሰ ፣ ለፋ ፣ ተዳመጠ ፣ ዞረ ፣ ተጠመዘዘ ፣ ተደረጠ ።

ዕሽት ፤ (ሕሰዩት) ፤ ግሽት ፣ መታሸት ፤ የገላ ፣ የልሰን ።

ዕሽት ፤ መታ ፣ ውሃ ፣ እየተጨመረበት ፣ የታሸ ፣ ደቃቅ ፣ ኦግ ፤ ዳግመኛም ፣ በንስራ ፣ ውስጥ ፣ አድርገው ፣ ሲያዞሩት ፣ በዐሳይ ፣ መቀት ፣ ቅባት ፣ ይወጣዋል ።

ዕሽት ፣ አደረገ ፤ አጥብቆ ፣ ዐሽ ።

ዕሽታት ፤ የማሸት ፣ የመታሸት ፣ ሥራ ።

መታሸት ፤ መለወስ ፣ መልፋት ።

መታሻ ፤ ዘይት ፣ ቅባት ፣ መድኃኒት ።

ተሻሽ ፤ (ተሕሰዩ) ፤ የማሸትን ፣ ብድር ፣ ተከፋፈለ ፣ ተመላለሰ ።

ተሻሽ ፤ ዳተኛ ፣ ዝግተኛ ፣ ጉን ፣ ፍጥነት ፣ ዐጣ ።

መተሻሸት ፤ ቶሎ ፣ አለመነሣት ፣ አለመኪድ ።

መተሻሻ ፤ ስፍራ ፣ ምክንያት ።

ዐሽት ፤ (ሕሰይ) ፤ ግሽት ።

ዐሽት ፣ አደረገ ፤ ዘወር ፣ ጠምዘዝ ፣ አደረገ ።

ዐሽቶ ፤ እዙር ፣ ጠምዞ ።

ዐሽቶ ፣ ቀዳ ፤ ጋንን ፣ ወደ ፣ ቀኝ ፣ ወይም ፣ ወደ ፣ ግራ ፣ ጥቂት ፣ ጥቂት ፣ እያዞረ ፣ ጠላ ፣ ቀዳ ።

አስተሻሸት ፤ አለዋወሰ ፣ አዘዋወር ፤ ግሸት ።

ዐሻ ፤ ዕውይ ፣ ዐሻ ፣ ገዳዎ ፣ ረ ፣ ዐሻ ፣ ገዳዎ ፣ እንዳለ ፣ ዘፋኝ ።

ዕሺ ፤ (ዐሠዩ) ፤ የእንቢ ፣ ተቃራኒ ፤ በጂ ፣ እሠራለሽ ፣ አደርጋለሽ ፣ ዕሺ ፣ ይበልጣል ፣ ከሺ ፣ እንዲሉ ።

ዕሺ ፣ አለ ፤ ታዘዘ ፣ ትዛዝ ፣ ተቀበለ ፣ (ዳንኔ ፣ ያ) ።

ዕሺ ፣ አሠኘ ፤ እንድ ፣ ነገርን ፣ ዕርቅን ፣ አስፈቀደ ፣ አስቀበለ ።

ዕሺ ፣ በጎ ፣ አለ ፤ ደግ ፣ ማለፊያ ፣ ይኹን ፣ አለ ።

ዕሺ ፣ ባይ ፤ ታዛዥ ፣ ፈቃደኛ ፣ ትሑት ፣ ገር ፣ (እሆ ፣ በሃሊ) ።

ዕሺታ ፤ ዕሺ ፣ ማለት ፤ መታዘዝ ።

ዕሽ ፤ (ሐሰ) ፤ ከልካ ። (ተረት) ፤ ዕሽ ፣ እትበሉኝ ፤ የሹም ፣ ዶር ፣ ነኝ ።

ዕሽ ፣ አለ ፤ ከልካ ፤ የዘንብ ፣ የዶር ፣ የወፍ ፣ የባለክንፍ ።

ዕሽ ፤ አለ ፤ በመቅደስ ፣ ውስጥ ፣ በቅዳሴ ፣ ጊዜ ፣ ጠቀስ ፤ ጠራ ፣ እዘዘ ፣ ና ፣ በል ፣ አለ ። ይህ ፣ ዕሽ ፣ ማለት ፣ ቀዳሾቹ ፣ እጆቻቸውን ፣ መዘርጋታቸውንና ፣ የመላእክትን ፣ መኖር ፣ ያሳያል ። ዕሺና ፣ ዕሽ ፣ ባማርኛ ፣ ይተባበራሉ ። (ግጥም) ፤ አውራ ፣ ዶር ፣ ጭር ፣ ስጥሽን ፣ ሲያፈሰው ፤ እንዴት ፣ ዕሽ ፣ ማለት ፣ ይቸግራል ፣ ለሰው ።

ዕሻ ፤ ዕሽ ፤ አይደለም ። ዕሻ ፣ ዝም ፣ በሉ ፣ እንዲል ፣ ጉንደሬ ።

ዕሶ ፤—ዕሠይ ፤—ዕሦ ።

ዐሰበ ፤ (ሐሰበ) ፤ ነገርን ፣ በልቡ ፣ አጤን ፣ አሳደረ ፣ አወጣ ፣ አወረደ ፤ ያለፈውን ፣ አስታወሰ ፣ አስተነተነ ፣ (ግብ ፣ ሐዋ፤ ፳፩) ።

ዐሰበ ፤ ሒሳብ ፣ አደረገ ፣ አሰላ ።

ዐሳቢ ፤ (ዎች) ፤ ያሰበ ፣ የሚያስብ ፤ እስታዋሽ ። (ተረት) ፤ ሩቅ ፣ ዐሳቢ ፤ እቅርብ ፣ ዐዳሪ ።

ዐሳብ ፤ (ሐሳብ) ፤ ገሊና ፣ የነገር ፣ ዕንስ ።

ዐሳብ ፤ ቢስ ፤ ዐሳብ ፣ መጥፎ ።

ዐሳብ ፤ ገባው ፤ እንድ ፣ ነገር ፣ በመስማት ፣ እንቅልፍ ፣ ዐጣ ፤ ሌት ፣ ተቀን ፣ እሱኑ ፣ አውጠነጠነ ።

ዐሳብ ፤ የለሽ ፤ ግድ ፣ የለሽ ፣ ምን ፣ ችግረኝ ፣ ባይ ።

ዕሰባ ፤ በልብ ፣ የሚሠራ ፣ ያሳብ ፣ ሽኔታ ።

ማሰብ ፤ ማጤን ፣ ማስታወስ ፣ (ዘዐ፤ ፲፮ ፣ ፩ሳመ ፣ ፱ ፣ ፩ ፣ ማቴ፤ ፳፪) ።

ማሰብ ፤ የሥጋና ፣ የነፍስ ፣ ልብ ፣ ሥራ ።

ማሰቢያ ፤ ማጤኛ ፣ ማስታወሻ ፣ ልብ ፣ ልቡና ።

አሳሰበ ፤ (አሕሰበ) ፤ የተረሳ ፣ ነገርንና ፣ ወደ ፣ ፊት ፣ ስለሚደረግ ፣ ጉዳይ ፣ ልብ ፣ አስደረገ ፤ አስታወሰ ፣ (ቲቶ፤ ፩) ። አስታወሰ ፣ የዐለበኛ ፣ የአሳሰበ ፣ መፍቻ ፣ መሸጉን ፣ ልብ ፣ አድርግ ።

አሳሳቢ ፤ ያሳሰበ ፣ የሚያሳስብ ፤ አስታዋሽ ።

ማሳሰብ ፤ ማስታወስ ፣ (፪ኢጥ ፣ ፩ ፣ ፲፫) ።

ማሳሰቢያ ፤ ማስታወሻ ።

ታሰበ ፤ (ተሕሰበ) ፤ ተጤን ፣ ታወሰ ፣ ትዝ ፣ አለ ፣ (ኢሳ፩፤ ፲፮ ፣ ግብ ፣ ሐዋ፤ ፴፩) ።

ታሳቢ ፤ (ተሕሳቢ) ፤ የሚታሰብ ፣ የሚታወስ ።

ዐስብ ፤ (ሕሱብ) ፤ የታሰበ ።

ዐስብታ ፤ ትውስታ ።

ዐስባት ፤ ሒሳብ ፤ ስሌት ።

መታሰብ ፤ መታወስ ፤ (ሚክኧ ፤ ፪ ። ግብ ፤ ሐዋ፤ ፪) ።

መታሰቢያ ፤ መታወሻ ፤ ሐውልት ፤ ሕንጻ ፤ ልጅ ፤ ተዘካር ፤ ማንኛውም ፤ ቁም ፤ ነገር ፤ ያለው ፤ ሥራ ፤ ሹሉ ፤ (ዘፀ፳፭ ፤ ፲፪ ። ኢዮ፲፪ ፤ ፲፪ ። መዝ ፲፪ ፤ ፲፪ ። መክፈ ፤ ፲፩ ። ማቴ፳፮ ፤ ፲፫) ።

መታሰቢያ ፡

ተሳሰበ ፤ (ተሐሰበ) ፤ ተፈቃደ ፤ ተቋ ፤ ጣጠረ ፤ ተሳላ ፤ ተረዳዳ ።

ተሳሳቢ ፤ (ተሐሳቢ) ፤ የተሳሰበ ፤ የሚ ተሳሰብ ፤ ተቋጣጣሪ ።

ተሳሳቢ ፤—የሚሳሳብ ፤—ሳብ ።

መተሳሰብ ፤ መቋጣጠር ፤ መሳላት ፤ መረ ዳዳት ።

መተሳሰቢያ ፤ መብት ፤ ጽፈት ፤ መቋጣ ፤ ጠሪያ ፤ መረዳጃ ።

አስተሳሰበ ፤ (አስተሐሰበ) ፤ አሳላ ፤ አረዳዳ ።

አስተሳሳቢ ፤ ያስተሳሰበ ፤ የሚያስተሳ ሰብ ፤ ዳኛ ።

ማስተሳሰብ ፤ ማሳላት ።

ማስተሳሰቢያ ፤ ማሳሊያ ።

አስተሳሰብ ፤ ያሳብ ፤ አደራረግ ፤ ግሰብ ።

ዐስብ ፤ (ዐስቦ ፤ ዐሰበ) ፤ የሥራ ፤ ዋጋ ፤ ምንዳ ።

ዐስቤ ፤ (ዐስብዩ) ፤ የሰው ፤ ስም ፤ ምን ዳዩ ፤ ማለት ፤ ነው ።

ዐስበ ፤ ዲያቆን ፤ ቊርባን ፤ የዲያቆን ፤ ፈንታ ፤ ድርሻ ።

ዐስበ ፤ ተፈሪ ፤ የከተማ ፤ ስም ፤ በሐረርጌ ፤ ግዛት ፤ በጨርጨር ፤ አውራጃ ፤ ያለ ፤ ከተማ ።

ዐሰብ ፤ (ዐረ ፤ ዐጸብ) ፤ በአዳል ፤ አገር ፤ ማፍ ፤ ያለ ፤ ወደብ ፤ እንቅልቅል ፤ በረሐ ፤ ጭንቅ ፤ ማለት ፤ ነው ፤ በግእዝ ፤ ዐጸባ ፤ ይባላል ።

ዐስቦ ፤ የደብረ ፤ ሊባኖስ ፤ ስም ፤ ደብረ ፤ ሊባኖስ ፤ ከመባል ፤ አስቀድሞ ፤ ዐስቦ ፤ ይባል ፤ ነበር ፤ በግእዝ ፤ ዋጋውን ፤ ተብሎ ፤ ይተረጉማል ። ደበረን ፤ እይ ።

ዐስቦት ፤ በሐረርጌ ፤ ግዛት ፤ በቂላ ፤ በበ ረሐ ፤ ያለ ፤ ረዥም ፤ ተፈራ ፤ ትርጓሜው ፤ ጭን ቅንና ፤ ዋጋን ፤ ያሳያል ። የግእዝ ፤ መጽሐፍ ፤ ወገግ ፤ ይለዋል ።

ዐስቢት ፤ የአባብ ፤ ስም ፤ አንድ ፤ ዐይነት ፤ የበረሐ ፤ እባብ ።

ዐሸቦ ፤ ከመሪት ፤ የሚታፈሥ ፤ ደቃት ፤ አንኳር ፤ ጨው ። ፍችው ፤ (ዐስብ) ፤ ዋጋ ፤ ዋጋ ፤ ነት ፤ ያለው ፤ ማለት ፤ ነው ።

ዐሸባቦ ፤ (ዐሺ ፤ ባቦ) ፤ በጂ ፤ ማለት ፤ መታዘዝ ።

ዐሸባቦ ፤ አለ ፤ ፈቃድ ፤ ፈጻሚ ፤ ሹን ፤ አንተ ፤ እንዳልከ ፤ አለ ። ዐሸንና ፤ ባቦን ፤ እይ ።

ዐሸባቦ ፤ ዐሸባቦ ፤ አለ ፤ አሸበለበለ ።

ዐሻዳ ፤ እግርና ፤ እግሩን ፤ የሚያፋትግ ፤ ዐሾ ። ዐሽን ፤ ተመልከት ።

ዐሽድ ፤ ዐሽድ ፤ አለ ፤ ሸፈፍ ፤ ሸፈፍ ፤ አለ ።

ዕሰይ ፤—የደሰታ ፤ ቃል ፤—ዕሠይ ።

ዕሴይ ፤—የሰው ፤ ስም ፤—እሴይ ።

ዕስክ ፤ ዕሽክ ፤ ዕቸክ ።

ዐሰለ ፤ (ትግ) ፤ በላይ ፤ ሹን ፤ ተቀመጠ ፤ ሰፈረ ፤ የንብ ።

ዐሰላ ፤ በግንብና ፤ በካብ ፤ ትጥር ፤ ላይ ፤ የተቀመጠ ፤ የደንጊያ ፤ ቀጸላ ፤ ክጻን ።

ዐሰል ፤ ግር ፤ (ዐረብኛ) ።

ዐሰል ፤—የጨው ፤ ባሕር ፤—አሰል ።

ዐሸለ ፤—ለካ ፤—አሸለ ።

ዐሻል ፤—አራት ፤ እግሩ ፤ ነጭ ፤ ከብት ፤—አሻል ።

ዐሻል ፤—ጨው ፤—አሻል ።

ዐሸመ ፤ (ሐሠመ) ፤ ሲያዩት ፤ የማያ ምር ፤ ወፍራም ፤ ሽሩባ ፤ ሠራ ፤ ጉነጉነ ፤ ደበለ ።

ዐሻሚ ፤ ያሸመ ፤ የሚያሸም ፤ ጉንጓኝ ።

ዕሽማ ፤ ጉንጉና ።

ማሸም ፤ መሥራት ፤ መጉንጉን ።

ማሸሚያ ፤ ጣት ፤ ጊዜ ።

አሳሸመ ፤ አሠራ ፤ አስጉነጉነ ፤ አስደበለ ።

ማሳሸም ፤ ማሠራት ፤ ማስጉንጉን ።

ታሸመ ፤ ተሠራ ፤ ተጉነጉነ ፤ ተደበለ ።

ታሻሚ ፤ የሚታሸም ፤ ጠጉር ፤ ራስ ።

ዕሽም ፤ ከዩና ፤ ካጅ ፤ የማይበልጥ ፤ (ጥብ) ድብል ፤ ሽሩባ ።

ዕሽማት ፤ የዕሽም ፤ ሥራ ፤ ጉንጉናት ።

መታሸም ፤ መጉንጉን ፤ መሠራት ።

መታሸሚያ ፤ መሠሪያ ፤ መጉንጉኛ ።

አስተሻሸም ፤ አጉናጉን ፤ ግሽም ።

ዐሽን ፤ (ሐሴን) ፤ ተባት ፤ ምሥጥ ፤ ባለፀ ፤ ክንፍ ፤ ክረምት ፤ ሲገባ ፤ በብዛት ፤ ከመረት ፤ ወጥቶ ፤ ባየር ፤ ውር ፤ ውር ፤ በማለቱ ፤ ክረምት ፤ አግቢ ፤ ይሉታል ።

ዐሽን ፡

ዐሽን ፤ ጥቃቅን ፤ አንበጣ ፤ ዙብዙባ ፤ ምድር ፤ የሚያለብስ ።

ዐሽን ፤ ደቃቅ ፤ ረቂቅ ፤ በረዶ ። ይሐትን ፤ ዳሽንን ፤ ተመልከት ።

ዐሽንጌ ፤ (ጌ ፡ ዐሽን) ፤ የምሥጥ ፤ ያንበጣ ፤ ዐሽን ፤ የሚፈለባት ፤ ምድር ፤ የራያ ፤ ቂላ ። ዐሽንጌው ፤ በረሐ ፤ ገዳይ ፤ መንኖ ፤ እንዳለ ፤ ዝኖን ፤ ዐዳኝ ።

ዐሽን ፡ ክታብ ፤—የክታብ ፡ ዐሽን ፤—ከተበ ።

ዐሰቀ ፤ ጠለፈ ፤ አስጌጠ ፤ አኹጉረጉረ ፤ ልብስን ፤ (ግእዝ) ።

ታሰቀ ፤ ተጠለፈ ፤ ተጌጠ ፤ ተኹጉረጉረ ። (ጥስ) ዕሰቅ ፤ (ዕሰቅ) ፤ የታሰቀ ፤ የተጠለፈ ፤ የተጌጠ ፤ ዝንጉርጉር ፤ ልብስ ።

ዐሳር ፤ (ጎስረ ፡ ጎሳር) ፤ ውርደት ፤ ጉስቱልና ፤ መከራ ፤ ጭንቅ ፤ (ሉቃ፩ ፡ ፳፩) ። (ተረት) ፤ ሳሳር ፤ የጣፈው ፤ ቢነግድ ፤ አይተርፈው ።

ዐሳረኛ ፤ (ኞች) ፤ ዐሳር ፤ ያገኘው ፤ የተዋረደ ፤ መከረኛ ፤ ጉስቱላ ። (የበገና ፤ ግጥም) ፤ ዐሳረኛው ፤ እኔ ፤ መከረኛው ፤ እኔ ፤ አምላኬን ፤ ትጅ ፤ ሰው ፤ ማመኔ ።

ዐሹራ ፤ (ዐረ) ፤ ዓሥራት ፤ ካሥር ፤ አንድ ።

ዐሻራ ፤—ጥምዝ ፤ ጠጉር ፤—አሻራ ።

ዐሻሮ ፤ (ሐሠር) ፤ ከነገለባው ፤ የተቂላ ፤ የገብሰ ፤ ቂሉ ፤ ወይም ፤ ዶቂት ።

ዕሽሽ ፤ (ዐሠሠ) ፤ ትግ ፤ ዕሻሽ) ፤ የታሠሠ ፤ የተጠረገ ፤ ዕሣሽ ፤ ዕሥሥ ፤ ብናኝ ፤ ዐቢራ ።

ዕሽሽ ፤ ድቂት ፤ ጤና ፤ ማጣት ፤ ውሽሽን ፤ አስተውል ።

ዕሽሽ ፤ ዙምሽሽ ፤ አለ ፤ ሰውነቱ ፤ ዐለቀ ፤ ተጨበጠ ፤ ዕኖር ፤ አለ ።

ዐሰት ፤ ሐሰት ።

ዐሰተኛ ፤ (ኞች) ፤ ሐሰተኛ ፤ (ምሳገጃ ፤ ገጃ ፤ ፳፪ ፤ ዮሐጼ ፤ ፶፩ ፤ ደኢጥ ፤ ፪ ፤ ፩) ።

ዐሰተኛነት ፤ ሐሰተኛነት ።

ዐሰት ፤ ጽድቁ ፤ ዐሰት ፤ እውነቱ ። ሐሰትን ፤ ተመልከት ።

ዐተበ ፤ (ዐቲብ ፤ ዐተበ) ፤ ዕትብት ፤ ቂረጠ ፤ ማተብ ፤ አሰረ ።

ዐታቢ ፤ (ዎች) ፤ ያተበ ፤ የሚያትብ ፤ ዕትብት ፤ ቂራጭ ።

ማተብ ፤ መቀረጥ ።

ማተቢያ ፤ ምላጭ ።

ማተብ ፤ (ማዕተብ) ፤ በመስቀል ፤ ላይ ፤

የተደረገ ፤ ነጭና ፤ ቀይ ፤ ፈትል ፤ የክርስትና ፤ ለት ፤ በሕፃን ፤ ዐንገት ፤ የሚታሰር ፤ የገይማኖት ፤ የእምነት ፤ ምስክር ። ቤተ ፤ ክርስቲያን ፤ በተለያየችበት ፤ ዘመን ፤ ግሪኮች ፤ በስውር ፤ መሣሪያ ፤ ይዘው ፤ ግብጾችን ፤ እተደበቁበት ፤ እየገቡ ፤ ስለሚያጠፋቸው ፤ ያዕቆብ ፤ ዘእልበረዳኢ ፤ ለግብጾች ፤ ያደረገላቸው ፤ ምልክት ፤ መለዮ ፤ ነው ፤ ይላሉ ። ቋድን ፤ ተመልከት ፤ ዘወረ ፤ ብለኸ ፤ መዘውርን ፤ እይ ። (ሐር ፤ ማተብ) ፤ ከሐር ፤ የተገመደ ፤ ማተብ ።

ማተቦች ፤ ሹለትና ፤ ከሹለት ፤ በላይ ፤ ያሉ ።

ማተብ ፤ ቢስ ፤ ማተቡን ፤ የማያከብር ፤ ማተብ ፤ እያለው ፤ ሕገ ፤ ወጥ ፤ ሥራ ፤ የሚሠራ ።

ማተብ ፤ የለሽ ፤ ባንገቱ ፤ ክር ፤ የልለ ፤ ያልታመነ ፤ ሰው ።

ማተብ ፤ ክርስትና ፤ የክርስትና ፤ ማተብ ።

ማተቡ ፤ ተያዘ ፤ የማይገባ ፤ ሥራ ፤ ስለ ፤ ሠራ ፤ ከክርስቲያን ፤ ተለየ ።

ማተቡን ፤ በጠሰ ፤ ስለመ ፤ ክርስትናውን ፤ ካደ ።

አማተበ ፤ (አማዕተበ) ፤ ጣቱን ፤ እመሳቅሉ ፤ በመስቀል ፤ ምልክት ፤ ፊቱን ፤ ባረከ ፤ ሰይጣንን ፤ ለማራቅ ፤ ለመጸለይ ፤ በስመ ፤ አብ ፤ ወወልድ ፤ ወመንፈስ ፤ ቅዱስ ፤ አለ ።

አማታቢ ፤ ያማተበ ፤ የሚያማትብ ፤ የሚባርክ ፤ ባራኪ ።

ማማተብ ፤ መባረክ ።

ማማተቢያ ፤ መባረኪያ ፤ አመልካችና ፤ መካከለኛ ፤ ጣት ።

ተማተበ ፤ (ተማዕተበ) ፤ ተመሳቀለ ፤ ተባረከ ።

አሳተበ ፤ (አዕተበ) ፤ አስቂረጠ ፤ ዕትብትን ።

ማሳተብ ፤ ማስቂረጥ ።

ማሳተቢያ ፤ ጌዜና ፤ ስለት ።

ታተበ ፤ (ተዐትበ) ፤ ተቋረጠ ።
(ጥት) ዕትብ ፤ (ዕትብ) ፤ የታተበ ፣ ዕትብቱ ፣ የተቋረጠ ።

ዕትብት ፤ ፍጥረት ፣ ኹሉ ፣ በናቱ ፣ ማሕ ፣ ፀን ፣ ሳለ ፣ በንብርቱ ፣ ማፍ ፣ እንዳረቁ ፣ እሸንዳ ፣ ተተክሉ ፣ ከናቱ ፣ ሆድ ፣ ምግብ ፣ የሚቀበልበት ፣ ሥጋዊ ፣ መትረብ ። በግእዝ ፣ ግን ፣ የተቋረጠች ፣ ማለት ፣ ነው ።

ዕትባት ፤ የዕትብት ፣ ቋረጣ ፣ ኹናቱ ።

አስተታተብ ፤ አቋራረጥ ፤ ማተብ ።

ዕችክ ፤ (ሐሰከ) ፤ ዕስክ ፣ ዕሽክ ፤ የዘናብ ፣ የውሃ ፣ ጠብታ ፣ ካፊያ ፣ በገላ ፣ ላይ ፣ ባረፈ ፣ ጊዜ ፣ የሚባል ፣ ዘዬ ፣ ዕችክ ፣ ዕችክ ፣ የነጉፊ ፣ ወርካ ፣ እንዲሉ ፣ ልጆች ፣ ትርጓሜውም ፣ በረደኝ ፣ ቀዘቀ ዘኝ ፣ ማለትን ፣ ያሳያል ።

ዐተመ ፤ (ኅተመ) ፤ ዘጋ ፣ ደፈነ ፤ በማኅተም ፣ ረገጠ ፣ ተማነ ፤ እንዳይከፈት ፣ ምልክት ፣ አደረገ ፣ (ዳንጼ ፣ ፲፮ ፣ ማቴ፩፮ ፣ ፳፮) ።

ዐተመ ፤ በመኪና ፣ ጸፈ ።

ዐታሚ ፣ (ዎች) ፤ ያተመ ፣ የሚያትም ፤ ማኅተም ፣ ያዥ ፤ የማተሚያ ፣ ቤት ፣ ሠራተኛ ።

ዕተማ ፤ የማተም ፣ ሥራ ፣ ረገጣ ።

ማተም ፤ ብራናን ፣ ወረቀትን ፣ ደብዳቤን ፣ በማኅተም ፣ መርገጥ ፣ መጻፍ ።

ማተሚያ ፤ መርገማ ፣ መጻፊያ ፣ ማኅተም ፣ መኪና ፣ ቀለም ፤ የመሰለው ፣ ኹሉ ።

ማተሚያ ፣ ቤት ፣ (ቤተ ፣ ማኅተም) ፤ የማኅተም ፣ ወይም ፣ በያይነቱ ፣ መጻፍ ፣ በመኪና ፣ የሚታተምበት ፣ ቤት ። ኅቲምንና ፣ ማኅተምን ፣ ተመልክት ።

ማተሚያ ፣ ቤቶች ፤ ኹለትና ፣ ከኹለት ፣ በላይ ፣ ያሉ ፣ ብዙዎች ። የማተሚያ ፣ ቤት ፣ ሠራተኞች ።

አሳተመ ፤ (አኅተመ) ፤ ማኅተም ፣ አስደረገ ፤ በማተሚያ ፣ ቤት ፣ አጸፈ ።

አሳታሚ ፤ ያሳተመ ፣ የሚያሳትም ፤ ባለደብዳቤ ፣ የመጻፍ ፣ ጌታ ።

ማሳተም ፤ ማኅተም ፣ ምልክት ፣ ፈርማ ፣ ማስደረግ ።

ማሳተሚያ ፤ በፍራ ፣ ጊዜ ።

ታተመ ፤ (ተኅትመ) ፤ ማኅተም ፣ ተደረገበት ፤ በመኪና ፣ ተጸፈ ።

ታታሚ ፤ የሚታተም ፣ መልክት ፣ ማንኛውም ፣ ጽሑፍ ።

ዕትም ፤ (ኅቱም) ፤ የታተመ ፤ የእጅ ፣ ጽፈት ፣ ያይደላ ።

ዕትማት ፤ (ኅትመት) ፤ የማኅተም ፣ ጽፈት ፣ ድርጊት ።

መታተም ፤ መረገጥ ፣ ተጽፎ ፣ መታየት ።

መታተሚያ ፤ ማኅተም ፣ ወይም ፣ ማተሚያ ፣ ቤት ።

አስተታተመ ፤ (አስተኃተመ) ፤ የማተም ፣ የማኅተም ፣ ሥራን ፣ ረዳ ፣ ዐገዘ ።

አስተታተም ፤ በማኅተም ፣ አረጋገጥ ፤ ማተም ።

ዐታሞ ፤—አማሪት ፤—ተመመ ።

ዐተረ ፤ ቋረበጩ ፣ ተጽጠረ ፤ ዐተር ፣ መሰለ ፣ አከለ ። በትግረኛ ፣ ግን ፣ ዐተረ ፣ ያዘ ፣ ጨበጠ ፣ ተብሎ ፣ ይተረጉማል ።

ዐተር ፤ (ሮች) ፤ ክብ ፣ እንክብል ፣ ያበባ ፣ አኸል ፣ አገዳው ፣ እንደ ፣ ሐረግ ፣ ያለ ፣ (ኢሳጽ፩ ፣ ፳፮) ።

ዐተር ፡

ዐተሬ ፤ (ዐተራዊ) ፤ የቂጥኝ ፣ ስም ፤ ዐተር ፣ የሚያካከል ፣ ቂጥኝ ።

ዐተሬ ፤ (ዐተርዋ) ፤ የኔ ፣ ዐተር ።

ዕትራት ፤ (ቶች) ፤ የዕብጠት ፣ ቅንጣት ፣ ቀጥርብጭታ ።

ማተር ፤ መቁርበጭ ፣ መጽጠር ።

አስተታተር ፤ አቋረባበጭ ፤ ማተር ።

ዐቸር ፤ ዐሥረኛ ፣ የቀባርዋ ፣ ምት ።

ዐተተ ፤ (ሐተተ) ፤ መረመረ ፣ ተቸ ።

ዐታች ፤ (ሐታቲ) ፤ ያተተ ፣ የሚያትት ፤ መርማሪ ፣ ተቺ ።

ማተት ፤ መመርመር ፣ መተቸት ።

ማተቻ ፤ መመርመሪያ ፣ መተቻ ።

አሳተተ ፤ (አሕተተ) ፤ አስመረመረ ፣ አስተቸ ።

ታተተ ፤ (ተሐተ) ፤ ተመረመረ ፣ ተተቸ ።

ዐተተ ፤—ወገዶ ፤—አተተ ።